DZIENNIK

USTAW I ROZPORZĄDZEŃ KRAJOWYCH

DLA

KRÓLESTWA GALICYI i LODOMERYI

WRAZ

z WIELKIEM KSIĘZTWEM KRAKOWSKIEM.

Rocznik 1875.

Z DRUKARNI A. J. O. ROGOSZA WE LWOWIE.

Spis alfabetyczny

do dziennika ustaw i rozporządzeń krajowych dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księztwem Krakowskiem.

Rocznik 1875. *)

*) **Uwaga.** Ażeby ułatwić ile możności wyszukanie rozporządzeń władz krajowych przytoczono przy każdej nomenklaturze dwie liczby, z których pierwsza oznacza liczbę ustawy, druga zaś stronnicę. Aby uwidocznić różnicę tego oznaczenia, obrano dla liczby stronnic grubsze pismo.

S.

Spis chronologiczny

Dziennika ustaw i rozporządzeń krajowych dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Rocznik 1875.

[illegible]

Dziennik ustaw i rozporządzeń krajowych

dla

Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Rok 1875. Wydano i rozesłano dnia 10. Stycznia 1875. **Część I.**

Nr. 1.

Ustawa

obowiązująca w królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem księstwem krakowskiem w sprawie poboru 75 procentowego podatku konsumcyjnego od mięsa i wina na rzecz gminy miejskiej Mikulińce powiatu Tarnopolskiego.

Zgodnie z uchwałą Sejmu krajowego Mego królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem księstwem krakowskiem rozporządzam co następuje:

Zezwala się, aby gmina miejska Mikulińce, powiatu Tarnopolskiego, w latach 1875 i 1876 pobierała na pokrycie wydatków gminnych dodatek do podatku konsumcyjnego od wina i mięsa w wysokości siedmdziesięciu pięciu (75) procentów.

Wiedeń 19. Listopada 1874.

Franciszek Józef m. p.

Lasser m. p.

Nr. 2.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 6. Listopada 1874 l. 29.258.

O postępowaniu urzędów cłowych co do listów i opieczętowanych przesyłek, które przesyłane bywają z zagranicy albo wolnych od cła okręgów.

W porozumieniu z c. k. Ministerstwami handlu, spraw wewnętrznych i sprawiedliwości na mocy ustawy z dnia 6. Kwietnia 1870 wydanej dla ochrony tajemnicy listów i pism (Dz. u. p. Nr. 42.) zaprowadzonem zostaje w miejsce procedury ustanowionej reskryptem z dnia 10. Lutego 1870 (Dz. rozp. Nr. 7) co do listów z przedmiotami podlegającemi opłacie cłowej, następujące postępowanie co do listów lub opieczętowanych pism wprowadzanych na terytoryum cłowe z deklaracyą albo bez takowej.

§. 1.

Listy i inne przesyłki, zawierające pisma opieczętowane, które za pośrednictwem zakładu pocztowego z zagranicy lub z okręgów wolnych od cła dostają się na terytoryum cłowe, wydane być mają przez urząd pocztowy najbliższemu urzędowi cłowemu, jeżeli jest uzasadnione przypuszczenie, że zawierają przedmioty podlegające należytości cłowej albo takie, przez których przesłanie mogą być przekroczone przepisy o należytościach.

Równocześnie urząd pocztowy ma o tem uwiadomić adresata z wezwaniem, ażeby w celu zbadania przesyłki udał się do urzędu cłowego.

§. 2.

Jeżeli w urzędzie cłowym stanie osoba uprawniona do odebrania przesyłki, należy ją skłonić do otwarcia takowej.

Przedmiot, który przesyłka zawiera, ma być zbadany w sposób przepisany przy postępowaniu cłowem.

Według wyniku tego zbadania ma być zarządzone dalsze postępowanie.

Znajdujące się w przesyłce listy i pisma mają być natychmiast oddane adresatowi i nie mogą być czytane.

Jeżeli jednakże w przesyłce dostawionej pocztą frachtową znalezione zostaną pojedyncze listy, adresowane do innych osób a nie do tych, na które przesyłka opiewa, należy je oddać urzędowi pocztowemu do dalszego postępowania a względnie do otaksowania i doręczenia adresatowi.

Jeżeli przy zbadaniu pewnej przesyłki spostrzeżono czyny karygodne w myśl ustawy prasowej albo takie czyny karygodne, które z urzędu mają być dochodzone, urząd cłowy nie powinien z tego powodu wstrzymać wydania przesyłki ale ma bezzwłocznie przedłożyć wyczerpujące sprawozdanie władzy w pierwszym rzędzie powołanej do ingerencyi.

Jeżeli znalezione zostaną zagraniczne czasopisma, którym odjęto debit pocztowy albo na które wydany został zakaz sądowy, należy postąpić według postanowień, rozporządzeniem Ministerstwa handlu z dnia 15. Lutego 1873 l. 4008 którego odpis znajduje się w załączeniu, wydanych co do postępowania z nieopieczętowanemi, zabronionemi czasopismami zagranicznemi.

§. 3.

W podobny sposób postępować należy z opieczętowanemi pismami, które nie za pośrednictwem zakładu pocztowego lecz innym środkiem komunikacyjnym dostają się na terytoryum cłowe z zagranicy albo z okręgu od cła wolnego.

§. 4.

Urzędy cłowe są obowiązane postępować oględnie przy wykonywaniu niniejszego rozporządzenia i unikać wszystkiego, coby stronom sprawić mogło niepotrzebną przykrość.

Odpis

rozporządzenia ministerstwa handlu z dnia 15. Lutego 1873 l. 4008 o postępowaniu z zabronionemi czasopismami.

Przesyłane pocztą a nieopieczętowane czasopisma zagraniczne, którym odjęty został debit pocztowy dla królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych albo którym takowy w przyszłości odjęty zostanie, mają być przez urzędy pocztowe napowrót za granicę zwracane.

Przesyłane pocztą z zagranicy nieopieczętowane czasopisma, przeciw którym zakaz sądowy wydany został albo w przyszłości będzie wydany, mają być przez urzędy pocztowe podawane do wiadomości prokuratora państwa ich okręgu. Dopiero wtedy, gdy prokurator państwa nie widzi się spowodowanym zarządzić w tej mierze czynność urzędową, czasopisma te mają być za granicę zwracane.

W skutek tego zostają uchylone postanowienia zawarte w rozporządzeniu z dnia 17. Kwietnia 1863 l. 5291 — 701 (Dz. rozp· z r. 1863 str. 153).

Banhans w. r.

Nr. 3.

Ustawa

o poręczeniu przez kraj pożyczki przez gminę miasta Gorlic, na odbudowanie zniszczonych pożarem części miasta, zaciągnąć się mającej.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem księstwem krakowskiem rozporządzam co następuje:

Art. I.

Kraj poręcza pod warunkami niżej wyszczególnionemi pożyczkę, mającą się zaciągnąć przez gminę miasta Gorlic na odbudowanie zniszczonych pożarem w r. 1874 części miasta do wysokości 100.000 złr. w. a,

Art. II.

Warunki pożyczki ułoży Rada gminna miasta Gorlic w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. III.

Udzielenie funduszów z uzyskanej pożyczki pojedyńczym pogorzelcom na odbudowanie zniszczonych domów uskuteczniać będzie komitet, mianowany przez Radę gminną, a zatwierdzony przez Wydział krajowy; w tym komitecie zasiada delegat Wydziału krajowego z prawem zawieszania uchwał ko-

mitetu. W razie zawieszenia uchwały komitetu sprawa ma być przedłożoną Wydziałowi krajowemu do rozstrzygnięcia.

Art. IV.

Fundusze na odbudowanie domów mogą być udzielane pogorzelcom tylko na hypotekę dostateczną i w miarę odbudowania.

Art. V.

Odbudowane domy mają być ogniotrwałym materyałem pokryte.

Art. VI.

Wszelkie koszta administracyi tyczące się zaciągnienia, użycia i spłaty pożyczki, winna ponosić gmina miasta Gorlic.

Gödöllö, dnia 9. Grudnia 1874.

Franciszek Józef w. r.

Lasser w. r.

Nr. 4.

Ogłoszenie

Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem księstwem krakowskiem z dnia 18. Grudnia 1874 l. 25.806 o podwyższeniu dziennej taksy leczenia w tarnowskim szpitalu powszechnym.

Na podstawie art. II. ustawy krajowej z dnia 12. Grudnia 1869 (Dz. ust. i rozp. kraj. Nr. 8 z r. 1870) ustanawia Wydział krajowy — począwszy od 1. Stycznia 1875 r. — za leczenie chorych w tarnowskim szpitalu powszechnym następujące taksy:

a) od osób dorosłych 60 centów dziennie,

b) od dzieci do lat siedmiu 35 centów dziennie.

We Lwowie dnia 18. Grudnia 1874.

L. Sapieha w. r.

Skwarczyński w. r.

Dziennik ustaw i rozporządzeń krajowych

dla

Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Rok 1875. Wydano i rozesłano dnia 1. Lutego 1875. **Część II.**

Nr. 5.

Rozporządzenie

c. k. Namiestnictwa z dnia 2 Grudnia 1874 l. 57470 dotyczące egzaminu z podkuwania koni bez częszczania na kurs właściwy.

W wykonaniu rozporządzenia Pana Ministra spraw wewnętrznych z dnia 27. Sierpnia 1873. (D. U. P. z r. 1873, zeszyt 51 Nr. 140) o egzaminie z podkuwania koni bez uczęszczania na kurs właściwy, ustanowiłem w myśl §. 3. powołanego rozporządzenia na rok szkolny 1874/5 komisyę egzaminacyjną, składającą się z nauczyciela lwowskiej wojskowej szkoły kucia koni, z c. k. weterynarza krajowego i weterynarza miejskiego kr. stoł. miasta Lwowa. Na przewodniczącego tej komisyi egzaminacyjnej wyznaczono c. k. weterynarza krajowego.

Egzamina te odbywają się dwa razy do roku zawsze w drugiej połowie czerwca i grudnia, w wojskowej szkole kucia koni we Lwowie.

Dalsze postanowienia względem zgłoszenia się do egzaminu i potrzebnych załączników do podań, tudzież części egzaminu i wystawienia świadectw uzdolnienia kandydatów zawarte są w §§. 6, 7, 9, 10, 11, 12 i 13 powyższego rozporządzenia ministeryalnego.

Co się podaje do powszechnej wiadomości z dołączeniem, iż rozporządzeniem p. Ministra handlu i spraw wewnętrznych z d. 21. Czerwca r. 1874 (D. U. P. z r. 1874, część 35. Nr. 100) kucie koni zaliczono do rzemiosł koncessyonowanych.

Rozporządzenie niniejsze nie odnosi się do zakładów kucia koni legalnie istniejących i w ruchu będących.

Nr. 6.

Obwieszczenie

c. k. Dyrekcyi Skarbu z dnia 5. Stycznia 1875 l. 697.

Dotyczące wymiaru i poboru podatków bezpośrednich i opłat pośrednich wraz z dodatkami na r. 1875.

Na mocy ustawy finansowej z dnia 22. Grudnia 1874, zawartej i ogłoszonej w wydanym i rozesłanym na dniu 23. Grudnia 1874 Dzienniku ustaw państwowych (zeszyt 51 Nr. 147) mają być bezpośrednie podatki i opłaty pośrednie z dodatkami państwowemi w r. 1875 w ogóle według dotychczasowych norm a względnie na podstawie obecnie istniejących postanowień o opodatkowaniu pobierane, zaś dodatki do podatków stałych w wysokości ustanowionej w IV. artykule tejże ustawy z uwzględnieniem postanowień zawartych w trzecim ustępie powołanego artykułu IV. na mocy których obowiązani do płacenia podatku zarobkowego i dochodowego w I. klasie tudzież podlegający opłacie podatku dochodowego w II. klasie, w każdym razie jeżeli całkowita przypadająca od nich należytość podatkowa I. klasy a względnie podatku dochodowego II. klasy za cały rok 1875 w ordynarium nie przewyższa kwotę 30 zł. dodatek państwowy tylko $^{7}/_{10}$ podatku zwyczajnego uiszczać winni.

Stosownie do powyższych postanowień ma być podatek zarobkowy w półrocznych na dniu 1. Stycznia i 1. Lipca 1875 zapadłych, zaś podatek gruntowy, domowo-klasowy, domowo-czynszowy i dochodowy w kwartalnych z końcem Marca, Czerwca, Września i Grudnia 1875 przypadających ratach całkowicie pobierany.

Należytość podatkowa na r. 1875 oznajmioną będzie gminom i podatkującym w tabelach płatniczych podatkowych nakazach płatniczych, ekstraktach repartycyjnych i książeczkach podatkowych.

Podatek dochodowy ma być na cały rok 1875 wymierzony i przypisany.

Co do sporządzenia i przedkładania fasyi do wymiaru podatku dochodowego i wykazywania płac stałych jakoteż względem wymiaru i uiszczenia podatku dochodowego na rok 1875, podają się do powszechnej wiadomości następujące postanowienia.

1. Fasye i wykazy celem wymiaru podatku dochodowego na rok 1875 ułożone w formie dotychczas przepisanej instrukcyą z dnia 11. Stycznia 1850, wniesione być mają do końca Stycznia 1875.

2. Przy fasyonowaniu dochodu I. klasy, tudzież dochodu w II. klasie niepochodzącego ze stałych płac, mają służyć za podstawę do oznaczenia prze-

ciętnego czystego dochodu opodatkowaniu na rok 1875 podlegającego, dochody i wydatki z lat 1872, 1873 i 1874.

3. Postanowienia §§. 21 i 22 najwyższego patentu z dnia 29. Października 1849 zastosowane będą do kwot pochodzących ze stałych płac II. klasy przypadających w roku 1875.

4. Odsetki i dochody III. klasy podlegające fasyonowaniu ze strony uprawnionych do pobierania tychże, mają być zeznane według stanu majątku i dochodu z dniem 31. Grudnia 1874.

5. Posiadaczom budynków uwolnionych czasowo, całkowicie lub częściowo od podatku domowo czynszowego, wymierzyć należy pięć od sta tytułem podatku dochodowego na rok 1875 od czystego dochodu rocznego, pochodzącego z tychże budynków wolnych od podatku, t. j. od kwoty pozostałej z całorocznego czynszu (Brutto) po potrąceniu prawnie dozwolonych procentów na utrzymanie budynków a przy budynkach wolnych całkowicie od podatku domowo czynszowego także po potrąceniu w roku 1875 przypadających i należycie udowodnionych procentów od kapitałów ubezpieczonych na budynku wolnym od podatku domowo-czynszowego.

6. Przysługujące przedsiębiorcom przemysłowym prawo potrącania podatku dochodowego przypadającego od kapitałów u nich ulokowanych, od procentów od tychże kapitałów odnosi się także i na rok 1875.

Nr. 7.

Ustawa

obowiązująca w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem o pokrywaniu kosztów leczenia ubogich w szpitalach publicznych.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

Art. I.

Koszta leczenia ubogich chorych w publicznych szpitalach, ponosi w całości fundusz krajowy, za przynależnych do Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Art. II.

Wszystkie ustawy sprzeczne z Art. I. przestają od dnia wejścia w życie tej ustawy obowiązywać.

Art. III

Wykonanie niniejszej ustawy polecam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Budapeszt dnia 6. Stycznia 1875.

Franciszek Józef w. r.

Lasser w. r.

Nr. 8.

Obwieszczenie

c. k. Namiestnictwa Lwowskiego z dnia 9. Stycznia 1875 do L. 61012, dotyczące pozwolenia na pobór dodatków gminnych do podatków bezpośrednich w latach 1874 i 1875.

Jego Ces. i król. Apostolska Mość raczył Najwyższem postanowieniem z dnia 5. Grudnia 1874 r. najłaskawiej zatwierdzić uchwałę Sejmu krajowego z dnia 17. Września 1874 w następującem brzmieniu:

Dla pokrycia wydatków gminnych pozwala się na pobór dodatku do wszystkich podatków bezpośrednich (bez nadzwyczajnego dodatku) następującym gminom:

gminie Popędzyna powiatu Bocheńskiego w r. 1875 w wysokości Ośmdziesiąt cztery (84) %;

gminie Podliski powiatu Bobreckiego w r. 1874 i 1875 w wysokości Sześćdziesiąt (60) %;

gminie Dobrowódka powiatu Kołomyjskiego w r. 1874 w wysokości Sześćdziesiąt i jeden (61) %, zaś w r. 1875 w wysokości Sześćdziesiąt i trzy (63) %;

gminie Czudec powiatu Rzeszowskiego w r. 1875 w wysokości Sześćdziesiąt i pięć (65) %;

gminie Podmanasterek powiatu Samborskiego w r. 1875 w wysokości Pięćdziesiąt ośm (58) %;

gminie Komarówka powiatu Tłumackiego w r. 1874 i 1875 w wysokości Sześćdziesiąt i dwa (62) %;

gminie Pohonia powiatu Tłumackiego w r. 1874 i 1875 w wysokości Sześćdziesiąt (60) %;

gminie Mikuliniec powiatu śniatyńskiego w r. 1875 w wysokości Sześćdziesiąt i pięć (65) %.

Co się niniejszem w skutek reskryptu Jego Excelencyi Pana Ministra spraw wewnętrznych z dnia 13. Grudnia 1874 L. 18642 do powszechnej podaje wiadomości.

Gołuchowski w. r.

Nr. 9.

Obwieszczenie

c. k. Namiestnictwa Lwowskiego z dnia 9. Stycznia 1875 L. 61012, dotyczące pozwolenia na pobór dodatków gminnych do podatków bezpośrednich w latach 1874 i 1875.

Jego ces. i król. Apostolska Mość raczył Najwyższem postanowieniem z dnia 5. Grudnia 1874 r. najłaskawiej zatwierdzić uchwałę Sejmu krajowego z dnia 15. Października 1874. r. w następującem brzmieniu:

Dla pokrycia wydatków gminnych pozwala się na pobór dodatku do wszystkich podatków bezpośrednich (bez nadzwyczajnego dodatku) następnym gminom:

gminie Bania powiatu Kałuskiego na r. 1875 w wysokości Sześćdziesiąt sześć i pół (66$^1/_2$) %;

gminie Dąbrowa powiatu Kałuskiego na r. 1875 w wysokości Pięćdziesiąt cztery (54) %;

gminie Jaworówka powiatu Kałuskiego na r. 1875 w wysokości Sześćdziesiąt trzy i pół (63$^1/_2$) %;

gminie Jezupola powiatu Stanisławowskiego na r. 1874 w wysokości Siedmdziesiąt (70) %;

gminie Jezupola powiatu Stanisławowskiego na r. 1875 w wysokości Pięćdziesiąt dziewięć (59) %;

gminie Łęg ad Partyn powiatu Tarnowskiego na r. 1875 w wysokości Sześćdziesiąt i jeden (61) %;

gminie Lubinka powiatu Tarnowskiego na r. 1875 w wysokości Pięćdziesiąt pięć (55) %;

gminie Tarnowiec powiatu Tarnowskiego na r. 1875 w wysokości Pięćdziesiąt i dziewięć (59) %;

gminie Budyłowa powiatu Sniatyńskiego na r. 1875 w wysokości Pięćdziesiąt ośm (58) %.

Co się niniejszem w skutek reskryptu Jego Ekscelencyi Pana Ministra spraw wewnętrznych z dnia **13.** Grudnia **1874** L. **18642** do powszechnej podaje wiadomości.

Gołuchowski w. r.

Dziennik ustaw i rozporządzeń krajowych

dla

Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Rok 1875. Wydano i rozesłano dnia 6. Lutego 1875. **Część III.**

Nr. 10.

Ustawa

obowiązująca w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, o ochronie niektórych zwierząt dla uprawy ziemi pożytecznych.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, rozporządzam co następuje:

§. 1.

Zakazuje się wybierania i psucia jaj i gniazd wszystkich ptaków dziko żyjących a nieszkodliwych.

Szkodliwemi są:

Z orłów: przedni (Aquila fulva L., Steinadler);
zyz (Aquila chrysaetos L., Goldadler);
bielik (Aquila albicella L., weissschwänziger Seeadler);
rybitw (Aquila heliaetus L., Flussadler);
kania wielka (Falco milvus L., rother Milan, Gabelweihe);
kania czarna (F. ater L., schwarzbrauner Milan);
sokół raróg (F. laniarius L., Würgfalke, Blaufuss);
sokół wędrowiec (F. peregrinus L., Wanderfalke);
sokół drzemlik (F. aesalon L., Zwergfalke, Merlin);
sokół kobóz czyli kobiec (F. subbuteo L., Baum- oder Lerchenfalke);
sokół jastrząb (Z. palumbarius L., Habicht, Hühnergeier);
sokół krogulec (F. nisus L., Sperber);
sokół błotnik (F. rufus Gm., Rohr- oder Sumpfweise);
Puhacz (Strix bubo, Uhu).
Srokosz (Lanio excubitor L., grosser Würger).
Kruk (Corvus corax L., Kohlrabe).
Sroka (Corvus pica L.).

§. 2.

Zakazuje się chwytania i zabijania, niemniej przedawania ptaków wymienionych w dodatku. Wyjątkowo w celach naukowych może władza polityczna udzielić pozwolenia do chwytania pomienionych ptaków w niewielu okazach.

Pozwolenie to może być udzielone tylko na podstawie przyzwolenia właścicieli gruntów, zatwierdzonego przez przełożonego gminy, a względnie przez przełożonego obszaru dworskiego; w pozwoleniu tem ma być oznaczone nazwisko upoważnionego, tudzież miejsce i czas, na które pozwolenie ma ważność.

§. 3.

Zabrania się chwytania i zabijania, tudzież przedawania nietoperzy i jeżów.

§. 4.

Przekroczenia powyższych przepisów karane będą grzywnami od 1 do 15 złr. w. a. a w razie niemożności uiszczenia kary pieniężnej aresztem od 12 godzin do 3 dni.

Nadto mają być odebrane przyrządy do chwytania ptaków wraz z klatkami, tudzież schwytane ptaki, z których żywe mają natychmiast być puszczone na wolność.

§. 5.

Gminy i obszary dworskie w szczególności są obowiązane czuwać nad ścisłem przestrzeganiem tej ustawy.

Wykonywanie przepisów karnych tej ustawy należy do przełożonego gminy, w której obrębie popełniono przekroczenie.

Prawo karania wykonywa w myśl ustawy gminnej przełożony gminy spólnie z dwoma assesorami (przysiężnymi).

Co do przekroczeń popełnionych na obszarze dworskim, wykonuje prawo karania polityczna władza powiatowa.

§. 6.

Rekurs przeciw wyrokowi karnemu przełożonego gminy ma być wniesiony do zwierzchniczej władzy politycznej, przeciw wyrokowi zaś politycznej władzy powiatowej do c. k. Namiestnictwa.

Rekurs należy wnieść w przeciągu 14 dni po ogłoszeniu, a względnie doręczeniu orzeczenia.

Przeciw dwom równobrzmiącym orzeczeniom rekurs nie ma miejsca.

§. 7.

Grzywny, tudzież pieniądze uzyskane ze sprzedaży zabranych przedmiotów przypadają na fundusz ubogich w tej gminie, w której obrębie popeł-

niono przekroczenie, a względnie, przy której istnieje dotyczący obszar dworski.

§. 8.

Na c. k. żandarmeryę, zaprzysiężone straże leśne, straże polowania i straże polowe, tudzież na wszystkie inne straże publiczne, wkłada się obowiązek czuwania nad przestrzeganiem niniejszej ustawy i podawania wszelkich spostrzeżonych przekroczeń do wiadomości naczelnika gminy, lub przełożonego obszaru dworskiego, a to ostatniego w tym celu, aby doniósł o tem politycznej władzy powiatowej.

§. 9.

Nauczyciele szkół ludowych są obowiązani uczniom tak zwyczajnych jak niedzielnych szkół wyjaśniać szkodliwość wybierania gniazd, chwytania i zabijania ptactwa pożytecznego, tudzież przedstawiać im corocznie, a mianowicie przed początkiem lęgu ptasząt postanowienia niniejszej ustawy.

§. 10.

Ustawa niniejsza obowiązuje od dnia ogłoszenia takowej.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa i spraw wewnętrznych.

Gödöllö, dnia 21. Grudnia 1874.

(L. S.) **Franciszek Józef** w. r.

Lasser w. r. **Chlumecky** w. r.

Dodatek do §. 2.

Spis ptaków,

których chwytania, zabijania i przedawania zabrania się.

Kos (Turdus merula K., Amsel, Schwarzdrossel).

Drozd spiewak (Turdus musicus L., Singdrossel).

Opoczniki, czyli podkamionki (Saxicola, Steinschmätzer).

Płochacze (Accentor L., Heckenbraunelle).

Pokrzywki (Lusciola L., Erdsänger), do których należy: słowik rdzawy (Lusciola luscinia Lath., Nachtigall), i słowik szary (Lusciola philomela Bechst. Sprosser).

Rudogonki (Ruticilla L., Rötling).

Gajówki (Silvia Koch, Grasmücke).

Trzciniczki (Salicaria M. et B., Rohrsänger).

Mucharki (Ficedula Koch, Laubsänger Spotter).

Strzyżyk czyli mysikról (Troglodytes parvulus L., Zaunkönig).
Świergotki (Anthus L., Piper).
Pliszki (Motacilla L., Bachstelze).
Jaskółki (Hirundo L., Schwalbe).
Muchołówki (Muscicapa L., Fliegenschnapper).
Dzierżby mniejsze (Lanius L., Dorndreher, Würger).
Pomurnik czyli mentel (Tichodroma muraria L., rothflügeliger Mauer-Läufer).
Pełzacz czyli zaskórnik (Certia familiaris L., Baumläufer).
Bargel czyli kowalik (Sitta europea L., Spächtmeise).
Króliki (Regulus L., Goldhännchen).
Sikory (Parus L., Meise).
Łuszczaki (Fringilla L., Fink), mianowicie: pestkogryz czyli grubodziób (Fr. coccothraustes, Kernbeisser), jer (Fr. montefringilla L., Bergfink), zięba (Fr. coelebs L., Buchfink), dzwoniec (Fr. chloris L., Grünhäufling), makolągwa (Fr. cannabina L., Bluthäufling), czeczotka (Fr. linaria L., Leinfink), czyż (Fr. spinus L., Zeisig), szczygieł (Fr. carduelis L., Stiglitz), mazurek (Fr. montana L., Feldsperling), kulczyk (Fr. serinus L., Girlitz), i gil (Fr. pyrrhula Gm., Gimpel).
Krzywodzióby (Loxia L. et Bechst., Kreuzschnabel).
Poświerki (Emberiza L., Ammer).
Skowronki (Alauda L., Lerche).
Szpak (Sturnus vulgaris L., Staar).
Kawka (Corvus monedula L., Dohle).
Wilga (Oriolus galbula L.), Pirol).
Krzykacze (Clamatores L.), mianowicie: kozodoj (Caprimulgus europaeus L., Ziegenmelker, Nachtschwalbe), jerzyk (Cypselus apus Gm., Segler), dudek (Upupa epops L., Wiedehopf), krasnowronka (Coracias garrula L., Mandel-Krähe).

Z łażących (Scansores L., Klettervögel): kukułka (Cuculus canorus L., Kuckuk), wągłów (Yunx torquilla L., Wendehals) i dzięcioł (Picus L., Specht).
Sowy (Strix L., Eule), z wyjątkiem puhacza.
Sokół postułka (Falco tinunculus L., Turmfalke).
Sokół postułeczka (F. cenchris Frisd, Rötelfalke).
Sokół kobczyk (Falco vespertinus, Abendfalke).
Sokół myszołów (T. buteo L., Mäusebussard).
Sokół włochacz (F. lagopus L., rauhfüssiger Bussard).
Sokół pszczolarz (F. apivorus L., Wespenbussard).

Dziennik ustaw i rozporządzeń krajowych

dla

Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Rok 1875. Wydano i rozesłano dnia 26. Lutego 1875. **Część IV.**

Nr. 11.

Rozporządzenie

c. k. Namiestnictwa z dnia 31. Grudnia 1874 l. 61117 dotyczące sposobu oznaczenia wagi metrycznej leków w receptach zapisywanych na koszt skarbu państwa oraz funduszów pod zarządem państwa zostających.

W skutek rozporządzenia wysokiego c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 16. Grudnia 1874 l. 16998 ustanawia się w zastosowaniu ustawy z dnia 23. Lipca 1871 (Dz. u. p. z r. 1872 l. 16) dotyczącej zaprowadzenia nowych miar i wag w uzupełnieniu §. 14. normy ordynacyjnej, wydanej rozporządzeniem tegoż Ministerstwa z dnia 21. Marca 1870 l. 229 a ogłoszonej tutejszem rozporządzeniem z d. 23. Czerwca 1870 l. 20657 co następuje:

Przy użyciu wagi metrycznej w lekarskiej recepcie, zapisanej na koszt skarbu państwa lub funduszu pod zarządem państwa zostającego, należy:

1. wagę oznaczającą ilość każdego leku w recepcie zapisanego wyrazić tylko w gramach t. j. używać gramu jako jednostki ciężarowej, i

2. wagę wyrażającą ilość leku zapisanego oznaczać według systemu dziesiętnego liczbami arabskiemi.

Dozwolonem jest atoli w razie gdy to lekarz ordynujący dla ostrożności uzna za stosowne, tuż pod oznaczeniem wagi liczbami oznaczyć wagę czy to pojedyńczych, czy też wszystkich receptą objętych leków w nawiasie i literami i użyć w tym celu także innych wyż powołaną ustawą objętych jednostek ciężarowych jako to: kilogramu, dekagramu, decigramu i centigramu.

Według powyższego należałoby n. p. oznaczyć;

pół kilogramu	jako gm. 500	trzy decigramy	jako gm. 0·3 albo 0·30
dwa dekagramy	„ gm. 20	pięć centigram.	„ gm. 0·05

można atoli na przykład 5 centigramów oznaczyć i w sposób następujący: $\frac{\text{gm. 0·05}}{\text{(centigr. quinque)}}$

Gołuchowski m. p.

Nr. 12.

Rozporządzenie

Ministra spraw wewnętrznych z dnia 29. Listopada 1874 o zmianach w austryackim cenniku leków.

Od 1. Stycznia 1875. zaprowadzone zostają w postanowieniach rozporządzenia Ministra spraw wewnętrznych z dnia 3. Grudnia 1872 (Dz. u. p. Nr. 172) o cenniku leków austryacką farmakopeą z r. 1869 objętych aż do dalszego zarządzenia następujące zmiany.

1. W cenniku leków farmakopeą objętych:

		ct.
Acidum carbolicum	1 uncja	18
nad 6 uncji każda następna	„	16
„ citricum	„	39
„ „ subt. pulv.	„	44
Ammoniacum	„	13
„ subt. pulv.	„	18
Arnicae radix sciss.	„	9
Asa foetida	„	12
„ „ subt. pulv.	„	21
Atropinum sulfuric.	1 gran	18
Axungia porci	1 uncja	6
Balsamum copaivae	„	27
„ peruvianum	„	76
Bismuthum subnitricum	1 skrupuł	10
Cantharides	1 uncja	42
„ subt pulv.	„	60
Cardamonium	„	91
Caryophilli	„	15
„ subt. pulv.	„	24
Chamomillae vulg. flores	„	12
nad 2 uncje każda następna	„	10
„ vulg. flores gross. pulv.	„	16
nad 2 uncje każda następna	„	14
„ vulg. flores subt. pulv.	„	22
Chinae cortex ruber	„	62
„ „ „ gross. pulv.	„	64
„ „ „ subt. pulv.	„	87
Coffeinum	1 gran	3
Colchici semina	1 uncja	7
Crocus austriacus	1 skrupuł	31
„ „ pulv.	„	35
Crocus gallicus	„	14
„ „ pulv.	„	17
Cinnamoni cortex	1 uncja	8
„ „ subt. pulv.	„	14

		ct.
Cuprum sulfuricum	1 uncja	9
Cydoniae semina	„	15
Digitalinum depuratum	1 gran	65
Emplastrum cantharidum	1 uncja	40
„ hydrargiri	„	28
Extractum opii aquosum	1 skrupuł	54
nad 1 skrupuł każdy następny . . .	„	50
„ secalis cornuti	1 drachma	33
Ferrum jodatum	„	9
Hydrargyrum	1 uncja	50
„ bichlor. ammoniat. . . .	1 drachma	13
„ „ corros. pulv. . . .	„	7
„ bijodal. rubr. . . .	1 skrupuł	7
„ chlorat. inite pulv. . . .	1 drachma	9
„ „ „ via humid. . .	„	23
„ jodatum flavum . . .	1 skrupuł	9
„ oxydatum flavum . . .	1 drachma	19
Ichtyocolla	1 uncja	134
Ipecacuanhae rad. gross. pulv. . . .	1 drachma	7
„ „ subt. pulv. . . .	„	9
Jalapae tub. subt. pulv.	1 uncja	35
Jodum	1 skrupuł	9
Juniperi fructus	1 uncja	2
„ „ rud. tus.	„	4
Kalium bromatum	1 skrupuł	3
„ jodatum	1 drachma	14
nad jedną uncję każda następna . .	„	11
Kousso sciss.	1 uncja	13
„ „ subt pulv.	„	22
Malvae flores	„	7
Massa pilul. Ruffi	1 drachma	15
Mastiche	1 uncja	62
„ subt. pulv.	„	72
Morphinum	1 gran	6
„ hydrochloric.	„	5
Natrium boracic. pulv.	1 uncja	13
Oleum bergamottae	1 drachma	23
„ caryophyllor	„	10
„ lauri	1 uncja	10
nad 2 uncje każda następna . . .	„	8
„ nucis moschatae	1 drachma	7
„ rosarum	1 skrupuł	133
„ rosarum	1 kropla	4
„ sinapis aethereum	1 skrupuł	20
„ terebinth. rectificat. . . .	1 uncja	4
Opium subt. pulv.	1 skrupuł	16

		ct.
Potio magnes. citr. efferv	8 uncji	55
Ratanhae rad. sciss.	1 uncja	16
„ subt. pulv.	„	36
Resina jalapae	1 skrupuł	19
Rheum (rad.)	1 uncja	73
„ „ sciss.	„	74
„ „ subt. pulv.	1 drachma	12
Roob juniperi	1 uncja	23
Rosa damascena	„	32
„ „ subt. pulv. . . .	„	45
Sabadillae fruct.	„	4
„ „ subt. pulv. . . .	„	14
Sacharum lact. subt. pulv.	„	16
Secale cornutum	„	8
Senegae radix	„	35
Sinapis semin.	„	3
„ „ pulv.	„	5
Syrupus ferri jodati	1 drachma	6
Tiliae flores	1 uncja	9
Tinctura cantharidum	1 drachma	3
„ ipecacuanhae	„	4
„ jodi	„	4
„ opii simpl.	„	7
Unguentum hydrargiri	1 uncja	34
„ juniperi	„	19
Vanilla	1 skrupuł	33

Nadto odpada:

1) przy następujących artykułach dodatek „nad dwie uncje każda następna“.

Alumen	Graminis rhyz. sciss.
Aqua aromat. spirit.	Hioscyami folia sciss.
„ carnimat	Jaceae herb. sciss.
„ chamomille	Liquiritiae radix. sciss.
„ rosarum	Magnesium sulfuricum
„ rubi idaci	Millefolii herb. sciss.
Calcium oxydatum	Natrium sillicicum.
Dulcamare caules sciss.	Oleum thereb. rectif.

2) dodatek „nad jedną uncję każda następna“ przy artykule: Syrupus ferri jodati.

II. W cenniku naczyń

odpada pierwszy ustęp: „Zwykłe zielone szkła medycynalne“ z cenami za takowe wskazanemi.

III. W cenniku leków dla zwierząt przepisywanych.

		zł.	ct.
Acidum carbolicum	1 funt	1	64
„ „	1 uncja	—	15
Ammoniacum	1 funt	1	11
„	1 uncja	—	10
Arnicae radix sciss.	1 funt	—	78
Asa foetida	„	1	5
„ „	1 uncja	—	10
„ „ pulv.	1 funt	1	44
„ „ „	1 uncja	—	13
Atropinum sulfuric.	1 gran	—	16
Axungia porci	1 funt	—	53
Belladonnae fol. sciss.	„	—	48
Cantharides	1 uncja	—	34
„ pulv	„	—	39
Chamomillae vulg. flores gross. pulv.	1 funt	1	9
„ „ „ „ „	1 uncja	—	10
Cinnamoni cortex	1 funt	—	65
„ „	1 uncja	—	6
„ „ gross. pulv.	1 funt	—	82
„ „ „ „	1 uncja	—	8
Cuprum sulfuric	1 funt	—	78
„ „	1 uncja	—	7
Emplastrum diachyl. simpl.	1 funt	—	83
„ „ „	1 uncja	—	8
Hydrargyrum bichlor. corr. pulv.	„	—	43
„ „ bijodat. rubr.	1 drachm.	—	17
„ „ chlorat. inite pulv.	1 uncja	—	61
„ „ oxydat. flavum.	1 drachm.	—	17
Ipecacuanhae radix. gross. pulv.	1 uncja	—	46
Jalapae tubera gross. pulv.	„	—	19
Jodum	„	—	43
„	1 drachm.	—	21
Juniperi fructus	1 funt	—	11
„ „ gross. pulv.	„	—	31
Kalium chloric.	„	—	99
„ „	1 uncja	—	9
„ jodatum	„	—	86
Morphinum hydrochloric.	1 gran	—	4
Natrium boracic. pulv.	1 funt	—	98
„ „ „	1 uncja	—	9
Oleum lauri	1 funt	—	83
„ „	1 uncja	—	8
„ sinapis aether.	1 skrupuł	—	16
„ terebinth. rectific.	1 funt	—	36

			zł.	ct.
Opium subt. pulv.	. . . . .	1 drachm.	—	39
Pix liquida	. . . . .	1 funt	—	24
Sabadillae fruct.	. . . . .	„	—	36
„ „	. . . . .	1 uncja	—	4
„ „ pulv.	. . . . .	1 funt	—	70
„ „ „	. . . . .	1 uncja	—	7
Secale cornutum	. . . . .	1 funt	—	71
„ „	. . . . .	1 uncja	—	7
„ „ pulv.	. . . . .	1 funt	—	95
„ „ „	. . . . .	1 uncja	—	9
Sinapis semina	. . . . .	1 funt	—	28
Tinctura catharid.	. . . . .	1 uncja	—	17
„ jodi	. . . . .	„	—	26
„ opii simpl.	. . . . .	„	—	46
Unguentum hydrargyri	. . . . .	1 uncja	—	29
„ simplex	. . . . .	1 funt	1	26
„ „	. . . . .	1 uncja	—	11

Dalsze postanowienia rozporządzenia z dnia 3. Grudnia 1872 (Dz. u. p. Nr. 172) pozostają nie zmienione.

Postanowienia rozporządzenia ministra spraw wewnętrznych z dnia 19. Grudnia 1873 (Dz. u. p. Nr. 164) przestają obowiązywać z d. 31. Grudnia 1874.

Lasser m. p.

Dziennik ustaw i rozporządzeń krajowych

dla

Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Rok 1875. Wydano i rozesłano dnia 15. Marca 1875. **Część V.**

Nr. 13.

Obwieszczenie

c. k. Namiestnictwa z dnia 19. Lutego 1875 r. l. 2472 dotyczące dodatku na fundusz krajowy i indemnizacyjny na rok 1875.

Jego ces. król. Apostolska Mość raczył Najwyższem postanowieniem z dnia 30. Grudnia 1874 r. zatwierdzić najłaskawiej uchwalony przez Sejm krajowy rozkład dodatków na rok 1875, a mianowicie: dla funduszów indemnizacyjnych Galicyi wschodniej i zachodniej po 51 centów, dla funduszu indemnizacyjnego Wielkiego księstwa Krakowskiego po 41 centów, a dla funduszu krajowego po 34 centów od jednego złotego podatków bezpośrednich z dodatkiem jednej trzeciej części.

Podając to do powszechnej wiadomości, zarządza się równocześnie pobór tych dodatków na potrzeby krajowe i fundusz indemnizacyjny na rok 1875, w sposób zwykły ustawą przepisany.

Gołuchowski w. r.

Nr. 14.

Ustawa

dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem zmieniająca postanowienia §. 98 ust. gmin. z dnia 12. Sierpnia 1866 r.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, postanawiam:

Art. I.

§. 98 ustawy gminnej z d. 12. Sierpnia 1866 l. 19. Dz. u. kr. zostaje uchylonym w dotychczasowem brzmieniu, i ma brzmieć jak następuje:

§. 98.

Rada powiatowa a w jej zastępstwie Wydział powiatowy czuwa nad tem, aby zakładowy majątek i zakładowe dobro gmin i zakładów gminnych nie zostały uszczuplone.

Sejm, a w jego zastępstwie Wydział krajowy, ma najwyższy nadzór nad całością zakładowego majątku i zakładowego dobra gmin i zakładów gminnych.

Wydział krajowy może w tym celu, gdy uzna tego potrzebę, żądać objaśnień i usprawiedliwień od Reprezentacyi gminnej, za pośrednictwem Wydziału powiatowego; wyjątkowo zaś w razach nagłej potrzeby, żądać takich wyjaśnień bezpośrednio, może również i przez delegowanie komisyi zarządzać dochodzenia na miejscu.

W wykonaniu tego prawa nadzoru, upoważniony jest Wydział krajowy w razie potrzeby użyć stosownych środków zaradczych.

Art. II.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Wiedeń dnia 18. Lutego 1875.

Franciszek Józef m. p.

Lasser m. p.

Nr. 15.

Ustawa

obowiązująca w Królestwie Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księztwem Krakowskiem, o zezwoleniu gminie Chrzanowa na pobór opłat od napojów wprowadzonych do miasta i tamże spotrzebowanych.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, ustanawiam co następuje:

Dla pokrycia wydatków gminnych pozwala się gminie miasta Chrzanowa pobierać przez lat trzy, począwszy od 1. Stycznia 1875, opłaty od napojów gorących i od piwa wprowadzanych w obręb miasta i tam spotrzebowanych według następującej taryfy:

1. od wiadra n. austr. — 56 liter 6 deciliter — piwa leżaka (Lagerbier). 40 cnt. w. a.
2. od wiadra niż. austr. — 56 liter 6 decilitrów — piwa pojedyńczego 25 „ „
3. od flaszki piwa marcowego, zydlik miary wied. 3 decylitrów 5 centilitrów. $^1/_2$ „ „

4. od flaszki piwa czarnego (Bockbier) . ½ cnt. w. a.
5. od wiadra n. austr. — 56 litrów 6 decylitrów—spirytusu, okowity lub araku 1 zł. 50 cnt.
6. od miary n. austr. — 1 liter 4 decylitrów 1 centyliter — spirytusu, okowity lub araku 5 „
7. od wiadra n. austr. wódek słodkich t. j. likierów i rozolisów 2 złr. w. a.
8. od flaszki tychże, ½ masy wiedeńskiej miary—7 decylitr. 1 centyliter 4 cnt. w. a.

Wiedeń dnia 18. Lutego 1875.

Franciszek Józef m. p.
Lasser m. p.

Nr. 16.

Ustawa

z dnia 30. Stycznia 1875 obowiązująca dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi i Wielkiego Księstwa Krakowskiego rozporządzam co następuje:

§. 1.

Nikomu nie wolno w czasie poniżej oznaczonym polować, łowić lub zabijać następujące rodzaje zwierzyny:

1. Jelenie od 1. Stycznia do 30. Czerwca.
2. Kozły (rogacze) od 1. Marca do 30. Maja.
3. Zające od 1. Lutego do 15. Września.
4. Jarząbki od 1. Lutego do 31. Sierpnia.
5. Cietrzewie i głuszcze koguty od 20. Maja do 31. Sierpnia.
6. Słomki od 20. Kwietnia do 31. Sierpnia.
7. Bażanty i kuropatwy od 15. Stycznia do 15. Sierpnia.
8. Przepiórki i dzikie gołębie od 1. Listopada do 15. Lipca.
9. Dropie i pardwy od 15. Kwietnia do 1. Sierpnia.
10. Ptactwo błotne, mianowicie: krzyki, dubelty, kulony, bataliony od 15. Kwietnia do 1. Lipca.
11. Ptactwo wodne, mianowicie: dzikie gęsi i dzikie kaczki od 15. Kwietnia do 15. Czerwca.

12. Lisy od 15. Lutego do 31. Sierpnia; tępienie lisa dozwolone jest tylko uprawnionemu do polowania w miejscach, w których uprawnieni hodują zwierzynę, dla której lis jest szkodliwym.

13. Łanie, kozy, cielęta i spiczaki, tudzież kury głuszców i cietrzewi przez cały rok.

Wystrzeliwanie łań i kóz ze względów gospodarstwa łowieckiego nastąpić tylko może za przyzwoleniem Namiestnictwa.

Zakaz ubijania dzikich kóz i świstaków w okolicach gór tatrzańskich, zawiera osobna ustawa krajowa z dnia 19. Lipca 1869 r. Nr. 26. D. u. k.

§. 2.

Zakazanem jest łowienie zwierzyny na sidła, żelaza, łapki i inne tym podobne przyrządy.

Wyjątkowo dozwolonem jest łowienie przepiórek rozjazdem, a kwiczołów i jemioluchów na sidła. Zakazanem jest także zbieranie albo niszczenie jaj i wybieranie młodej zwierzyny z legowisk.

Może jednak wyjątkowo uprawniony do polowania lub ustanowiona przez niego straż lasowa wybierać na siatki bażanty i kuropatwy dla chowu i wyjmować jaja z gniazd tym celem, by je wysiedziały kury swojskie.

§. 3.

Niniejsza ustawa nie znajduje żadnego zastosowania do ubijania zwierzyny w ogrodzonych zwierzyńcach; sprzedający jednak taką zwierzynę, albo ten kto w sprzedaży pośredniczy, winien swe uprawnienie do sprzedaży wykazać świadectwem politycznej władzy powiatowej, inaczej bowiem będzie karany według §. 5 niniejszej ustawy.

§. 4.

Zarządzenia władzy politycznej nakazujące zmniejszenie szkodliwego dla kultury zbytecznego stanu zwierzyny na podstawie §. 4 patentu o polowaniu z dnia 28. Lutego 1786 r. mogą być wykonane także w porze, w której zresztą nie wolno ubijać takiej zwierzyny.

Sprzedający lub pośredniczący w sprzedaży zwierzyny w powyższy wyjątkowy sposób ubitej, winien się jednak wykazać świadectwem władzy politycznej, że jest do sprzedaży upoważnionym, w przeciwnym bowiem razie będzie karany według §. 5. niniejszej ustawy.

§. 5.

Przekroczenie postanowień §§. 1. i 2. tej ustawy, podlega grzywnie od 5 do 50 złr. Jeżeli jednak wyrządzona szkoda z powodu ubicia większej ilo-

ści zwierzyny jest znaczną lub przestępstwo powtórnie popełniono, może być grzywna aż do 100 złr. podwyższoną

§. 6.

Kto po upływie dni 14 od czasu, w którym poczyna się pora zakazana, zwierzynę, na którą w tej porze nie wolno polować (§. 1), czy to w całych sztukach, czy w kawałkach, które jednak do spożycia nie są jeszcze całkiem przyprawione, celem sprzedaży obnosi, w sklepach, na jarmarkach albo w inny sposób do sprzedaży wystawia albo sprzedaje, lub w sprzedaży pośredniczy, podpada oprócz utraty zwierzyny grzywnie w §. 5. tej ustawy oznaczonej.

Takiej samej karze podpada sprzedaż zwierzyny, której w ogóle nie wolno ubijać lub łapać, jakoteż sprzedaż jaj i piskląt dzikiego ptactwa.

Osoby sprzedające zwierzynę pochodzącą z krajów, w których niniejsza ustawa nie obowiązuje, w czasie zakazanym, lub pośredniczące w takiej sprzedaży mają w należyty sposób wykazać, zkąd ta zwierzyna pochodzi. Jeżeli zaś zwierzyna pochodzi z królestw i krajów koronnych zastąpionych w Radzie państwa, należy nadto wykazać się świadectwem politycznej władzy powiatowej, że zwierzyna nie została ubitą w sposób bezprawny. W przeciwnym wypadku postanowienia karne niniejszego paragrafu będą także zastosowane przeciw osobom przekraczającym powyższe postanowienia.

§. 7.

Grzywny na podstawie niniejszej ustawy wymierzone, tudzież dochód ze zwierzyny, która w myśl postanowień niniejszej ustawy została skonfiskowaną i przez dotyczącą zwierzchność gminną w drodze publicznej licytacyi sprzedaną, przypadają funduszowi ubogich tej gminy, w której przestępstwo odkryto.

W razie niemożności ściągnięcia grzywny, należy ją zamienić na karę aresztu, a to za każde 5 złr. grzywny jeden dzień aresztu.

Dochodzenie i wymierzenie kary przysługuje władzom politycznym.

§. 8.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Memu Ministrowi rolnictwa i Memu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Wiedeń, dnia 30. Stycznia 1875.

Franciszek Józef m. p.

Lasser m. p. **Chlumecky** m. p.

...zwierzyny jest zakazane lub przestępstwo powtórnie popełnione, może być ...rzywna aż do 100 zł. podwyższona.

§ 6.

Kto po upływie dni 14 od czasu, w którym zaczyna się pora zakazu ... zwierzyny, na którą w tej porze nie wolno polować (§. 1), czy to w ca... ..., czy w kawałkach, także solone lub wędzone, ... jest ... ... na jarmarkach ... w inny sposób do sprzedaży ... albo sprzedaje, lub w sprzedaży ... pośredniczy, podlega ... karze ... w §. 5. tej ustawy ...

Takiej samej karze podpada ... ..., w sklepie ... ... pisklęta dzikiego ptactwa.

Osoby ... ... przed ... ... W przeciwnym ... ...

§. 7.

... na podstawie niniejszej ustawy wymierzone, należy ... ...

W razie niemożności ściągnięcia grzywny, należy ją zamienić na ... ... za każde 5 zł. grzywny jeden dzień aresztu.

Dochodzenie i wymierzanie kary przekazuje się władzom politycznym.

§. 8.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Memu Ministrowi rolnictwa i Memu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Wiedeń, dnia 30. Stycznia 1875.

Franciszek Józef m. p.

Lasser m. p. **Chlumecký** m. p.

Dziennik ustaw i rozporządzeń krajowych

dla

Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Rok 1875. Wydano i rozesłano dnia 20. Marca 1875. **Część VI.**

Nr. 17.

Obwieszczenie

c. k. galic. Namiestnictwa z dnia 25. Lutego 1875 r. l. 8212 dotyczące ustania zarazy bydła w całym kraju, tudzież zachowywania nadal środków ostrożności dla powstrzymania i stłumienia zarazy.

Dnia 16. Lutego 1875 ustał księgosusz w całym kraju. Mimo tego mają i nadal obowiązywać postanowienia §. 16. i 17. ustawy z dnia 29. Czerwca 1868 (Dz. ust. i rozp. krajowych z r. 1868, Część 14.) względem trzymania w ścisłej obserwacyi przez 10 dni w miejscu odosobnionem świeżo zakupionego i sprowadzonego bydła rogatego, tudzież §. 18. i 19 powołanej ustawy, dotyczące obowiązku donoszenia o podejrzanych wypadkach choroby między bydłem rogatem i o odejściu pojedyńczych sztuk i względem nagród za doniesienia o przekroczeniach przepisów ustawy o zarazie w myśl §. 35. tej ustawy.

Gołuchowski w. r.

Nr. 18.

Obwieszczenie

c. k. Namiestnictwa z dnia 13. Lutego 1875 l. 6147 o rozszerzeniu prawa pobierania myta kopytkowego gminie miasta Przemyśla.

Jego c. k. Apostolska Mość raczył Najwyższem postanowieniem z dnia 24. z. m. najłaskawiej zatwierdzić następującą uchwałę Sejmu krajowego królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem o nadaniu gminie miasta Przemyśla prawa do poboru opłaty kopytkowej przy trzech dodatkowo wykazanych wjazdach miejskich.

Prawo do pobierania opłaty kopytkowej nadane gminie miasta Przemyśla ustawą z dnia 18. Kwietnia 1874 przy pięciu rogatkach miejskich, w artykule II. tejże ustawy poszczególnionych, rozciąga się na trzy dodatkowo wykazane wjazdy miejskie, a mianowicie:

1. na drodze miejskiej od Buszkowic z zaporą na Zasaniu;

2. na drodze od Krownik z zaporą na tejże drodze;

3. na drodze od Cybulanki z zaporą tamże na terytoryum miejskiem.

Co się wskutek reskryptu Wys. Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 28. z. m. l. 1162. podaje do powszechnej wiadomości.

Gołuchowski w. r.

Nr. 19.

Obwieszczenie

c. k. Namiestnictwa z dnia 12. Lutego 1875 l. 2474 względem upoważnienia obszaru dworskiego w Szczucinie do pobierania myta przewozowego.

Jego c. k. Apostolska Mość raczył najwyższem postanowieniem z dnia 6. Stycznia 1875 najłaskawiej zatwierdzić następującą uchwałę Sejmu krajowego królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem względem udzielenia obszarowi dworskiemu w Szczucinie, powiatu Dąbrowskiego, prawa do pobierania myta od przewozu na rzece Wiśle pod Łęką Szczucińską:

1. Obszarowi dworskiemu w Szczucinie, powiatu Dąbrowskiego, nadaje się na przeciąg lat pięciu od wejścia w wykonanie tej uchwały prawo do pobierania myta przewozowego na rzece Wiśle pod Łęką Szczucińską z warunkiem utrzymywania przedmiotu omyconego własnym kosztem i w dobrym stanie.

2. Opłatę myta należy pobierać według następującego wymiaru:

a) od każdej osoby bez różnicy, wyjąwszy woźnicę lub jeźdźca na koniu, 2 (dwa) centy;

b) od jednego konia idącego pod wierzchem, pędzonego lub zaprzężonego, 5 (pięć) centów;

c) od jednego źrebięcia do dwóch lat, 2 (dwa) centy;

d) od jednego wołu na rzeź, albo w jarzmie krowy, jałownika, bukata i trzylatki, 5 (pięć) centów;

e) od jednego cielęcia niemającego jeszcze dwóch lat, świni karmnej, owcy, kozła, kozy i małych świń, 2 (dwa) centy.

Co się wskutek reskryptu wys. c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 8. Stycznia b. r. l. 303, z tym dodatkiem podaje do powszechnej

wiadomości, że obowiązujące ogólne przepisy o uwolnieniu od opłat mytniczych i ich zniżeniu pozostają w mocy także co do opłat powyżej w art. 2. wymienionych.

Gołuchowski w. r.

Nr. 20.

Obwieszczenie

c. k. Namiestnictwa z dnia 12. Lutego 1875 l. 2474 względem upoważnienia gminy z obszarem dworskim w Wełdzirzu do pobierania myta mostowego.

Jego c. k. Apostolska Mość raczył najwyższem postanowieniem z dnia 6. Stycznia b. r. najłaskawiej zatwierdzić następującą uchwałę Sejmu krajowego królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem o udzielenie gminie wspólnie z obszarem dworskim w Wełdzirzu, powiatu Dolińskiego, prawa do pobierania mostowego od mostu na rzece Swicy.

1. Gminie wspólnie z obszarem dworskim w Wełdzirzu, powiatu Dolińskiego, nadaje się na przeciąg lat pięciu od wejścia w wykonanie tej uchwały, prawo do pobierania myta mostowego na rzece Swicy pomiędzy Wełdzirzem a Maksymówką pod warunkiem utrzymywania przedmiotu omyconego własnym kosztem i w dobrym stanie.

2) Opłatę myta należy pobierać podług następującego wymiaru:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 2 (dwa) centy;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 2 (dwa) centy;

c) od pięciu świń albo cieląt 1 (jeden) cent;

d) od dziesięciu owiec 1 (jeden) cent.

Co się wskutek reskryptu wys. c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 8. Stycznia 1875 l. 303 z tym dodatkiem podaje do powszechnej wiadomości, że obowiązujące ogólne przepisy o uwolnieniu od opłat mytniczych i ich zniżeniu pozostają w mocy także co do opłat powyżej w art. 2. wymienionych.

Gołuchowski w. r.

Dziennik ustaw i rozporządzeń krajowych

dla

Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Rok 1875. Wydano i rozesłano dnia 25. Marca 1875. **Część VIII.**

Nr. 21.

Rozporządzenie

c. k. Namiestnictwa z dnia 14. Lutego 1875 l. 1702 względem upoważnienia obszaru dworskiego w Babinie do pobierania myta przewozowego.

Jego c. k. Apostolska Mość raczył Najwyższem postanowieniem z dnia 26. Grudnia 1874 najłaskawiej zatwierdzić następującą uchwałę Sejmu krajowego królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem księstwem Krakowskiem względem nadania obszarowi dworskiemu w Babinie, prawa do pobierania myta od przewozu na rzece Łomnicy w Babinie:

1. Obszarowi dworskiemu w Babinie, powiatu Kałuskiego, nadaje się na przeciąg lat pięciu od wejścia w wykonanie tej uchwały prawo do pobierania myta przewozowego na rzece Łomnicy w Babinie pod warunkiem utrzymywania przedmiotu omyconego własnym kosztem i w dobrym stanie.

2. Opłatę myta należy pobierać według następującego wymiaru:

a) od każdej osoby bez różnicy, wyjąwszy woźnicę lub jeźdźca na koniu, 1 (jeden) cent;

b) od jednego konia idącego pod wierzchem, pędzonego lub zaprzężonego, $2^1/_2$ (dwa i pół) centa;

c) od jednego wołu na rzeź albo w jarzmie, krowy, bukata i trzylatki, $2^1/_2$ (dwa i pół) centa;

d) od jednego źrebięcia do dwóch lat, 1 (jeden) cent;

e) od jednego cielęcia niemającego jeszcze dwóch lat, świni karmnej, owcy, kozła, kozy i małych świń, 1 (jeden) cent.

Co się w skutek reskryptu wys. c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 2. Stycznia b. r. l. 19815, z tym dodatkiem podaje do powszechnej

wiadomości, że obowiązujące ogólne przepisy o uwolnieniu od opłat mytniczych i ich zniżeniu pozostają w mocy także co do opłat powyżej wymienionych.

Karasiński w. r.

Nr. 22.

Rozporządzenie

c. k. Namiestnictwa z dnia 14. Lutego 1875 l. 1702 względem upoważnienia obszaru dworskiego w Wojniłowie do pobierania myta mostowego.

Jego c. k. Apostolska Mość raczył Najwyższem postanowieniem z dnia 26. Grudnia 1874 najłaskawiej zatwierdzić następującą uchwałę Sejmu krajowego królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem księstwem Krakowskiem względem nadania obszarowi dworskiemu w Wojniłowie, prawa do pobierania myta mostowego od mostu na rzece Siwce.

1. Obszarowi dworskiemu w Wojniłowie, powiatu Kałuskiego, nadaje się na przeciąg lat pięciu od wejścia w wykonanie tej uchwały, prawo do pobierania myta mostowego od mostu na rzece Siwce w Wojniłowie, pod warunkiem utrzymywania tegoż mostu własnym kosztem i w dobrym stanie.

2. Opłatę myta należy pobierać podług następującego wymiaru:

1) przy każdym wozie od jednego bydlęcia zaprzężonego, 2 (dwa) ct.

2) od bydląt przepędzanych:
   a) od każdego konia dorosłego, bydlęcia rogatego, osła lub muła, 2 (dwa) centy;
   b) od pięciu świń albo cieląt, 1 (jeden) cent;
   c) od dziesięciu owiec, 1 (jeden) cent.

Co się wskutek reskryptu wys. c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 2. Stycznia 1875 l. 19815 z tym dodatkiem podaje do powszechnej wiadomości, że obowiązujące ogólne przepisy o uwolnieniu od opłat mytniczych i ich zniżeniu pozostają w mocy także co do opłat powyżej wymienionych.

Karasiński w. r.

Nr. 23.

Rozporządzenie

c. k. Namiestnictwa z dnia 14. Lutego 1875 l. 1702 względem upoważnienia obszaru dworskiego w Brzeźnicy wspólnie z obszarem dworskim w Czernichowie do pobierania myta przewozowego.

Jego c. k. Apostolska Mość raczył Najwyższem postanowieniem z dnia 26. Grudnia 1874 najłaskawiej zatwierdzić następującą uchwałę Sejmu krajowego królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem księstwem Krakowskiem względem nadania obszarowi dworskiemu w Brzeźnicy wspólnie z obszarem dworskim w Czernichowie, prawa do pobierania myta przewozowego przez rzekę Wisłę w przysiołku „Pasieka".

1) Obszarowi dworskiemu w Brzeźnicy, powiatu Wadowickiego, wspólnie z obszarem dworskim w Czernichowie, powiatu Krakowskiego, nadaje się na przeciąg lat pięciu od wejścia w wykonanie tej uchwały, prawo do pobierania myta przewozowego na rzece Wiśle w przysiołku „Pasieka" pod warunkiem utrzymywania przedmiotu omyconego własnym kosztem i w dobrym stanie.

2. Opłatę myta pobierać należy według następującego wymiaru:

a) od każdej osoby bez różnicy wyjąwszy woźnicę lub jeźdźca na koniu, 2 (dwa) centy;

b) od jednego konia idącego pod wierzchem, pędzonego albo zaprzężonego, 5 (pięć) centów;

c) od jednego źrebięcia do dwóch lat, 2 (dwa) centy;

d) od jednego wołu na rzeź albo w jarzmie, krowy, jałownika, bukata i trzylatki, 5 (pięć) centów;

e) od jednego cielęcia, niemającego jeszcze dwóch lat, świni karmnej, owcy, kozła, kozy i małych świń, 2 (dwa) centy;

3. W czasie wezbrania Wisły, w czasie burzy, płynienia kry i lodów, opłata mytnicza pobieraną będzie podwójnie.

Co się wskutek reskryptu wys. c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 2. Stycznia b. r. l. 19815, z tym dodatkiem podaje do powszechnej wiadomości, że obowiązujące ogólne przepisy o uwolnieniu od opłat mytniczych i ich zniżeniu pozostają w mocy także co do opłat powyżej wymienionych.

Karasiński w. r.

Nr. 24.

Rozporządzenie

c. k. Namiestnictwa z dnia 14. Lutego 1875 l. 1702 względem upoważnienia obszaru dworskiego w Krasiczynie do pobierania myta przewozowego.

Jego c. k. Apostolska Mość raczył Najwyższem postanowieniem z dnia 26. Grudnia 1874 najłaskawiej zatwierdzić następującą uchwałę Sejmu krajowego królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem księstwem Krakowskiem względem udzielenia obszarowi dworskiemu w Krasiczynie prawa do pobierania myta przewozowego na rzece Sanie.

1) Obszarowi dworskiemu w Krasiczynie, powiatu Przemyskiego, nadaje się na przeciąg lat pięciu od wejścia w wykonanie tej uchwały, prawo do pobierania myta przewozowego przez rzekę San w Krasiczynie, pod warunkiem utrzymywania przedmiotu omyconego własnym kosztem i w dobrym stanie.

2. Opłata myta przewozowego pobieraną być ma podług następującego wymiaru:

a) od każdej osoby bez różnicy, wyjąwszy woźnicę lub jeźdźca na koniu, 1 (jeden) cent;

b) od jednego konia idącego pod wierzchem, pędzonego lub zaprzężonego, 2 (dwa) centy;

c) od jednego źrebięcia do dwóch lat, 1 (jeden) cent;

d) od jednego wołu na rzeź albo w jarzmie, krowy, bukata i trzylatki, 2 (dwa) centy;

e) od jednego cielęcia niemającego jeszcze dwóch lat, świni karmnej, owcy, kozła, kozy i małych świń, 1 (jeden) cent;

Co się wskutek reskryptu wysokiego c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 2. Stycznia 1875 l. 19815 z tym dodatkiem podaje do powszechnej wiadomości, że obowiązujące ogólne przepisy o uwolnieniu od opłat myticzych i ich zniżeniu pozostają w mocy także co do opłat wyżej wymienionych.

Karasiński w. r.

Nr. 25.

Rozporządzenie

c. k. Namiestnictwa z dnia 14. Lutego 1875 l. 1702 względem omycenia drogi wełdzirsko-węgierskiej.

Jego c. k. Apostolska Mość raczył Najwyższem postanowieniem z dnia 26. Grudnia 1874 najłaskawiej zatwierdzić następującą uchwałę Sejmu krajowego królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem księstwem Krakowskiem względem omycania drogi wełdzirsko-węgierskiej.

1· Wydziałowi powiatowemu w Dolinie, w zastępstwie funduszu drogowego, nadaje się na przeciąg lat pięciu od wejścia w wykonanie tej uchwały prawo do pobierania opłat mytniczych na drodze wełdzirsko-węgierskiej pod warunkiem składania Wydziałowi krajowemu corocznych rachunków, tak z dochodów mytniczych, jak również z wydatków na utrzymanie i rekonstrukcyę omyconej drogi, obracać się mających.

2. Myto na drodze wełdzirsko-węgierskiej pobierać ma Wydział powiatowy przy trzech stacyach, z których dwie przeznaczone będą dla pobierania myta drogowego, trzecia zaś stacya do pobierania myta mostowego, a mianowicie od mostu na rzece Swicy 57·56 stóp długiego.

3. Przy poborze opłat mytniczych obowiązywać mają następujące taryfy:

1. dla każdej z obydwóch stacyj drogowych:
   a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu, 4 (cztery) centy;
   b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych, 2 (dwa) centy;
   c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego, 1 (jeden) cent;
2. dla stacyi mostowej:
   a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzegu, 6 (sześć) ct.;
   b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 3 (trzy) centy;
   c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego, $1^1/_2$ (jeden i pół) centa.

Co się wskutek reskryptu wysokiego Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 2. Stycznia 1875 l. 19815 z tym dodatkiem podaje do powszechnej wiadomości, że obowiązujące ogólne przepisy o uwolnieniu od opłat mytniczych i ich zniżeniu pozostają w mocy także co do opłat powyżej wymienionych.

Karasinski w. r.

Nr. 26.

Rozporządzenie

c. k. Namiestnictwa z dnia 14. Lutego 1875 l. 1702 względem upoważnienia obszaru dworskiego w Dołpotowie do pobierania myta mostowego.

Jego c. k. Apostolska Mość raczył najwyższem postanowieniem z dnia 26. Grudnia 1874 najłaskawiej zatwierdzić następującą uchwałę Sejmu krajowego królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem księtwem Krakowskiem względem nadania obszarowi dworskiemu w Dołpotowie prawa do pobierania myta mostowego od mostu na rzece Siwce.

1. Obszarowi dworskiemu w Dołpotowie, powiatu Kałuskiego, nadaje się na przeciąg lat pięciu od wejścia w wykonanie tej uchwały prawo do pobierania myta mostowego od mostu na rzece Siwce w Dołpotowie, pod warunkiem utrzymywania przedmiotu omyconego własnym kosztem i w dobrym stanie.

2. Opłatę myta należy pobierać według następującego wymiaru:

1. przy każdym wozie od jednego bydlęcia zaprzężonego, 2 (dwa) centy;
2. od bydląt przepędzanych:
   a) od każdego konia dorosłego, bydlęcia rogatego, osła lub muła, 2 (dwa) centy.
   b) od pięciu świń lub cieląt, 1 (jeden) cent;
   c) od dziesięciu owiec, 1 (jeden) cent;

Co się wskutek reskryptu wys. c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 2. Stycznia l. 19815 z tym dodatkiem podaje do powszechnej wiadomości, że obowiązujące ogólne przepisy o uwolnieniu od opłat mytniczych i ich zniżeniu pozostają w mocy także co do opłat wyżej wymienionych.

Karasinski w. r.

Dziennik ustaw i rozporządzeń krajowych

dla

Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Rok 1875. Wydano i rozesłano dnia 30. Marca 1875. **Część VIII.**

Nr. 27.

Ustawa

dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem o ustanowieniu gminnych urzędów rozjemczych.

Za zgodą Sejmu krajowego Mego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, rozporządzam na podstawie §. 10. ustawy z dnia 21. Września 1869 r. Nr. 150 D. u. p. co następuje:

Ustanowienie urzędu rozjemczego.

§. 1.

Urząd rozjemczy dla jednania stron w sporze będących ma być ustanowiony w każdej gminie z ludnością nad 4000 mieszkańców, we wszystkich zaś innych gminach może on być ustanowiony, jeżeli rada gminna ustanowienie takiego urzędu uchwali, a Wydział Rady powiatowej zatwierdzi.

§. 2.

Rada gminna oznaczy liczbę mężów zaufania, mających pełnić urząd rozjemczy; liczba ta wszelako nie może być niżej trzech.

Mężów zaufania wybiera Rada gminna, która także stanowi, któremu z nich się ma poruczyć kierownictwo w urzędzie rozjemczym. Jeżeliby zaś w tym względzie nic nie postanowiono, to kierownictwo czynnościami dotyczącemi służy naczelnikowi gminy, chociażby nie był wybranym mężem zaufania.

§. 3.

Wybór mężów zaufania ważny jest na lat trzy.

Rada gminna oznacza, czy i jakie wynagrodzenie wybrani mężowie zaufania pobierać mają za sprawowanie swoich czynności z funduszów gminnych.

§. 4.

Do przyjęcia wyboru nie może być nikt zmuszonym.

§. 5.

Mężowie zaufania mają liczyć 24 lat wieku, używać w pełni praw cywilnych i mieć swoje stałe zamieszkanie w obrębie urzędu rozjemczego.

Osoby, które z powodu skazania przez sąd karny wykluczone są od wybieralności do Rady gminnej, niemniej osoby zostające w śledztwie z powodu takiego czynu karygodnego, który w razie skazania pociągnąłby za sobą wykluczenie ich od wybieralności do Rady gminnej, lub też względem których majątku otworzono krydę, nie są wybieralne na mężów zaufania

§. 6.

Wybór odbywa Rada gminna. Do ważności wyboru jest konieczną bezwzględna większość głosów.

W razie nieuzyskania bezwzględnej większości głosów, następuje ściślejszy wybór między tymi dwoma, którzy otrzymali najwięcej głosów, a jeżeli głosy są między dwóch równo rozdzielone, rozstrzyga los wyciągnięty przez przewodniczącego.

Tak samo postępuje Rada gminna, jeżeli wybiera kierownika urzędu rozjemczego (§. 2).

§. 7.

Naczelnik gminy ogłasza w gminie wynik wyborów i uwiadamia o nim Wydział powiatowy, jakoteż władzę polityczną powiatową.

Powiatowa władza polityczna unieważnia wybór osób, nieposiadających prawa wybieralności (§. 5), wszelako z pozostawieniem wolności rekursu; jeżeli zaś wybór jest ważnym, uwiadamia o nim, jakoteż o terminie rozpoczęcia czynności urzędu rozjemczego sąd powiatowy. Wybrani mężowie zaufania składają przysięgę urzędową według załączonej pod $^1/.$ roty do rąk naczelnika władzy politycznej lub jego zastępcy.

§. 8.

Jeżeli który z mężów zaufania złoży swój urząd albo zajdą okoliczności, któreby go pozbawiały prawa wybieralności (§. 5.), lub według zdania Rady gminnej nie dozwalają mu pełnić należycie obowiązków urzędowych, lub też pozbawiły go zaufania, przystąpić należy do wyboru innego męża zaufania na jego miejsce.

Również władza polityczna winną jest zarządzić nowy wybór, jeżeli się od sądu powiatowego, do wykonania ugód zawartych powołanego (§. 28.), lub też w inny sposób dowie o wadliwem prowadzeniu spraw, które świadczy o niezdolności wszystkich lub też niektórych mężów zaufania.

Od takiego zarządzenia służy prawo rekursu tak Radzie gminnej, jakoteż każdemu pojedyńczemu mężowi zaufania.

§. 9.

Po upływie czasu, na przeciąg którego mężów zaufania wybrano, odbywa się wybór nowy, a dopokąd takowego nie przeprowadzono, urzędują ci sami mężowie zaufania.

Ustępujący, jeżeli względem nich nie zachodzą przeszkody prawne, mogą ponownie być wybrani.

Kompetencya urzędu rozjemczego.

§. 10.

Okręg urzędu rozjemczego rozciąga się na obszar, dla którego został ustanowiony.

§. 11.

Urząd rozjemczy powołany jest do jednania stron w sporze będących, chociażby jedna tylko z nich na obszarze urzędu rozjemczego mieszkała, lub też na takowym przebywała.

§. 12.

Kompetencya urzędu rozjemczego pod względem przedmiotu rozciąga się w gminach z ludnością nad 4000 mieszkańców, do roszczeń pieniężnych aż do wysokości 300 złr. a. w., w odniesieniu zaś do ruchomości, do tej samej kwoty, jeżeli strony oświadczą gotowość przyjąć za nie kwotę nie

przechodzącą sumy 300 złr., w gminach zaś innych do wysokości 100 złr. w. a. w obydwóch powyższych przypadkach.

Postępowanie urzędu rozjemczego.

§. 13.

Urząd rozjemczy urzęduje tylko w lokalu urzędu gminnego lub też w lokalu, który Rada gminna na to przeznaczy.

Urząd rozjemczy może wyznaczyć z góry dnie pewne, w których strony bez poprzedniego zapowiedzenia w celu pojednania zgłaszać się mogą. Postanowienie takie winno być należycie ogłoszone.

Kierujący ustanawia porządek, w jakim mężowie zaufania urzędować mają.

§. 14

Zgłoszenie sprawy w urzędzie rozjemczym nastąpić może ustnie lub na piśmie i ma zawierać nazwisko i miejsce pobytu stron, niemniej przedmiot żądania.

§. 15.

Jeżeli obie strony zjawią się w urzędzie rozjemczym, należy przystąpić ile możności natychmiast do jednania, a gdyby to nie było możliwe, lub jedna tylko strona zjawiła się, kierujący wyznaczy termin, na który zawezwie obydwie strony.

§. 16.

Grożenie stronom środkami przymusowemi przy wezwaniu do stawania przed urzędem rozjemczym, jakoteż używanie środków przymusowych przeciwko tym, którzyby wezwaniu zadość nie czynili, jest wzbronione (§. 2. ust. państw. z dnia 21. Września 1869). Jeżeli zatem strony wezwane nie stawią się i z okoliczności wnosić można, iż nie mają zamiaru do jednania stawać, ponowne wezwanie z urzędu miejsca mieć nie może.

§. 17.

Stronom wolno stanąć przed urzędem rozjemczym osobiście lub dać się przez pełnomocnika zastąpić.

§. 18.

Do zawarcia ugody przed urzędem rozjemczym potrzebną jest jednoczesna obecność przynajmniej dwóch mężów zaufania (§. 1. ust. państw. z dnia 21. Września 1869).

§. 19.

Przed rozpoczęciem jednania winien urząd rozjemczy przedewszystkiem przekonać się:

a) o tożsamości osoby stron zgłaszających się i o zdolności tychże zastępowania się w sprawie;

b) w razie gdyby strony dla małoletności, kurateli, krydy lub też z innego powodu nie mogły same prowadzić swej sprawy, czy są zastąpione przez osoby, które według ustaw są zdolne zastępować je przed sądem;

c) że stawający pełnomocnicy mają upoważnienie do zawierania ugody. Niemniej obowiązkiem jest mężów zaufania przed rozpoczęciem rozprawy oznajmić stronom wyraźnie, że gdyby ugoda do skutku nie przyszła, strona z oświadczeń, które druga złożyła, w późniejszym sporze prawnym przeciwko tejże nie będzie mogła czynić użytku (§. 4. ust. państ. z d. 21. Września 1866 r.)

§. 20.

Urząd rozjemczy przesłucha obie strony, rozważy przytoczone dowody i usiłować będzie załatwić sprawę sporną układem zagodnym.

Rozprawa odbywa się ustnie bez spisywania protokołu.

Jeżeli strony powołują się na świadków i biegłych i z nimi do rozprawy stają, urząd rozjemczy wypytać ich ma o wszystko, co sprawę wyjaśnić może.

Z urzędu zaś nie wolno świadków i biegłych przyzywać do rozprawy.

Przedsiębranie oględzin może urząd rozjemczy zrobić zawisłem od złożenia odpowiedniej kwoty na pokrycie kosztów potrzebnych.

Odbieranie przysięgi urzędowi rozjemczemu jest wzbronione; również nie może być zawartą ugoda na przysięgę złożyć się mającą (§. 3. u. p.)

Jeżeli strony zgodzą się, aby urząd rozjemczy objął obowiązki sądu polubownego, natenczas winien urząd stosować się do postanowień postępowania sądowego.

§. 21.

Rozpoczęta rozprawa jednania ma trwać tak długo, dopóki albo nie stanie ugoda pomiędzy stronami, albo też urząd rozjemczy nie nabierze przekonania, że usiłowania jego zagodne są daremne.

Na żądanie obydwóch stron można rozprawę na czas odpowiedni odroczyć.

§. 22.

Urząd rozjemczy winien przestrzegać, aby ugoda obejmowała dokładne postanowienia co do wysokości kapitału, odsetek, terminów spłaty i wszelkich innych z natury sporu wynikających szczegółów, jak niemniej co do kosztów.

§. 23.

Ugodę należy wpisać w księgę urzędową.

Gdyby do prowadzenia tej księgi miano używać pisarza, winien on poprzód wykonać przysięgę do rąk naczelnika powiatowej władzy politycznej lub tegoż zastępcy, według roty pod ²/. załączonej.

Sposób, w jaki ugodę zawartą zaciągnąć należy do księgi urzędowej postanawiają §§. 5. i 6. ustawy państwowej, a te brzmią jak następuje:

„Ugoda zawrzeć się mająca ma być wpisana do księgi urzędowej, którą utrzymuje urząd rozjemczy.

Wpis ten zawierać ma:

a) liczbę, pod którą ugoda do księgi urzędowej się wciąga;

b) oznaczenie dnia, miesiąca i roku, w którym ugodę zawarto;

c) dokładne oznaczenie stron, a jeśli za nie stawali pełnomocnicy, dokładne wymienienie tychże, tudzież ich pełnomocnictwo z uwagą, że w nich jest zawarte upoważnienie do zawarcia ugody;

d) orzeczenie przedmiotu sporu, względem którego ugodę zawarto;

e) ugodę samą według jej dosłownej treści.

Jeżeli z braku własnowolności jednej ze stron potrzebnem będzie sądowe zatwierdzenie ugody, natenczas w księdze urzędowej zanotować trzeba, czy potwierdzenie to było przedłożone lub późniejsze uzyskanie takowego było zastrzeżone.

To co się wpisuje do księgi urzędowej, ma być stronom odczytane, i że się to stało, w księdze urzędowej zanotowane. Tak strony jak i mężowie zaufania, wobec których ugoda zawartą zostanie, mają wpis taki w księdze urzędowej podpisać (§. 5.).

Księga urzędowa, do wciągania ugód przeznaczona, ma być przed użyciem oprawioną, jako tom pierwszy, drugi, trzeci itd. oznaczoną; również mają być oznaczone stronice według liczb bieżących.

Wszystkie kartki księgi urzędowej mają być przeszyte sznurkiem, którego oba końce na ostatniej stronie pieczęcią gminną przymocować należy. Tamże ma naczelnik gminy umieścić swój podpis i liczbę kart zanotować.

Do księgi urzędowej należy wciągać pojedyńcze zawarte ugody według porządku, w którym je zawarto, pod liczbami bieżącemi. W nowo zaczętych księgach urzędowych numerowanie zaczynać się ma znowu od początku.

Księgę urzędową prowadzić należy dokładnie i wyraźnie. Nie wolno w niej nic wyskrobywać, nadpisywać ani wpisywać między wierszami. Jeżeli wypadnie słowo przekreślić, to musi się to uskutecznić w ten sposób iżby to, co przekreślono, pozostało czytelnem. Dodatki mają być umieszczone na brzegu i osobno przez strony podpisywane.

Księgę urzędową należy starannem przechowywaniem chronić od wszelkiego nadużycia. To samo dotyczy ksiąg urzędowych całkowicie zapisanych. Pełnomocnictwa, przedłożone przez strony, mają być przechowane w urzędzie w oryginale lub w odpisie uwierzytelnionym (§. 6. u. p.). Przy księdze urzędowej należy prowadzić alfabetyczny skorowidz, zawierający nazwiska stron, między któremi ugoda przyszła do skutku, i wykazujący stronicę księgi, na której ugodę wpisano.

§. 24.

Stronom interesowanym należy na żądanie ustne lub pisemne wystawić dokument urzędowy względem ugody zawartej.

Dokument ten zawierać ma z przytoczeniem liczby tomu księgi urzędowej dosłowny wypis tego, co jest do księgi wciągnięte; wypis taki podpisać ma naczelnik gminy i jeden członek urzędu rozjemczego i opatrzyć takowy pieczęcią gminną (§. 7. ust. p. z dnia 21. Września 1869).

§. 25.

Przy więcej zatrudnionych urzędach rozjemczych należy prowadzić osobny dziennik, w którym uwidoczniać się mają zgłoszenia stron, wydane na zo wezwanie, jak i niemniej uwaga, czy usiłowano ugodę i czy takowa przyszła do skutku.

Pokrycie kosztów.

§. 26.

Koszta utrzymania urzędu rozjemczego ponosi gmina. Strony nie płacą żadnych należytości, prócz zwrotu kosztów oględzin (§. 20.).

Co do opłaty stemplowej, obowiązuje postanowienie §. 9. ustawy państwowej z dnia 21. Września 1869, które brzmi jak następuje:

„Jeżeli strony zgodzą się na zapłacenie uprawnionemu sumy pieniężnej w kwocie 50 zł. lub w mniejszej kwocie, albo zamiast świadczenia w ruchomościach na zapłacenie kwoty pieniężnej nie przenoszącej 50 zł., to przy wpisywaniu ugody do księgi urzędowej należy użyć i przepisać taki stempel, jaki według skali II. na umówioną kwotę przypada.

Wypisy dokumentu urzędowego podlegają temu samemu stemplowi, co ugoda sama.

Jeśli ktoś zażąda wydania dokumentu urzędowego pisemnie lub protokolarnie, natenczas podanie to w wypadkach powyżej wskazanych wolne jest od stempla dla podań lub protokołów przepisanego. Za wciągnienie do urzędowej księgi ugód względem kwot wyższych należy uiścić tę samą należytość, co i od ugód sądowych, a wypisy sądowe podlegają temu samemu stemplowi, co i wygotowanie ugód sądowych.

Skutek ugody.

§. 27.

Ugody zawarte wobec urzędu rozjemczego w miarę powyższych przepisów, posiadają moc ugód sądowych, a dokumenta urzędowe wygotowane według postanowień §. 24., stoją na równi z urzędowemi wygotowaniami ugód sądowych (§. 8. ust. państw.).

Nadzór nad urzędem rozjemczym.

§. 28.

Naczelnik gminy czuwa nad tem, ażeby sprawy urzędowi rozjemczemu przydzielane, odbywały się bezzwłocznie i w porządku. Urząd rozjemczy podlega prawnie temu samemu nadzorowi, co inne zakłady gminne. Prócz tego powołane są władze sądowe udzielać urzędom rozjemczym pouczenia według potrzeby i wzywać władzę polityczną do usunięcia braków dostrzeżonych (§. 8.).

Władza polityczna zarządzi we własnym zakresie co potrzeba, albo zniesie się w celu zaradzenia z Wydziałem powiatowym lub też z Wydziałem krajowym.

Postanowienia poszczególne.

§. 29.

W rozległych albo gęsto zaludnionych gminach mogą być ustanowione urzędy rozjemcze dla pojedyńczych części obszaru gminy.

§. 30.

Każdemu obszarowi dworskiemu wolno jest przystąpić do gminnego urzędu rozjemczego po porozumieniu się z gminą co do kosztów utrzymania urzędu rozjemczego, o czem władzę polityczną i sąd powiatowy zawiadomić należy. Także gminy tego samego powiatu sądowego mogą się łączyć z sobą w celu ustanowienia spólnego urzędu rozjemczego.

W tym razie ugoda między gminami zawarta, ma zawierać postanowienia dokładne co do siedziby urzędu, w jaki sposób rozdzielanemi i opędzanemi będą koszta utrzymania i której gminy naczelnikowi powierzone będzie podpisywanie księgi i dokumentów urzędowych.

Taką ugodę należy przedłożyć Namiestnictwu do zatwierdzenia w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

§. 31.

Dla wspólnego urzędu rozjemczego wybierają mężów zaufania zebrani członkowie rad gminnych a względnie także przełożony obszaru dworskiego lub jego zastępca.

Takie zebranie ma, jeśli co innego nie postanowiono, wykonywać prawa i obowiązki rady gminnej wobec wspólnego urzędu rozjemczego.

Członkowie połączonych rad gminnych i przełożeni obszarów dworskich lub ich zastępcy, zbierać się mają na wezwanie kierującego czynnościami urzędu rozjemczego lub na wniosek rady jednej z gmin lub też przełożonego obszaru dworskiego, lub jego zastępcy, albo na wezwanie powiatowej władzy politycznej.

Zebraniu przewodniczy naczelnik gminy, w ustępie 2. §u 30. oznaczony. Do ważności uchwał potrzebną jest obecność większości członków i bezwzględna większość głosów obecnych.

**

§. 32.

Wykonanie niniejszej ustawy poleca się Ministrom spraw wewnętrznych, sprawiedliwości i finansów.

Wiedeń, dnia 6. Marca 1875.

Franciszek Józef m. p.

Lasser m. p. **Glaser** m. p. **Pretis** m. p.

Formularz do §. 7.

Nr. 1.

Rota przysięgi.

Przysięgniesz Panu Bogu Wszechmogącemu, że gdy na urząd męża zaufania w gminie . . . . przez wybór powołanym zostałeś, do konstytucyjnych ustaw Monarchii, a w szczególności naszego kraju ściśle się stosować i włożone na siebie obowiązki gorliwie wypełniać będziesz, że mianowicie przekazane sobie ustawą z dnia . . . urzędowe czynności bezstronnie i spiesznie załatwiać, że każdego bez różnicy stanu i osoby, ubogiego jak bogatego zarówno wedle swojej najlepszej wiedzy i sumienia do pojednania nakłaniać będziesz, że żadnych jakichkolwiekbądź podarunków, lub pod jakimkolwiekbądź pozorem ukrytych korzyści, któreby się do urzędowania twojego odnosić mogły, bądź pośrednio, bądź bezpośrednio przyjmować nie będziesz i w ogólności tak postępować będziesz, jak na człowieka honoru i rzetelnego rozjemcę przystoi.

To co mi teraz właśnie przeczytano, wszystko dobrze i dokładnie zrozumiałem i według tego wiernie postępować będę.

Tak mi Panie Boże dopomóż!

Formularz do §. 23

Nr. 2.

Rota przysięgi.

Przysięgniesz Panu Bogu Wszechmogącemu, że gdy pisarzem przy urzędzie rozjemczym w gminie . . . zamianowanym zostałeś, włożone na siebie obowiązki gorliwie wypełniać będziesz, że mianowicie ugody między stronami w sporze będącemi, a przez urząd rozjemczy do skutku doprowadzone, wiernie do księgi urzędowej zapisywać i takową starannie przechowywać będziesz, że odpisy dokumentów z tej księgi z największą starannością i sumiennością sporządzać będziesz, że żadnych podarunków lub pod jakimkolwiekbądź pozorem ukrytych korzyści, któreby się do służby twej odnosić mogły, przyjmować nie będziesz i w ogólności tak się zachowywać będziesz, jak na człowieka rzetelnego przystoi.

To co mi teraz właśnie przeczytano, wszystko dobrze i dokładnie zrozumiałem i według tego wiernie postępować będę.

Tak mi Panie Boże dopomóż!

Dziennik ustaw i rozporządzeń krajowych

dla

Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Rok 1875. Wydano i rozesłano dnia 30. Marca 1875. **Część IX.**

Nr. 28.

Obwieszczenie

c. k. galic. Namiestnictwa z dnia 14. Marca 1875. l. 12025. 12157.

Niniejszem podaje się do powszechnej wiadomości w myśl §. 49. instrukcyi do ustawy wojskowej plan podróży i czynności dotyczący uzupełnienia wojska w r. 1875. w Galicyi.

Numer okręgu wojsko uzupełniającego	Ilość komisyj asenterunkowych równocześnie ustanowionych	Powiat dla którego pobór się odbędzie	Dnie podróży w miesiącu kwietniu	Dnie podróży w miesiącu maju	Dnie czynności w miesiącu kwietniu
			1 8 7 5		
		Stryj	14	.	15. 16. 17. 19. 20. 21 22. 28. 29. 30.
		Dolina	1	.	2. 3. 5. 7. 8. 9. 10. 12. 13.
	1.	Kałusz	.	3. 15.	
		Żydaczów	1. 13.	.	2. 3. 5. 7. 8. 9. 10. 12.
9	1.	Bóbrka	22.	.	14. 15. 16. 17. 19. 20. 21.
		Jaworów	1. 10	.	2. 3. 5. 7. 8. 9.
		Cieszanów	20.	.	12. 13. 14. 15. 16. 17. 19
	1.	Jarosław	23.	13.	29. 30.
		Przemyśl	12	.	13. 14. 15. 16. 17. 19. 20. 21. 22.
10.	1.	Mościska	1.	.	2. 3. 5. 7. 8. 9. 10.
		Chrzanów	5. 15.	.	6 7. 8. 9. 10. 12. 13. 14.
		Kraków miasto	22.	.	16 17. 19. 20. 21.
	1.	Wieliczka	.	6.	23. 24. 26. 27. 28. 29. 30
		Kraków (powiat)	15.	.	6. 7. 8. 9. 10. 12. 13. 14.
		Bochnia	29.	.	16. 17. 19. 20. 21. 22 23. 24. 26. 27. 28.
13.	1.	Limanowa	.	12.	30.
		Zbaraż	1. 13	.	2. 3. 5. 7. 8. 9. 10. 12.
		Tarnopol	.	4	14. 15. 16. 17. 19. 20. 21. 22. 28. 29. 30.
	1.	Skałat	.	16	
		Trembowla	31. Marca 10.	.	1. 2. 3. 5 7. 8. 9.
		Husiatyn	23.	.	12. 13. 14. 15. 16. 17. 19. 20. 21. 22
15.	1.	Borszczów	.	13	29. 30.
		Nowy Sącz	21.	.	7. 8. 9. 10. 12. 13 14. 15. 16. 17. 19. 20.
		Nowy Targ	22.	2. 3.	23. 24. 26. 27. 28. 29. 30.
	1.	Grybów	.	4. 12.	
		Jasło	5. 6. 16.	.	7. 8. 9. 10. 12. 13. 14. 15.
		Krosno	.	2.	17. 19. 20. 21. 22. 28 29. 30.
20.	1.	Gorlice	.	14	

Dnie czynności w miesiącu maju 1875	Miejsce poboru	Uwaga
	Stryj	
	Dolina	
4. 7. 8. 10. 11. 12. 13. 14.	Kałusz	
	Żydaczów	
	Bóbrka	
	Jaworów	
	Cieszanów	
1. 3. 4. 5. 7. 8. 10 11. 12	Jarosław	
	Przemyśl	
	Mościska	
	Chrzanów	
	Kraków	
1. 3. 4. 5.	Wieliczka	
	Kraków	
	Bochnia	
1. 3. 4. 5. 7. 8. 10. 11.	Limanowa	
	Zbaraż	
1. 3.	Tarnopol	
5. 7. 8. 10. 11. 12. 13. 14. 15.	Skałat	
	Trembowla	
	Husiatyn	
1. 3. 4. 5. 7. 8. 10. 11. 12.	Borszczów	
	Nowy Sącz	
1.	Nowy Targ	
5. 7. 8. 10. 11.	Grybów	
	Jasło	
1.	Krosno	
3. 4. 5. 7. 8. 10. 11. 12. 13.	Gorlice	

Numer okręgu wojsko uzupełniającego	Ilość komisyj asenterunkowych równocześnie postanowionych	Powiat dla którego pobór się odbędzie	Dnie podróży w miesiącu kwietniu	Dnie podróży w miesiącu maju	Dnie czynności w miesiącu kwietniu
				1	8 7 5
		Kołomyja	.	.	1. 2. 3. 5. 7. 8. 9. 10. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 19. 20.
		Śniatyn	28.	.	29. 30.
24.	1.	Kossów	.	11. 23.	
		Sokal	31. marca	.	1. 2. 3. 5. 7. 8. 9. 10.
		Rawa	11. 22.	.	12. 13. 14. 15. 16. 17. 19. 20. 21.
	1.	Żółkiew	.	8.	28. 20. 30.
		Lwów powiat	.	.	1. 2. 3. 5. 7. 8. 9. 10. 12. 13.
30.	1.	Lwów miasto	.	.	14. 15. 16. 17. 19. 20. 22. 28.
		Tarnobrzeg	5. 6.	.	7. 8. 9. 10. 12. 13. 14. 15.
		Kolbuszowa	16.	.	17. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 26. 27.
	1.	Rzeszów	28.	.	29. 30.
		Nisko	5. 6. 16	.	7. 8. 9. 10. 12. 13. 14. 15.
40.	1.	Łańcut	17.	8.	19. 20. 21. 22. 28. 29. 30.
		Brzozów	1.	.	2. 3. 5. 7. 8. 9. 10.
	1.	Sanok	12.	.	13. 14. 15. 16. 17. 19. 20. 21. 22. 28.
		Lisko	1.	.	2. 3. 5. 7. 8. 9. 10. 12. 13.
45.		Bircza	14. 22.	.	15. 16. 17. 19. 20. 21.
		Podhajce	1.	.	2. 3. 5. 7. 8. 9. 10 12. 13.
		Rohatyn	14.	.	15. 1 . 17. 19. 20. 21. 22. 28. 29. 30.
	1.	Brzeżany	.	3.	
		Buczacz	1.	.	2. 3. 5. 7. 8. 9. 10. 12. 13. 14. 15. 16. 17.
		Czortków	19.	.	20. 21. 22 28. 29 30.
55.	1.	Zaleszczyki	.	7. 21.	
		Myślenice	5.	.	6. 7. 8. 9. 10. 12. 13. 14. 15. 16. 17.
		Wadowice	18.	.	19. 20. 21. 22. 23. 24. 26. 27. 28. 29. 30.

Dnie czynności w miesiącu maju 1875	Miejsce poboru	Uwaga
	Kołomyja	
1. 3. 4. 5. 7. 8. 10.	Sniatyn	
12. 13. 14. 15. 18. 19. 20. 21 22	Kossów	
	Sokal	
	Rawa	
1. 3. 4. 5. 7.	Żółkiew	
	Lwów powiat	
	Lwów miasto	
	Tarnobrzeg	
	Kolbuszowa	
1. 3. 4. 5. 7. 8. 10. 11. 12. 13.	Rzeszów	
	Nisko	
1. 3 4. 5. 7.	Łańcut	
	Brzozów	
	Sanok	
	Lisko	
	Bircza	
	Podhajce	
1.	Rohatyn	
4. 5. 7. 8. 10. 11. 12. 13. 14. 15.	Brzeżany	
	Buczacz	
1. 3. 4. 5.	Czortków	
8. 10. 11. 12. 13. 14 15. 18. 19. 20.	Zaleszczyki	
	Myślenice	
1.	Wadowice	

Numer okręgu wojsko uzupełniającego	Ilość komisyj asenterunkowych równocześnie ustanowionych	Powiat dla którego pobór się odbędzie	Dnie podróży w miesiącu kwietniu	Dnie podróży w miesiącu maju	Dnie czynności w miesiącu kwietniu
			1	8 7	5
	.	Żywiec	5.	.	6. 7. 8. 9. 10. 12. 13. 14. 15. 16. 17.
56.	1.	Biała	18. 30.	.	19. 20. 21. 22. 23. 24. 26. 27. 28. 29.
		Dąbrowa	5.	.	6. 7. 8. 9. 10. 19. 13 14.
		Mielec	15. 27.	.	16. 17. 12. 20. 21. 22. 23. 24. 26.
	1.	Ropczyce	.	6.	28. 29. 30.
		Pilzno	5. 15.	.	6. 7. 8. 9. 10. 12. 13. 14.
		Tarnów	28	.	16 17. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 26. 27.
57.	1.	Brzesko	.	12	29. 30.
		Stanisławów	.	.	1. 2. 3. 5. 7. 8. 9. 10. 12. 13. 14. 15.
		Bohorodczany	28.	11.	29. 30.
	1.	Nadwórna	.	23.	
		Horodenka	1.	.	2. 3. 5. 7. 8. 9. 10. 12. 13. 14. 15.
58.	1.	Tłumacz	16.	8.	17. 19. 20 21. 22. 28. 29. 30.
		Gródek	1. 10.	.	2. 3. 5. 7. 8 9.
		Rudki	.	.	12. 13. 14. 15. 16. 17.
	1.	Sambor	19.	.	20. 21. 22. 28. 29. 30.
		Staremiasto	1. 9.	.	2. 3. 5. 7. 8.
		Turka	20.	.	10. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 19.
77.	1.	Drohobycz	.	.	21. 22. 28 29. 30.
		Brody	31. marca 23.	.	1. 2. 3. 5. 7. 8. 9. 10. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 19. 20. 21. 22
	1.	Kamionka	28.	.	29. 30.
		Złoczów	.	.	1. 2. 3. 5. 7. 8. 9. 10. 12. 13. 14. 15. 16.
80.		Przemyślany	28.	.	29. 30.

Dnie czynności w miesiącu maju 1875	Miejsce poboru	Uwaga
	Żywiec	
	Biała	
	Dąbrowa	
	Mielec	
1. 3. 4. 5.	Ropczyce	
	Pilzno	
	Tarnów	
1. 3. 4. 5 7. 8. 10. 11.	Brzesko	
	Stanisławów	
1. 3. 4. 5. 7. 8. 10.	Bohorodczany	
12. 13 14. 15. 18. 19. 20. 21. 22	Nadwórna	
	Horodenka	
1. 3. 4. 5. 7.	Tłumacz	
	Gródek	
	Rudki	
1. 3. 4. 5.	Sambor	
	Staremiasto	
	Turka	
1. 3. 4. 5. 7.	Drohobycz	
	Brody	
1. 3. 4. 5. 7. 8. 10 11.	Kamionka	
	Złoczów	
1. 3. 4 5. 7.	Przemyślany	

Dziennik ustaw i rozporządzeń krajowych

dla

Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Rok 1875. Wydano i rozesłano dnia 15. Kwietnia 1875. **Część X.**

Nr. 29.

Obwieszczenie

c. k. Namiestnictwa z dnia 22. Marca 1875 l. 13362 dotyczące pozwolenia gminie Kiczni na pobór w roku 1875 150% dodatków do podatków bezpośrednich.

Jego c. k. Apostolska Mość raczył Najwyższem postanowieniem z dnia 3. Marca b. r. najłaskawiej zatwierdzić ustęp III. uchwały Sejmu krajowego z dnia 15. Października 1874, którym gminie Kiczni przyzwolono na pobór w r. 1875 150% dodatków do podatków bezpośrednich (bez nadzwyczajnego dodatku) na zapłacenie pierwszych rat pożyczki z przypadającemi odsetkami udzielić się mającej z funduszu na zapomogi z r. 1866, celem spłacenia kasie oszczędności w Nowym Sączu, zalegającej jeszcze reszty należytości zaciągniętej przez gminę Kicznię pożyczki w pierwotnej sumie 6000 złr.

Gołuchowski w. r.

Nr. 30.

Ustawa

obowiązująca w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem,

o zezwoleniu gminie miasta Stanisławowa na pobór podwyższonych opłat gminnych od gorących napojów i od piwa, w obręb miasta wprowadzanych w temże wyrabianych i spotrzebowanych.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mego królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

*

Gminie miasta Stanisławowa pozwala się pobierać na pokrycie wydatków gminnych opłaty od gorących napojów i od piwa, w obręb tego miasta wprowadzanych, w temże wyrabianych i spotrzebowanych, według następującej taryfy:

I. od wiadra piwa (56 liter 6 deciliter) 1 złr. 50 ct.;

II. od wiadra wódki, okowity, alkoholu, spirytusu (56 liter 6 deciliter)

a) do 50% Tralesa 7 złr. 50 ct.;

b) nad 50 do 60% Tralesa 9 złr.;

c) nad 60 do 70% Tralesa 10 złr. 50 ct.;

d) nad 70 do 80% Tralesa 12 złr.;

e) nad 80 do 90% Tralesa 13 złr. 50 ct.;

f) nad 90 do 100% Tralesa 15 złr.

III od wiadra rumu, araku, rozolisu, likieru, ponczowej esencyi, śliwowicy i wszelkich innych słodzonych napojów (56 liter 6 deciliter) bez różnicy stopnia, 12 złr.

IV. od wiadra (56 liter 6 decyliter) miodu do picia, wiszniaku, maliniaku, dereniaku, 3 złr.

Wiedeń, dnia 7. Marca 1875.

Franciszek Józef m. p.

Lasser m. p.

Nr. 31.

Rozporządzenie

c. k. Namiestnictwa z dnia 16. Marca 1875 l. 10194, względem upoważnienia gminy miasta Stryja do poboru opłaty kopytkowego.

Jego c. k. Apostolska Mość raczył najwyższem postanowieniem z dnia 13 Lutego b. r. najłaskawiej zatwierdzić następującą uchwałę Sejmu krajowego królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem o udzielenie gminie miasta Stryja prawa do pobierania opłaty kopytkowej przy dziewięciu wjazdach miejskich.

I. Gminie miasta Stryja, na przeciąg lat pięciu od wejścia w wykonanie tej uchwały, nadaje się prawo do pobierania opłaty kopytkowej pod warunkiem utrzymywania własnym kosztem i w dobrym stanie placów, ulic i dróg miejskich.

II. Pobór kopytkowego odbywać się ma na dziewięciu rogatkach miejskich przy wjazdach do miasta ustawić się mających, a mianowicie:

1. na gościńcu Stryjsko-Lwowskim;
2. na drodze gminnej z Dobrowlan do Stryja;
3. na gościńcu Biała-Stryjsko-Śniatyńskim, wjeżdżając z Drohobycza;
4. na drodze gminnej Grabowieckiej;
5. na gościńcu Klimecko-Stryjskim;
6. na gościńcu Biała-Stryjsko-Sniatyńskim, wjeżdżając od Bolechowa;
7. na przesmyku w bród przez rzekę Stryj, jadąc ze Słobudki do miasta;
8. na drodze z Wierczan, prowadzącej w bród przez rzekę Stryj;
9. na tejże drodze bocznej, prowadzącej z Wierczan;

III. Opłatę kopytkową pobierać należy raz jeden, t. j. przy wjeździe do miasta podług następującego wymiaru:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu, 2 (dwa) centy;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych, 1 (jeden) cent;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego $^1/_2$ (pół) centa.

Konie, woły, krowy, muły i osły należą do bydła ciężkiego, zaś źrebięta, cielęta, owce, kozy i świnie do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem nie opłaca się żadnej należytości.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od opłaty kopytkowego.

IV. Przy pobieraniu opłaty kopytkowej mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniach od opłat mytniczych lub o zniżeniu takowych.

V. Od zwierząt opłatą kopytkową objętych, znosi się wszelkie inne opłaty miejskie, o ile takowe pobierane były podczas dni targowych lub jarmarcznych.

Co się w skutek reskryptu Wysokiego c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 17. Lutego b. r. l. 2249 do powszechnej podaje wiadomości.

Eckhardt w. r.

Dziennik ustaw i rozporządzeń krajowych

dla

Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Rok 1875. Wydano i rozesłano dnia 20. Kwietnia 1875. **Część XI.**

Nr. 32.

Ustawa

dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem zmieniająca postanowienia art. 11., 12. i 13. Ustawy z dnia 2. Maja 1873 (Dz. ust. i rozp. kraj. z dnia 1. Lipca 1873 część XXVIII Nr. 251).

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam:

Art. I.

Artykuły 11., 12. i 13. Ustawy z dnia 2. Maja 1873 (Dz. ust. i rozp. kraj. z dnia 1. Lipca 1873 część XXVIII. Nr. 251) zostają w dotychczasowem brzmieniu uchylone i mają brzmieć jak następuje:

Art. 11. Roczne płace nauczycieli szkół ludowych dzielą się na następujące klasy:

A. W szkołach pospolitych:

I. klasa we Lwowie i Krakowie . . .	700	zł. w. a.
II. klasa w gminach z ludnością ponad 10.000	600	„
III. klasa z ludnością od 6.000 do 10.000 .	500	„
IV. klasa z ludnością od 2000 do 6000		
a) w gminach miejskich	450	„
b) w gminach wiejskich	400	„
V. klasa z ludnością niżej 2000 . . .	300	„

B. W szkołach wydziałowych osobnych i w wyższych trzech klasach szkół wydziałowych, połączonych z pospolitemi:

I. klasa we Lwowie i Krakowie . . .	900	zł. w. a.
II. klasa w gminach z ludnością ponad 10.000	800	„

III. klasa z ludnością od 6.000 do 10.000 . 700 zł. w. a.
IV. klasa z ludnością niższą niż 6000 . . 600 „

Wszystkie powyższe kwoty uważać należy za minimum rocznych stałych płac nauczycielskich.

Podział ten uskutecznia Rada szkolna krajowa i co lat dziesięć rewiduje, uwzględniając zmiany ludności w gminach.

Art. 12. Oprócz powyższej płacy będzie Rada szkolna krajowa na przedstawienie Rad szkolnych okręgowych przyznawać, z funduszu szkolnego krajowego, nauczycielom za każde pięć lat nienagannej przy publicznych szkołach ludowych służby osobny dodatek pięcioletni, który dla wszystkich rzeczywistych nauczycieli szkół wydziałowych bez różnicy, tudzież dla nauczycieli szkół ludowych pospolitych, objętych wyżej w klasie I. i II. ustanawia się na 50 zł., dla nauczycieli w gminach klasy III. na 40 zł., dla nauczycieli w gminach klasy IV. na 30 zł., nakoniec dla nauczycieli gmin klasy V. na 25 zł. w. a.

Przyznawanie dodatku pięcioletniego powtarza się tylko do lat 30 służby na posadzie rzeczywistego nauczyciela, a wymierza się według tej kategoryi, do której nauczyciel w ostatnim roku pięciolecia, za którą dodatek ma się przyznać, posadą swoją należy.

Osobom stanu nauczycielskiego, już przed wprowadzeniem tej ustawy w wykonanie stale zamianowanym, przyznaje się pierwszy pięcioletni dodatek jedynie wtedy, jeżeli już przez piętnaście lat w publicznej szkole ludowej nieprzerwanie i nienagannie służyły. Wszystkim innym już dawniej stale zamianowanym nauczycielom przyznany on będzie dopiero z ukończonym piętnastym rokiem służby.

Art. 13. Niemniej pobiera oprócz stałej płacy nauczycielskiej dyrektor szkoły wydziałowej, połączonej ze szkołą pospolitą, dodatek do płacy w ilości 200 zł. Kierownik każdej szkoły wydziałowej osobnej, jakoteż starszy nauczyciel szkoły ludowej pospolitej, powyżej w klasach I. i II. objęty, dodatek w ilości 100 zł. tudzież nauczyciel klasy III. i następnych 50 zł. w. a. rocznie, a to z funduszu szkolnego miejscowego.

Dodatek ten wlicza się tylko rzeczywistym dyrektorom, względnie starszym nauczycielom przy wymierzaniu emerytury.

Art. II.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi wyznań i oświecenia.

Wiedeń, dnia 6. Marca 1875.

Franciszek Józef m. p.
Stremayr m. p.

Nr. 33.

Ustawa

obowiązująca w Królestwie Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, ustanawiam co następuje:

Na pokrycie kosztów budowy wyższej szkoły realnej pozwala się gminie miasta Jarosławia na lat 8, począwszy od dnia 1. Stycznia 1875, na podwyższenie dotychczasowych opłat gminnych od piwa, w obręb miasta wprowadzanego, tamże wyrabianego i spotrzebowanego, a mianowicie z 1 zł. 50 ct. na 3 (trzy) zł. od jednego wiadra niższo-austryackiego.

Wiedeń 30. Marca 1875.

Franciszek Józef m. p.

Lasser m. p.

Dziennik ustaw i rozporządzeń krajowych

dla

Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Rok 1875. Wydano i rozesłano dnia 8. Maja 1875. **Część XII.**

Nr. 34.

Ustawa

względem uznania drogi z Rzeszowa na Głogów i Nisko do Nadbrzezia za krajową.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

Art. I.

Drogę z Rzeszowa na Głogów i Nisko do Nadbrzezia wiodącą uznaje się za krajową.

Pola, 9. Kwietnia 1875.

Franciszek Józef m. p.

Lasser m. p.

Dziennik ustaw i rozporządzeń krajowych

dla

Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Rok 1875. Wydano i rozesłano dnia 20. Maja 1875. **Część XIII.**

Nr. 35.

Obwieszczenie

c. k. Starostwa górniczego w Krakowie z dnia 28. Lutego 1875 L. 288 względem wyjęcia niektórych przestrzeni z pod uprawy górniczej.

C. k. Starostwo górnicze dla królestwa Galicyi i W. Księstwa Krakowskiego w porozumieniu z c. k. starostwem powiatowem w Nowym Sączu na podstawie przepisu §. 18. ustawy górniczej orzeka i niniejszem oznajmia, że w celu zabezpieczenia zdrojów w Krynicy i Żegiestowie, w obrębie gmin katastralnych Krynicy i Słotwiny tudzież w okręgu promienia 500 sążni, którego średnicę źródło zdrowe na południowym pochyłku góry „Czerszla“ w potoku „Szczawa“ w gminie Żegiestowie się znajdujące, stanowi, żadne uprawnienie górnicze udzielone być nie może.

Kraków dnia 28. Lutego 1875.

Wachtel m. p.

Nr. 36.

Ogłoszenie

Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem z dnia 23. Kwietnia 1875 L. 9337, dotyczące podwyższenia taksy leczenia w szpitalu powszechnym w Białej.

Na podstawie art. II. ustawy krajowej z dnia 12. Grudnia 1869 (Dz. ust. i rozp. kr. Nr. 8 z r. 1870) ustanawia Wydział krajowy począwszy od

1. Lipca 1875 dla szpitala powszechnego w Biale następującą taksę za pielęgnowanie chorych:

a) od osób dorosłych 60 ct. w. a. dziennie;

b) od dzieci do lat siedmiu 30. ct. w. a. dziennie.

We Lwowie dnia 23 Kwietnia 1875 r.

A. Potocki m. p.

Skwarczynski m. p.

Dziennik ustaw i rozporządzeń krajowych

dla

Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Rok 1875. Wydano i rozesłano dnia 30. Maja 1875. **Część XIV.**

Nr. 37.

Instrukcya

tycząca się stawiania i urządzania budynków dla publicznych szkół pospolitych i wydziałowych, wydana przez Radę szkolną krajową na mocy art. 25 Ustawy szkolnéj z dnia 2. maja 1873 (Dz. ust. i rozp. kraj. Nr. 250).

§. 1.

Budynek szkolny powinien leżeć osobno, dogodnie, zdrowo, w suchem i zacisznem miejscu, a jeżeli tylko jedna szkoła jest w gminie, o ile możności w pośrodku obszaru gminnego.

Obierając miejsce, należy zważać i na to, aby w sąsiedztwie nie było bagien i moczarów, hałaśliwych ulic, gościńców i warsztatów, tudzież fabryk zanieczyszczających powietrze; należy jednem słowem unikać wszystkiego, coby przeszkadzało nauce, wpływało zgubnie na zdrowie lub wywoływało zgorszenie.

Gdyby budynek szkolny musiał być koniecznie wystawionym przy drodze publicznej, należy go od niej oddzielić ogrodem lub dziedzińcem do zabawy i ćwiczeń gimnastycznych.

Przystęp do szkoły powinien być łatwy; drogi wiodące do niej będą miały chodniki twardo ubite i czysto utrzymywane.

Do stanowczego obioru miejsca należy zasięgnąć zezwolenia Rady szkolnej okręgowej.

§. 2.

W budynku szkolnym mają się mieścić tylko izby na cele szkoły, mieszkanie nauczyciela i sług szkolnych przeznaczone. Mury, ściany i przepierzenia powinny być takie, ażeby nie przepuszczały głosu i nie nasiąkały wilgocią; woda deszczowa ma być odprowadzana rynwami.

Zupełnym murom z cegieł i kamienia daje się pierwszeństwo przed murami pruskiemi i budową z drzewa.

W planie budynku należy mieć wzgląd na możliwe przybudowania w razie rozszerzenia szkoły. Z tego samego powodu należy też mury budynków parterowych robić ile możności tak grube, ażeby mogło być na nich piątro wybudowane.

§. 3.

Jeżeli budynek szkolny jest piątrowy, natenczas należy przedewszystkiem dolnych izb używać jako izb szkolnych. W razie, gdyby ilość klas wymagała także użycia piątra, należy tak postąpić, ażeby na piętrze mieściły się klasy dla dzieci starszych.

Schody wiodące na piątra mają być jasne, wygodne, nie ślizkie, przynajmniej na 1·4^{m} (4′ 5″) szerokie, nie kręcone i z dobremi a tak urządzonemi poręczami (względnie całemi płotkami), iżby się uczniowie nie mogli po nich spuszczać. Wysokość stopni nie powinna przenosić 0·16^{m} (6″), głębokość zaś dochodzić ma najmniej 0·32^{m} (1′).

Odpowiednią, do 2 metrów (6′ 4″) dochodzącą szerokość, powinny mieć także główne wchody, sienie i korytarze, które nadto mają być jasne i nie powinny podlegać silnym przeciągom powietrza.

W głównych wchodach, oraz przed drzwiami izb szkolnych, mają być umieszczane stosowne skrobaczki i plecionki do oczyszczania obówia.

§. 4.

Jeżeli w jednym budynku mają być umieszczone szkoły dla chłopców i dziewcząt, powinny być o ile możności urządzone oddzielne wchody dla tychże.

§. 5.

Liczba izb szkolnych ma być odpowiednią liczbie nauczycieli prowadzących oddzielne klasy. Oprócz izb szkolnych należy urządzić w większych

szkołach osobne ubikacye na zbiory naukowe, tudzież na kancelaryę dla dyrektora, izbę dla nauczycieli i odpowiednie mieszkanie dla sługi szkolnego.

§. 6.

Obszerność izb szkolnych ma być taką, aby na jednego ucznia przypadało 3—4 metrów sześciennych (95 do 127 stóp sześć.) przestrzeni.

Wysokość izby wynosić ma najmniej 3·5^{m} (11′) a poziom zbliżać się będzie kształtem do kwadratu. Głębokość izb, wyjąwszy sale do rysunków, nie może przenosić 12 metrów (6° 2′).

Sciany powinny być powleczone niebiesko-szarą, klejową, a jeszcze lepiej olejną farbą; sufit może być biały.

Zalecenia godnem jest wewnętrzne oszalowanie ścian w izbach szkolnych deskami do wysokości 1·5^{m} (4′ 9″), w którym to razie i oszalowanie będzie tą samą farbą powleczone.

Podłoga powinna być równa, należycie szparowana; w izbach parterowych leżeć ma około 0·8^{m} (30″) ponad ziemią. Podłogi lub posadzki dębowe mają pierwszeństwo przed jodłowemi lub sosnowemi. Zaleca się przytem, ażeby podłogi, zwłaszcza z miękkiego drzewa, zapuszczano od czasu do czasu gorącym olejem schnącym.

Drzwi, wiodące do izb szkolnych, mają być urządzone w ścianie, leżącej naprzeciw głównej ściany z oknami i prowadzić ku wolnej przestrzeni pomiędzy pierwszym rzędem ławek a katedrą.

§. 7.

Należy troskliwie przestrzegać, ażeby izby szkolne miały dosyć światła, ażeby mianowicie powierzchnia okien równała się przynajmniej 1/6 części powierzchni podłogi, a dochodziła nawet do $^1/_4$ części tejże powierzchni, gdyby naprzeciw okien szkoły wznosiły się większe budynki. Okna mają być umieszczone jak najwyżej i w ten sposób, aby światło padało uczniom od lewej ręki, a wdanym razie i z tyłu, nigdy zaś prosto w oczy.

Konstrukcya okien powinna być taką, ażeby je można o każdej porze z łatwością otwierać. Górne okienka mają się otwierać na poziomych osiach w sposób potrzaskowy; wewnętrzne ku górze, zewnętrzne zaś ku dołowi.

W razie takiego położenia budynku, iż w ciągu godzin szkolnych promienie słońca, czyto wprost, czy też odbite od naprzeciwległych budynków padają do izby szkolnej, mają być w oknach zasłony (rulety) z gładkiej, szarej lub niebiesko-szarej tkaniny, ruchome, a mianowicie tak urządzone, aby niemi dowolnie tylko pewną część okna zasłaniano.

*

W razie potrzeby sztucznego oświetlenia, należy używać, zachowując niezbędną ostrożność, wiszących lub ściennych lamp naftowych, albo gazu.

§. 8.

Każdą izbę należy ogrzewać dostatecznie i jednostajnie za pomocą pieców, jeżeli się nie da przeprowadzić system centralnego opalania (kalorifery). Piec ma być należycie postawiony, niedymiący i opalany z wewnątrz, a nie z kurytarza.

Drzwiczki pieca winny być tak urządzone, ażeby się dały należycie zamykać, czyto na klucz, czy w inny sposób niedozwalający ich swawolnym dzieciom otwierać.

Konstrukcya pieca ma być taką, ażeby zapomocą niewielkiej stosunkowo ilości paliwa, osiągano ilość ciepła dostateczną dla całej izby i na cały czas nauki. Piecom kamykowym i kaflowym daje się pierwszeństwo przed żelaznymi. W razie użycia tych ostatnich, należy je koniecznie otaczać zewnętrznemi osłonami z podwójnej blachy, cegły, kafli i t. p. otwartemi w górze i w druciane siatki zaopatrzonemi.

Najbliższe ławki powinny być przynajmniej na 1^m^ (3′ 2″) od pieca oddalone. Wrazie gdyby się to z powodu niezupełnie stosownego rozkładu izby lub przepełnienia klasy osiągnąć nie dało, należy także kamykowe i kaflowe piece zaopatrzyć osłonami, zrobionemi z płótna naciągniętego na ramy i klejową farbą powleczonego.

§. 9.

Nadzwyczaj ważną rzeczą jest stósowne przewietrzanie izb szkolnych. Odbywać się ono będzie przedewszystkiem za pomocą otwierania wszystkich okien i drzwi po nauce.

Względem urządzenia wentylacyi, w zastósowaniu do używanego już w poszczególnych zakładach systemu opalania, należy zasięgać zdania techników.

Przy piecach ze stałemi osłonami da się ona najsnadniej urządzić za pomocą kanału, mierzącego w świetle około 0.63^{m} w kwadrat (4′□), a tak tuż nad podłogą do izby wchodzącego, iż wprowadza świeże powietrze z zewnątrz budynku pomiędzy piec i osłonę. Inny kanał, a stosowniej dwa kanały mają służyć do uprowadzania zepsutego powietrza z warstw dolnych. Przecięcie obu tych kanałów w świetle ma wynosić około 0·5^{m} □ (5′□), umieszczone zaś być mają w dwóch kątach izby szkolnej w kształcie

dwóch pionowo do 1·90^{m} (6′) od powały zwieszających się skrzyń drewnianych, które są w dole ukośnie siatką drucianą zamknięte, w górze zaś łączą się ze strychem i mogą być, (równie jak kanał wprowadzający powietrze) zo pomocą łatwego przyrządu zamykane i otwierane.

Tenże sam sposób przewietrzania da się także zastósować do pieców kamykowych lub kaflowych bez osłon, jeżeli kanał wprowadzający świeże powietrze przechodzi przez piec, a tem samem ogrzane już powietrze do izby szkolnej wprowadza.

Przewietrzanie w czasie nauki odbywać się zresztą może za pomocą otwierania górnych okienek.

Przy każdym sposobie przewietrzania należy starannie unikać silnych przeciągów i przewiewu powietrza o znacznie niższej ciepłocie.

§. 10.

W każdej izbie szkolnej mają być następujące sprzęty: Stół czyli katedra dla nauczyciela z dwoma krzesłami, ławki dla uczniów w odpowiedniej ilości, wreszcie szafa na przybory naukowe, dająca się na klucz zamykać.

§. 11.

Stół czyli katedra dla nauczyciela ma się znajdować na podniesieniu i w takiem miejscu, naprzeciw dzieci, ażeby nauczyciel siedząc mógł dokładnie wszystkie ławki przeglądać. Oddalenie pierwszego rzędu ławek od katedry ma wynosić około 2^{m} (6′ 4″).

§. 12.

Ławki i pulty szkolne powinny być zastósowane do wzrostu uczniów; W każdej klasie ma być przynajmniej dwa stopnie ławek, tj. jeden dla uczniów wzrostem większych, drugi dla mniejszych.

Przy konstrukcyi ławek należy przedewszystkiem zważać, ażeby popierwsze: uczeń siedząc w ławce i zgiąwszy nogi pod kątem prostym, miał uda podparte aż do podkolanek, a całemi stopami opierał się o podłogę; ażeby powtóre, będąc w tej pozycyi, mógł się swobodnie w pionowym kierunku opierać krzyżami i plecami; ażeby nakoniec miał przed sobą pult w miarę wysoki i w takiem oddaleniu, iżby chcąc na nim pisać, nie potrzebował się zbytecznie nachylać i w krzyżach zginać.

Sredni wymiar ławek będzie zatem następujący: Siedzenie ma być na jednego ucznia 50—60^{cm} (19″—23″), długie 23—28^{cm} (8″ 9‴—10″ 8‴), szerokie, 28—40^{cm} (10″ 8‴—15″ 3‴) wysokie. Przykładnica (Tischbrett) ma

być około 40^{cm} (15″ 3‴) szeroka, płaszczyzną swą ku uczniowi nieco (na $4-5^{cm}$) pochylona, a od zewnętrznego brzegu na $8-11^{cm}$ (3″—4″) pozioma, i wyżłobieniami na kałamarz, pióra i ołówki zaopatrzona.

Wzwyżka, tj. pionowa odległość przykładnicy od siedzenia, ma być nieco większa, niż odległość łokcia od siedzenia, gdy uczeń prostosiedzący ramiona opuści. Odstęp krawędzi siedzenia i przykładnicy (w rzucie poziomym) ma wynosić do 5^{cm} (1″ 10‴). Półka na książki jest o 12^{cm} (4″ 7‴) po za krawędź przykładnicy w głąb cofnięta. Do oparcia grzbietu będą stósownie urządzone przody ławek drugiego rzędu i dalszych; w ławkach ostatniego szeregu ma być przy każdem siedzeniu zaplecek do 20^{cm} (7″ 6‴) szeroki, a do 5^{cm} (2″) gruby, należycie wyokrąglony i górnym krawędziem cokolwiek wysokości przykładnicy niedosięgający.

Wszelkie krawędzie i węgły ławek mają być należycie pozaokrąglane. Ze względu na okoliczność, iż w ławkach o należycie przybliżonej przykładnicy nie może uczeń stać wygodnie, zaleca się przed innemi ławki o przykładnicach ruchomych tj. wysuwalnych, tudzież urządzanie ławek odosobnionych na dwóch uczniów, zamiast ławek wspólnych. W ławkach wspólnych o przykładnicy nieruchomej może być odstęp krawędzi siedzenia i przykładnicy nieco większy.

Pomiędzy rzędami ławek, tudzież w około całej ławkami zajętej przestrzeni, mają być wolne przejścia; wszystkie ławki należy wreszcie tak ustawić, iżby uczniowie patrzyli wprost na nauczyciela.

Ławki większe można w razie potrzeby przystósować dla uczniów mniejszych, podwyższając odpowiednio nakładkami siedzenie i dając im podnóżek stósownej wysokości.

Wszystkie dawniejsze ławki należy o ile możności wedle powyższych wskazówek przerobić.

§. 13.

W izbach przeznaczonych na roboty ręczne powinny być dla uczennic siedzenia oddzielne z oparciami i zastósowane do robót stoły. — Toż samo stosownie do potrzeb nauki mają być oddzielne siedzenia i stoły w salach rysunkowych.

§. 14.

Wychodki należy tak umieszczać, ażeby przystęp do nich był łatwy i kryty, wiatry zaś nie roznosiły smrodu po korytarzach i izbach. Tam gdzie dostatek wody i dobra kanalizacya dozwoli urządzić ujścia wodą zamykane

(waterklozety), zaleca się takowe przed innemi, jako jedyny środek zapobiegający zapowietrzaniu budynków. W braku takiego urządzenia należy w dziurze wychodka zamieścić miskę z polewanego żelaza z zamykającą się klapą. Obowiązkiem służby szkolnej będzie, miski te codziennie wodą (lub rozczynem karbolowym w stosunku 1: 100) spłukiwać.

Dla szkół i klas mieszanej płci mają być osobne, całemi ścianami oddzielone, zamykane wychodki, a prócz tego rynewki moczowe dla uczniów, albo wpuszczone w podłogę i zamknięte kratą, albo też umieszczone wzdłuż ściany tak, ażeby najwyższy punkt nie był bardziej nad 0·65^m (24″ 9‴) a najniższy nad 0·5^m (19″) nad podłogą wzniesiony. Zasłaniające przedziałki na rynewce w odstępach 0·5^m (19″) do 0·6^m (23″) są pożądane.

Wnętrze wychodka powinno być dobrze oświetlone, najlepiej za pomocą szyb z mdłego szkła. Sciany mają być do wysokości 2 metrów (6′ 4″) wyłożone kaflami, a to, ażeby udaremnić tak częste wypisywanie i rysowanie nieprzyzwoitości. Podłogę należy wylać asfaltem lub cementem, albo też wyłożyć ją kamiennemi płytami i nadać jej lekki spadek ku rynewce moczowej.

§. 15.

Przy każdej szkole ma być dziedziniec dla zabawy i ćwiczeń gimnastycznych i o ile możności osobny kryty tok dla tychże ćwiczeń w porze zimowej. Toż samo ma być ogród szkolny, najmniej około $1/_2$ morga obszaru dla nauki, wytchnienia i orzeźwienia, tudzież studnia, gdzie tylko to jest możliwe, z wodą tryskającą (z pompą). Tam gdzie nie ma zegara publicznego, będzie na każdej szkole wieżyczka z dzwonkiem, zwołującym dzieci na naukę.

§. 16.

Rada szkolna miejscowa obowiązana jest z funduszu szkolnego miejscowego asekurować budynek szkolny od ognia.

§. 17.

Skoro się okaże potrzeba wystawienia nowego budynku lub przebudowania dawnego, winna miejscowa Rada szkolna wszystkie okoliczności i potrzeby szczegółowo zbadać i program budowy ułożyć, a następnie przedłożyć go wraz z planami i kosztorysami budowy c. k. okręgowej Radzie szkolnej do zatwierdzenia.

Zezwolenia na przeprowadzenie budowy udziela c. k. Rada szkolna okręgowa, w wypadkach zaś, w których fundusz szkolny krajowy do kosztów budowy się przyczynia, c. k. Rada szkolna krajowa w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Kollaudacyę dokonanych budowli zarządza ta władza szkolna, która zezwolenia na przeprowadzenie budowy udzieliła.

Lwów dnia 13. Kwietnia 1875.

W zastępstwie:

Bartmański w. r.

Dziennik ustaw i rozporządzeń krajowych

dla

Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Rok 1875. Wydano i rozesłano dnia 10. Czerwca 1875. **Część XV.**

Nr. 38.

Ustawa wodna.

Za zgodą Sejmu krajowego Mego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam na podstawie zasad zawartych w państwowej ustawie wodnej z dnia 30. maja 1869 Nr. 93. Dz. pr. p. co następuje:

Artykuł I.

Niniejsza ustawa wodna zacznie obowiązywać w trzy miesiące po jej ogłoszeniu.

Z tym dniem przestają obowiązywać wszystkie ustawy i rozporządzenia, które się tyczą przedmiotów tej ustawy i jej się sprzeciwiają.

Artykuł II.

Prawa używania wód, albo inne prawa prywatne, których przedmiotem jest woda, nabyte na podstawie dawniejszych ustaw, pozostają nienaruszone.

O istnieniu i rozciągłości takich praw rozstrzygać należy według dawniejszych ustaw; co do wykonywania jednak takowych, jakoteż co do postępowania w sprawach wodnych obowiązuje niniejsza ustawa.

Artykuł III.

Wykonanie tej ustawy poleca się Ministrom rolnictwa, sprawiedliwości, spraw wewnętrznych i handlu.

Rozdział pierwszy.

O prawnych przymiotach wody.

§. 1.

Prawne przymioty wody osądzać należy według zasad powszechnej ustawy cywilnej, a w szczególności według §§. 2 do 7 niniejszej ustawy (§. 1. ustawy państwowej).

§. 2.

Rzeki wraz z ramionami są dobrem publicznem począwszy od miejsca w którem zaczyna się ich używanie do żeglugi statkami albo spławu tratew i pozostają dobrem publicznem nawet wtedy, gdyby to używanie chwilowo lub zupełnie ustało (§. 2. ustawy państwowej).

§. 3.

Dobrem publicznem są także przestrzenie rzek. niedostępne dla statków lub tratew, jakoteż strumienie, jeziora i inne płynące i stojące wody, o ile w skutek prawnych postanowień, albo poszczególnych tytułów prawnych do pewnej osoby nie należą.

Postanowienie to nie narusza przepisów powszechnej ustawy cywilnej ochraniających posiadania (§. 3. ustawy państwowej).

§. 4.

Następujące wody należą do właściciela gruntu, jeżeli temu nie stoją na przeszkodzie prawa, nabyte przez inne osoby:

a) woda podziemna znajdująca się na jego gruntach i z tychże na powierzchnię wypływająca, z wyjątkiem źródeł solnych podlegających monopolowi solnemu i wód cementowych należących do górniczego regale;

b) woda zbierająca się na jego gruncie z opadów atmosferycznych;

c) woda zamknięta w studniach, stawach, cysternach lub innych na gruncie właściciela znajdujących się zbiornikach, albo też w kanałach, rurach i t. d. założonych przez niego dla jego prywatnego użytku;

d) odpływy z powyższych wód, dopóki nie spłyną do cudzej wody prywatnej albo publicznej i nie opuszczają gruntu właściciela (§. 4. ustawy państwowej).

§. 5.

Strumienie prywatne i inne płynące wody prywatne, należy uważać, o ile nic innego udowodnionem nie zostanie, za przynależność tych gruntów, przez które, albo pomiędzy któremi płyną i to w miarę długości brzegu każdego gruntu (§. 15. ustawy państwowej).

§. 6.

Rząd może z zastosowaniem przepisu §. 365. p. u. c. płynące wody prywatne, które są przydatne do spławiania statków lub tratew uznać za dobro publiczne (§. 6. ustawy państwowej).

Rozdział drugi.

O używaniu wód.

§. 7.

Używanie wód publicznych do spławiania i żeglugi regulują specyalne ustawy i rozporządzenia, zawarte w aktach nawigacyjnych i konwencyach, tudzież osobne ordynacye dla spławu żeglugi, policyi rzecznej i kanałów, wreszcie inne w tym względzie istniejące szczegółowe ustawy i rozporządzenia.

Do zakładania prywatnych przewozów na wodach prywatnych i publicznych w celu zarobkowania, niemniej do zakładania takich przewozów na wodach spławnych, choćby bez celu zarobkowania, potrzeba przyzwolenia władzy (§. 7. ust. państw.)

§. 8.

Posiadacze brzegów obowiązani są dozwalać i nadal bezpłatnie lądowania i przymocowywania statków i tratew w miejscach ku temu przez władzę przeznaczonych, o ile za to żadnego nie pobierali wynagrodzenia. Jeżeli zaś do lądowania albo przymocowywania statków i tratew zajętą będzie część ich gruntu dotąd do tego celu nie używana, natenczas mają prawo żądać za to wynagrodzenia.

Posiadacze brzegów mają także obowiązek zezwalać bezpłatnie na chodzenie po brzegach osobom przeznaczonym do policyjnego nadzoru wód,

i na używanie istniejących dróg do holowania, a wyjątkowo tylko wtedy mogą żądać wynagrodzenia:

a) jeżeli żądanie to polega na specyalnym tytule prawnym, albo

b) jeżeli do utrzymania istniejącej drogi do holowania zostanie zajętą część ich gruntu, dotąd do tego celu jeszcze nie używana.

Nabywanie gruntów potrzebnych do lądowania i przymocowywania statków i tratew, i do zakładania nowych dróg do holowania, ma być osądzone według powszechnej ustawy cywilnej (§. 8. ustawy państwowej).

§. 9.

W razie niebezpieczeństwa wolno w każdem odpowiedniem miejscu lądować, jako też lichtować na brzeg ładunek a nawet i same statki lub tratwy aż do chwili, w której dalsza żegluga lub spław stają się możliwemi. Posiadacz brzegu może za to żądać od właściciela statków lub tratew odpowiedniego wynagrodzenia w razie doznanej szkody, bez naruszenia praw właściciela statków lub tratew do żądania zwrotu od osób trzecich (§. 9. ust. państw.)

§. 10.

Ten do którego należy woda prywatna może jej według upodobania tak dla siebie, jak dla innych używać i takową zużyć. Postanowienie to nie wyklucza wyjątków opierających się na specjalnych tytułach prawnych.

Używanie wody płynącej ograniczone jest prawami innych osób, mających prawa do tej wody, jakoteż publicznemi względami, wynikającemi z ciągłości i niezbędnej potrzeby wody, a to stosownie do postanowień ustaw.

W szczególności nie wolno prywatnemu właścicielowi tak używać wody, ażeby wskutek tego nastąpiło jej zanieczyszczenie lub spiętrzenie naruszające prawa osób trzecich albo zalanie lub zbagnienie cudzych gruntów (§. 10. ustawy państwowej).

§. 11.

Właścicielowi gruntu nie wolno samowolnie zmieniać naturalnego odpływu wody przez jego grunt płynącej na niekorzyść poniżej leżącego gruntu.

Równie i właścicielowi niższego gruntu nie wolno na niekorzyść wyżej leżącego gruntu przeszkadzać naturalnemu odpływowi wody (§. 11. ust. państw.).

§. 12.

Woda odwrócona przez właściciela gruntu z wód prywatnych a niezużyta, ma być. zanim się zetknie z cudzym gruntem, napowrót wprowadzoną w pierwotne koryto, chyba że przez inne jej odprowadzenie nie poniosą żadnej szkody trzecie osoby do niej prawo mające (§. 12. ustawy państw.).

§. 13.

Jeżeli właściciele kilku graniczących ze sobą przestrzeni wybrzeżnych, połączą się w celu wspólnego używania albo prowadzenia wody, to grunta ich w tym względzie uważać należy wobec trzecich osób jako jednę całość (§. 13. ustawy państwowej).

§. 14.

Jeżeli przeciwległe brzegi płynącej wody prywatnej do różnych należą właściciel, wtenczas o ile nie zachodzi inny udowodnić się dający stosunek prawny, posiadacze obydwóch brzegów mają prawo używać połowy przepływającej ilości wody w miarę długości posiadanego brzegu (§. 14. ustawa państw.).

§. 15.

W wodach publicznych wolno każdemu używać wody bez osobnych przyrządów w zwykły sposób, niewykluczający takiego samego użycia przez innych, do kąpieli, mycia, pojenia, pławienia i czerpania, wydobywać z niej rośliny, muł, ziemię, piasek, szuter, kamienie i lód, o ile przez to nie narusza się biegu wody i brzegów, ani też nie uwłacza się cudzemu prawu, lub nie wyrządza się komu szkody, zawsze jednak z zachowaniem policyjnych przepisów i tylko na miejscach od podobnego używania albo wydobywania niewyłączonych.

§. 16.

Do każdego innego w §. 15. niewyszczególnionego używania publicznej wody, jakoteż do zakładania lub zmiany potrzebnych do tego przyrządów i zakładów, które wpływają na jakość wody, na jej bieg, albo na wysokość jej stanu, albo też, które naruszyć mogą brzegi, potrzeba zezwolenia powołanych do tego władz politycznych.

Pozwolenie takie jest także potrzebne co do wód prywatnych, jeżeli ich używanie oddziaływa na cudze prawa albo na jakość, bieg lub wysokość wody w wodach publicznych.

§. 17.

Do budowli wodnych, do których stawiania potrzeba według §. 16. pozwolenia właściwej władzy politycznej, należą w szczególności zakłady o sile wodnej i przyrządy do podniesienia wody.

Równie do każdej zmiany takich budowli potrzebne jest pozwolenie właściwej władzy politycznej, o ile ta zmiana wpływa na bieg, spad albo zużycie wody.

§. 18.

W piśmie, mocą którego władza polityczna udzielać będzie pozwolenia, mają być oznaczone miejsce, miara i sposób używania wody.

Przy wodach publicznych mogą być stawiane według potrzeby szczegółowe warunki, powszechny użytek wody regulujące i zabezpieczające, można też pozwolenie takie ograniczyć do pewnego czasu lub udzielić odwołalnie.

§. 19.

Miara używania wody, którą ma oznaczyć władza polityczna, stosuje się z jednej strony do potrzeby starającego się, z drugiej zaś do tej nadwyżki wody, która pozostaje do dalszego rozrządzenia ze względu na zmienny stan wody.

Miara ta wszakże w żadnym razie nie może iść tak daleko iżby gminom i miejscowościom w razie niebezpieczeństwa ognia albo ze względu na cele gospodarskie ich mieszkańców zagrażał brak wody.

§. 20.

Posiadacz winien budowle i przyrządy, na które otrzymał pozwolenie, tak urządzić i w takim stanie utrzymywać, ażeby o ile możności nie przeszkadzały odpływaniu wody i lodu, aby bez potrzeby nie utrudniały lub nie przeszkadzały rybołowstwu i innemu używaniu wody i nie powodowały marnowania wody, do której używania inne osoby mają prawo.

Jeżeliby interesowany złożył dowody, że temu postanowieniu zadość się nie dzieje, natenczas winna władza polityczna na jego żądanie polecić usu-

nięcie tych wadliwości w pewnym czasie, a po bezskutecznym upływie czasu znieść je na koszt ociągającego się.

§. 21.

Jeżeli przez obniżenie albo zmianę budowli wodnych można usunąć takie spiętrzenie wody, w skutek owych budowli powstałe, które jest przyczyną zalania, zbagnienia lub innego uszkodzenia gruntów i jeżeli szkodliwemu działaniu spiętrzonej wody nie można zapobiedz za pomocą innych mniej kosztownych środków, to posiadacz budowli wodnych ma na żądanie cierpiących szkodę wykonać potrzebne zmiany lub na ich wykonanie zezwolić. O ile na posiadaczu budowli wodnych nie cięży wina za uszkodzenie gruntów, cierpiący szkodę mają ponosić koszta potrzebnych zmian lub innych środków zaradczych i wynagrodzić ubytek siły wodnej, jeśli skuteczność tej siły w skutek potrzebnych zmian została uszczuploną. O tem, kto i w jakiej mierze ma ponosić rzeczone koszta i wynagrodzić ubytek siły wodnej, niemniej o wysokości tych kosztów i o wysokości wynagrodzenia orzeka Władza polityczna według zasad prawa cywilnego.

§. 22.

Przy wszystkich zakładach o sile wodnej i przyrządach do podniesienia wody ma być oznaczony najwyższy dozwolony, a w razie zachodzącego obowiązku do utrzymania wody w pewnej wysokości, także najniższy dopuszczalny stan wody za pomocą pali (znaku normalnego, pala markującego) lub innych stałych znaków, na koszt właścicieli tych zakładów i przyrządów. Znak taki musi być urządzony przy zakładach i przyrządach wodnych postawionych wedle przepisów tej ustawy, zaraz przy zakładaniu tychże, przy istniejących zaś, przy których go nie ma, w terminie dwuletnim od dnia wejścia w życie tej ustawy. Znaki wskazujące wysokość wody winny być w miejscu dla interesowanych dostępnem, na którem je łatwo dostrzedz można, według prawideł sztuki dokładnie i w ten sposób urządzone i utrzymywane aby były o ile możności zabezpieczone od umyślnego uszkodzenia i zniszczenia przez czas i przypadek.

§. 23.

Skoro woda zbierze nad wysokość znakiem oznaczoną, winien posiadacz zakładu wodnego przez otwarcie śluz, jakoteż w ogóle przez usunięcie przeszkód tym zakładem spowodowanych, jej odpływ ułatwiać, dopóki nie opadnie aż do normalnego stanu wysokości.

W razie zaniechania tych ostrożności mogą wszyscy ci, którzyby tem zagrożeni byli lub szkodę ponieść mogli, z zastrzeżeniem prawa żądania wynagrodzenia szkody, domagać się, aby miejscowa władza policyjna na koszt i niebezpieczeństwo ociągającego się posiadacza zakładu wodnego, a w razie opieszałości miejscowej władzy policyjnej, lub gdyby niebezpieczeństwo zagrażało kilku miejscowościom — c. k. polityczna władza zarządziła spuszczenie wody.

§. 24.

Osobne rozporządzenia oznaczą kształt znaków do oznaczenia wysokości wody i ostrożności, jakie przy ich ustawieniu zachowywać należy.

§. 25.

Prawa do używania wody, które w piśmie zawierającem pozwolenie władzy nie zostały wyraźnie ograniczone do osoby starającego się o pozwolenie, przechodzą na każdoczesnego posiadacza tych zakładów albo nieruchomości, dla których pozwolenie wydane zostało.

Oddzielenie praw takich od pierwotnego zakładu lub nieruchomości i przeniesienie ich na inny zakład albo nieruchomość, może nastąpić tylko za pozwoleniem władzy udzielającej pozwolenia na budowle wodne.

§. 26.

Jeżeli się z wód publicznych sprowadza wodę do kanałów, stawów lub wodociągów urządzonych dla celów prywatnych, to przy używaniu lub zużywaniu tej wody obowiązują warunki danego w tym celu pozwolenia. Przytem w razach wątpliwości ma być zachowanem prawidło, że pozwolenie i nabycie prawa używania wody ogranicza się li tylko do potrzeby przedsiębiorstwa uprawnionego i że gdyby się okazała nadwyżka wody nad tę potrzebę, rozrządzenie nią przysłuża władzy rządowej.

§. 27.

Gdyby nawet nie zachodziły warunki wywłaszczenia według §. 365 powszechnej ust. cyw., można w celu pożytecznego użycia wody albo w celu usunięcia jej szkodliwych skutków zarządzić w drodze administracyjnej:

a) ażeby posiadacz prywatnej wody płynącej, o ile jej nie potrzebuje i w terminie, który mu władza naznaczy odpowiednio do okoliczności, nie użyje, odstąpił ją za słusznem wynagrodzeniem innym, którzy jej pożytecznie użyć mogą;
b) aby posiadacze nieruchomości dozwolili za odpowiedniem wynagrodzeniem ustanowienia służebności na swoich posiadłościach w tym celu, aby woda należąca do kogo innego z jednego miejsca na inne przez ich grunt mogła być przeprowadzoną i aby na takowym stosowne budowle i zakłady potrzebne do przeprowadzenia wody były urządzone.

Od przyjęcia takiej służebności mogą się jednak właściciele gruntu uwolnić przez odstąpienie przestrzeni gruntu potrzebnej do urządzenia wodociągu i odpowiednich zakładów, za które to odstąpienie należy im się odpowiednie wynagrodzenie.

Jeżeliby grunt w skutek założenia na nim wodociągu nie mógł być przez właściciela odpowiednio celowi użytym, natenczas ma na jego żądanie nastąpić wykupno całego gruntu.

(§. 15. ustawy państwowej.)

§. 28.

Jeżeli się na podstawie powyższego paragrafu oddaje komu innemu do użytku wodę zbywającą właścicielowi, to wydane przez władzę rządową i według przepisu §. 18. wystawić się mające pozwolenie, ma zawierać warunek, że z udzielonego pozwolenia pod rygorem utraty musi być zrobiony użytek w odpowiednio oznaczonym przeciągu czasu.

Utrata udzielonego prawa używania wody może być także wtedy wyrzeczoną, jeżeli uprawnionemu należycie nie uiszczono oznaczonego wynagrodzenia.

§. 29.

Ustawa górnicza postanawia. o ile się rozciągają prawa przedsiębiorców górniczych na odpływającą z szybów wodę i jakie im wogóle służą osobne prawa wodne.

§. 30.

Ustawa leśna i przepisy flisackie regulują używanie wody do spławiania drzewa; przepisy zaś o rybołowstwie używanie wody do łowienia ryb.

§. 31.

Przedsiębiorcy zakładów do nawodniania, jakoteż zakładów o sile wodnej i przyrządów do podnoszenia wody, z których zaprowadzenia należy się spodziewać przeważnych korzyści dla gospodarstwa krajowego, mogą żądać według postanowień §. 27 lit. b) (§. 15 ust. państw.), ażeby im w celu sprowadzania i odprowadzania wody, jakoteż wystawienia potrzebnych do tego szluz i innych przyrządów dozwoloną była za odpowiedniem wynagrodzeniem służebność na cudzym gruncie, albo żeby im według wyboru właściciela gruntu odstąpiony był grunt potrzebny.

Prawo to przymusowe nie rozciąga się jednak na budynki i należące do nich dziedzińce, tudzież ogrody koło domu położone.

Gdyby grunt z powodu powyższych urządzeń nie mógł być przez właściciela odpowiednio celowi użytym, natenczas może tenże żądać wykupna całego gruntu.

§. 32.

Przy zakładaniu otwartych rowów i kanałów mają przedsiębiorcy oprócz obowiązków przytoczonych w §. 491 powsz. ust. cyw. także obowiązek, wystawić i utrzymywać potrzebne do połączenia obydwu brzegów mosty i ławy, przy wodociągach i kanałach zaś wysoko nad poziom prowadzonych także potrzebne przepusty jakoteż urządzenia niezbędne dla ochrony bezpieczeństwa osób i mienia.

§. 33.

Właściciel gruntu obciążonego służebnością na korzyść przedsiębiorstwa ma prawo żądania współużytkowania z urządzenia w ten sposób powstałego, za przyczynieniem się do kosztów wystawienia i utrzymywania w miarę ilości używanej wody, i o tyle, o ile przez to osiągnięcie celu urządzenia nie byłoby utrudnionem lub na niebezpieczeństwo narażonem.

Jeżeli właściciel gruntu zażąda wspólnego użytkowania dopiero po rozpoczęciu albo ukończeniu budowli, to musi nadto przyjąć na siebie przewyżkę kosztów potrzebnych zmian w budowli.

O wysokości kwoty, którą do kosztów przyczynić się ma, rozstrzyga — jeżeli się strony nie zgodzą — właściwa władza polityczna.

§. 34.

W razie pożaru albo gdyby zaszedł chwilowo gwałtowny brak wody, wolno miejscowej władzy policyjnej, a względnie przełożonemu zagrożonej

gminy albo obszaru dworskiego, wydać co do czasowego użycia wód prywatnych lub publicznych zarządzenia, wymagane w interesie publicznym i takowe natychmiast wykonać.

§. 35.

Gdzie panuje stały brak wody do picia, gotowania, mycia, pojenia i innych gospodarskich potrzeb albo do gaszenia ognia, a dostarczenie takowej przechodzi siły pojedyńczych członków gminy, tam dostarczenie wody jest rzeczą gmin lub miejscowości odpowiednio do postanowień ustawy gminnej.

§. 36.

Miejscowości i gminy nie mające wody podostatkiem, mają w miarę tej potrzeby prawo do wywłaszczenia wód prywatnych i praw używania wody za stosownem wynagrodzeniem, jednak tylko o tyle, o ile mający prawo do wody nie potrzebują takowej na podobne własne cele (§. 16 ust. państw.).

§. 37.

Jeżeli w wypadkach objętych §§. 27 i 36 nie nastąpi porozumienie między stronami, należy wysokość wynagrodzenia zbadać i oznaczyć w drodze administracyjnej, a jeżeli się interesowani tem nie zadowolą, oznaczyć ją przez sądowe oszacowanie, które odbyć się ma przy udziale obydwóch stron według zasad postępowania przy wywłaszczeniu (§. 17. ust. państw.)

§. 38.

Postanowienia §§. 27, 28, 31 do 33 i 37 (§. 17 ust. państw.) odnoszą się także do urządzeń, służących do zaopatrywania w wodę, tak obszarów dworskich, gmin i miejscowości, jakoteż odosobnionych osad, jeżeli te ostatnie w skutek swego położenia nie mogą korzystać z powyższych urządzeń, dla obszarów dworskich, gmin i miejscowości.

§. 39.

Uprawnieni do rybołowstwa nie mają prawa sprzeciwiać się wykonywaniu innych praw do używania wody, lecz mogą tylko żądać odpowiedniego wynagrodzenia szkody, które oznaczy władza administracyjna, albo Sąd, gdyby interesowany orzeczeniem jej się nie zadowolnił (§. 19 ust. państ.).

*

Rozdział trzeci.

O odprowadzaniu wód i ochronie przeciw uszkodzeniom przez wodę.

§. 40.

Do urządzeń odprowadzających wodę i do drenowania ma być analogicznie wszystko to zastosowane, co przepisują §§. 27, 28, 31 do 33 i 37.

§. 41.

Do stawiania w wodach publicznych wszelkich budowli wodnych, mających na celu uregulowanie wody lub ochronę przeciw takowej, a nie wykonywanych przez Państwo, potrzeba zezwolenia właściwej władzy politycznej.

Pozwolenie takie wtedy tylko potrzebne jest do podobnych budowli w wodach prywatnych, jeżeli one oddziaływają na cudze prawa, albo na jakość, bieg, lub wysokość wody w wodach publicznych.

§. 42.

Brzegi, groble, koryta i zbiorniki, jakoteż urządzenia przy wodach płynących i na nich, należy w myśl §. 413 p. u. c. tak zakładać i utrzymywać, ażeby nie szkodziły cudzym prawom i o ile możności zapobiegały wylewom (§§. 16 i 20.).

§. 43.

Do utrzymywania i czyszczenia kanałów i sztucznych ścieków, niemniej do utrzymywania w dobrym stanie urządzeń do używania wody są w ogólności obowiązani właściciele takich urządzeń, o ile nie zachodzą prawne zobowiązania innych osób.

Jeżeli właściciel nie jest wiadomy, powyższy obowiązek ciąży na tych, którzy urządzeń tych używają a to, jeżeli nie ma innej prawnej podstawy do rozkładu, w miarę korzyści, jakie mają.

§. 44.

Wystawienie i utrzymywanie w dobrym stanie urządzeń i budowli, niemniej wykonanie tego wszystkiego, czego wymaga ochrona brzegów, gruntów,

budynków, dróg, kolei żelaznych i innych urządzeń w rzekach i strumieniach od szkodliwych wpływów wody, jakoteż usunięcie szkód, które woda już wyrządziła, jest przedewszystkiem rzeczą właścicieli zagrożonych albo uszkodzonych nieruchomości i zakładów, jeżeli w tej mierze nie istnieją osobne prawne zobowiązania osób trzecich.

Jeżeli w skutek zaniechania tej ochrony zagraża niebezpieczeństwo cudzej własności, natenczas muszą ociągający się w każdym razie przedsięwziąść potrzebne środki ochrony na koszt tych, od których niebezpieczeństwo ma być odwrócone, albo też na to wykonanie pozwolić i sami do tego się przyczynić w miarę §§. 65 i 66.

§. 45.

Ustawa krajowa postanowi w każdym poszczególnym wypadku o tem, czy tam gdzie całe miejscowości i niwy wystawione są na powtarzające się wylewy albo inne uszkodzenia przez wodę, ma nastąpić ustanowienie spółki, choćby nawet interesowani na to się nie zgodzili, czy też o wykonanie takich budowli postarać się należy zapomocą innych środków a w szczególności datków i zaliczek z funduszów krajowych lub gminnych.

§. 46.

Co do gruntów, które w skutek porzucenia do nikogo nie należą i dopóki takowe nie przejdą na czyjąś własność, ciąży obowiązek do robót ochronnych i regulacyjnych na spółkach zawiązanych w celu ochrony przed wodą i uregulowania takowej, jeżeli grunta te leżą w ich obrębie.

§. 47.

Grunt uzyskany w skutek budowli regulacyjnych w obrębie regulacyjnym przypada tym, co ponoszą koszta przedsiębiorstwa; musi być jednak odstąpiony właścicielom przyległych gruntów na ich żądanie za zwrotem wartości, jeżeli go przedsiębiorstwo nie potrzebuje do lepszego zabezpieczenia i umocnienia brzegu.

§. 48.

Na budowle dla ochrony, uregulowania brzegów, osuszania i na inne budowle wodne w interesie publicznym stawiane, muszą właściciele odstąpić

za stosownem wynagrodzeniem potrzebne grunta i inne nieruchomości, niemniej budowle i zakłady, lub też muszą zezwolić na ustanowienie potrzebnych służebności gruntowych.

Wodociągi i kanały mogą być także przeniesione na inne miejsce bez zezwolenia właścicieli i uprawnionych do używania wody, jeżeli tego wymaga interes publiczny i jeżeli się to stać może bez naruszenia celu tych zakładów wodnych. Koszta mają ponosić przedsiębiorcy tego przeniesienia.

Właściciel musi odstąpić za odpowiedniem wynagrodzeniem materyały znajdujące się na tych gruntach, które ochronione być mają, a które potrzebne są do wykonania takich, w celach publicznego dobra stawianych budowli wodnych.

§. 49.

Posiadacze brzegów muszą, o ile nie są do tego bezpłatnie obowiązani, za stosownem według §. 87 obliczyć się mającem wynagrodzeniem dozwolić przystępu i użycia brzegów do wywozu i przywozu, tudzież do składania i obrabiania materyałów potrzebnych do stawiania i utrzymywania budowli ochronnych, tudzież mających na celu uregulowanie wody lub innych budowli wodnych.

Na żądanie posiadacza brzegu może władza polityczna wyznaczyć przedsiębiorcy stosowny termin do ukończenia robót i uprzątnienia materyału.

§. 50.

Jeżeli w celu bezzwłocznego zapobieżenia wielkiemu niebezpieczeństwu, mogącemu powstać w skutek przerwania brzegów lub grobli albo w skutek wylewów, trzeba się szybko jąć środków zaradczych, to sąsiednie gminy i obszary dworskie są obowiązane za stosownem wynagrodzeniem dać potrzebną pomoc na żądanie władzy politycznej, albo gdy ta władza nie ma swej siedziby w miejscu niebezpieczeństwa, na żądanie przełożonego zagrożonej gminy albo obszaru dworskiego.

Jeżeli za tego rodzaju pomoc żąda kto wynagrodzenia, władza polityczna ma je wymierzyć podług wartości pieniężnej tej pomocy i rozłożyć stosunkowo należące się wynagrodzenie na gminy lub obszary dworskie, którym pomoc była niesioną.

§. 51.

Jeżeli się stawia budowle z funduszów państwowych albo krajowych w celu używania, prowadzenia lub zatrzymywania wody i jeżeli te budowle

przynoszą znaczną korzyść właścicielom graniczących nieruchomości lub sąsiednich zakładów wodnych, albo też odwracają od nich znaczne szkody, to można zmusić w drodze administracyjnej tych właścicieli do przyczynienia się do kosztów budowy nawet, gdyby zasady §. 365 p. u. c. o wywłaszczeniu nie dały się zastosować.

W drodze administracyjnej należy zbadać i orzec, czy budowla przynosi powyższym osobom znaczną korzyść albo odwraca od nich wielką szkodę, tudzież oznaczyć cyfrę odpowiedniego dodatku, a gdyby się strony tem nie zadowolniły, orzecze w tym względzie sędzia (§. 26 ust. państw.).

Rozdział czwarty.

O spółkach wodnych.

§. 52.

Do wykonania budowli wodnych, mających na celu ochronę własności ziemskiej albo uregulowanie biegu wody, niemniej do zaprowadzenia zakładów osuszających i nawodniających, mogą się tworzyć spółki wodne, czy to za wolnem porozumieniem się interesowanych, czy to za uchwałą większości interesowanych, na podstawie rozporządzenia właściwej władzy administracyjnej (§. 20. ust. państ.).

§. 53.

Jeżeli w drodze administracyjnej uznano, że budowa albo zakład, które większość interesowanych wykonać zamierza, przyniesie niewątpliwą korzyść i że urządzenie to nie da się wykonać odpowiednio celowi bez rozszerzenia go na grunta mniejszości interesowanych, to mniejszość może być zmuszoną przystąpić do spółki zawiązać się mającej w celu wykonania i używania tego urządzenia.

Stosunek głosów oblicza się według obszaru uczestniczącego gruntu, a nie według osób.

Wszelako nie można zmusić do udziału tych właścicieli gruntów, których dotychczasowy sposób użycia był dla posiadacza korzystniejszy aniżeli sposób zamierzony przez wystawienie urządzeń wodnych; zmusić ich jednak można (§. 21. ust. państ.) do przyzwolenia na zaprowadzenie służebności albo do odstąpienia gruntu w myśl §§. 27, 36 i 37 (§. 15, 16 i 17 ust. państw.).

§. 54.

To zobowiązanie mniejszości następuje jednak dopiero wtedy, jeżeli z utworzeniem spółki do zaprowadzenia zakładów nawodniających zgadzają się najmniej dwie trzecie, a z utworzeniem spółki do wykonania urządzeń w celach osuszenia, ochrony lub uregulowania wód zgadza się więcej niż połowa interesowanych.

§. 55.

Większość głosów potrzebna do zawiązania takich spółek oblicza się przy przedsiębraniu urządzeń do osuszania i nawodniania podług obszaru udział mających gruntów, przy zakładach zaś ochronnych i regulacyjnych według wartości własności, którą się ma ochraniać.

Przy szacowaniu tej ostatniej trzeba także brać w rachunek podwyższenie jej wartości przez budowle.

§. 56.

Każda spółka wodna musi mieć statuta, zarząd i przewodniczącego który ją zastępuje na zewnątrz.

Prawne istnienie spółki wodnej dla stosunków publicznych i prywatnych zawisło od uznania jej przez właściwą władzę administracyjną.

Dokument uznania, statuta, spis członków i podpis osób podpisujących za przewodniczącego, muszą być uwidocznione w osobnej księdze (księga wodna), a każda w tym względzie zachodząca zmiana winna tam być zapisaną.

Księga ta ma być wprowadzoną urzędowo i każdemu wolno do niej wglądać (§. 22. ust. państwowej).

§. 57.

Do zarządu spółki i załatwienia jej spraw wybierają członkowie wydział bezwzględną wiekszością głosów, które według §. 55 obliczać należy.

§. 58.

Wydział wybiera z pośród siebie bezwzględną większością głosów podług głów obliczać się mającą, przewodniczącego, który ma zastępować spółkę na zewnątrz i tegoż zastępcę; uskuteczniony wybór ma być podany

do wiadomości władzy politycznej i wpisany w księgę wodną (§. 56 [22 ust. państw.]).

Jeżeliby przy tym wyborze, równie jak i przy wyborze w myśl §. 57 nie uzyskano bezwzględnej większości głosów, natenczas rozstrzygnie wybór ściślejszy, przy równości zaś głosów los.

§. 59.

Władze polityczne rozstrzygają reklamacye tyczące się prawa wyborczego.

Zbadanie zaś aktu wyborczego jest rzeczą wydziału spółki i przeciw jego orzeczeniu nie ma odwołania.

§. 60.

Statuta mają być ułożone bezwzględną większością głosów według §. 55. obliczać się mającą i podane do wiadomości władzy politycznej, równie jak wszelkie ich zmiany.

Statuta mają dokładnie określić:

a) prawa i obowiązki członków odnoszące się do przedsiębiorstwa;
b) cel i rozmiary przedsiębiorstwa spółki, czas rozpoczęcia i ukończenia takowego;
c) siedzibę spółki;
d) skład, wybór i zakres działania wydziału i przewodniczącego;
e) zgromadzenia spółki i sprawy zachowane do rozstrzygnienia spółki;
f) miarę rozkładu kosztów;
g) sposób załatwiania sporów wynikających z spółki między jej członkami lub między tymi i spółką samą;
h) rozwiązanie spółki.

Postanowienia statutów nie mogą się sprzeciwiać postanowieniom niniejszej ustawy.

§. 61.

Kto nabywa grunt należący do związku spółki, staje się członkiem takowej i jest obowiązany do prestacyj wypływających z tego stosunku.

Obowiązek ten jest ciężarem gruntowym, ma aż do wysokości trzechletnich zaległości pierwszeństwo przed innemi ciężarami rzeczowemi bezpo-

średnio po państwowych podatkach i publicznych należytościach i ustaje tylko wtedy, gdy grunt obciążony zgodnie z przepisami z spółki wydzielony albo spółka rozwiązaną została (§. 23. ust. państ.).

§. 62.

Spółka obowiązana jest przyjąć do związku swego dodatkowo sąsiednie grunta na żądanie właścicieli za stosunkowem przyczynieniem się do kosztów budowy i utrzymania, jeżeli:

a) w ten sposób najodpowiedniej celowi wykonać się dadzą: osuszenie lub nawodnienie tych gruntów, a względnie budowle ochronne i regulacyjne;

b) jeżeli istniejące urządzenie albo prowadzona budowla wystarczą do zaspokojenia wspólnej potrzeby bez szkody dotychczasowych uczestników.

Jeżeli przyjęcie sąsiedniego gruntu do związku spółki wtedy tylko jest możliwem, gdy osobne urządzenia wykonane lub istniejące urządzenia lub budowle zmienione zostaną, w takim razie winien przystępujący do spółki złożyć nadto wszystkie koszta nowego urządzenia.

§. 63.

Wydzielenie pojedyńczych gruntów ze związku spółki może nastąpić przeciw woli innych wspólników, jeżeli nie rozpoczęto budowy w oznaczonym czasie bez dostatecznego powodu, albo jeżeli dla gruntów wydzielić się mających nie osiągnięto zamierzonego celu w odpowiednim czasie po ukończeniu urządzeń, w którym skutek już powinien był się okazać.

Jeżeli chce wystąpić członek spółki, który później wstąpiwszy dał powód do osobnych urządzeń lub zmian (§. 62), które się w skutek jego wystąpienia okazują szkodliwemi dla odpowiedniego osiągnięcia wspólnego celu, to jest on obowiązany na żądanie spółki przywrócić urządzenie na swój koszt do dawnego stanu, albo poczynić potrzebne zarządzenia w celu usunięcia szkody.

Jeżeli występujący właściciel gruntu był przymusowym członkiem spółki, może żądać od niej zwrotu uiszczonych prestacyj i usunięcia urządzeń wykonanych na jego gruncie, a stających się zbędnemi w skutek jego wystąpienia o czem, w razie, gdyby zgoda do skutku nie przyszła, rozstrzyga władza polityczna. Może jednak i większość obliczona według §. 55. żądać w interesie całego zakładu wyłączenia pojedyńczych gruntów za odpowiedniem

wynagrodzeniem, jeżeli takie wyłączenie do osiągnięcia zamierzonego celu staje się potrzebnem.

§. 64.

Rozwiązanie spółki może nastąpić większością głosów, skoro wypełni swe zobowiązania względem osób trzecich (§. 24. ustawy państwowej).

Potrzebną do tego większość głosów oblicza się według postanowień §. 55.

§. 65.

Koszta urządzenia i utrzymywania wspólnych zakładów do osuszania i nawodniania mają być rozkładane na uczestników według miary oznaczonej statutem, albo też osobną dobrowolną umową.

Jeżeli co do miary rozłożenia kosztów ani statuta żadnego nie zawierają postanowienia ani dobrowolne porozumienie nie da się osiągnąć, rozstrzyga o tem władza polityczna na podstawie zdania rzeczoznawców. Przy tem rozstrzygnięciu ma służyć za podstawę przestrzeń gruntów, na które się rozciąga urządzenie wodne, a jeżeli co do korzyści wynikającej dla nich z tego urządzenia znaczna zachodzi różnica, podział gruntów na klasy z odpowiednio wyższem i niższem przyczynieniem się do kosztów.

§. 66.

Koszta wspólnych budowli wodnych ochronnych i regulacyjnych ponoszą interesowani, jeżeli osobne ustawy, statuta lub umowy innej miary rozkładu nie stanowią w stosunku korzyści odnieść się mającej, albo w miarę wielkości niebezpieczeństwa usunąć się mającego, albo też o ile się podział na tych podstawach nie da uskutecznić według wartości dotyczących nieruchomości i zakładów. W razie, gdyby się interesowani nie zgodzili, rozstrzyga o tem władza polityczna na podstawie zdania rzeczoznawców.

§. 67.

Jeżeli do uczestników należą gminy lub miejscowości, ściągnięcie prestacyj według §§. 65. i 66. na nie przypadającej jest sprawą gminną.

§. 68.

Zaległe prestacye na cele wspólnych urządzeń osuszających i nawodniających i budowli ochronnych i regulacyjnych będą na żądanie spółki ściągnięte w drodze politycznej egzekucyi.

*

Rozdział piąty.

O przekroczeniach i karach.

§. 69.

Wszelkie uszkodzenia i nadwerężenia urządzeń wodnych, jeżeli nie podpadają pod powszechne prawo karne, będą sądzone jako przekroczenia polowe według przepisów wydanych dla ochrony pól.

Przytem mają osoby przeznaczone do strzeżenia wód i urządzeń do użycia, sprowadzania i zatrzymywania wody, taki sam zakres działania jaki ustawa przyznaje polowym pod warunkami i ostrożnościami ustawą tą przepisanemi.

§. 70.

Przekroczenia ustaw regulujących prawo wodne, jakoteż rozporządzeń i zarządzeń wydanych w celu przeprowadzenia takowych, w szczególności zakładanie budowli wodnych dla ochrony lub pożytku, jakoteż użycie wód bez pozwolenia władzy, o ile takowe jest potrzebnem, przestawienie albo samowolna zmiana znaków do oznaczenia wysokości wody, jakoteż szkodliwe zdrowiu zanieczyszczanie wody, o ile te przekroczenia nie podpadają pod powszechne prawo karne, podlegają karze pieniężnej od 5 do 150 złr., albo karze aresztu od jednego dnia do jednego miesiąca, którą właściwa władza polityczna wymierzy.

§. 71.

Jeżeli kara pieniężna z przyczyny ubóstwa osoby za winną uznanej ściągniętą być nie może, należy ją zamienić na areszt, przyczem pięć złr. liczy się za jeden dzień aresztu.

§. 72.

We wszystkich przypadkach naruszenia niniejszej ustawy w skutek jakiejś czynności albo zaniechania, musi winny bez względu na poniesioną karę i obowiązek wynagrodzenia poszkodowanych, usunąć na koszt własny zmianę samowolnie przedsięwziętą, albo dokonać zaniechanych robót, jeżeli zagrożony tem albo poszkodowany tego zażąda, lub też dobro publiczne tego

wymaga. Władza ma sprawę rozstrzygnąć jak najrychlej i wyrok przeprowadzić w razie potrzeby w drodze politycznej egzekucyi.

§. 73.

Kary pieniężne nałożone w wykonaniu tej ustawy wpływają do funduszu kultury krajowej.

§. 74.

Dochodzenie i karanie przekroczeń tej ustawy ustaje w skutek przedawnienia, jeżeli się wykraczającego nie pociągnie do śledztwa względem czynności wymienionych w §. 69. w ciągu trzech miesięcy, względem przekroczeń zaś przewidzianych w §. 70. w przeciągu sześciu miesięcy od dnia popełnionego wykroczenia.

Przedawnienie nie rozciąga się na obowiązek, który na przekraczającego wkłada §. 72, jakoteż na jego obowiązek do wynagrodzenia szkody.

Rozdział szósty.

O władzach i ich postępowaniu.

§. 75.

Wszystkie sprawy odnoszące się według tej ustawy do używania, prowadzenia i wstrzymywania wody, należą do zakresu działania władz politycznych.

§. 76.

W myśl tej ustawy właściwą jest władza polityczna tego powiatu, w którym się urządzenie znajduje, albo w którym ma być wykonane. Udzielenie pozwolenia na budowle wodne i prywatne przewozy na przestrzeniach wód płynących, używanych do żeglugi statków lub spławiania tratew, zastrzega się politycznej władzy krajowej.

Jeżeli gmina mająca powierzoną sobie polityczną administracyę sama występuje jako przedsiębiorca zakładu wodnego, w takim razie bez różnicy, o jakie wody chodzi, ma bezpośrednio wyższa władza polityczna przeprowadzić rozprawę i orzec o dopuszczalności zakładu.

Jeżeli zakłady rozciągają się na kilka okręgów administracyjnych kraju, albo na kilka krajów, to sprawę prowadzi i rozstrzyga władza, w której

okręgu znajduje się główna część urządzenia w porozumieniu, a w razie potrzeby za współudziałem władz do tego powołanych, a jeżeli władze te ze sobą się nie zgodzą, ma być sprawa przedłożona do rozstrzygnięcia wyższej władzy.

§. 77.

Jeżeli w celu wykonania urządzeń wodnych potrzebne są roboty przygotowawcze na cudzych gruntach, a właściciel tychże nie chce na nie zezwolić, winien przedsiębiorca uzyskać na to pozwolenie władzy politycznej, która ma wyznaczyć stosowny termin do przedsiębrania tych robót i uczynić pozwolenie zależnem od poprzedniego zabezpieczenia możliwego wynagrodzenia szkody.

§. 78.

Podania o udzielenie praw używania wody i o pozwolenie na założenie urządzeń do używania i prowadzenia wody, jakoteż na roboty ochronne, mają być wniesione do właściwej według §. 76 władzy politycznej i mają zawierać o ile jeden lub drugi z wymogów nie okazuje się zbytecznym ze względu na rodzaj przedsiębiorstwa lub według uznania władzy, do której podanie wniesione zostało, oprócz objaśniających, przez rzeczoznawców wykonanych planów i rysunków, co następuje:

a) cel i rozmiary urządzenia albo przedsiębiorstwa z oznaczeniem wody, na której urządzenie albo przedsiębiorstwo ma być wykonane, jakoteż ilości potrzebnej wody;

b) sposób wykonania na podstawie ułożonego planu;

c) wykazanie spodziewanych korzyści, niemniej niekorzyści, których się w razie zaniechania obawiać należy;

d) wymienienie wszystkich uprawnionych do wody i innych interesowanych osób, na których prawa zamierzone przedsiębiorstwo oddziaływa z przyłączeniem ewentualnych ich oświadczeń;

e) wyszczególnienie gruntów i zakładów wodnych, które mają być odstąpione albo obciążone służebnościami z wymienieniem ich właścicieli.

Przy przedsiębiorstwach spółek mają nadto podania te zawierać:

f) nawiska osób, które mają przystąpić do takiego przedsiębiorstwa, a przy urządzeniach do osuszania lub nawodniania z podaniem obszaru uczestni-

niczących gruntów; przy budowlach ochronnych i regulacyjnych zaś z podaniem wartości własności ochronić się mającej;

g) preliminarz kosztów wystawienia i utrzymania tych urządzeń stwierdzony przez rzeczoznawcę, wreszcie

h) wyliczenie środków potrzebnych do pokrycia kosztów.

§. 79.

Jeżeli się już z treści podania i jego załączeń okaże w sposób niewątpliwy, niedopuszczalność przedsiębiorstwa ze względów publicznych, w takim razie podanie bez dalszej rozprawy odrzucić należy, w przeciwnym razie władza polityczna zbada zamierzone przedsiębiorstwo przez rzeczoznawców, jeżeli zajdzie potrzeba nawet na miejscu i wyjaśni następujące pytania:

a) czy i w jaki sposób przedsiębiorstwo da się odpowiednio wykonać;

b) jakich ztąd korzyści lub niekorzyści spodziewać się można;

c) czy wymagana ilość wody jest rozporządzalna bez ograniczenia już istniejących praw używania wody i czy może być w tym celu użytą bez naruszenia publicznych interesów;

d) czy zamierzone urządzenie wodne, jeżeli jest przeznaczone na przedsiębiorstwo industryjne, nie sprowadziło by nieprzezwyciężonych przeszkód użycia wody do celów gospodarskich i czyby ta sprzeczność interesów nie dała się usunąć przez wyznaczenie innego miejsca na tej wodzie dla zamierzonego przedsiębiorstwa industryjnego;

e) czy do tego jest potrzebne odstąpienie albo obciążenie cudzej własności i czy do przedsiębiorstwa mają być wciągnięte jeszcze inne cudze grunta, potem, o ile za to należeć się będzie wynagrodzenia.

§. 80.

Jeżeli się okażą wątpliwości, czy cel zamierzony w ogóle albo przynajmniej w sposób oznaczony da się osiągnąć, takowych przedsiębiorcom do objaśnienia udzielić należy.

§. 81.

Jeżeli wątpliwości tego rodzaju albo względy publiczne nie są na przeszkodzie, albo jeżeli proszący mimo podniesionych wątpliwości obstają przy swym planie, to ma nastąpić dalsze postępowanie, a mianowicie albo postępowanie edyktalne albo też postępowanie sumaryczne.

§. 82.

Przy postępowaniu edyktalnem ma władza ogłosić krótki opis przedsiębiorstwa z odwołaniem się do planu, który może być przejrzanym, przez wywieszenie w dotyczących i bezpośrednio sąsiednich gminach i obszarach dworskich, jako też przez trzykrotne umieszczenie w dziennikach krajowych, przeznaczonych do urzędowych ogłoszeń i zarazem wyznaczyć termin od czterech do sześciu tygodni do przeprowadzenia komisyjnej rozprawy, przy której nieporuszone już pierwej zarzuty tem pewniej wniesione być mają, ile że w przeciwnym razie uważanoby interesowanych jako zgadzających się z zamierzonem przedsiębiorstwem i z potrzebnem do tego odstąpieniem albo obciążeniem własności gruntowej i wydanoby wyrok bez względu na poźniejsze zarzuty. Ogłoszenie to ma być osobno doręczone proszącemu i interesowanym, władzy znanym, jakoteż wierzycielom mającym prawo zastawu i tym, co mają dawniejsze prawa służebności na gruntach, które mają być odstąpione albo obciążone służebnościami; wszelako z powodu zaniechania takiego uwiadomienia dalsze postępowanie nie może być zakwestyonowane.

§. 83.

Jeżeli starający się o pozwolenie nie żąda edyktalnego postępowania, a władza ze względu na mniejszą ważność przedsiębiorstwa nie znajduje powodu zarządzenia takowego, sumaryczne postępowanie ma miejsce, przy którem ma być zaniechane publiczne ogłoszenie w dziennikach krajowych i ma tylko nastąpić przybicie w dotyczących gminach zwięźle ułożonego ogłoszęnia, jakoteż wezwanie przedsiębiorcy i innych znanych interesowanych, pod zagrożeniem skutków w §. 82. wyłuszczonych, do komisyjnej rozprawy, którą wyznaczyć należy najdalej w przeciągu czterech tygodni.

W tym razie pozostaje tym interesowanym, którzy nie zostali zawezwani do komisyjnej rozprawy, albo którym wezwania przynajmniej ośm dni przed dniem rozprawy, nie wliczając tego ostatniego dnia, nie doręczono i którzy do rozprawy się nie stawili, droga prawa dla możebnych zarzutów wypływających z prawa prywatnego nawet wtedy, jeżeli zarzuty te przy rozprawie nie zostały wniesione.

§. 84.

Przy komisyjnej rozprawie starać się należy przedewszystkiem o dobrowolne uchylenie podniesionych zarzutów i o przyjście do skutku porozu-

mienia między interesowanymi, w szczególności co do uiścić się mającego wynagrodzenia.

Jeżeli porozumienie nie przyjdzie do skutku, należy zbadać zarzuty podniesione przeciw przedsiębiorstwu, sposobowi jego wykonania, udziałowi każdego, jakoteż zamierzonemu wywłaszczeniu albo służebności.

Jeżeli okaże się potrzeba dalszych dochodzeń co do podniesionych punktów spornych, to należy takowe przedsięwziąść bezzwłocznie, w razie potrzeby z przywołaniem rzeczoznawców. Wszystkie rozprawy z stonami mają się w tych sprawach zwyczajnie ustnie odbywać z przypuszczeniem prawniczych i fachowych pomocników, i z przyzwaniem z urzędu według potrzeby rzeczoznawców.

W sprawach mniej ważnych może władza polityczna wydelegować dotyczących przełożonych gmin do przedsiębrania pojedyńczych czynności urzędowych.

Z całej rozprawy ma być spisany protokół, który zawierać powinien rezultat osiągniętego porozumienia, albo jeżeli takowe nie przyszło do skutku, rezultaty ustnego wyłuszczenia sprawy z oświadczeniami stron sprzeciwiających się wraz z motywowaniem, wreszcie wszelkie uwagi poczynione przez wnoszących podania przeciw tym oświadczeniom.

§. 85.

Jeżeli przedsiębiorstwa do używania wody połączone są z przemysłowemi zakładami, należy o ile możności przedsiębrać czynności urzędowe tą ustawą przepisane równocześnie z czynnościami przepisanemi ustawą przemysłową.

§. 86.

Po ukończeniu wszelkich potrzebnych badań i rozpraw ma władza polityczna wydać wyrok motywowany o dopuszczalności, rozmiarach, jakości i warunkach przedsiębiorstwa, jakoteż o potrzebie i rozciągłości służebności albo ustąpienia gruntów, albo też jeżeli to jej zakres przechodzi (§. 76) przedłożyć sprawę władzom wyższym do rozstrzygnięcia.

Przy udzielaniu pozwolenia oznaczyć należy w każdym razie termin, w którym urządzenie ma być rozpoczęte i ukończone, niemniej rygor utraty nadanego prawa w razie nieukończenia budowli w czasie oznaczonym. Termin ten może być przedłużony z przyczyn zasługujących na uwzględnienie.

§. 87.

W razie jeżeli nastąpi warunek wskazany w §. 37 (§. 17 ustawy państw.) musi wyrok władzy politycznej zawierać postanowienie co do jakości i wysokości uiścić się mającego wynagrodzenia, które w braku zezwolenia wierzycieli tabularnych ma być złożone w sądzie realnym, któremu podlega grunt wywłaszczyć lub służebnością obciążyć się mający.

Jeżeli się interesowani tem nie zadowolnią, kwota wynagrodzenia ma być oznaczoną przez sądowe oszacowanie według zasad postępowania przy wywłaszczeniu, do którego obydwie strony powołać należy.

Wykonaniu służebności jednak albo wywłaszczeniu nie można przeszkadzać, skoro tylko orzeczenie władzy politycznej stało się prawomocnem i tymczasowo wyznaczona kwota wynagrodzenia albo wykupna sądownie została złożoną, albo też zabezpieczonem zostało rocznie płacić się mające wynagrodzenie.

§. 88.

Do wytoczenia prawno-prywatnych zarzutów, o których według tej ustawy władza polityczna rozstrzygać nie jest powołaną, pozostaje otwarta droga prawa.

Władza polityczna ma jednak w wyroku swoim orzeć, że przedsiębiorstwo ze względów publicznych jest dopuszczalne.

§. 89.

Jeżeli co do celu, rozmiaru albo sposobu wykonania przedsiębiorstwa spółki do osuszania lub nawodniania gruntów, albo też do budowli ochronnych i regulacyjnych nie przyszło do porozumienia pomiędzy interesowanymi, każdy z pojedyńczych uczestników, jakoteż każda gmina lub obszar dworski, w obrębie którego przedsiębiorstwo ma być wykonanem, może żądać u właściwej władzy politycznej rozstrzygnięcia, czy i co do których nieruchomości mają obowiązek przystąpić do spółki ci, co przeciw temu głosowali.

Podanie to ma być opatrzone planem przez rzeczoznawców wykonanym, udzież kosztorysem przedsiębiorstwa i musi odpowiadać wszystkim innym wymaganiom §. 78.

Koszta, które ponieśli proszący z powodu podania i dochodzenia, musi im na żądanie zwrócić spółka, o ile wydatek ten władza polityczna uzna za potrzebny.

§. 90.

Władza oznacza, które nieruchomości i w jakiej rozciągłości mają być uważane za przystępujące do spółki (§. 53.), potem zbada plan i kosztorys według postanowień §. 79. i jeżeli uzna, że plan nie sprzeciwia się względom publicznym, poczyni w nim, przywoławszy wszystkich uczestników, zmiany uznane za potrzebne albo celowi odpowiedne, i po zupełnem wyjaśnieniu wszystkich zachodzących stosunków oznaczy rozmiary przedsiębiorstwa.

§. 91.

Po ustanowieniu przedsiębiorstwa spółki należy zbadać stosunek głosów oddanych za i przeciw niemu, przyczem ci, co się wcale nie oświadczyli albo oświadczyli niewyraźnie, mają być policzeni do tych, co za przedsiębiorstwem głosowali, albo też całkiem nieuwzględnieni, jeżeli odstąpiono od ich wciągnięcia do spółki.

§. 92.

Jeżeli dla przedsiębiorstwa spółki nie uzyskano potrzebnej większości głosów, albo jeżeli się okaże, że pomimo prawem przepisanej większości głosów nie zachodzą wymogi §. 53 (§. 21. ust. p.) a zatem przymus przeciw mniejszości nie jest usprawiedliwiony, to dalsze postępowanie ma ustać, a orzeczenie władzy ma się ograniczyć do umotywowanego wyroku, że strony, które odmówiły przystąpienia, do tego zmuszone być nie mogą.

Jeżeli się jednak w obec uzyskanej prawnej większości głosów za przedsiębiorstwem użycie przymusu przeciw mniejszości okaże uzasadnionem w ustawie, to władza ma prowadzić dalej rozprawę podług §§. 81, 82, 83 i 84 i w wyroku zapaść mającym w myśl §§. 86, 87 i 91 orzec zarazem o obowiązku przystąpienia do spółki.

§. 93.

W obec sprzecznych z sobą żądań przedsiębiorców ma być (bez naruszenia postanowień §§. 340 i 341 ust. c.) udział w używaniu wody w następujący sposób uregulowany:

a) gdzie budowle wodne już istnieją, roszczenia nowych przedsiębiorstw li tylko po zabezpieczeniu i bez naruszenia praw wodnych dawniej nabytych zaspokojone być mogą;

b) jeżeli powstaje spór między nowemi przedsiębiorcami w ogóle, albo między już istniejącemi przedsiębiorstwami o nadwyżkę wody, pierwszeństwo należy się temu przedsiębiorstwu, które ma większe znaczenie dla gospodarstwa krajowego.

Jeżeli zachodzi wątpliwość, które przedsiębiorstwo ma większe znaczenie dla gospodarstwa krajowego, rozdzielić należy istniejącą wodę według słuszności, mianowicie przez oznaczenie pewnej pory do używania wody, albo innych warunków regulujących jej używanie w sposób odpowiedni celowi, tak, aby każde żądanie o ile możności było zaspokojone przy odpowiedniem i gospodarczem urządzeniu zakładów.

Jeżeii wszyscy starający się nie mogą być obdzieleni, należy uwzględnić szczególnie te żądania, o których przewidywać można, że dopną zupełniej zamierzonego celu, i będą najmniej uciążliwemi dla osób trzecich.

Zasady te mają być analogicznie zastosowa także w tych razach, gdzie z przyczyny zaszłego braku wody już istniejące roszczenia do używania wody nie mogą być w zupełności zaspokojone, przyczem zresztą przedewszystkiem chronić należy istniejących umów i nabytych praw specyalnych, o czem w razie sporu zwykły sędzia ma rozstrzygać.

§. 94.

Wzzelkie postanowienia, uchwały i wyroki wraz z motywami stronom interesowanym doręczyć, i jeżeli władza polityczna uzna za potrzebne, także publicznie ogłosić należy.

Odwołanie się od orzeczeń politycznej władzy powiatowej idzie do politycznej władzy krajowej, a odwołanie się od orzeczeń tej ostatniej do Ministeryum rolnictwa, jeżeli jednak rekurs wymierzony jest przeciw orzeczeniu karnemu, do Ministeryum spraw wewnętrznych.

Każdy rekurs ma być wniesiony na pismie albo ustnie w przeciągu 14 dni od ogłoszenia orzeczenia do tej władzy politycznej, która sprawę w pierwszej instancyi prowadziła.

§. 95.

Rekurs wniesiony w stosownym czasie ma skutek odraczający. W razach jednak grożącego przez zwłokę niebezpieczeństwa może władza polityczna mimo założonego rekursu pozwolić na uskutecznienie koniecznie potrzebnych zarządzeń w celu usunięcia niebezpieczeństwa.

§. 96.

Wykonanie wszystkich urządzeń, do których według niniejszej ustawy potrzeba pozwolenia, podlega nadzorowi przez władze polityczne.

Władze te mają się przekonać po ukończeniu tych urządzeń, czy odpowiadają danemu pozwoleniu, przy budowlach wodą poruszanych albo wodę spiętrzających przedewszystkiem o stosownem i odpowiedniem osadzeniu znaków do oznaczania stanu wody i zarządzić usunięcie spostrzeżonych błędów i zboczeń od planu.

§. 97.

Bezpośredni nadzór nad wszystkiemi urządzeniami do używania, prowadzenia i wstrzymywania wody, mają władze policyjne miejscowe, które mają w razach naglących bezzwłocznie zarządzić to, czego wymaga interes publicznego bezpieczeństwa, gdzie jednak nie ma naglącego niebezpieczeństwa, mają się przedtem udać o polecenie do właściwej władzy politycznej.

Jeżeli obowiązani nie uczynią zadość w terminie wyznaczonym poleceniu miejscowej władzy policyjnej, władza ta jest upoważnioną przeprowadzić potrzebne roboty na koszt ociągających się.

§. 98.

Koszta komisyjnych badań i rozpraw w sprawach strony obchodzących ponosi ta strona, która prosiła o zarządzenie badania, albo też sprowadziła je własną winą, a przedewszystkiem bezpodstawnemi zarzutami.

Władza polityczna ma orzec, w jaki stosowny sposób rozłożone być mają pomiędzy strony koszta te, które dotyczą wspólnego ich interesu, i o

ile strona prawem pokonania obowiązaną jest do zwrotu kosztów postępowania swemu przeciwnikowi.

Koszta badania z przyczyny przekroczeń ustawy ponoszą uznani za winnych.

§. 99.

Każda władza polityczna pierwszej instancyi ma prowadzić księgę wodną wraz z mapami wodnemi, na których mają być uwidocznione wszystkie w powiecie już istniejące i na podstawie tej ustawy nowo nabyte prawa do używania wody, jakoteż wszystkie postanowienia co do wysokości znaków, oznaczających stan wody, zachodzące w tym względzie zmiany z powołaniem służących za podstawę orzeczeń.

Co do zapisywania spółek wodnych mają być nadto zachowane postanowienia §. 56 (§. 22 ust. państw.). Każdemu wolno przeglądać księgę wodną i powołane tam urzędowe rozprawy, jakoteż mapy wodne, tudzież za złożeniem przepisanej kwoty zażądać odpisu takowych.

§. 100.

Urządzenie i prowadzenie ksiąg i map wodnych będzie uregulowane w drodze rozporządzeń.

Wiedeń, dnia 14. Marca 1875.

Franciszek Józef w. r.

Lasser w. r. **Glaser** w. r. **Banhans** w. r. **Chlumecky** w. r.

Nr. 39.

Rozporządzenie

c. k. Namiestnictwa z dnia 22. Maja 1875. L. 3306|pr. względem wykonania przepisu §. 21. alinea 2. ustawy z dnia 14. Marca 1875. Dz. ust. kr. N. 38.

Wcelu wykonania przepisu §. 21. alinea 2, ustawy z dnia 14. Marca 1875. Dz. ust. kr. Nr. 38. postanawia się na mocy reskryptu c. k. Ministerstwa rolnictwa z dnia 22. Kwietnia 1875. L. 4286|206 wydanego, w porozumieniu z innemi c. k. Ministerstwami, że w kwestyach oznaczonych w §. 21. alinea 2 powyższej ustawy ma nastąpić rozprawa polityczna, że jednak przez rozprawę tę nie jest wykluczoną droga prawa dla strony, która czuje się być pokrzywdzoną wyrokiem władzy politycznej o ile zachodzą warunki oznaczone w Art. XV. alinea 1, zasadniczej ustawy państwa z dnia 21. Grudnia 1867. Dz. p. p. Nr. 144.

W zastępstwie:

Bartmański w. r.

Dziennik ustaw i rozporządzeń krajowych

dla

Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Rok 1875. Wydano i rozesłano dnia 25. Czerwca 1875. **Część XVI.**

Nr. 40.

Ustawa

o pozwoleniu gminie miasta Strzyżowa, powiatu Rzeszowskiego, na pobór opłaty gminnej od słodzonych napojów spirytusowych wprowadzanych w obręb tego miasta.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam co następuje:

Gminie miasta Strzyżowa, powiatu Rzeszowskiego, pozwala się pobierać w latach 1875, 1876 i 1877 na pokrycie jej wydatków gminnych opłatę gminną od słodzonych napojów spirytusowych, wprowadzanych w obręb tego miasta po siedmnaście (17) centów od jednego litra.

Neuberg dnia 21. Maja 1875.

Franciszek Józef w. r.

Lasser w. r.

Nr 41.

Ogłoszenie

Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem z dnia 29. Maja 1875 l. 11989. dotyczące podwyższenia taksy leczenia w szpitalu powszechnym w Brzeżanach.

Na podstawie art. II. ustawy krajowej z dnia 12. Grudnia 1869. (Dz. ust. i rozp. kraj. Nr. 8. z r. 1870) ustanawia Wydział krajowy, począwszy

od 15. Czerwca 1875: dla szpitala powszechnego w Brzeżanach za pielęgnowanie chorych, następującą taksę:

a) od osób dorosłych 60 ct. w. a. dziennie;
b) od dzieci do lat siedmiu 30 ct. w. a. dziennie.

We Lwowie dnia 29. Maja 1875.

Zastępca Marszałka krajowego:

Pietruski.

Serwatowski.

Dziennik ustaw i rozporządzeń krajowych

dla

Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Rok 1875. Wydano i rozesłano dnia 20 Lipca 1875. **Część XVII.**

Nr. 42.

Rozporządzenie Rady szkolnej krajowej z d. 5. Sierpnia 1874. L. 6110 zawierające instrukcyę dla rad szkolnych miejscowych i okręgowych jakoteż dla urzędów podatkowych, celem zawiadywania funduszami szkolnemi miejscowemi i okręgowemi.

Instrukcya

dla miejscowych Rad szkolnych w myśl §. 20. krajowej ustawy szkolnej z dnia 2. Maja 1873. Nr. 250.

§. 1.

Miejscowa Rada szkolna układa inwentarz miejscowego funduszu szkolnego, mianowicie należących do tego funduszu:

a) realności, gruntów, budynków, urządzeń i t. p.;

b) kapitałów tak w gotówce jak i w papierach wartościowych, i

c) zobowiązań do ofiar na rzecz szkoły (ustęp b. §. 15. krajowej ustawy szkolnej z dnia 2. Maja 1873 Nr. 250) według załączonego wzoru litera **a.** Wzór lit. **a)**

§. 2.

Inwentarz ten ma wykazywać, jakich dochodów dostarczają realności' kapitały i zobowiązania dotyczących stron:

1. na utrzymanie nauczyciela i

2. na potrzeby szkolne w §. 24. powołanej ustawy wskazane, a nareszcie które z pomienionych części składowych funduszu szkolnego miejscowego nie dostarczają żadnych dochodów na wspomniane cele.

§. 3.

Ułożony podług powyższych wskazówek inwentarz przedłoży miejscowa Rada szkolna niezwłocznie okr. Radzie szkolnej do potwierdzenia, a następnie przedkładać go jej będzie w tymże celu co trzy lata, zaszłe zaś w ciągu roku zmiany a to: przyrosty i ubytki, uwidoczni w tym inwentarzu i o tych zmianach zawiadomi Radę szkolną okręgową po upływie każkego roku słonecznego.

§. 4.

W myśl §. 15. krajowej ustawy szkolnej z d. 2 Maja 1873 (Nr. 250) wpływają do miejscowego funduszu szkolnego:

a) dochody z realności i kapitałów;
b) ofiary, do których się zobowiązywały kiedykolwiek na rzecz szkoły miejscowej gminy, korporacye, instytucye, lub osoby prywatne, jakoteż datki dobrowolne;
c) kary pieniężne za nieposyłanie dzieci do szkoły;
d) dodatki pieniężne od stron konkurencyjnych na utrzymanie nauczycieli.

§. 5.

Miejscowa Rada szkolna zarządza miejscowym funduszem szkolnym i jego dochodami.

Zarząd ten ogranicza się jednak do czynności w następujących ustępach tej instrukcyi bliżej określonych w myśl §. 20. i 21. kraj. ust. szkolnej.

§. 6.

Miejscowa Rada szkolna stara się o to, ażeby należące do miejscowego funduszu szkolnego nieruchomości były w dobrym stanie utrzymywane, ażeby mianowicie: grunta i budynki były wydzierżawione, jeżeli nie są przeznaczone do użytku nauczyciela lub bezpośrednio do użytku szkoły.

Miejscowa Rada szk. układa się z dzierżawcami, przedkłada odnośne układy do potwierdzenia Radzie szkolnej okręg., ściąga czynsze dzierżawne w terminach oznaczonych, stosownie do otrzymanego rozporządzenia okręg., Rady szkolnej, i odsyła ściągnięte kwoty do urzędu podatkowego w tem rozporządzeniu wskazanego.

Realności przeznaczone do użytku nauczyciela lub do użytku szkoły, oddaje miejscowa Rada szkolna w myśl otrzymanego polecenia okręg. Rady szkolnej do użytku nauczyciela lub szkoły.

§. 7.

Kapitały, czy to w gotówce czy w papierach wartościowych, uwidoczni miejscowa Rada szkolna w dwóch równobrzmiących konsygnacyach i przeszle takowe wraz z konsygnacyami okręgowej Radzie szkolnej.

Okręgowa Rada szkolna potwierdziwszy odbiór nadesłanych jej efektów lub gotówki na wspomnianych konsygnacyach, odeszle jeden ich egzemplarz miejscowej Radzie szkolnej tudzież zarządzi co potrzeba, ażeby urząd podatkowy znajdujący się w jej siedzibie przechowywał kapitały te jako majątek dotyczącego miejscowego funduszu szkolnego i pobierał odsetki do tych kapitałów w terminach zapadłych.

§. 8.

Okręgowa Rada szkolna może jednak upoważniać niektóre miejscowe Rady szkolne, w miastach szczególnie lub miasteczkach, do przechowywania kapitałów (gotówki lub papierów wartościowych) w kasach dotyczących gmin, jeżeli ich urzędy gminne zawiadują rachunkami i kasowością w odpowiedni sposób.

W razie takiego upoważnienia ma miejscowa Rada szkolna złożyć kapitały czy to w gotówce, czy w papierach wartościowych w dotyczącej kasie miejskiej, czuwać nad tem, ażeby kapitały te przynosiły jak największe korzyści miejscowemu funduszowi szkolnemu i przestrzegać, ażeby dochody od tych kapitałów kasa miejska odsyłała w terminach oznaczonych do urzędu podatkowego, rozporządzeniem okr. Rady szkolnej wskazanego.

§. 9.

Stałe ofiary, wymienione w ustępie b. §. 15. krajowej ustawy szkolnej, ściąga miejscowa Rada szkolna za współudziałem zwierzchności gminnej w terminach dotyczącemi zobowiązaniami stron oznaczonych, o ile takowe w gotówce się należą, i odsyła je w myśl rozporządzenia okr. Rady szkolnej do urzędu podatkowego w tem rozporządzeniu wskazanego, ofiary zaś w ziemiopłodach lub świadczeniach, oddaje w myśl rozporządzenia okręgowej Rady szkolnej nauczycielowi lub komu należy.

§. 10.

Co do niestałych ofiar, a mianowicie czy to jednorazowych datków w gotówce lub ziemiopłodach, czy to przemijających świadczeń pochodzących z zapisów lub darowizn, zawiadomi miejscowa Rada szkolna o każdym takim zapisie lub darze okręgową Radę szkolną.

Okręgowa Rada szkolna zarządzi co potrzeba, względem przyjęcia zapisu lub daru na rzecz miejscowego funduszu szkolnego i złożenia darów w gotówce w urzędzie podatkowym, jako też względem wydania darów w ziemiopłodach lub świadczeniach nauczycielowi lub komu należy.

Gdyby niestała ofiara jednorazowa nie miała szczegółowego przez dawcę z góry wskazanego celu, orzeknie Rada szkolna okr. na wniosek miejscowej

Rady szkolnej, czyli i na którą rubrykę preliminarza funduszu szkolnego miejscowego ma być takowa przyjętą, lub wcieloną do funduszu zapasowego na opędzenie potrzeb szkolnych w myśl §. 24. ustawy z dnia 2. Maja 1873 Nr. 250.

§. 11.

Względem kar pieniężnych za nieposyłanie dzieci do szkoły postąpi sobie miejscowa Rada szkolna w myśl postanowień tytułu III. ustawy powołanej; zarządzi co potrzeba, ażeby kary pieniężne ściągała zwierzchność gminna i oddawała ściągnięte kwoty miejscowej Radzie szkolnej. Celem zapisania tych kar pieniężnych do właściwych ksiąg kasowych na rzecz miejscowego funduszu szkolnego winna miejscowa Rada szkolna natychmiast po prawomocności wydanego orzeczenia, przedłożyć odpis wykazu kar wymierzonych okręgowej Radzie szkolnej, a po otrzymaniu rozporządzenia Rady szk. okr. odesłać ściągnięte kary pieniężne do urzędu podatkowego w tem rozporządzeniu wskazanego.

§. 12.

Miejscowa Rada szkolna, działając na podstawie orzeczenia krajowej Rady szkolnej, do której należy pierwsze urządzenie szkół ludowych w myśl krajowej ustawy szkolnej z dnia 2. Maja 1873 jakoteż na podstawie późniejszych orzeczeń i preliminarza potwierdzonego przez okr. Radę szkolną, rozkłada dodatki pieniężne na utrzymanie nauczycieli w myśl §. 18. powołanej ustawy na dotyczące strony, ściąga takowe od obszarów dworskich w terminach do płacenia podatków przeznaczonych, zarządza, ażeby dodatki te ściągnęła zwierzchność gminna od stron do związku gminnego należących w terminach powyżej oznaczonych i wydawała ściągnięte kwoty miejscowej Radzie szkolnej.

Ściągnięte i odebrane dodatki pieniężne winna miejscowa Rada szkolna odsyłać niezwłocznie do urzędu podatkowego, wskazanego jej rozporządzeniem okręgowej Rady szkolnej.

§. 13.

Przewodniczący miejscowej Rady szkolnej powołany jest w pierwszym rzędzie do wykonania postanowień o ile takowe dotyczą miejscowej Rady szkolnej w myśl ostatniego ustępu §. 9. ustawy z dnia 25. Czerwca 1873 N. 255, powinien przeto starać się o należyte zabezpieczenie majątku funduszu szkolnego miejscowego, przedstawiać w tym względzie odpowiednie wnioski okręgowej Radzie szkolnej, tudzież czuwać nad regularnem wpływaniem dochodów tego funduszu.

Jeżeliby zaś dochody te z upływem 30 dni od terminu, do którego miały wpłynąć, nie były ściągnięte, lub jeżeliby w ściąganiu takowych zachodziły trudności, wówczas przewodniczący miejscowej Rady szkolnej jak najspieszniej donieść ma o tem okręgowej Radzie szkolnej, która zarządzi niezwłocznie odpowiednie środki względem przymusowego ściągnięcia tych dochodów.

§. 14.

Miejscowa Rada szkolna nie zarządza wypłaty należytości z dochodów miejscowego funduszu szkolnego w §. 4. tej instrukcyi wymienionych, jeżeli do tego nie jest upoważnioną przez okr. Radę szkolną w myśl §. 21. krajowej ustawy szkolnej.

Przewodniczący miejscowej Rady szkolnej ma jednak obowiązek czuwać nad tem, ażeby nie czyniono nienależnych wypłat płac nauczycieli i z tego powodu zaopatrywać będzie każdy kwit nauczyciela na płacę klauzulą: „Niniejszem potwierdza się, że N. N. zajmuje posadę nauczyciela w szkole N N.“

§. 15.

Co do funduszów, z których mają być pokrywane wydatki na cele szkolne, wymienione w §. 24. kraj. ustawy szkolnej z dnia 2. Maja 1873, służy miejscowej Radzie szkolnej samodzielny zakres działania względem zarządu i rozporządzania temi funduszami.

Pobieraniem dochodów tych funduszów i wypłatą należytości nie będą się zajmowały urzędy podatkowe.

§. 16.

Miejscowa Rada szkolna uchwala, jakie zachodzą potrzeby na powyższe cele szkolne, ustanawia wysokość kosztów na pokrycie tych potrzeb, rozkłada takowe na strony do ich ponoszenia obowiązane w myśl §. 24. powołanej ustawy, ściąga na pokrycie tych wydatków potrzebną gotówkę, ziemiopłody i t. p. i rozporządza w granicach preliminarza potwierdzonego ściągniętą gotówką, ziemiopłodami i t. p.

Obowiązaną jest jednak z użycia ściągniętej gotówki po upływie każdego roku ułożyć rachunek dochodów i wydatków wedle wzoru lit. b. i odpis tego rachunku z odnośnemi dokumentami przedłożyć Radzie szk. okręgowej. Wzór lit. b

Okręgowa Rada szkolna po zbadaniu tego rachunku wyda absolutoryum miejscowej Radzie szkolnej, rachunek zaś przechowa u siebie.

§. 17.

Jeżeliby miejscowa Rada szkolna na pokrycie potrzeb w §. 24. krajow. ustawy szkolnej wymienionych, zamierzała użyć w myśl §. 22. powołanej ustawy dochodów miejscowego funduszu szkolnego, lub też uzyskać zaliczkę

albo zasiłek z funduszu szkolnego okręgowego lub krajowego, natenczas ma w każdym przypadku odnieść się do okręgowej Rady szkolnej, która co do użycia dochodów miejscowego funduszu szkolnego na pomienione potrzeby wyda stosowne rozporządzenie i poczyni odpowiednie kroki celem wyjednania zaliczki lub zasiłku z funduszu szkolnego okręgowego lub krajowego.

Miejscowa Rada szkolna ma zresztą starać się o to, ażeby na pokrycie wspomnianych powyżej potrzeb był utworzony osobny dział funduszu miejscowego szkolnego.

§. 18.

Miejscowa Rada szkolna układa rok rocznie preliminarz funduszu szkolnego miejscowego w dwóch działach, z których pierwszy dotyczy dochodów i wydatków nauczycieli, drugi zaś funduszów i wydatków na potrzeby w §. 24.
Wzór lit. c na utrzymanie kraj. ustawy szkolnej bliżej określonych, według wzoru lit. c.

§. 19.

Dział pierwszy tego preliminarza ułoży miejscowa Rada szkolna na podstawie orzeczenia krajowej Rady szkolnej, urządzającego dotyczącą szkołę z uwzględnieniem późniejszych orzeczeń, drugi zaś na podstawie zbadanych rzeczywistych potrzeb i z uwzględnieniem stosunku wskazanego we wspomnionych orzeczeniach.

§. 20.

Ułożony podług powyższych wskazówek preliminarz, przedkłada miejscowa Rada szkolna w dwóch egzemplarzach najdalej po koniec Maja każdego roku okręgowej Radzie szkolnej do potwierdzenia, załączając do odnośnego sprawozdania wykaz potrzebnych przyborów szkolnych, a względnie kosztów sprawienia tych przyborów.

§. 21.

Okręgowa Rada szkolna potwierdziwszy preliminarz, zwróci jeden egzemplarz tegoż miejscowej Radzie szkolnej z odpowiedniemi rozporządzeniami, miejscowa zaś Rada szkolna udzieli odpisów odnośnych części preliminarza wszystkim stronom do utrzymywania szkoły obowiązanym a w szczególności zwierzchności gminnej, celem zamieszczenia dodatków pieniężnych na szkołę w osobnym dziale budżetu gminnego z tem nadmienieniem, że postanowienia §. 80. ustawy gminnej nie dotyczą bynajmniej pomienionych dodatków pieniężnych na cele szkolne, lecz jedynie dodatków do podatków ściśle na cele administracyjne przeznaczonych.

§. 22.

W nadzwyczajnych wypadkach, a w szczególności w razie potrzeby stawiania nowych budowli, uda się miejscowa Rada szkolna do okręgowej Rady szkolnej o plan na budowle, przedłoży specyalny preliminarz kosztów tejże do potwierdzenia i zastosuje się do zarządzeń okręgowej Rady szkolnej względem prowadzenia budowy, kontroli wydatków i składania rachunków.

Z Rady szkolnej krajowej.

Wzór lit. **a)** do § 1. instrukcyi.

Inwentarz

majątku i dochodów miejscowego funduszu szkolnego

w

N. N.

Z Rady szkolnej miejscowej

N. dnia 187

N. N.

podpis przewodniczącego.

L. porządkowa	**Bliższe opisanie** składowych części majątku
	Dział I. na utrzymanie nauczyciela.
	a) Realności, grunta i t. p.
1	Grunt . . . . wydzierżawiony . . . . i t. p.
	b) Papiery wartościowe.
2	Obligacya indemnizacyjna lit. *A.* Nr. . . . .
	c) Kapitały.
3	Na realności Nr. . . . zahipotekowany . . . .
	d) Ziemiopłody.
	(ilość i jakość) i t. p.
	Dział II. na potrzeby szkolne wymienione w §. 24. kr. ust. szk.
	a) Budynek szkolny.
	b) Ogródek szkolny.
	c) Papiery wartościowe.
	d) Ziemiopłody. i t. p.
	Dział III.
	a) Sprzęty szkolne.
4	Ławek . . . .
	i t. p.

I.	II.				III.		IV.		V.
Wartość wedle ostatniego oszacowania	Na wartości				Wartość teraźniejsza		Roczny dochód		Uzasadnienie zaszłych zmian
	przybyło		ubyło						
Zł.	ct.	Złr.	ct.	Złr.	ct.	Złr.	ct.	Złr.	ct.

Wzór lit. b) do §. 16. instrukcyi.

Rachunek

dochodów i wydatków na cele szkolne, wymienione w §. 24. krajowej ustawy szkolnej za rok 187

L. porządkowa	Bliższe oznaczenie przedmiotu	Dochody		Wydatki	
		Zł.	ct.	Zł.	ct.
1	Zapas w gotówce z początkiem roku . . .				
2	Ściągnięte dodatki pieniężne a mianowicie: od obszaru dworskiego . . . . od gminy N. N. . . . . i t. p.				
3	N. N. stolarzowi za dostarczone ławki według załączonego kwitu . . , ...				
4	N. N. przedsiębiorcy za dostawione drzewo na opał budynku szkolnego wedle kwitu . i t. p.				
	Suma dochodów i wydatków . .				
	W porównaniu wydatków z dochodami okazuje się pozostały zapas w gotówce z końcem roku . . . . , .				
	Z Rady szkolnej miejscowej. N. N. dnia . . . . . N. N. podpis przewodniczącego.				

Wzór lit. c) do §. 18 instrukcyi.

Miejscowy fundusz szkolny

w

N. N.

PRELIMINARZ

na rok słoneczny 187

Z Rady szkolnej miejscowej.

N. dnia 187

N. N.

podpis przewodniczącego.

Dochody					
L. porządkowa	Nazwa rubryk	wynikłość z r. 1872	sprawdzona kwota na r. 1873	wniosek na r. 1874	Uwaga
		Zł. w. a.			
	Dział I. na utrzymanie nauczyciela.				
	a) **Odsetki od kapitałów.**				
1	Od oblig. indemn. Nr. ..... na zł. .... ct. .... zł. .... ct.				Do poz. 1 i 2. Odsetki obliczono po odtrąceniu podatku.
2	Od obligacyi ..... zł. .... ct.				
3	Od kapitału ..... zabezpieczonego i t. p.				
	b) **Dodatki pieniężne.**				
4	Od obszaru dworskiego .... zł. ...... ct.				
5	Od gminy N. N. zł. . . . ct.				
6	c) **Rozmaite dochody.**				Do poz. 6. Według przecięcia ostatnich 3 lat.
	i t. d.				
	Dział II. na potrzeby szkolne wymienione w §. 24. krajow. ustawy szkolnej.				
	a) **Dodatki pieniężne.**				
7	Od obszaru dworskiego .... zł. . . . ct				
8	Od gminy N. N. . . . . zł. . . . . ct. . .				
9	b) **Zapisy i darowizny.**				
	i t. p.				

Rozchody

L. porządkowa	Nazwa rubryk	wynikłość z r. 1872	sprawdzona kwota na r. 1873	wniosek na r. 1874	Uwaga
		Złr. w. a.			
	Dział I. na utrzymanie nauczyciela.				
	a) **Płace nauczycieli.**				
1	N. N. nauczycielowi zł. . . . . . ct.				Do poz. 1. W myśl rozporządzenia O. R. S. z dnia . . . . do L. . . .
2	N. N. nauczycielowi zł. . . . . . ct.				
	b) **Dodatki.**				
3	Na pomieszkanie				
	i t. p.				
	Dział II. na potrzeby szkolne wymienione w §. 24. krajow. ust. szkolnej.				
	a) **Płace sług.**				
4	N. N. słudze szkolnemu				
	b) **Koszta zarządu.**				
5	Na sprawienie sprzętów szkolnych				
6	Na opał szkoły				
7	Na oświetlenie szkoły				
	i t. p.				

Instrukcya

dla okręgowych Rad szkolnych

wydana w myśl §. 31. krajowej ustawy szkolnej z dnia 2. Maja 1873 roku Nr. 250.

I.

Zarząd okręgowego funduszu szkolnego.

§. 1.

Okręgowa Rada szkolna zarządza funduszem szkolnym okręgowym i rozporządza jego dochodami w granicach corocznym preliminarzem zakreślonych pod nadzorem krajowej Rady szkolnej.

§. 2.

C. k. urzędy podatkowe mają na wezwanie właściwej Rady szkolnej okręgowej pobierać wszelkie dochody wspomnionego funduszu tak w gotówce jak i w efektach wartościowych, tudzież realizować wypłatę zaasygnowanych należytości.

W tym celu prowadzić będą c. k. urzędy podatkowe księgi likwidacyjne i oddzielne dzienniki dla funduszu szkolnego okręgowego i przedkładać Radzie szkolnej okręgowej po upływie każdego miesiąca, najdalej do trzeciego dnia następującego miesiąca, wspomnione dzienniki wraz z dokumentami, a zarazem wykaz, w którym uwidocznić mają ostateczną sumę przychodów (poszczególniwszy zapas kasowy pozostały z początkiem miesiąca), tudzież ostateczną sumę wydatków, a wreszcie pozostały z końcem miesiąca zapas kasowy, który także słowami wyrazić należy.

Zgodność sum poszczególnionych w tymże wykazie z dziennikami urzędu podatkowego winien potwierdzić przewodniczący Rady szkolnej okręgowej lub jego zastępca, tudzież zaopatrzyć wykaz pieczęcią Rady szkolnej okręgowej i odesłać go najdalej do dnia 10. każdego miesiąca do biura rachunkowego c. k. Namiestnictwa.

Wykazy te stanowić będą podstawę do sprawdzenia tak stanu kasy każdego urzędu podatkowego z osobna jak i zarachowanych przychodów i rozchodów okręgowego funduszu szkolnego w dziennikach rachunków bieżących (conto corrente), które się odsyła do biura rachunkowego krajowej Dyrekcyi skarbu.

§. 3.

Według podziału okręgów szkolnych znajduje się w jednym okręgu kilka urzędów podatkowych; winna więc okręgowa Rada szkolna przy zarządzeniach rozróżniać c. k. urząd podatkowy znajdujący się w jej siedzibie, który pełni funkcye kasy okręgowej funduszu szkolnego, od urzędów podatkowych reszty powiatów do okręgu szkolnego należących, albowiem te ostatnie urzędy tylko w zastępstwie kasy okręgowej pobierają dochody i wypłacają przekazane im należytości.

§. 4.

W myśl §. 27. ustawy szkolnej mają przedewszystkiem wpływać do funduszu szkolnego okręgowego stałe dochody pieniężne miejscowych funduszów szkolnych, przeznaczone na utrzymanie nauczycieli, a mianowicie:

a) dochody z wydzierżawionych realności;
b) dochody z kapitałów w kasie gminnej przechowywanych;
c) dochody z ofiar (ustęp b. §. 15. ustawy szkolnej);
d) dodatki pieniężne (ustęp d. wspomnionego §.).

Okręgowa Rada szkolna zarządzi przeto na podstawie zatwierdzonego preliminarza miejscowego funduszu szkolnego, ażeby dotycząca Rada szkolna miejscowa składała w odpowiednich terminach dochody te w urzędzie podatkowym swego powiatu, tudzież ażeby urząd podatkowy znajdujący się w siedzibie okręgowej Rady szkolnej, wszystkie pomienione dochody jako dochody właściwego miejscowego funduszu szkolnego wziął na przepis dla okręgowego funduszu szkolnego.

Pomienione dochody pobierać ma w oznaczonych terminach tenże sam urząd podatkowy pełniący czynności kasy szkolnej okręgowej, jeżeli miejscowa Rada szkolna, która te dochody wnosi i miejscowość, należą do tego powiatu dla którego ów urząd podatkowy jest ustanowiony; jeżeliby zaś dotycząca miejscowa Rada szkolna należała do innego powiatu, wówczas pobierać ma dochody te urząd podatkowy właściwego powiatu.

§. 5.

Co do dochodów z kapitałów, złożonych okręgowej Radzie szkolnej przez miejscową Radę szkolną, rozporządzi okręgowa Rada szkolna, ażeby urząd podatkowy znajdujący się w jej siedzibie, kapitały te odebrał i przechowy-

wał jako majątek dotyczącego miejscowego funduszu szkolnego, tudzież wziął na przepis dla okręgowego funduszu szkolnego, i pobierał odsetki od tych kapitałów w terminach zapadłych.

§. 6.

Co zaś do niestałych dochodów w gotówce miejscowego funduszu szkolnego, a mianowicie:

b) kar pieniężnych za nieposyłanie dzieci do szkoły, i

b) jednorazowych datków,

zarządzi okręgowa Rada szkolna co należy względem wzięcia na przepis i pobrania tych dochodów w myśl §. 4. tej instrukcyi.

§. 7.

Oprócz powyżej wskazanych dochodów miejscowych funduszów szkolnych, przeznaczonych na utrzymanie nauczycieli, wpływają w myśl ustępu b. §. 27. ustawy szkolnej do okręgowego funduszu szkolnego dochody z zapisów lub darowizn, które mogą dostarczać stałych dochodów (jak np. z realności i kapitałów), albo też niestałych, jak n. p. jednorazowe datki czy to w gotówce lub ziemiopłodach, czy to w przyborach szkolnych, książkach i t. p.

Wzmiankowane realności i kapitały stanowią majątek zarodowy okręgowego funduszu szkolnego i powinny być wciągnięte do inwentarza wspomnianego funduszu.

§. 8.

Realnościami, należącemi do okręgowego funduszu szkolnego, zawiaduje bezpośrednio okręgowa Rada szkolna i stara się o to, ażeby realności i kapitały przynosiły jak największe korzyści, zarządza nareszcie, ażeby urząd podatkowy znajdujący się w jej siedzibie przechowywał te kapitały, tudzież wziął na przepis dla okręgowego funduszu szkolnego i pobierał tak dochody z tych realności, jak i odsetki od kapitałów w terminach oznaczonych.

§. 9.

Datki jednorazowe w gotówce składa okręgowa Rada szkolna w urzędzie podatkowym miejscowym z wezwaniem, ażeby pobrał datki te na rzecz okręgowego funduszu szkolnego.

Co zaś do datków w ziemiopłodach, przyborach szkolnych, książkach i t. p. przechowa je okręgowa Rada szkolna i rozporządzi niemi stosownie do ich przeznaczenia.

§. 10.

Do okręgowego funduszu szkolnego wpływają także kary pieniężne za nieusprawiedliwione nieprzyjęcie wyboru do miejscowej Rady szkolnej w myśl §. 7. ustawy z dnia 25. Czerwca 1873 r. (Nr. 255).

Kary te ściąga okręgowa Rada szkolna i składa je w urzędzie podatkowym znajdującym się w jej siedzibie z wezwaniem, ażeby je pobrał na rzecz okręgowego funduszu szkolnego.

§. 11.

Wzór lit. A. Okręgowa Rada szkolna układa wedle załączonego wzoru lit. **A.** corocznie preliminarz dochodów i wydatków funduszu szkolnego okręgowego, który obejmować winien nietylko dochody i wydatki funduszów szkolnych miejscowych całego okręgu, przeznaczone na płace nauczycieli, lecz także w danym razie i zasiłki dalsze funduszu okręgowego, jako to: dochód z dodatków do podatków (ustęp d. §. 27. ustawy szkolnej) i zasiłek z krajowego funduszu szkolnego, (ustęp c. przytoczonego §).

§. 12.

Przy układaniu preliminarza uwzględnione być mają wszelkie w księdze kontowej na przepisie będące dochody i wydatki funduszu szkolnego okręgowego, tak stałe jak zmienne, tudzież koszta sprawienia potrzebnych przyborów szkolnych, uwidocznionych w wykazach przedłożonych z preliminarzami przez miejscowe Rady szkolne, a nareszcie zbadane poprzednio potrzeby okręgu szkolnego w myśl §. 27. powołanej ustawy.

Dochody i wydatki zmienne, w braku innych pewniejszych podstaw, preliminuje się według wynikłości z roku przedostatniego lub według wynikłości przeciętnej z trzech lat ostatnich.

Należy nakoniec w tym preliminarzu uwzględnić możliwe niedobory i spóźnienia przy wpływie dochodów (§. 23. ustawy z dnia 2. Maja 1873) i z tego powodu preliminować odpowiedni zasiłek zwrotny z krajowego funduszu szkolnego.

§. 13.

Ułożony podług powyższych wskazówek preliminarz przedkłada okręgowa Rada szkolna w dwóch egzemplarzach krajowej Radzie szkolnej najdalej po koniec Sierpnia każdego roku do zatwierdzenia.

Radom powiatowym zaś, w okręgu szkolnym znajdującym się, udziela poprzednio wyciągu wszystkich rubryk preliminarza tyczących się powiatów przez nie reprezentowanych, celem uchwalenia dodatków do podatków na cele szkolne w myśl §. 28. ustawy szkolnej.

§. 14.

Po uchwaleniu tych dodatków do podatków przez Rady powiatowe i zawiadomieniu o dotyczącej uchwale, rozporządza okręgowa Rada szkolna, ażeby urząd podatkowy znajdujący się w jej siedzibie wziął na przepis uchwalone dodatki do podatków jako dochód okręgowego funduszu szkolnego z tem zastrzeżeniem, iż z pomienionych dodatków ma ściągać tylko dodatki do podatków od stron swego powiatu; dodatki do podatków zaś od stron do innego powiatu należących mają ściągać urzędy podatkowe właściwych powiatów. Urzędy te czynić to mają na rachunek urzędu podatkowego, znajdującego się w siedzibie okręgowej Rady szkolnej.

§. 15.

Rada szkolna krajowa potwierdza przedkładane jej przez okręgowe Rady szkolne preliminarze, zwraca jeden egzemplarz potwierdzonego preliminarza z odpowiedniemi uwagami okręgowej Radzie szkolnej, a po uchwaleniu budżetu funduszu krajowego przez Sejm krajowy asygnuje przypadający dla dotyczącego okręgowego funduszu szkolnego zasiłek z funduszu szkolnego krajowego w urzędzie podatkowym, będącym w siedzibie właściwej okręgowej Rady szkolnej.

Po zawiadomieniu o powyższej asygnacyi rozporządzi okręgowa Rada szkolna, powołując się na dotyczące rozporządzenie Rady szkolnej krajowej, ażeby urząd podatkowy znajdujący się w jej siedzibie zapisał zaasygnowany zasiłek do dziennika przychodów okręgowego funduszu szkolnego.

§. 16.

Na podstawie potwierdzonego przez Radę szkolną krajową preliminarza, zarządza Rada szkolna okręgowa wypłatę należytości, mianowicie: a) na płace nauczycieli; b) na przybory szkolne; c) na biblioteki; d) na konferencye nauczycielskie okręgowe, i e) na wydatki, których wymaga wspólne dobro szkół całego okręgu.

Okręgowa Rada szkolna może użyć na wydatki pod b) i d) wymienione dochodów miejscowych funduszów szkolnych, o ile według postanowień §. 22. ustawy szkolnej dochody tych funduszów są przeznaczone na te wydatki. W razie zaś, gdyby się okazała nieodzowna potrzeba wydatku znaczniejszego, budżetem niedostatecznie lub całkowicie nie przewidzianego, wówczas należy zawczasu wyjednać u Rady szkolnej krajowej przyzwolenie na wypłatę.

§. 17.

Celem jednolitego postępowania w zarządzie, należy do c. k. urzędów podatkowych wydawać rozporządzenia według załączonych dwóch wzorów lit. **B.** i **C.** Wzór litera B. i C.

§. 18.

Okręgowa Rada szkolna rozporządza według swego uznania, które wpłaty lub wypłaty muszą być zrealizowane w urzędzie podatkowym miejscowym, a które w urzędach podatkowych reszty powiatów do okręgu szkolnego należących.

Płace nauczycieli muszą być jednak zaasygnowane do wypłaty w urzędzie podatkowym tego powiatu, w którym się dotyczące szkoły znajdują.

§. 19.

Wszystkie rozporządzenia do urzędów podatkowych tak względem wzięcia na przepis dochodów i wypłat, jako też względem poboru dochodów i zrealizowania wypłat, mają być udzielane prowadzącemu księgę kontową przed wysłaniem, ażeby takowe zapisał i zaopatrzył klauzulą, że treść ich zanotowano w księdze kontowej, uwidoczniając zarazem dotyczącą stronnicę tej księgi.

Rozporządzenia te muszą być nadto zaopatrzone podpisem przewodniczącego Rady szkolnej okręgowej lub jego zastępcy i kontrasygnowane przez c. k. inspektora podatkowego

§. 20.

Celem przestrzegania terminu, oznaczonego do przedkładania dzienników kasowych, prowadzić będzie Rada szkolna okręgowa odpowiednie zapiski.

Gdyby zaniedbano przedłożyć dzienniki kasowe w terminie oznaczonym wówczas winna Rada szkolna okręgowa zażądać takowych niezwłocznie a najdalej w ośmiu dniach, od dotyczącej kasy.

§. 21.

Po otrzymaniu dzienników kasowych i zanotowaniu tego we wspomnionych zapiskach, winna Rada szkolna okręgowa przedewszystkiem przejrzeć takowe, czy są należycie podpisane przez odpowiedzialnych zdawców rachunku, dalej jakiemi i wieloma zaopatrzone załącznikami i liczbę załączników wypisać na karcie tytułowej, jeżeliby tego zdawcy rachunku nie uczynili, nakoniec potwierdzić odbiór tychże na konsygnacyi i odesłać jeden egzemplarz konsygnacyi do kasy okręgowej.

Nie zaopatrzone podpisami pisma nie mogą być uważane jako dokumenta urzędowe ani poddawane sprawdzeniu, powinny więc być natychmiast zwrócone do uzupełnienia.

§. 22.

Odebrane dzienniki kasowe należy następnie zbadać jak najściślej:

a) Czy pozostałości w gotówce i w efektach wartościowych z czasu poprzedniego przeniesiono dokładnie:

b) czy w kalkulacyi pospolitej nie zachodzą jakie usterki;
c) czy wydatek lub dochód każdej pozycyi przedstawiono w tej ilości, na jaką zezwala obowiązujące rozporządzenie;
d) czy wypłatę udowodniono kwitami, które do każdej pozycyi wydatku dołączone być winny, a nareszcie
e) czy przestrzegano przepisów stęplowych.

§. 23.

Dostrzeżone przy cenzurze dzienników kasowych usterki wytknie Rada szkolna okręgowa odnośnej kasie w krótkiej drodze i zarządzi sprawdzenia lub wyjaśnienia.

Gdyby jednak po odbytej korespondencyi okazały się zwroty lub pretensye niezaspokojone, wówczas wyda Rada szkolna okręgowa rozporządzenie, według którego dalej postąpić należy.

Usterki zaś, które domyślać się każą sprzeniewierzenia, należy podać niezwłocznie do wiadomości Rady szkolnej krajowej.

§. 24.

W celu kontroli i zebrania pojedyńczych pozycyi zarachowanych w dziennikach kasowych w jednolity rachunek ogólny, prowadzić będzie Rada szkolna okręgowa oddzielne księgi rachunkowe (kontowe) dla przychodów i wydatków funduszu szkolnego okręgowego według wzoru lit. D, podzielone na działy majątku zarodowego i na działy majątku obrotowego. Wzór lit. D

§. 25.

Dla każdej strony lub osoby moralnej obowiązanej do płacenia lub uprawnionej do poboru pewnych stałych należytości, utworzyć należy rachunek osobowy (specyalne conto), zaś na wszelkie inne jednorazowe, zmienne, przypadkowe dochody lub wydatki, utworzyć należy rachunek wspólny czyli zbiorowy.

§ 26.

W tekscie przepisu każdej pozycyi z osobna należy na stronnicy „Należytość“ uwidocznić na podstawie otrzymanego rozporządzenia datę i liczbę onego, imię i nazwisko strony obowiązanej do płacenia lub uprawnionej do poboru, sposób poboru lub wypłaty, termin przypadłości i kwotę należytości.

Na stronnicy zaś „Uiszczenia“ należy uwidocznić daty dziennika kasowego, a mianowicie dzień uiszczenia, artykuł dziennika, czas za który uiszczenie nastąpiło i kwotę pieniężną. Wszystkie zmiany, jako to podwyższenia, umniejszenia lub całkowite odpisanie należytości, winny być na stronnicy „Należytosci“ natychmiast po otrzymaniu odnośnego rozporządzenia uwidocznione, a tekst i kwoty zrektyfikowane.

§. 27.

Po zapisaniu wszelkich pozycyi dziennika kasowego do ksiąg kontowych, należy wyciągnąć dotyczące kwoty z odwołaniem się na stronnicę księgi kontowej do zbiornika (szkontro) i takowe zesumować, celem przekonania się o zgodności sumy zakontowanej ze sumą zarachowaną w dzienniku kasowym.

§ 28.

Księgi kontowe należy z końcem każdego roku słonecznego zamknąć
Wzór lit. E i wynikłości zebrać w ogólny rachunek, ułożony według wzoru lit. **E.** tudzież odpis tego rachunku przedłożyć Radzie szkolnej krajowej najdalej w dwóch miesiącach po upływie każdego roku, usprawiedliwiając zarazem w krótkości różnice, okazujące się z porównania wynikłości z preliminarzem.

Rada szkolna krajowa po ścisłem zbadaniu i uznaniu rzetelności rachunku, wyda absolutoryum Radzie szkolnej okręgowej.

§. 29.

Przy zamykaniu pojedyńczych rachunków (conti) wspomnianej księgi, należy obliczyć sumę przedziałki „Należytości" i porównać ją z sumą uiszczeń, przyczem może się okazać, że albo suma uiszczeń wyrówna sumie należytości, albo jest mniejszą od tej sumy. W pierwszym wypadku jest zamknięcie dokonane, w drugim zaś wypadku należy uzupełnić sumę uiszczeń do wysokości sumy należytości.

Kwota stanowiąca to uzupełnienie przedstawia zaległość pozostałą z końcem roku, która ma być przeniesioną na rachunek (conto) następującego roku.

§. 30.

Co do zaległości czynnych okręgowego funduszu szkolnego, zarządzi okręgowa Rada szkolna, ażeby urzędy podatkowe wykazywały te zaległości z końcem każdego kwartału, tudzież ażeby na podstawie tych wykazów ściągnięto takowe w drodze egzekucyi politycznej w myśl §. 31. kraj. ust. szk.

§. 31.

Rada szkolna okręgowa winna ułożyć i utrzymywać dokładny inwen-
zór lit. F tarz majątku funduszu szkolnego okręgowego wedle wzoru lit. **F.**, tudzież czuwać nad jego stanem i ulepszeniem, a zaszłe w ciągu roku zmiany, to jest przyrosty i ubytki, uwidoczniać w tym inwentarzu.

Odpis inwentarza należy zaraz po rozpoczęciu czynności, a następnie po upływie trzech lat przedkładać Radzie szkolnej krajowej.

II.

Nadzór i kontrola nad miejscowemi funduszami szkolnemi.

§ 32

Okręgowa Rada szkolna nadzoruje czynności miejscowych Rad szkolnych pod względem poruczonego im zarządu miejscowemi funduszami szkolnemi, wydaje w tym względzie miejscowym Radom szkolnym odpowiednie zlecenia i rozporządza samodzielnie dochodami miejscowych funduszów szkolnych, przeznaczonych na utrzymanie nauczycieli.

§. 33.

Okręgowa Rada szkolna potwierdza przedkładane jej przez miejscowe Rady szkolne inwentarze miejscowych funduszów szkolnych, i dokładać ma wszelkich starań, ażeby te inwentarze były utrzymywane w porządku.

§. 34.

Okręgowa Rada szkolna czuwa nad tem, ażeby miejscowe Rady szkolne utrzymywały w dobrym stanie realności (grunta, budynki, urządzenia i t. p.) należące do miejscowych funduszów szkolnych, potwierdza układy o dzierżawę przedkładane jej przez miejscowe Rady szkolne, rozporządza, w którym urzędzie podatkowym mają być składane czynsze dzierżawne, ściągnięte przez miejscowe Rady szkolne, i które z realności należących do miejscowego funduszu szkolnego mają być oddane do użytku nauczycielom, a które do użytku szkołom według ich przeznaczenia.

§. 35.

Kapitały czy to w gotówce, czy w papierach wartościowych, należące do miejscowych funduszów szkolnych a nadesłane okręgowej Radzie szkolnej przechowuje okręgowa Rada szkolna w urzędzie podatkowym znajdującym się w jej siedzibie i stara się o to, ażeby kapitały te przynosiły jak największe korzyści.

§. 36.

Okręgowa Rada szkolna może jednak upoważnić pojedyncze miejscowe Rady szkolne, szczególnie w miastach i miasteczkach, do przechowywania kapitałów (gotówki lub papierów wartościowych) w kasach dotyczących gmin, jeżeli ich urzędy gminne zawiadują rachunkami i kasowością w odpowiedni sposób. W tych wypadkach czuwać mają miejscowe Rady szkolne, ażeby kapitały owe przynosiły jak największe korzyści, ażeby kasa miejska odsy-

łała w terminach oznaczonych zapadłe odsetki od tych kapitałów do urzędu podatkowego w odnośnem rozporządzeniu okręgowej Rady szkolnej wskazanego.

§. 37.

Okręgowa Rada szkolna rozporządza, ażeby miejscowe Rady szkolne ściągnięte stałe ofiary w gotówce (ustęp b. §. 15. krajowej ustawy szkolnej) dodatki pieniężne (ustęp d. §. 15. powołanej ustawy) i kary pieniężne za nieposyłanie dzieci do szkoły odsyłały do urzędu podatkowego w odnośnem sozporządzeniu wskazanego, stałe ofiary zaś w ziemiopłodach lub świadczeniach wydawały nauczycielom lub komu należy. Co do niestałych ofiar a mianowicie: jednorazowych datków w gotówce, ziemiopłodach lub świadczeniach, pochodzących z zapisów lub darowizn, rozstrzyga okręgowa Rada szkolna o przyjęciu lub nieprzyjęciu odnośnych zapisów lub darów, rozporządza w razie przyjęcia, ażeby miejscowe Rady szkolne dotyczące dary ściągnęły, i o ile w gotówce się należą, składały we właściwym urzędzie podatkowym, dary zaś w ziemiopłodach lub świadczeniach wydawały nauczycielom lub komu należy. Gdyby jednak niestała ofiara jednorazowa nie miała szczegółowego przez dawcę z góry wskazanego przeznaczenia, wówczas orzeknie Rada szkolna okręgowa na wniosek miejscowej Rady szkolnej, czy i na którą rubrykę preliminarza funduszu szkolnego miejscowego ma być takowa przyjętą, lub wcieloną do funduszu zapasowego na opędzenie potrzeb szkolnych w myśl §. 24. ustawy szkolnej z dnia 2. Maja 1873 r

§. 38.

Okręgowa Rada szkolna czuwa nad tem, ażeby majątek miejscowych funduszów szkolnych nie był uszczuplony, i ażeby dochody tych funduszów wpływały w terminach oznaczonych.

W tym względzie zarządza okręgowa Rada szkolna wszelkie potrzebne kroki celem zabezpieczenia majątku miejscowych funduszów szkolnych, jako też w razie potrzeby celem ściągania zaległych dochodów tych funduszów w drodze przymusowej.

§. 39.

Okręgowa Rada szkolna czuwa nad tem, ażeby potrzebom szkoły, o których mówi §. 24. krajowej ustawy szkolnej czyniono zadość w myśl postanowień tego §., sprawdza przedkładane jej przez miejscowe Rady szkolne rachunki, tyczące się kosztów pokrycia tych potrzeb i wydaje ze złożenia rachunków absolutorium Radzie szkolnej miejscowej, rachunki zaś przechowuje u siebie.

W razie potrzeby stawiania nowych budynków, udziela okręgowa Rada szkolna miejscowym Radom szkolnym odpowiednich planów na budynki,

potwierdza przedkładane jej przez miejscowe Rady szkolne szczegółowe budynków tych tyczące się preliminarze i wydaje stosowne rozporządzenia, co do prowadzenia budowli, kontroli, wydatków i t. p.

§. 40.

Gdyby miejscowe Rady szkolne zamierzały użyć na pokrycie potrzeb wspomnionych w §. 24. krajowej ustawy szkolnej dochodów miejscowych funduszów szkolnych, udziela okręgowa Rada szkolna na to przyzwolenia, przestrzegając postanowień w §. 22. powołanej ustawy.

W razie zaś jeżeliby która z gmin potrzebowała na pokrycie tych wydatków zaliczki z funduszu szkolnego okręgowego lub krajowego, wówcza okręgowa Rada szkolna, po zbadaniu zachodzących okoliczności, a mianowicie stosunków majątkowych tak gminy jak i członków gminy, udziela zaliczki z okręgowego funduszu szkolnego, lub przedkłada tę sprawę z odpowiedniemi wnioskami krajowej Radzie szkolnej, celem udzielenia zaliczki z krajowego funduszu szkolnego. Okręgowa Rada szkolna wpływa na gminy ażeby starały się o utworzenie osobnego działu funduszu miejscowego na powyższe potrzeby.

§. 41.

Bezzwrotne zapomogi mogą być udzielane tylko z krajowego funduszu szkolnego i tylko w przypadkach szczególnie zasługujących na uwzględnienie w myśl §. 38. krajowej ustawy szkolnej.

W takich przypadkach ma okręgowa Rada szkolna przedkładać krajowej Radzie szkolnej odpowiednie wnioski po ścisłem zbadaniu zachodzących okoliczności.

§. 42.

Okręgowa Rada szkolna sprawdza przedkładane jej przez miejscowe Rady szkolne preliminarze, potwierdza takowe, i zwraca jeden egzemplarz potwierdzonego preliminarza z odpowiedniemi uwagami Radzie szk. miejscowej.

§. 43.

Celem utrzymywania w ewidencyi majątku a względnie dochodów przeznaczonych na utrzymanie nauczyciela i potrzeby szkolne każdej szkoły ludowej z osobna, winna Rada szkolna okręgowa dla szkół swego okręgu założyć i prowadzić kataster, uwidoczniając w tym katastrze wszelkie zmiany tych dochodów i obowiązków z wymienieniem przyczyn.

Odpis założonego katastru przedłoży Rada szkolna okręgowa niezwłocznie Radzie szkolnej krajowej, a po upływie każdego roku słonecznego przedkładać będzie sprawozdanie co do zmian zaszłych w ciągu roku.

Z krajowej Rady szkolnej.

Wzór lit. **A.** do § 11. instrukcyi.

Okręgowy fundusz szkolny

w

N. N.

PRELIMINARZ

na rok słoneczny 187

Z Rady szkolnej okręgowej.

N. N.

podpis przewodniczącego.

D o c h o d y

L. porządkowa	Nazwa rubryk	wynikłość z roku 1872	sprawdzona kwota na rok 1873	wniosek na rok 1874	Uwaga
		Złr. wal. austr.			
	a) Dodatki miejscowych funduszów szkolnych przeznaczone na płace nauczycieli				
1	W szkole ludowej w N. N. zł. ct.				
2	" " " " " " " i t. p.				
	b) Odsetki od kapitałów.				
3	Od oblig. indemn. Nr...... na zł..... ct..... zł...... ct.....				**Do poz. 3. i 4.** Odsetki obliczono po odtrąceniu podatku.
4	Od obligacyi ..... zł...... ct..... .				
5	Od kapitału .... zabezpieczonego na realności i t. p.				
	c) Dodatki do podatków.				
6	Od obszaru dworskiego .... zł...... ct.....				
7	Od gminy N. N. zł. ..... ct.				
8	**d) Zapisy i darowizny.**				
9	**e) Rozmaite dochody.** i t. d.				
10	**Zasiłek zwrotny z funduszu szkolnego krajowego.**				**Do poz. 10.** Według przecięcia ostatnich 3 lat.

Rozchody					
L. porządkowa	Nazwa rubryk	wynikłość z roku 1872	sprawdzona kwota na rok 1873	wniosek na rok 1874	Uwaga
		Złr. wal. austr.			
	a) Płace nauczycieli.				
1	. . . . nauczycielom szkół ludowych po ..... zł. .... ct. .... łącznie ...... zł. .... ct.				
2	. . . nauczycielom po .... zł. ... ct. łącznie zł. .... ct.				
3	Nauczycielowi .... zł. .... ct.				
	b) Potrzeby szkolne.				
4	Dla szkoły w N. N., na książki i inne przybory szkolne .... zł. .... ct. .				
5	Na bibliotekę okręgową .... zł ... ct.				
6	**c) Wydatki na konferencye nauczycieli szkół ludowych.**				
7	**d) Rozmaite wydatki.**				
	i t. p.				

Wzór lit. B. do §. 17. instrukcyi.

L.

Do urzędu podatkowego w N. N.

(w miejscu siedziby okręgowej Rady szkolnej).

Wzywa się urząd podatkowy, ażeby wypłacał N. N., nauczycielowi szkoły ludowej w N., płacę w rocznej kwocie — zł. — ct., wyraźnie — zł. — ct. w. a. począwszy od dnia . . . . 187 . . r. w miesięcznych ratach z góry za kwitami ostęplowanemi, przez przewodniczącego dotyczącej Rady szkolnej miejscowej potwierdzonemi, i zapisywał wydatek ten do dziennika rozchodów funduszu szkolnego okręgowego na rubrykę „płace nauczycieli“.

Zapisano w księdze kontowej funduszu szkolnego okręgowego na stronnicy:

N. dnia . . . . 187 . . r.

N. N.
podpis przewodniczącego okręgowej Rady szkolnej.

N. N.
podpis c. k. inspektora podatkowego.

L.

Do urzędu podatkowego w N. N.

(w miejscu siedziby okręgowej Rady szkolnej).

Wzywa się urząd podatkowy, ażeby odbierał od przewodniczącego miejscowej Rady szkolnej w N. N. dodatek przeznaczony na utrzymanie nauczyciela w rocznej kwocie — zł. — ct., wyraźnie — zł. — ct. w. a. w ratach miesięcznych nieprzerwanie po sobie następujących i zapisywał odebrane kwoty do dziennika przychodów funduszu szkolnego okręgowego, na rubrykę „Dodatki miejscowych funduszów szkolnych“.

Zapisano w księdze kontowej funduszu szkolnego okręgowego na stronnicy:

N. dnia . . . . 187 . . r.

N. N.
podpis przewodniczącego okręgowej Rady szkolnej.

N. N.
podpis c. k. inspektora podatkowego.

Wzór lit. C. do §. 17. instrukcyi.

L.

Do urzędu podatkowego w N. N.

(nie znajdującego się w miejscu siedziby okręgowej Rady szkolnej).

Wzywa się urząd podatkowy, ażeby wypłacał N. N. nauczycielowi szkoły ludowej w N. N. płacę w rocznej kwocie zł. ct., wyraźnie: zł. ct. w. a. począwszy od dnia 187 r. w miesięcznych ratach z góry za kwitami ostęplowanemi przez przewodniczącego dotyczącej Rady szkolnej miejscowej potwierdzonemi, i zapisywał wydatek ten do dziennika rachunków bieżących na rachunek urzędu podatkowego w N. (w miejscu siedziby okręgowej Rady szkolnej) a względnie na rachunek okręgowego funduszu szkolnego.

Zapisano w księdze kontowej funduszu szkolnego okręgow. na stronnicy:

N. dnia . . . . 187 r.

N. N.
podpis przewodniczącego okręgowej Rady szkolnej.

N. N.
podpis c. k. inspektora podatkowego.

L.

Do urzędu podatkowego w N. N.

(nie znajdującego się w miejscu siedziby okręgowej Rady szkolnej).

Wzywa się urząd podatkowy, ażeby odbierał od przewodniczącego miejscowej Rady szkolnej w N. dodatek przeznaczony na utrzymanie nauczyciela w rocznej kwocie zł. ct., wyraźnie zł. ct. w. a w ratach miesięcznych nieprzerwanie po sobie następujących i zapisywał odebraną kwotę do dziennika rachunków bieżących na rachunek urzędu podatkowego w N. (w miejscu siedziby okręgowej Rady szkolnej) a względnie na rzecz okręgowego funduszu szkolnego.

Zapisano w księdze kontowej funduszu szkolnego okręgow. na stronnicy:

N. dnia . . . . . 187 r.

N. N.
podpis przewodniczącego okręgowej Rady szkolnej.

N. N.
podpis c. k. inspektora podatkowego.

Wzór nr 4 L. ... 47 (ustawy).

Do urzędu podatkowego w N. N.

Wzywa [illegible] ... w [illegible] ... kwitami [illegible] ... zeszłego [illegible] ... szkolnego

Zapisano w księdze kasowej [illegible]

... 19 ...

Do urzędu podatkowego w N. N.

Wzywa się [illegible] ... Rady [illegible] ... szkolnego.

Zapisano w księdze kasowej funduszu szkolnego [illegible]

... 19 ...

N. N.

Wzór lit. **D.** do §. 24. instrukcyi

KSIĘGA KONTOWA

okręgowego funduszu szkolnego

w

N. N.

SKOROWIDZ

Dochody miejscowych funduszów szkolnych.

Stron. 1. Miejscowy fundusz szkolny w N. N.

L. porządk.	Należytość: Przedmiot	Należytość: zaległość zł.	ct.	bieżąca należytość zł.	ct.	Data	Art. dzien.	Uiszczenie: Rozmaite uwagi	Uiszczenie: zaległość zł.	ct.	bieżąca należytość zł.	ct.
	1873							1 8 7 3				
1	Dodatek na utrzymanie nauczyciela w rocznej kwocie . . . . 120 zł., miesięcznie z góry . . . . 10 zł., począwszy od 1. października 1873 O. R. S. z d. L.			30		1/10	81	za październik 1873			10	
						1/11	89	„ listopad „			10	
						1/12	94	„ grudzień „			10	
	Suma			30				Saldo			30	
	1 8 7 4							1 8 7 4				
2	Jak powyżej rocznie 120 zł.					1/1	8	za styczeń 1874			10	
						1/2	17	„ luty „			10	
								i t. d.				

Płace nauczycieli.

N. N. nauczyciel szkoły ludowej w N. N. Stron. 2.

L. porządk.	Należytość: Przedmiot	zaległość zł.	zaległość ct.	bieżąca należytość zł.	bieżąca należytość ct.	Data	Art. dzien.	Uiszczenie: Rozmaite uwagi	zaległość zł.	zaległość ct.	bieżąca należytość zł.	bieżąca należytość ct.
	1 8 7 3							1 8 7 3				
1	Płaca roczna 300 zł.					$\frac{1}{10}$	90	za październik 1873			25	
	miesięcznie 25 „			75		$\frac{1}{11}$	99	„ listopad „			25	
	począwszy od $^1/_{10}$. 1873 r. w miesięcznych ratach z góry na mocy rozporządzenia okręgowej Rady szkol. z d. L.											
	Suma			75				Suma			50	
								Zaległość			25	
								Saldo			75	
	1 8 7 4							1 8 7 4				
	Zaległość	25						za grudzień 1873 i				
1	Płaca za grudzień 1873 r.					$\frac{1}{1}$	8	„ styczeń 1874	25		25	
						$\frac{1}{2}$	26	za luty 1874			25	
	Należytość bieżąca						31	„ marzec „			25	
2	Jak powyżej					$\frac{3}{3}$	43	„ kwiecień 1874			25	
	Płaca roczna 300 zł. . .					$\frac{1}{4}$	52	„ maj			25	
	miesięcznie 25 zł. . . .					$\frac{1}{5}$		i t. d.				

Stron. 3.	Potrzeby szkolne											
	Należytość							**Uiszczenie**				
L. porządk.	**Przedmiot**	zaległość zł.	zaległość ct.	bieżąca należytość zł	bieżąca należytość ct.	Data	Art. dzien.	**Rozmaite uwagi**	zaległość zł.	zaległość ct.	bieżąca należytość zł.	bieżąca należytość ct.
	1873							1873				
1	N. N. stolarzowi wynagrodzenie za dostarczenie 3 szafek dla biblioteki okręgowej w kwocie			28		15/10	84	N. N. stolarzowi			28	
	za ostęplowanym przez przewodniczącego okręgowej Rady szkolnej koramizowanym kwitem.											
	O. R. S. z dnia L											
2	N. N. księgarzowi wynagrodzenie za dostarczone książki dla szkoły ludowej w N.N. w kwocie			17	25	26/12	96	N. N. księgarzowi			17	25
	O. R. S. z dnia L.											
3	N. N. dyrygującemu nauczycielowi szkoły ludowej w N. N.											
	zwrot wydatków za oprawę książek w kwocie			4	50							
	O. R. S. z dnia L.							Suma				25
	Suma			49	75			Zaległość				50
								Saldo				75
	1874							1874				
	Zaległość											
1	N. N. dyrygującemu nauczycielowi szkoły ludowej w N. N. zwrot wydatków poniesionych za oprawę książek w kwocie	4	50			5/1	10	N. N. dyr. naucz.	4	50		
2	Należytość bieżąca											

Wzór lit. **E)** do §. 28 instrukcyi.

Ogólny rachunek

(zamknięcie rachunków)

funduszu szkolnego okręgowego

za rok słoneczny 187

w

N. N.

Z Rady szkolnej okręgowej.

N. dnia

N. N.

podpis przewodniczącego okręgowej Rady szkolnej.

Liczba porządkowa	Bliższe oznaczenie rubryk
	D o c h o d y.
1	Dodatki miejscowych funduszów szkolnych przeznaczonych na utrzymanie nauczycieli . . . .
2	Odsetki od kapitałów . . . .
3	. . . .
4	. . . .
5	Łącznie
6	Do tego zapas z początkiem roku . . . . . .
	Ogólna suma
	W y d a t k i.
1	Płace nauczycieli . . . .
2	Potrzeby szkolne . . . .
3	. . . .
4	. . . .
5	Łącznie
6	Do tego zapas z końcem roku . . . .
	Ogólna suma

Należytość						Uiszczenie		Budżetem przyzwolona kwota na r. 187	W porównaniu z kwotą budżetową okazuje się wynikłość pomyślniejsza — niepomyślniejsza		Czynne lub bierne zaległości			
zaległa		bieżąca		łącznie							z początkiem roku		z końcem roku	
zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
52	25	800	20	852	45	827	25	900	72	75	52	25	25	20
		315		315		315		300	15					
52	25	1115	20	1167	45	1142	25	1200	57	75	52	25	25	20
						19	75							
						1162								
		1000		1000		960		1000	40				40	
12	60	84	50	97	10	97	10	90	7	10	12	60		
12	60	1084	50	1097	10	1057	10	1090	32	90	12	60	40	
						104	90							
						1162								

Wzór lit. F) do §. 31 instrukcyi.

Inwentarz

majątku i dochodów okręgowego funduszu szkolnego

w

N. N.

Z Rady szkolnej okręgowej.

N. dnia 187

N. N.

podpis przewodniczącego.

L. porządkowa	**Bliższe opisanie** składowych części majątku
	A) Realności, grunta i t. p.
1	Grunt . . . . wydzierżawiony . . . .
	i t. p.
	B) Efekta wartościowe.
2	Obligacya jednolitego długu państwa Nr. . . . .
3	„ indemnizacyjna lit. **A.** Nr. . . . .
	C) Kapitały.
	i t. p.

I.		II.				III.		IV.		V.
Wartość wedle ostatniego oszacowania		Na wartości				Wartość teraźniejsza		Roczny dochód		Uzasadnienie zaszłych zmian
		przybyło		ubyło						
Zł.	ct.	Złr.	ct.	Złr.	ct.	Złr.	ct.	Złr.	ct.	

Instrukcya

Dla c. k. Urzędów podatkowych,

tycząca się obrotu gotówką i walorami funduszów szkolnych oksęgowych w myśl krajowej ustawy szkolnej z dnia 2. Maja 1873 r.

§. 1.

C. k. Urzędy podatkowe, znajdujące się w siedzibie okręgowych Rad szkolnych, działają jako samoistne organa wykonawcze rozporządzającej władzy szkolnej w granicach określonych niniejszą instrukcyą.

Urzędy podatkowe, nie znajdujące się w siedzibach Rad szkolnych okręgowych, pobierają dochody i wypłacają przekazane im należytości okręgowego funduszu szkolnego jedynie na rachunek Urzędu podatkowego znajdującego się w siedzibie dotyczącej Rady szkolnej okręgowej.

§. 2.

Rozporządzającą władzą dla urzędów podatkowych, znajdujących się w obrębie okręgu szkolnego, jest właściwa Rada szkolna okręgowa.

§. 3.

Asygnaty, wydawane przez okręgową Radę szkolną do urzędów podatkowych, winny zawierać klauzulę, że zapisano je w księdze kontowej funduszu szkolnego okręgowego, nadto powinny być zaopatrzone podpisem przewodniczącego Rady szkolnej okręgowej lub jego zastępcy i kontrasygnowane przez c. k. inspektora podatkowego.

§. 4.

Celem uwidocznienia wszelkich dochodów i wydatków okręgowego funduszu szkolnego, prowadzić będzie urząd podatkowy osobny dziennik kasowy według wzoru dzienników etatowych (formularz 2 do §. 4. instrukcyi II. dla urzędów poborowych i podatkowych z r. 1866).

Do tego dziennika należy zapisywać w porządku chronologicznym wszystkie przychody i wydatki niezwłocznie po ich pobraniu, a względnie wypłaceniu. Wyjątek stanowią tylko dodatki do podatków pobrane wspólnie ze stałemi podatkami, z któremi postąpić należy w myśl §. 5. *c.* instrukcyi II. z r. 1866 ustęp 2.

§. 5.

Postanowienia instrukcyi II. z r. 1866, mianowicie §§. 3. i 5., obowiązują w zupełności także co do obrotu majątkiem okręgowego funduszu szkolnego, dlatego też wszystkie dochody i wydatki, odnoszące się do okręgowego funduszu szkolnego, mają być zapisywane do dziennika głównego i rachunków bieżących (Conto corrente).

Ponieważ jednak w dziennikach przychodów i wydatków, prowadzonych w myśl §. 4. niniejszej instrukcyi, ma być (ze względu na §. 10. tejże) zapas kasowy z końcem każdego miesiąca uwidoczniony i do dziennika przychodów w miesiącu następującym jako pierwsza pozycya przeniesiony, w dzienniku głównym zaś i w rachunku bieżącym zawarty już będzie zapas kasowy okręgowego funduszu szkolnego we wspólnym zapasie kasowym, przeto należy z końcem miesiąca zapisywać do dziennika rachunków bieżących tylko sumę przychodów okręgowego funduszu szkolnego, pozostałą po odtrąceniu zapasu kasowego, wykazanego z początkiem tegoż miesiąca.

§. 6.

Oprócz tego powinien urząd podatkowy prowadzić odrębny spis walorów, znajdujących się u niego w przechowaniu.

§. 7.

Księgi likwidacyjne mają być prowadzone w myśl postanowień §. 9. instrukcyi II. dla urzędów poborowych i podatkowych z r. 1866.

§. 8.

Likwidując dochody i wydatki okręgowego funduszu szkolnego, winien c. k. urząd podatkowy postępować według przepisów §§. 8. i 9. instrukcyi II. z r. 1866.

§. 9.

Każdą pozycyę dziennika okręgowego funduszu szkolnego, tak w dziale dochodów jak i wydatków, należy udowodnić dokumentem, stosownie do §. 11. instr. II. z r. 1866.

Dzienniki te, prowadzone w myśl §. 4. niniejszej instrukcyi, odsyłać będzie c. k. urząd podatkowy wraz z dokumentami okręgowej Radzie szkolnej w przeciągu trzech dni po upływie każdego miesiąca, załączając oraz wykaz,

w którym uwidocznić należy ostateczną sumę przychodów okręgowego funduszu szkolnego (wyszczególniwszy zapas kasowy pozostały z początkiem miesiąca) tudzież ostateczną sumę wydatków, a wreszcie pozostały z końcem miesiąca zapas kasowy, który także słowami wyrazić należy.

Gdyby w ciągu miesiąca odbyło się skontrowanie kasy urzędu podatkowego, wówczas należy w wykazie stanu kasy uwidocznić oddzielnie wynik dzienników kasowych od pierwszego dnia miesiąca do dnia skontrowania, oddzielnie zaś od dnia skontrowania aż po koniec miesiąca.

§. 10.

Wypłaty na rachunek okręgowego funduszu szkolnego mogą o tyle tylko być uskutecznione, o ile wystarcza gotówka tegoż funduszu, znajdująca się w urzędzie podatkowym; zamknięcia dzienników rzeczonego funduszu nie mogą też nigdy wykazywać niedoboru.

Będzie więc obowiązkiem c. k. urzędów podatkowych żądać zawczasu od okręgowej Rady szkolnej potrzebnego zasiłku na pokrycie wydatków zaasygnowanych z okręgowego funduszu szkolnego, ażeby nie wstrzymywać wypłat należytości z braku odpowiedniej gotówki.

Posiłkowanie się gotówką ze skarbu państwa jest bezwzględnie wzbronione.

§. 11.

Odpowiedzialni urzędnicy c. k. urzędu podatkowego ręczą za każdą szkodę wyrządzoną z ich winy okręgowemu funduszowi szkolnemu. Służbowa ich kaucya może być użytą na pokrycie szkód wyrządzonych wspomnionemu funduszowi (tak jak i innym nierządowym funduszom) o tyle tylko, o ile takowa nie będzie potrzebną do pokrycia zwrotów, należących się skarbowi państwa.

§. 12.

Przy oddawaniu i skontrowaniu kasy urzędu podatkowego może brać udział także delegat władzy zarządzającej funduszem szkolnym okręgowym, jeżeli komisarz skontrujący uzna to za potrzebne.

§. 13.

Wszystkie inne przepisy kasowe dla c. k. urzędów podatkowych, o ile takowe nie sprzeciwiają się niniejszej instrukcyi, obowiązują także przy obrocie pieniężnym, zapisywaniu do dzienników, prowadzeniu ksiąg i likwidowaniu przychodów i wydatków okręgowego funduszu szkolnego.

§. 14.

Wydatki w gotówce, spowodowane obrotem pieniędzy i walórów, ponosi okręgowy fundusz szkolny, a koszta druków krajowy fundusz szkolny.

C. k. urzędy podatkowe, znajdujące się w siedzibach okręgowych Rad szkolnych, mają przeto po upływie każdego roku słonecznego przedkładać c. k. krajowej Dyrekcyi skarbu rachunek z druków użytych na cele okręgowego funduszu szkolnego, uwzględniając przytem koszta przypadające za wydrukowanie dzienników zamiejscowych urzędów podatkowych.

§. 15.

C k. urzędy podatkowe, nie znajdujące się w siedzibie Rad szkolnych okręgowych, pobierają dochody i wypłacają przekazane im należytości okręgowego funduszu szkolnego na rachunek urzędu podatkowego znajdującego się w siedzibie dotyczącej Rady szkolnej okręgowej w myśl §. 5. ust. c. instr. II. dla urzędów poborowych i podatkowych z r. 1866.

Z krajowej Rady szkolnej.

Dziennik ustaw i rozporządzeń krajowych

dla

Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Rok 1875. Wydano i rozesłano dnia 10. Sierpnia 1875. **Część XVIII.**

Nr. 43.

Rozporządzenie

c. k. Namiestnictwa z dnia 26. Maja 1875 l. 25308 wyznaczające termin najmu i wypowiadania pomieszkań z przynależytościami, piwnic, stajen, szop, składów, sklepów, magazynów i innych składowych oząści realności w Jarosławiu.

§. 1.

Na podstawie ustawy z dnia 27. Marca 1869 (D. p. P. Nr. 41) i w myśl 2. ustępu §. 25 i §. 2 lit. b. cesarskiego rozporządzenia z dnia 16. Listopada 1858 (Dz. p. P. N. 213) ustanawia c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z c. k. wyższym Sądem krajowym dla miasta Jarosławia, zamiast używanego dotąd terminu 1. Listopada, dwa termina, t. j. 1. Lipca i 1. Stycznia każdego roku jako termina do wyprowadzenia się z wynajętych lokalności.

§. 2.

Do opuszczenia przedmiotu wynajętego w terminie na dzień 1. Lipca a względnie 1. Listopada oznaczonym, ta tylko strona najmująca jest obowiązaną, której stosownie do cesarskiego rozporządzenia z dnia 16. Listopada 1858 (Dz. p. P. Nr. 213) zostanie wypowiedziany najem przed 1. Kwietnia względnie 1. Października tego samego roku, a w razie wyraźnego wymówienia dłuższego lub też krótszego czasu wypowiedzenia w tymże czasie i jeżeli to wypowiedzenie stało się prawomocnem przed terminem wyprowadzenia się wyznaczonym w §. 1.

§. 3.

Będący dotąd w używaniu termin najmu Lokalności 1. Listopada znosi się.

W zastępstwie:

Bartmański w. r.

Nr. 44.

Ogłoszenie

c. k. Namiestnictwa z dnia 18. Lipca 1875 l. 32536 o pozwoleniu gminie miasta Wadowic na pobór dodatku gminnego do podatku konsumcyjnego od mięsa i wina.

Jego ces. i król. Apostolska Mość raczył Najwyższem postanowieniem z dnia 19. Czerwca 1875 najłaskawiej zatwierdzić uchwałę Sejmu królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem księstwem Krakowskiem, którą gminie miasta Wadowic pozwolono pobierać przez lat dziesięć, począwszy od 1. Stycznia 1876 aż po koniec roku 1885 na pokrycie jej wydatków gminnych dodatek w wysokości siedmdziesięciu pięciu (75) % podatku konsumcyjnego od mięsa i wina,

Co się w skutek reskryptu wysokiego c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 21. Czerwca b. r. l. 9430 do powszechnej podaje wiadomości.

W zastępstwie:

Bartmański w. r.

Dziennik ustaw i rozporządzeń krajowych

dla

Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Rok 1875. Wydano i rozesłano dnia 15. Sierpnia 1875. **Część XIX.**

Nr. 45.

Ogłoszenie

c. k. Namiestnictwa z dnia 14. Czerwca 1875 l. 26758 dotyczące przepisów służbowych dla urzędownie upoważnionych (przysięgłych) mierników górniczych (§. 1 i 3 ustawy z dnia 21. Lipca 1871 Dz. p. P. 77), wydane na mocy rozporządzenia wys. ministerstwa rolnictwa z dnia 23. Maja 1872 l. 5420 przez c. k starostwo górnicze dla królestw Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem księstwem Krakowskiem.

I. Urzędowanie,

§. 1.

Przysięgły miernik prowadzić będzie dziennik czynności, do którego wszystkie rozkazy władz górniczych, jakoteż akta tyczące się spraw w jego zakresie działalności urzędowej przeprowadzonych, tudzież wszelkie korespondencye z urzędami i stronami, zaciągnięte być mają.

§. 2.

Dziennik czynności ma się od dnia objęcia urzędowania przysięgłego miernika począć (§. 9. rozp. min. z dnia 23. Maja 1872 l. 5420), dalej zaś od 1. Stycznia każdego roku, i ma być każdego 31. Grudnia zakończony. W §. 1. przytoczone pisma mają być w porządku, w jakim wniesione zostaną, od liczby 1. bieżącą liczbą opatrzone i pod tą samą liczbą ich treść w dziennik wciągniona; obok tejże wpisze się przy każdej pozycyi treść i dzień załatwienia.

§. 3.

Wszystkie akta ma przysięgły miernik w odpowiednio urządzonych fascykułach zachować. Na przypadek ustania upoważnienia, albo śmierci

przysięgłego miernika, spisze c. k. starostwo górnicze akta, protokoły, pieczęć urzędową (§. 4), mapy, zapisy pomiarów (Zugbücher) i t. p. i o ile te urzędowy zakres działania przysięgłego miernika dotyczają odebrać nakaże i względem ich dalszego użytku odpowiednio rozporządzi.

§. 4.

Przysięgły miernik może swój lokal urzędowy napisem odpowiednim znalnym uczynić; jest atoli obowiązany mieć pieczęć urzędową, na której w formie wprawdzie dowolnej, musi być umieszczone:

a) imię i nazwisko,

b) oznaczenie „przysięgły miernik górniczy“,

c) miejsce zamieszkania,

d) oznaka górnicza

§ 5.

Przysięgły miernik obowiązany jest wedle przepisu §. 4 i 13 rozp. minist. z d. 23. Maja 1872 l. 5420 do przyjęcia i przyprowadzenia w jak najkrótszym czasie wszelkich mu przez c. k. urzędy górnicze przekazanych czynności. Przypadkowe przeszkody muszą przynajmniej 3 dni przed wyznaczonym terminem z zasadnem udowodnieniem dotyczącej władzy górniczej doniesione zostać, w przeciwnym razie wedle § 19. powołanego rozp. minist. przysięgły miernik grzywną pieniężną obłożony i do zwrotu tych kosztów, które z powodu że czynność urzędowa przedsięwziętą być nie mogła, zmuszony zostanie. Tylko w razie nagłego zachorowania można od wyznaczonego trzechdniowego terminu odstąpić.

§. 6.

Przysięgły miernik nie jest upoważniony interesa, które jego samego, jego żonę i dzieci, jego rodziców i szwagrów, jego braci lub siostry, jego służbodawcę albo jego przełożonych współurzędników dotyczają, przyjmować i ma to w danym razie jako przeszkodę w myśl §. 5. władzy górniczej donieść; w przeciwnym razie zastrzega sobie c. k. starostwo górnicze akt takowy przez przysięgłego miernika przeprowadzony, o ile prawomocnym nie został, znieść i powtórne przeprowadzenie czynności przez innego zastępcę na koszta przysięgłego miernika zarządzić.

§. 7.

Przysięgły miernik musi mieć swoje własne instrumenta miernicze, a mianowicie przynajmniej jeden kompletny przyrząd saski do mierzenia w ko-

palni i przenoszenia rysunku (Schien- und Zulegzeug) z podstawką (Stativ) i dioptrem, dalej łańcuch lub taśmę mierniczą i stół mierniczy (Markscheidstisch). Użycie instrumentów do władz górniczych należących c. k. starostwo górnicze tylko wyjątkowo pozwoli.

II. Taryfa.

§. 8.

Za przeprowadzenie tych czynności, które przysięgły miernik wedle osnowy §. 3. rozp. minist. z dnia 23. Maja 1872 l. 5420 załatwi, ma się tenże co do wynagrodzenia ze stronami porozumieć (§. 17 powyższego rozp. minist.)

Za czynności zaś w skutek polecenia władz górniczych załatwione, należą się przysięgłemu miernikowi.

a) koszta podróży,
b) diety,
c) dodatki,
d) wynagrodzenia.

a) Koszta podróży.

§. 9.

Przysięgły miernik ma wszędzie, gdzie się tylko da, i o ile można, koleji żelaznej używać a mianowicie pociągów w dzień odchodzących.

Pod takiemi pociągami rozumią się te osobowe, mięszane, a w razie potrzeby i pospieszne pociągi, które pomiędzy godziną 8. rano, a godziną 8. wieczór przejeżdżają. Jeżeli przysięgły miernik żadnym dniowym pociągiem przed 8. godziną wieczór na miejsce przeznaczone zdążyćby nie mógł, wolno mu jest resztę podróży następnym pociągiem dniowym przedsięwziąść. Udowodnione zapóźnienia pociągów upoważniają przysięgłego miernika do odpowiedniego zarachowania diet (§. 11. 15).

§. 10.

Gdzie żadnej koleji użyć nie można, albo gdzie taka wprost aż na miejsce przeznaczenia nie dochodzi, musi być podróż o ile możności bez przerwy stosowną okazyą przedsięwziętą, względnie kontynuowaną.

§. 11.

W razie §. 10. ma przysięgły miernik podczas dnia od godziny 8. rano aż do godziny 8. wieczór 8 mil ujechać, zaś przy kontynuowaniu koleją roz-

poczętej podróży taką odległość, która od dworca kolejowego aż do miejsca przeznaczenia w stosunku do pozostałego jeszcze czasu dnia wypada.

§. 12.

O figurantów, pomocników i t. p. ma się strona postarać; jeżeli zaś to zaniecha, natenczas ma przysięgły miernik sam potrzebną ilość najemników z najbliższej okolicy przyjąć.

§. 13.

W razie §. 9. rachuje sobie przysięgły miernik fiakra i wszystkie należytości za przyjazd i odjazd do i od dworców kolejowych, które to należytości starostwo górnicze od czasu do czasu oznaczy; dalej pierwszą klasę na koleji żelaznej; zaś w razie §. 10. kwotę Dwa złr. 50 cnt. za milę; w razie §. 12, jeżeli ze stroną inna ugoda zawartą nie została, dla pomocników trzecia klasa na koleji, a po za koleją zaś 50 cnt. za milę i osobę. Inne wydatki podróżne zarachować nie wolno.

§. 14.

Przysięgły miernik może, jeżeli na miejscu przeznaczenia odpowiedniego noclegu nie znajdzie, takiego w najbliższem innem przystępnem miejscu sobie poszukać, i podróż każdego dnia jego pobytu, albo zatrudnienia na miejscu wyznaczenia, tam i nazad wedle §. 13. zarachować; dla pomocników §. 12. takie zarachowanie nie zezwala się.

b) Diety.

§. 15.

Za każdy dzień po 24 godzin obliczony, przez który przysięgły miernik z polecenia władz górniczych jest zatrudniony, zarachuje sobie dietę po Cztery złr. Częściowo tylko przebyty dzień zarachuje się jako cały. Za dni we Lwowie, w Krakowie, Tarnowie, Stanisławowie, Przemyślu, Tarnopolu, albo w Brodach przebyte, należy się przysięgłemu miernikowi dieta po Pięć złr.

§. 16.

Pomocnikom (§. 12) należy się za każdy dzień ich rzeczywistego użycia Jeden złr., a przebytą część dnia wolno im jako cały dzień zarachować.

§. 17.

Czas zatrudnienia przysięgłego miernika (§§. 15. 16) wyznacza się od godziny 9—12 rano, a od godziny 2—6 wieczór.

c) Dodatek.

§. 18.

Przysięgłemu miernikowi należy się oprócz tego:

a) za obchodzenie, zbadanie na miejscu i za pomiary na powierzchni, poza miejscem jego pobytu, przeprowadzone, 20 %;

b) za objazdy i pomiary w kopalni 25 %;

c) za obiazdy i wymiary w kopalniach niżej 10 sążni głębokich, do których po drabinach schodzić się musi, dalej w chodnikach niżej cztery stopy wysokich 50 %;

d) przy zatrudnieniu, gdzie przysięgły miernik na widoczne niebezpieczeństwo swego zdrowia lub życia narażony jest, 100 % z dietów, które za czas swego odpowiedniego zatrudnienia policzył.

Dodatek 25 % a względnie 50 % dla pomocników należy się pod temi samemi warunkami tylko wprzypadkach pod lit. c) i d) przewidzianych.

§. 19.

Jeżeli przysięgły miernik w jednym dniu takie roboty przedsięwziął, przy których kilka §. 18. lit. a) — d) objętych wypadków zachodziło wtenczas należy mu się za ten dzień policzyć dodatek, który odpowiednio jako najwyższy obliczyć jest uprawniony.

§. 20.

Do przeniesienia przeprowadzonych wymiarów na papier, jeżeli takowe tylko jeden dzień trwały, pozwolono przysięgłemu miernikowi jeszcze jeden dzień; w razie zaś, że pomiar dłuższego czasu wymagał, za każde przy pomiarze przebyte dwa dni jeszcze po jednym dniu zarachować (§ 15). Jeżeli zaś na miejscu oznaczonem do rysowania odpowiedniego miejsca nie ma, natenczas można §. 14. względnie zastosować.

§. 21.

Jeżeli wymiar, albo inna czynność zamiejscowa w skutek niepogody tak przerwaną zostanie, że jej rozpoczęcie, albo dalsze przeprowadzenie przez jeden dzień lub więcej dni przysięgłemu miernikowi niemożebnem się stało, albo też, jeżeli czynność w czasie dnia wstrzymać musiał, i jeżeli powody do tego w dzienniku (§. 24) dostatecznie udowodnione zostały, natenczas może tenże w pierwszym wypadku pojedyńczą dietę (§. 15) zarachować, w ostatnim zaś odpowiednią redukcyę czasu pracy (§. 17) przedsięwziąść. Podobnie może przysięgły miernik podczas swej zamiejscowej czynności za przepędzone niedziele i święta pojedyńcze diety rachować; dni w obecnym §. oznaczone mają się atoli o ile możności do rysowania, obrachowania, spisania protokołów i t. p. użyć, i nie mogą w żadnym razie jako dni czynności mierniczej §. 20. oznaczone, zarachowane zostać.

d) Wynagrodzenia.

§. 22.

Jako wynagrodzenia należą się następne i w rachunku kosztów podróży wciągnąć się mające wydatki:

a) rogatkowe od dwóch koni,

b) stemple i inne dla strony poniesione wydatki;

c) za papier i inne rekwizyta do rysunku.

§. 23.

Do każdego wymiaru, albo w ogólności do aktu przy którym obrazowe uwidocznienie załączone być musi, ma przysięgły miernik, jeżeli władza górnicza inaczej nie nakazała, oprócz oryginału jeszcze dwie kopie mapy sporządzić i do aktu dołączyć.

Za każdą kopię aż do objętości rysunku o 1750 □cm. należy się przysięgłemu miernikowi 3 złr. Rysunki większej objętości zostaną w równym stosunku opłacone.

§. 24.

Przysięgły miernik ma względem swoich urzędowych czynności, podróży i zatrudnień, dokładnie uwidoczniający dziennik sporządzić, który przez strony interesowane zatwierdzony być powinien. Sprzeciwia się strona takiemu potwierdzeniu, wtedy nadmieni to przysięgły miernik w dzienniku i natenczas zauważy się jako milcząco przyznane potwierdzenie. Stronom jednak wolno jest uwagi, któreby naprzeciw prawdziwości dziennika zarzucić miały, w tym własnoręcznie zapisać.

§. 25.

Na mocy dziennika (§. 24) i przepisów §§. 15—23, ma przysięgły miernik rachunek sporządzić i tenże wraz z dziennikami i dotyczącemi protokołami, książkami pomiaru (Zugbücher), mapami, urzędowemi aktami i t. p. wysyłającej go władzy górniczej najdalej do 4 tygodni, od ostatniego w dzienniku zaciągnionego dnia czynności, względnie jego powrotu na miejsce stałego pobytu swego licząc, przedłożyć. Jeżeli tego nie uczyni i powodów zmuszających go do tego nie udowodni, natenczas traci prawo do wynagrodzenia, i oprócz tego musi, jeżeli zaliczkę (§. 28.) otrzymał, takową zwrócić, a nawet może w takim razie §. 5. odpowiednio być zastosowany. Oprócz tego może c. k. Starostwo górnicze powtórne przedsięwzięcie czynności urzędowej komu innemu polecić.

§. 26.

Jeżeli przysięgły miernik podczas jednej podróży kilka odrębnych czynności ma do przeprowadzenia i skoro je załatwił, jest upoważniony koszta

podróży tylko za jednę podróż policzyć, a koszta te wedle jego dziennika (§. 24.) zostaną przez c. k. Starostwo górnicze pomiędzy strony w tem udział mające odpowiednio rozdzielone.

§. 27.

Jeżeli przysięgły miernik do przeprowadzenia przekazanej mu czynności, urzędowych aktów potrzebuje, to władza górnicza rozważy, czyli mu takowe w oryginale lub w odpisach udzielić zechce. W każdym razie będzie przez przysięgłego miernika podpisany i przesłany rewers w urzędzie zatrzymany.

§. 28.

Przysięgły miernik może od wysyłającej go władzy górniczej zaliczki pieniężnej na opędzenie kosztów podróży zażądać.

§. 29.

Z wszystkich w §. 25. wyliczonych pism i aktów i t. p. ma przysięgły miernik po wciągnieniu tychże do dziennika podawczego odpisy i kopie w własnej registraturze zatrzymać (§. 1—3.)

III. Urlopy.

§. 30.

Przysięgły miernik nie może swego obranego miejsca pobytu bez polecenia albo zezwolenia c. k. Starostwa górniczego opuścić (§. 10. rozp. minist. z dnia 23. Maja l. 5420).

O oddaleniu się z miejsca, które widocznie dłużej jak 3 dni nie potrwa, wystarczy doniesienie do c. k. urzędu górniczego okręgowego; dla dłuższego oddalenia się potrzeba o urlop u c. k. Starostwa górniczego przy zasadnem udowodnieniu potrzeby, upraszać.

IV. Kary pieniężne.

§. 31.

Grzywny pieniężne, któremi przysięgły miernik w myśl §. 5. rozp. min. z dnia 23. Maja 1872. L. 5420. obłożony zostanie, mają być do c. k. Starostwa górniczego składane i ściągają się w razie potrzeby przez władze polityczne w drodze exekucyi. C. k. Starostwo górnicze zaś w każdym razie o użyciu tych pieniędzy wedle istniejących przepisów zarządzi.

Dziennik ustaw i rozporządzeń krajowych

dla

Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Rok 1875. Wydano i rozesłano dnia 16. Sierpnia 1875. **Część XX.**

Nr. 46.

Ogłoszenie

c. k. Namiestnictwa z dnia 18. Lipca 1875 L. 27699 o zezwoleniu gminie miasta Knt na pobór dodatkn gminnego do podatku konsumcyjnego od mięsa.

Jego ces. król. Apostolska Mość raczył Najwyższem postanowieniem z dnia 21. Maja 1875 Najłaskawiej zatwierdzić uchwałę Sejmu Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, którą gminie miasta Kut, powiatu Kossowskiego zezwolono pobierać przez lat dziewięć począwszy od roku 1875 na pokrycie jej wydatków gminnych dodatek w wysokości siedmdziesięciu pięciu (75)% podatku konsumcyjnego od mięsa.

Co się w skutek reskryptu wysokiego c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 24. Maja 1875 l. 7662 do powszechnej wiadomości podaje.

W zastępstwie:

Bartmański w. r.

Nr. 47.

Ustawa

obowiązująca dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, dotycząca rozłączenia osady Obarzym i Temeszów powiatu Brzozowskiego, dotychczas w jednę gminę połączonych.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam co następuje:

Art. I.

Osady Obarzym i Temeszów w powiecie Brzozowskim położone, dotychczas w jedną gminę połączone, rozłącza się, a każda z nich stanowi odtąd w obrębie swoich granic katastralnych odrębną gminę.

Art. II.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Schönbrun, 7. Lipca 1875.

Franciszek Józef w. r.

Auersperg w. r.

Dziennik ustaw i rozporządzeń krajowych

dla

Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Rok 1875. Wydano i rozesłano dnia 31. Sierpnia 1875. **Część XXI.**

Nr. 48.

Ogłoszenie

c. k. Namiestnictwa z dnia 13. Sierpnia 1875 L. 35982 o pozwoleniu gminie miasta Rzeszowa na pobór dodatku gminnego do podatku konsumcyjnego od wina.

Jego ces. i król. Apostolska Mość raczył Najwyższem postanowieniem z dnia 8. Lipca b. r. najłaskawiej zatwierdzić uchwałę Sejmu królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, którą gminie miasta Rzeszowa dozwolono pobierać przez lat sześć (6) 100% dodatek do podatku konsumcyjnego od wina.

Co się w skutek reskryptu wysokiego c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 12. Lipca 1875 l. 10458 do powszechnej wiadomości podaje.

W zastępstwie:

Bartmański w. r.

Nr. 49.

Ogłoszenie

Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem z d. 8. Sierpnia 1875 L. 18452 dotyczące podwyższenia taksy leczenia w szpitalu powszechnym w Jaśle.

Na podstawie art. II. ustawy krajowej z dnia 12. Grudnia 1869 (Dz. ust. i rozp. kr. Nr. 8. z r. 1870) ustanawia Wydział krajowy począwszy od

15. Sierpnia 1875 dla szpitala powszechnego w Jaśle za pielęgnowanie chorych następującą taksę:

a) od osób dorosłych 60 ct. dziennie;

b) od dzieci do lat 7 — 35 ct. dziennie.

We Lwowie, dnia 8. Sierpnia 1875.

Zastępca Marszałka krajowego

Pietruski w. r.

Skwarczyński w. r.

Nr. 50.

Ogłoszenie

c. k. Namiestnictwa z dnia 9. Sierpnia 1875 l. 38494 o zezwoleniu na pobór dodatków do wszystkich podatków bezpośrednich gminom Barczków, Jaworówka, Bania i Piadyki.

Jego ces. król. Apostolska Mość raczył Najw. postanowieniem z dnia 14. Lipca b. r. najmiłościwiej zatwierdzić uchwałę Sejmu krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, następującej treści:

Na pokrycie wydatków gminnych pozwala się na pobór dodatków do wszystkich podatków bezpośrednich (bez nadzwyczajnego dodatku) następującym gminom:

gminie Barczków powiatu Bocheńskiego w r. 1875 w wysokości Pięćdziesiąt pięć (55) %;

gminie Jaworówka powiatu Kałuskiego w r. 1876 w wysokości Pięćdziesiąt siedm i pół ($57\frac{1}{2}$) %;

gminie Bania powiatu Kałuskiego w r. 1876 w wysokości Sześćdziesiąt sześć i pół ($66\frac{1}{2}$) %;

gminie Piadyki, powiatu Kołomyjskiego w r. 1875 w wysokości Siedmdziesiąt i cztery (74)%.

Co się podaje do wiadomości wskutek wys. reskryptu Jego Excellencyi P. Ministra spraw wewnętrznych z dnia 22. Lipca b. r. l. 10919.

W zastępstwie:

Bartmański w. r.

Dziennik ustaw i rozporządzeń krajowych

dla

Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Rok 1875. Wydano i rozesłano dnia 31. Sierpnia 1875. **Część XXI.**

Nr. 48.

Ogłoszenie

c. k. Namiestnictwa z dnia 13. Sierpnia 1875 L. 35982 o pozwoleniu gminie miasta Rzeszowa na pobór dodatku gminnego do podatku konsumcyjnego od wina.

Jego ces. i król. Apostolska Mość raczył Najwyższem postanowieniem z dnia 8. Lipca b. r. najłaskawiej zatwierdzić uchwałę Sejmu królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, którą gminie miasta Rzeszowa dozwolono pobierać przez lat sześć (6) 100% dodatek do podatku konsumcyjnego od wina.

Co się w skutek reskryptu wysokiego c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 12. Lipca 1875 l. 10458 do powszechnej wiadomości podaje.

W zastępstwie:

Bartmański w. r.

Nr. 49.

Ogłoszenie

Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem z d. 8. Sierpnia 1875 L. 18452 dotyczące podwyższenia taksy leczenia w szpitalu powszechnym w Jaśle.

Na podstawie art. II. ustawy krajowej z dnia 12. Grudnia 1869 (Dz. ust. i rozp. kr. Nr. 8. z r. 1870) ustanawia Wydział krajowy począwszy od

15. Sierpnia 1875 dla szpitala powszechnego w Jaśle za pielęgnowanie chorych następującą taksę:

a) od osób dorosłych 60 ct. dziennie;

b) od dzieci do lat 7 — 35 ct. dziennie.

We Lwowie, dnia 8. Sierpnia 1875.

Zastępca Marszałka krajowego

Pietruski w. r.

Skwarczyński w. r.

Nr. 50.

Ogłoszenie

c. k. Namiestnictwa z dnia 9. Sierpnia 1875 l. 38494 o zezwoleniu na pobór dodatków do wszystkich podatków bezpośrednich gminom Barczków, Jaworówka, Bania i Piadyki.

Jego ces. król. Apostolska Mość raczył Najw. postanowieniem z dnia 14. Lipca b. r. najmiłościwiej zatwierdzić uchwałę Sejmu krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, następującej treści:

Na pokrycie wydatków gminnych pozwala się na pobór dodatków do wszystkich podatków bezpośrednich (bez nadzwyczajnego dodatku) następującym gminom:

gminie Barczków powiatu Bocheńskiego w r. 1875 w wysokości Pięćdziesiąt pięć (55) %;

gminie Jaworówka powiatu Kałuskiego w r. 1876 w wysokości Pięćdziesiąt siedm i pół ($57^1/_2$) %;

gminie Bania powiatu Kałuskiego w r. 1876 w wysokości Sześćdziesiąt sześć i pół ($66^1/_2$) %;

gminie Piadyki, powiatu Kołomyjskiego w r. 1875 w wysokości Siedmdziesiąt i cztery (74)%.

Co się podaje do wiadomości wskutek wys. reskryptu Jego Excellencyi P. Ministra spraw wewnętrznych z dnia 22. Lipca b. r. l. 10919.

W zastępstwie:

Bartmański w. r.

Dziennik ustaw i rozporządzeń krajowych

dla

Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Rok 1875. Wydano i rozesłano dnia 15. Września 1875. **Część XXII.**

Nr. 51.

Ogłoszenie

c. k. Namiestnictwa z dnia 11. Lipca 1875 L. 32686 względem uprawnienia obszaru dworskiego w Ilkowicach do pobierania myta przewozowego.

Jego ces. i król. Apostolska Mość raczył Najwyższem postanowieniem z dnia 20. b. m. najłaskawiej zatwierdzić następującą uchwałę Sejmu krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, względem nadania obszarowi dworskiemu w Ilkowicach powiatu Tarnowskiego, prawa do pobierania myta przewozowego na rzece Dunajcu.

I.

Obszarowi dworskiemu w Ilkowicach powiatu Tarnowskiego, nadaje się na przeciąg lat pięciu od wejścia w wykonanie tej uchwały, prawo do pobierania myta przewozowego na rzece Dunajcu przy drodze komunikacyjnej z Tarnowa do Radłowa, pod warunkiem utrzymywania przedmiotu omyconego kosztem własnym i w dobrym stanie.

II.

Opłatę myta pobierać należy według następującego wymiaru:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 4 (cztery) ct.

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 2 (dwa) ct.

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 1 (jeden) ct.

d) od każdej osoby wyjąwszy woźnicę lub jeźdzca na koniu 2 (dwa) ct.
konie, krowy, woły, muły i osły należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, źrebięta, owce, kozy i świnie do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem, nie opłaca się żadnej należytości.

Zwierzęta które ssą i przy matkach idą są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy, względem uwolnienia od opłaty mytniczej, lub zniżenia takowej.

Co się w skutek reskryptu Wys. c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 24. Czerwca 1875 l. 9486 do powszechnej wiadomości podaje.

W zastępstwie:

Bartmański w. r.

Nr. 52.

Ogłoszenie

c. k. Namiestnictwa z dnia 11. Lipca 1875 L. 32686 względem upoważnienia wydziału powiatowego w Krośnie do pobierania myta mostowego.

Jego ces. i król. Apostolska Mość raczył Najwyższem postanowieniem z dnia 20. b. m. najłaskawiej zatwierdzić następującą uchwałę Sejmu krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem względem udzielenia Wydziałowi powiatowemu w Krośnie prawa do pobierania myta mostowego od mostu na rzece Wisłoku przy drodze z Krosna do Korczyna.

I.

Wydziałowi powiatowemu w Krośnie w zastępstwie funduszu powiatowego, nadaje się na przecieg dalszych lat pięciu od wejścia w wykonanie tej uchwały, prawo do pobierania myta mostowego od mostu na rzece Wisłoku przy drodze z Krosna do Korczyna pod warunkiem utrzymywania tego mostu w dobrym stanie kosztem funduszu powiatowego.

II.

Opłatę myta pobierać należy podług następującego wymiaru:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 2 (dwa) ct.

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 1 (jeden) ct.

c) od każdej sztuki pędzonego bydła drobnego t. j. cieląt, owiec, źrebiąt, kóz i świń z wyjątkiem źrebiąt, cieląt i t. d. ssących przy matkach ½ (pół) ct.

III.

Oprócz wyjątków co do uiszczania opłaty myta przepisanych dla dróg krajowych, uwalnia się nadto mieszkańców miasta Krosna od ponoszenia tej opłaty.

IV.

Przy poborze myta tego mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłat mytniczych lub o zniżeniu takowych nawet w tych wypadkach, gdzie ustawa obecna nie zawiera w tej mierze wyraźnego postanowienia.

Co się wskutek reskryptu wys. c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych obecna z dnia 24 Czerwca 1875 l. 9486 do powszechnej wiadomości podaje.

W zastępstwie:

Bartmański w. r.

Nr. 53.

Ogłoszenie

c. k. Namiestnictwa z dnia 11. Lipca 1875 L. 32686 względem upoważnienia rady powiatowej w Lisku do pobierania myta przewozowego.

Jego ces. i król. Apostolska Mość raczył Najwyższem postanowieniem z dnia 20. b. m. najłaskawiej zatwierdzić następującą uchwałę Sejmu krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, względem udzielenia Radzie powiatowej w Lisku dalszego prawa do pobierania myta przewozowego na rzece Sanie pod Liskiem przy drodze powiatowej Baligrodzkiej.

I.

Radzie powiatowej w Lisku w zastępstwie funduszu drogowego nadaje się na dalsze lat 5 od wejścia w wykonanie tej uchwały prawo do pobierania myta przewozowego na rzece Sanie pod Liskiem przy drodze powiatowej Baligrodzkiej pod warunkiem utrzymywania przedmiotu omyconego własnym kosztem i w dobrym stanie.

II.

Opłatę myta pobierać należy podług następującego wymiaru:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 6 (sześć) ct.

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od wierzchowca, tudzież od każdej sztuki bydła pędzonego ciężkiego, jako to: od koni, wołów, bujaków, krów, jałówek, byków, mułów i osłów, jako też od każdej sztuki młodego bydła tego rodzaju 3 (trzy) ct.

Wyjątek stanowią bydlęta wszelkiego rodzaju ssące przy matkach, za które się myta nie opłaca.

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego, jako to: od cieląt, owiec, kóz i nierogacizny, jako też od każdej pędzonej sztuki młodego bydła tegoż rodzaju n. p. od prosiąt, jagniąt, koźląt $1\frac{1}{2}$ (jeden i pół) ct.
d) od każdej osoby bez różnicy, wyjąwszy woźnicy lub jeźdzca na koniu 1 (jeden) ct.

III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy względem uwolnienia od opłaty mytniczej albo zniżenia takowej.

Co się w skutek reskryptu wys. c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 24. Czerwca 1875 l. 9486 do powszechnej wiadomości podaje.

W zastępstwie:

Bartmański w. r.

Nr. 54.

Ogłoszenie

c. k. Namiestnictwa z dnia 11. Lipca 1875 L. 32686 względem uprawnienia obszaru dworskiego w Podłężu do pobierania myta przewozowego.

Jego ces. i król Apostolska Mość raczył Najwyższem postanowieniem z dnia 20. b. m. najłaskawiej zatwierdzić następującą uchwałę Sejmu krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem względem nadania obszarowi dworskiemu w Podłężu powiatu Chrzanowskiego, prawa do pobierania myta przewozowego na rzece Wiśle pomiędzy Podłężem a Spytkowicami.

I.

Obszarowi dworskiemu w Podłężu powiatu Chrzanowskiego nadaje się na dalsze lat pięć od wejścia w wykonanie tej uchwały prawo do pobierania myta przewozowego na rzece Wiśle, pomiędzy Podłężem a Spytkowicami pod warunkiem utrzymywania przyborów przewozowych własnym kosztem i w dobrym stanie.

II.

Opłatę myta pobierać należy według następującego wymiaru:
a) od każdej osoby bez różnicy wyjąwszy woźnicę lub jeźdzca na koniu 1 (jeden) ct.
b) od jednego konia idącego pod wierzchem, pędzonego albo zaprzężonego 3 (trzy) ct.
c) od jednego źrebięcia do dwóch lat 1 (jeden) ct.;

d) od jednego wołu na rzeź albo w jarźmie, krowy, jałownika, bukała i trzylatki 3 (trzy) ct.;
e) od jednego cielęcia nie mającego jeszcze dwóch lat, świni karmnej, owcy, kozy, kozła i małych świń 1 (jeden) ct.

III.

Przy poborze opłaty mytniczej, zachować należy wszystkie przepisy odnoszące się do uwolnienia od tej opłaty, lub do zniżenia takowej.

Co się w skutek reskryptu wys. c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 24. Czerwca 1875 l. 9486 do powszechnej wiadomości podaje.

W zastępstwie:
Bartmański w. r.

Nr. 55.
Ogłoszenie

c. k. Namiestnictwa z dnia 11. Lipca 1875 L. 32686 względem uprawnienia obszaru dworskiego w Podmichalu do pobierania myta przewozowego.

Jego ces. i król. Apostolska Mość raczył Najwyższem postanowieniem z dnia 20. b. m. najłaskawiej zatwierdzić następującą uchwałę Sejmu krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, względem nadania obszarowi dworskiemu w Podmichalu powiatu Kałuskiego, dalszego prawa do pobierania myta przewozowego na rzece Łomnicy.

I.

Obszarowi dworskiemu w Podmichalu, powiatu Kałuskiego nadaje się na dalsze lat pięć od wejścia w wykonanie tej uchwały prawo do pobierania myta przewozowego na rzece Łomnicy we wsi Podmichale, pod warunkiem utrzymywania przyborów przewozowych własnym kosztem i w dobrym stanie.

II.

Opłatę myta pobierać należy według następującego wymiaru:
a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 2 (dwa) ct.;
b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od wierzchowca, tudzież od każdej sztuki bydła pędzonego ciężkiego, jako to: od koni, wołów, bujaków, krów, byków, mułów i osłów 2 (dwa) ct.;
c) od każdej sztuki pędzonego młodego bydła tegoż rodzaju, oraz od każdej sztuki bydła drobnego, jako to: od cieląt, owiec, kóz, nierogacizny z wyjątkiem cieląt i źrebiąt ssących przy matkach 1 (jeden) ct.;

d) od każdej osoby bez różnicy, wyjąwszy woźnicę lub jeźdzca na koniu 2 (dwa) ct.;

e) od każdej osoby z taczkami lub wózkiem 4 (cztery) ct.

III.

Przy poborze opłaty mytniczej mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od tej opłaty lub o zniżeniu takowej

IV.

Oprócz wyjątków co do ponoszenia myta przepisanych uwalnia się nadto mieszkańców gminy w Podmichalu.

Co się w skutek reskryptu wys. c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych dnia 24. Czerwca 1875 l. 9486 do powszechnej wiadomości podaje.

W zastępstwie:
Bartmański w. r.

Nr. 56.

Ogłoszenie

c. k. Namiestnictwa z dnia 11. Lipca 1875 L. 32686 względem uprawnienia państwa Przeworsk do pobierania myta przewozowego.

Jego ces. i król. Apostolska Mość raczył Najwyższem postanowieniem z dnia 20. b. m. najłaskawiej zatwierdzić następującą uchwałę Sejmu krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem względem nadania państwu Przeworsk w powiecie Łańcuckim, prawa do pobierania myta przewozowego na rzece Wisłoku we wsi Korniaktowie na dalsze lat pięć.

I.

Państwu Przeworsk w powiecie Łańcuckim, nadaje się na przeciąg lat pięciu od wejścia w wykonanie tej uchwały prawo do pobierania myta przewozowego na rzece Wisłoku we wsi Korniaktowie pod warunkiem utrzymywania przedmiotu omyconego własnym kosztem i w dobrym stanie.

II.

Opłatę myta pobierać należy podług następującego wymiaru:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 2 (dwa) ct.;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od wierzchowca, tudzież od każdej sztuki bydła pędzonego ciężkiego, jako to: od koni, wołów, bujaków, krów, jałówek, byków, mułów, osłów i od każdej pędzonej sztuki bydła tego rodzaju 1 (jeden) ct.;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego, jako to: od cieląt, owiec, kóz, nierogacizny z wyjątkiem źrebiąt, cieląt i t. d. ssących przy matkach 1 (jeden) ct.;

d) od każdej osoby wyjąwszy woźnicę lub jeźdzca na koniu 2 (dwa) ct.;

e) od osoby z taczkami lub wózkiem 4 (cztery) ct.

III.

Przy poborze opłaty mytniczej mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty myta lub o zniżeniu takowej.

Co się w skutek reskryptu Wys. c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 24. Czerwca 1875 l. 9486 do powszechnej wiadomości podaje.

W zastępstwie:

Bartmański w. r.

Dziennik ustaw i rozporządzeń krajowych

dla

Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Rok 1875. Wydano i rozesłano dnia 30. Września 1875. **Część XXIII.**

Nr. 57.

Rozporządzenie c. k. Prezydjum Namiestnictwa

z dnia 21. sierpnia 1875 do l. 4287/pr.

w sprawie przeprowadzenia ustawy państwowej z dnia 27. lipca 1871 L. 88 d. p. p. normującej policyjne wydalenie i odsyłanie pod strażą.

Na mocy §. 19. ustawy z dnia 27. lipca 1871 L. 88 d. p. p. postanawia się w porozumieniu z Wydziałem krajowym w sprawie uregulowania policyjnego wydalenia i odsyłania pod strażą, co następuje:

Art. 1.

Jedynie osoby w §. 1. powołanej ustawy szczegółowo wymienione mogą być odsełane, a to albo za paszportem przymusowym albo szupasem (§. 3. lit. a. i b.). Policyjnie zaś wydalone mogą być osoby wymienione w §. 1. i w piątym ustępie §. 2. tejże ustawy.

Kiedy ma nastąpić policyjne wydalenie, stanowi drugi ustęp §. 2. u. p. Tak odesłanie jak policyjne wydalenie może nastąpić tylko na podstawie prawomocnego wyroku.

Art. 2.

C. k. Starostwa i c. k. Dyrekcye Policyi we Lwowie i Krakowie, powołane są jako władze szupasowe do wydawania w pierwszej instancyi wyroków na odesłanie i policyjne wydalenie.

Wykonanie wyroków na odesłanie należy w poruczonym zakresie działania do naczelników gmin, w których są stacye szupasowe.

Załączone wykazy zawierają oznaczenie ustanowionych niniejszem stacyi szupasowych głównych czyli zbiorowych i pobocznych tudzież głównych duktów szupasowych.

Art. 3.

Przed wydaniem każdego wyroku sprawdzić należy:

1. czy osoba zakwestyonowana kwalifikuje się w myśl §. 1. względem §. 2. p. u. do odesłania lub policyjnego wydalenia, i

2. gminę, do której ta osoba przynależy.

Jeżeli zatem przynależność zakwestyonowanej osoby nie jest udowodnioną dokumentami, natenczas władza szupasowa winna bezzwłocznie wdrożyć odpowiedne dochodzenie celem sprawdzenia takowej. Za wszelkie koszta wynikłe wskutek nieprzestrzegania tych postanowień, odpowiada władza, która wydała wyrok.

Art. 4.

Do władzy szupasowej należy oznaczenie sposobu wykonania wyroku, winna zatem w wyroku dokładnie wymienić stacye szupasowe, przez które ma przejść osoba odsyłana; a jeżeli użytą będzie kolej żelazna, oznaczy władza szupasowa stację kolejową, w której osoba odsyłana ma wsiąść, tudzież stacyę na której opuścić ma pociąg.

Przy odsyłaniu za paszportem przymusowym należy nadto oznaczyć termin do odbycia tej drogi, jak nie mniej wyrazić, czy osoba odsyłana posiada przy sobie fundusze do pokrycia kosztów podróży lub czy jej na wyżywienie dostarczoną być ma zapomoga.

Dalej należy w wyrokach na odesłanie pod strażą oznaczyć środki bezpieczeństwa, które przy konwojowaniu zachowane być mają, a mianowicie czy osoba odsyłana ma odbyć wskazaną drogę pod eskortą c. k. żandarmeryi, czy ma być okutą w kajdanki i t. p.

W końcu mają być w każdym wyroku dokładnie wyrażone prawne powody odesłania.

A że §. 3. ust. państw. postanawia, iż odsyłania pod strażą unikać należy dopóty, dopóki cel może być osiągnięty za pomocą paszportu przymusowego, więc też w wyrokach na odesłanie pod strażą ma być przytoczony powód, z jakiego użycie tego środka uważano za potrzebne.

Art. 5.

Władza szupasowa wskazując w wyroku kierunek odesłania winna uwzględniać najkrótszą drogę do najbliższej stacyi zbiorowej czyli głównej.

Dla oszczędzenia wydatków należy używać ile możności kolei żelaznych, a to kolei Karola Ludwika, Czerniowieckiej, Arcyksięcia Albrechta, Dniestrzańskiej i galicyjsko-węgierskiej czyli tak zwanej Łupkowskiej. Nie należy jednakże zarządzać odsyłania koleją na krótszą przestrzeń jak od jednej stacyi zbiorowej do drugiej.

Transporta koleją żelazną odbywać się będą ze wschodu na zachód co piątku pociągiem mięszanym odchodzącym z Podwołoczysk ku Krakowu, z zachodu na wschód zaś także mięszanym pociągiem odchodzącym co poniedziałku z Krakowa ku Podwołoczyskom.

Do tych pociągów zastosować należy transporta osób odsyłanych, odbywające się innemi pociągami lub publicznemi drogami, w kierunku ku stacyom głównym a to w ten sposób, aby na tych stacyach nastąpić mogło bezzwłocznie dalsze odesłanie powyższymi pociągami, tudzież odbieranie przybywających tymi pociągami, w celu dalszego odsyłania w innych kierunkach.

Art. 6.

Obowiązkiem jest naczelnika gminy lub przełożonego obszaru dworskiego, aby z osobą, względem której zachodzi ustawą przewidziany powód do jej odesłania lub policyjnego wydalenia, postąpić wedle przepisu §. 8. u. p. Władza szupasowa winna bezzwłocznie wdrożyć odpowiednie dochodzenie (Art. 3).

Władze w ogóle są odpowiedzialne za wszelką nieusprawiedliwioną zwłokę w traktowaniu sprawy.

Art. 7.

Władza szupasowa przeszle wyrok naczelnikowi gminy, w której się znajduje osoba zakwestjonowana w celu dalszego postępowania. A jeżeli ta gmina nie jest stacyą szupasową, lub gdy osoba zakwestjonowana jest przytrzymaną na obszarze dworskim, natenczas przeszle jej władza szupasowa wyrok na odesłanie w dwóch egzemplarzach.

Gdyby zaś chodziło o odesłanie cudzoziemca, natenczas winna władza szupasowa nadto przesłać odpis wyroku właściwej c. k. władzy pogranicznej w tej miejscowości, w której cudzoziemiec ma przejść granicę galicyjską do innego państwa. O treści zaś wyroku a mianowicie o sprawdzonej przynależności i o prawnym powodzie odesłania doniesie władza szupasowa Wydziałowi tego kraju, w którym znajduje się gmina przynależności osoby odsyłanej.

Art. 8.

Naczelnik gminy niebędącej stacyą szupasową, lub też przełożony obszaru dworskiego, gdzie się znajduje osoba zakwestyonowana ogłosi przesłany wyrok przytrzymanej osobie.

Po prawomocności wyroku odeszle tę osobę wraz z jej rzeczami i papierami, tudzież z jednym egzemplarzem wyroku do pierwszej w wyroku wskazanej stacyi szupasowej, gdyby zaś wyrok opiewał na odesłanie pod strażą, doda szupaśnikowi pewnego strażnika, który ma pieniądze, kosztow-

ności, papiery jak niemniej inne rzeczy szupaśnikowi odebrane, tudzież wyrok szupasowy za rewersem odebrać i wraz z szupaśnikiem odstawić do wskazanej stacyi szupasowej.

Stacya szupasowa zaś wyda strażnikowi potwierdzenie na odbiór szupaśnika i jego rzeczy, które to poświadczenie wysełająca zwierzchność ma zachować. W razie gdy wyrok opiewa na policyjne wydalenie, a osoba mimo prawomocności takowego, wydalić się nie chce, natenczas winien naczelnik gminy względnie przełożony obszaru dworskiego donieść o tem bezzwłocznie władzy wyrokującej i wyczekiwać dalszych jej zarządzeń.

Art. 9.

Oznaczona w wyroku pierwsza stacya szupasowa, stosownie do prawo-
Form. mocnego wyroku albo wystawia osobie odsyłanej paszport przymusowy
A (Formularz A), albo też wykonuje wyrok na odesłanie pod strażą wydając
Form. B. szupaśnikowi kartę szupasową (Form. B), do której należy dołączyć wszystkie papiery podróżne i dokumenta szupaśnika wyświecające jego przynależność.

Art. 10.

Stacye szupasowe obowiązane są w ogóle mieć staranie, aby osoby odsyłane bez zwłoki dalej do następującej stacyi odstawione były.

Art. 11.

Ostatnia w wyroku wskazana stacya szupasowa winna szupaśnika, jego rzeczy i papiery oddać zwierzchności gminnej, do której przynależy, a przy cudzoziemcach właściwej władzy pogranicznej, kartę zaś szupasową zaopatrzoną przez zwierzchność gminną względnie władzę pograniczną potwierdzeniem odebrania szupaśnika przesłać najpóźniej do 3 dni tej władzy, która wydała wyrok na odesłanie pod strażą.

Odesłany za paszportem przymusowym, winien zaraz po przybyciu do miejsca przeznaczenia, przedstawić się tamtejszej zwierzchności gminnej, względnie władzy pogranicznej, i tamże złożyć swój paszport przymusowy. Zwierzchność gminna, względnie władza pograniczna, przeszle zaś ten paszport z potwierdzeniem daty przybycia osoby odesłanej, tej władzy, która wydała wyrok na odesłanie za paszportem przymusowym.

Przy odsyłaniu cudzoziemca po za granicę państwa winna nadto władza pograniczna osobę przystawioną jej pod strażą oddać najbliższej władzy zagranicznej; zaś osobie przybywającej za paszportem przymusowym nowy wystawić paszport przymusowy za granicę.

Art. 12.

Władza szupasowa przekona się z końcem każdego miesiąca czy nadesłano jej wszystkie karty szupasowe i paszporty przymusowe; a gdyby

odesłanie takowych za długo było zwlekanem, winna dochodzić tego przyczyny i wedle wyniku postąpić.

Art. 13.

Każda stacya szupasowa winna prowadzić ewidencyę wszystkich jej do odesłania oddanych osób, i w tym celu utrzymywać protokół szupasowy (Formularz C). Form. C.

Art. 14.

Stacya szupasowa obowiązaną jest dać osobie odsyłanej odpowiednie wyżywienie, oczyścić ją w razie potrzeby i zaopatrzyć w konieczną do pory roku zastosowaną odzież, tudzież obuwie, a co w tym względzie uczyni, ma uwidocznić w protokole szupasowym i na karcie szupasowej względnie w paszporcie przymusowym.

Art. 15.

Stacye szupasowe winne uwzględniać stan zdrowia osoby odsyłanej, i gdyby takowy był wątpliwym, zasięgnąć zdania lekarza. Skoro lekarz uzna, że dalsze odesłanie nastąpić nie może, należy chorego zatrzymać na stacyi i odpowiednio pielęgnować, póki dalsze odesłanie bez niebezpieczeństwa dla jego zdrowia nie da się uskutecznić.

Gdyby jednak lekarz uznał, że choroba dłużej trwać będzie i że wymaga staranniejszej umiejętnej pielęgnacyi, natenczas oddać należy chorego do najbliższego szpitala.

O zachorowaniu odsyłanego, względnie o oddaniu tegoż do szpitala należy bezzwłocznie donieść władzy szupasowej, która wydała wyrok.

Art. 16.

Odstawianie pod strażą odbywa się zwykle pieszo, wozu zaś użyć wolno tylko w wypadku stwierdzonej przez lekarza konieczności.

Wywód lekarza tak w tym, jak w wypadkach w poprzednim artykule wskazanych, należy zachować w aktach, a poczynione zarządzenia uwidocznić na karcie szupasowej i w protokole szupasowym.

Art. 17.

Jeżeliby w ciągu transportu okazała się ze względu na zdrowie szupaśnika lub na bezpieczeństwo publiczne, konieczność zmienienia wskazanego wyrokiem sposobu prowadzenia lub eskortowania, natenczas stacya szupasowa winna przedstawić stan rzeczy przełożonemu jej staroście, a do nadejścia jego decyzyi zatrzymać szupaśnika w bezpiecznem miejscu.

C. k. Starosta winien, pod odpowiedzialnością za koszta przydłużonego utrzymania szupaśnika, wydać bezzwłocznie stosowne polecenie.

Art. 18.

Stacya szupasowa winna utrzymywać pewną i wystarczającą straż do odprowadzania odsyłanych pod strażą. Do straży tej należy wybierać ludzi silnych i statecznych.

Strażnicy mają być należycie o obowiąkach służby pouczeni, do służby zaprzysiężeni i odpowiednio uzbrojeni.

Ilość tych strażników w ogóle zastosowaną być ma do miejscowej potrzeby.

W gminach, przez które rzadko i niewielkie przechodzą transporta szupaśników, mogą być zwyczajne sługi gminne używane do konwoju.

C. k. Starostwa oznaczają w swoich powiatach gminy, które mają utrzymywać odrębną straż szupasową, zaprzysięgają takową i przepisują sposób jej uzbrojenia.

Art. 19.

Każda stacya szupasowa ma odsyłać szupaśników pod nadzorem straży, której ilość w pojedynczym wypadku zastosować należy do liczby szupaśników, ich płci, wieku, konduity i sposobu transportowania.

Przy transportowaniu wozem nie może być woźnica uważanym za strażnika szupasowego.

Strażnikowi należy oddać za rewersem pieniądze, rzeczy i papiery od szupaśnika odobrane a w karcie szupasowej wyszczególnione.

Stacya szupasowa odbierając odstawionego jej szupaśnika, wyda strażnikowi poświadczenie na odstawienie szupaśnika i oddanie jego pieniędzy, rzeczy i papierów, któreto poświadczenie winna stacya wysełająca zachować w aktach.

Art. 20.

Transport szupaśników na drogach publicznych odbywa się w dzień od stacyi do stacyi i nie wolno pod karą wstępować do karczem lub zbaczać z drogi publicznej na ścieżki i manowce.

Transport wozem może w jednym dniu odbywać się przez dwie stacye z tymsamym strażnikiem; w innych wypadkach zmienia się straż na każdej stacyi.

Art. 21.

Transport szupaśników koleją żelazną odbywa się pod strażą żandarmeryi, której jednakże w stacyach głównych, gmina będąca stacyą szupasową, winna według potrzeby dodać swoją straż do pomocy. Strażnik taki biorąc udział przy konwojowaniu szupaśników stoi pod komendą żandarma.

Konwój szupaśników ransportowanych koleją, zmienia się zwykle na każdej głównej stacyi szupasowej, może jednakże w razie potrzeby ta sama eskorta i dalej transportować.

Art. 22.

Stacya szupasowa będąca przy głównej stacyi kolei żelaznej, jest obowiązaną dostawić szupaśników na dworzec pod strażą, która ma być wysłaną w takiej ilości, aby wedle potrzeby mogła udzielić pomocy eskorcie przybywającego koleją transportu szupaśników.

Eskorta opuszczająca pociąg winna wysiadających szupaśników odprowadzić i oddać zwierzchności gminy będącej stacyą szupasową.

Art. 23.

W razie ucieczki szupaśnika zawiadomi jego strażnik zaraz zwierzchność gminy i posterunek żandarmeryi koło których przechodzi, zaś stacya szupasowa uwiadomi bezzwłocznie o ucieczce szupaśnika posterunek żandarmeryi, w którego rejone leży i przełożone c. k. Starostwo, w celu zarządzenia odszukania zbiega. Starostwo zbada zaraz przyczynę ucieczki, winnych stosownie ukarze i uwiadomi o ucieczce władzę, która wydała wyrok.

Art. 24.

Naczelnicy gmin odpowiadają w myśl §§. 64. i 102. względnie §. 108. u. g. za każde uchybienie przeciw przepisom ustawy państwowej i niniejszego rozporządzenia.

C. k. Starostwa czuwać mają pod osobistą odpowiedzialnością nad tem, aby gminy wypełniały swoje pod tym względem obowiązki, a mianowicie aby stacye szupasowe utrzymywały odpowiednie lokalności dla pomieszczenia i straż do odstawienia szupaśników. W razie zaniedbywania tych obowiązków postąpi c. k. Starosta według §. 108. względnie §. 107. u. g.

O stanie urządzeń szupasowych mają się przekonywać c. k. Starostowie od czasu do czasu i w razie dostrzeżonych usterek wydawać gminom stosowne pouczenie.

§. 25.

W celu kontroli i wykazania z końcem roku administracyjnego wszystkich zarządzonych odsyłań za paszportem przymusowym i pod strażą jak niemniej policyjnych wydaleń mają c. k. Starostwa i c. k. Dyrekcye Policyi we Lwowie i Krakowie prowadzić osobne wykazy wydanych wyroków (Formularze D. i E.) **Form. D. i E.**

Art. 26.

Postanowienia niniejszego okólnika wchodzą w moc obowiązującą z dniem 30tym po dniu ich ogłoszenia w dzienniku ustaw krajowych.

W zastępstwie **Bartmański** w. r.

Wykaz głównych duktów szupasowych.

Główną drogą szupasową jest kolej żelazna od Brodów i Podwołoczysk do Lwowa i ku Krakowowi, dalej następujące drogi poprzeczne:

1. Ze Zbaraża do Tarnopola, stąd przez Czortków, Zaleszczyki do Czerniowiec.
2. Z Sokala do Lwowa, stąd do Sniatyna lub Stryja, i dalej do granicy węgierskiej ku Wereckowi.
3. Cieszanów, Jarosław, Przemyśl, Dobromil, Chyrów, z Chyrowa albo przez Turkę do Użoka lub na Zagórz do Łupkowa.
4. Z Niska i Leżajska do Sokołowa, dalej do Rzeszowa i na Tyczyn, Domaradz do Dukli, lub na Sanok, Zagórz do Łupkowa.
5. Tarnobrzeg, Baranów, Mielec, Przecław do Dębicy, stąd do Pilzna na Jasło do Dukli.
6. Szczucin, Uście do Tarnowa, Ciężkowice, Gorlice, stąd na Grybów do Nowego Sącza i przez Piwniczne za granicę.
7. Bochnia, Limanowa do Nowego Sącza i do Piwnicznej.
8. Kraków, Myślenice, Spytkowice, Chrzanów, Oświęcim, Kęty, Żywiec i Milówka.

Formularz A do przepisów regulujących szupasnictwo.

Paszport przymusowy.

Na mocy prawomocnego orzeczenia szupasowego c. k. . . . . jako władzy szupasowej z d. . . . .187 . . roku do l. . . .
urodzonej w roku 18 . . przynależnej do gminy . . . . .
w powiecie . . . . . . i w kraju . . . , .
trudniącej się . . . . . . i mającej się udać do gminy swej przynależnej.

Opis osoby:

Budowa ciała	*Wzrost* . . . .
Twarz	*Cera* . . . .
Włosy	*Brwi* . . . .
Oczy	*Czoło* . . . .
Nos	*Uszy* . . . .
Zęby	*Szczególne znamiona* . . . . .
Mówi po	*Ubranie* . . . .

Osoba wyżej wymieniona obowiązana jest pod rygorem kary zagrożonej w §. 13 ustawy państwowej z 27. lipca 1871 Nr. 88 dz. u. p. udać się do gminy swej przynależnej, a to w przeciągu dni . . . dla odbycia drogi wyznaczonych; — droga odbywać się ma przez następujące stacye szupasowe . . . .
u których stacyj powyższa osoba legitymować się winna przedłożeniem niniejszego paszportu przez każdą stacyą zawidować się mającego, po czem uda się wprost do przynależnej gminy w . . . . przedstawi się zaraz zwierzchności tejże gminy i złoży u niej paszport przymusowy.

Uprasza się Zwierzchność gminy w . . . . . ażeby zaopatrzyła ten paszport potwierdzeniem przybycia szupasowej osoby, i odesłała takowy w 3 dniach c. k. . . . . jako władzy szupasowej.

Od Zwierzchności gminy jako stacyi szupasowej.

(miejscowość) dnia . . . . , . roku.

pieczęć. podpis.

Formularz **B** do przepisów regulujących szupasnictwo.

Karta szupasowa

dla osoby . . . . urodzonej w roku 18 .
przynależnej do gminy . . . w powiecie . . . . .
w kraju . . . . . trudniącej się . . . . . .
które prawomocnem orzeczeniem c. k. . . . .
jako władzy szupasowej z dnia . . . . 18 . . roku do l. . .
skazaną została na przymusowe wydalenie pod strażą i odstawienie szupasem do gminy przynależnej.

Powyższa osoba odsyła się pod strażą) gminną /) żandarmeryj
pod wskazanymi przez władzę szupasową środkami ostrożności za pośrednictwem niniejszej pierwszej stacyi szupasowej przez główną stacyę przy kolei żelaznej . . . . . , i przez ostatnią stacyę szupasową . . . . wozem
koleją żelazną
do gminy przynależnej w N. N. . . . . .

Uprasza się Zwierzchności gmin w stacyach szupasowych, ażeby szupaśnika w sposób przepisany aż do gminy przynależnej odesłały, Zwierzchność gminną ostatniej stacyi zaś aby kartę tę zaopatrzoną w poświadczenie odbioru szupaśnika w 3 dniach odesłała c. k. . . . . . . jako władzy orzekającej.

Opis osoby:

Budowa ciała . . .	*Wzrost*	*Spis odebranych szupaśnikowi rzeczy* . .
Twarz	*Cera*	
Włosy	*Brwi*	
Oczy	*Czoło*	
Nos	*Usta*	
Uszy	*Zęby*	*Załączniki karty szupaśniczej* . . . . .
Broda . . . . . ,	*Szczególne znamiona*	
Mówi po	*Ubranie*	

Od Zwierzchności gminy jako stacyi szupasowej.

w . . . *dnia* . . . . . *roku.*

pieczęć. podpis.

Formularz C.

do przepisów regulujących szupasnictwo.

Formularz C.
do przepisów regulujących szupasnictwo

Protokół szupasowy stacyi szupa

Liczba porządkowa bieżąca	Osoba podlegająca szupasowaniu			Oznaczenie władzy szupasowej, która wydała orzeczenie, datum i liczba, sposób szupasowania za paszportem przymusowym lub szupasem, powód szupasowania	Oznaczenie stacyi szupasowej, która wydała paszport przymusowy lub kartę szupasową, datum i liczba	Czas nadejścia			Czas odesłania			Odległość do najbliższej stacyi
	Imię i Nazwisko	przynależność do										
		kraju, powiatu i	gminy			dzień	godzina	zkąd?	dzień	godzina	i dokąd?	

asowej w N. N.

Wyżywienie lub zapomogę na dzienne wyżywienie	Wydatki szupasowe za																									Adnotacya względem zdarzeń osobliwszych
	Przyodzienie												Rewizya lekarska	dostarczenie leków		oczyszczenie	dalszy transport				s aż			razem		
	Czapka lub okrycie głowy		burka lub stanik		spodnie lub spodnica		koszula		gatki		trzewiki						wozem		koleją żelazną		imię i nazwisko strażnika	należytość konwoju				
	złr.	ct.	złr.	ct.	złr.	ct.	złr.	ct.	złr.	ct.	złr.	ct.		złr.	ct.		złr.	ct.	złr.	ct.		złr.	ct	złr.	ct.	

Formularz D.

Wykaz wydanych w { c. k. Starostwie w________ / c. k. Dyrekcyi Policyi w________ } wyroków na odesłanie w roku administracyjnym________

Liczba porządkowa	Imię i nazwisko	Uznany za przynależnego		Data doniesienia na mocy §. 8. u. p.	Data wyroku na odesłanie		Powody wyroku (ustęp §. 1. u. p.)	Pierwsza i ostatnia stacya szupasowa	Nadesłano kartę szupasową lub paszport przymusowy		Uwaga
		do gminy	na podstawie		pod strażą	za paszportem przymusowym i terminem do stawienia się w gminie przynależności			Pod Datą	Po zawezwaniu do przedłożenia z daty	

Formularz E.

Wykaz wydanych w { c. k. Starostwie w_______ / c. k. Dyrekcyi Policyi w_______ } wyroków na policyjne wydalenie w roku administracyjnym _______

Liczba porządkowa	Imię i nazwisko	Uznany za przynależnego		Data doniesienia na mocy §. 8 u. p.	Data wyroku	Powody wydania wyroku	Data wykonania wyroku i użyte środki przymusowe	Uwaga
		do gminy	na podstawie					

Wykaz stacyi szupasowych.

STACYA					
główna zbiorowa przy				zwyczajna	
kolei żelaznej	Powiat	drogach publicznych	Powiat	miejscowość	Powiat
Oświęcim	Biała	Żywiec	Żywiec	Milówka	
Biała		Wadowice	Wadowice	Ślemień	Żywiec
Chrzanów	Chrzanów	Myślenice	Myślenice	Sucha	
Kraków	Kraków	Nowytarg	Nowytarg	Kenty	Biała
Bochnia	Bochnia	Nowy Sącz	Nowy Sącz	Zator	Wadowice
Brzesko zamiast Słotwiny	Brzesko	Dąbrowa	Dąbrowa	Kalwarya	
Tarnów	Tarnów	Gorlice	Gorlice	Szczakowa	Chrzanów
Dębica	Pilzno	Krosno	Krosno	Krzeszowice	
Ropczyce	Ropczyce	Jasło	Jasło	Skawina	
Rzeszów	Rzeszów	Mielec	Mielec	Wieliczka	Wieliczka
Zagórze	Sanok	Tarnobrzeg	Tarnobrzeg	Gdów	
Łańcut	Łańcut	Nisko	Nisko	Wiśniowa	
Przemyśl	Przemyśl	Kolbuszowa	Kolbuszowa	Lubień	
Ustrzyki dol.	Lisko			Jordanów	Myślenice
				Chabówka	
Chyrów	Staremiasto	Dynów	Brzozów	Krościenko	Nowytarg
Stryj	Stryj	Sanok	Sanok	Lacko	
Drohobycz	Drohobycz	Jarosław	Jarosław	Piwniczna	
Sambor	Sambor	Bircza	Bircza	Krzyżówka	Nowy Sącz
Mościska	Mościska	Turka	Turka	Muszyna	
Gródek	Gródek	Jaworów	Jaworów	Gródek	
Lwów	Lwów	Cieszanów	Cieszanów	Jakóbkowice	
Złoczów	Złoczów	Rawa ruska	Rawa ruska	Limanowa	Limanowa
Krasne		Sokal	Sokal	Mszana	
Chodorów	Bóbrka	Żółkiew	Żółkiew	Lipnica	
Bursztyn	Rohatyn	Rudki	Rudki	Niepołomice	Bochnia
Stanisławów	Stanisławów	Dolina	Dolina	Ujście solne	
Kołomyja	Kołomyja	Kamionka str.	Kamionka str.	Wojnicz	
		Brody	Brody	Radłów	Brzesko
Śniatyn	Śniatyn	Przemyślany	Przemyślany	Zakliczyn	
Tarnopol	Tarnopol	Bóbrka	Bóbrka	Siedliszowice	Dąbrowa
		Kałusz	Kałusz	Szczucin	
		Nadwórna	Nadwórna	Tuchów	Tarnów
		Tłumacz	Tłumacz	Ciężkowice	Grybów
		Kossów	Kossów	Grybów	
		Horodenka	Horodenka	Konieczne	Gorlice
		Buczacz	Buczacz	Dukla	Krosno
		Brzeżany	Brzeżany	Żmigród	
		Zbaraż	Zbaraż	Olpiny	Jasło
		Trembowla	Trembowla	Frysztak	
		Czortków	Czortków	Brzostek	Pilzno
		Borszczów	Borszczów	Pilzno	

STACYA					
główna zbiorowa przy				zwyczajna	
kolei żelaznej	Powiat	drogach publicznych	Powiat	miejscowość	Powiat
		Tłuste	Zaleszczyki	Radomyśl	Mielec
				Czermin	
				Baranów	Tarnobrzeg
				Nabrzezie	
				Grębów	
				Radomyśl	
				Rudnik	Nisko
				Stany	
				Kamień	
				Majdan	Kolbuszowa
				Sokołów	
				Raniszów	
				Wielopole	Ropczyce
				Błażowa	Rzeszów
				Czudec	
				Domaradz	Brzozów
				Brzozów	
				Rymanów	Sanok
				Bukowsko	
				Jaśliska	
				Tyrawa wołoska	
				Przeworsk	Łańcut
				Leżajsk	
				Sieniawa	Jarosław
				Radymno	
				Pruchnik	
				Krzywcza	Przemyśl
				Rybotycze	Bircza
				Nowemiasto	
				Lisko	Lisko
				Baligród	
				Lutowiska	
				Łupków	
				Rajskie	
				Staremiasto	Staremiasto
				Lenina m.	
				Turze	
				Łomna	Turka
				Jasienica zamkowa	
				Wysocko wyż.	
				Tuchołko	Stryj
				Skole	
				Lubieńce	
				Podbuż	Drohobycz
				Medenice	
				Barańczyce	Sambor
				Sądowa wisznia	Mościska

STACYA					
główna zbiorowa przy				zwyczajna	
kolei żelaznej	Powiat	drogach publicznych	Powiat	miejscowość	Powiat
				Krakowiec	
				Wielkie oczy	Jaworów
				Kurniki	
				Cewków	
				Oleszyce	
				Narol	
				Zapałów	Cieszanów
				Brusno	
				Horyniec	
				Magierów	
				Lubycza	Rawa ruska
				Uhnów	
				Przystanie	
				Bełz	
				Byszów	Sokal
				Mosty wielkie	Żółkiew
				Janów	
				Lubień	Gródek
				Szczerzec	
				Dawidów	Lwów
				Chrusno nowe	
				Winniki	
				Komarno	Rudki
				Żydaczów	
				Żurawno	Żydaczów
				Turza wielka	
				Bolechów	
				Wełdzierz	Dolina
				Ludwikówka	
				Różniatów	
				Chwołojów	
				Radziechów	
				Grabowa	Kamionka
				Busk	
				Niesłuchów	
				Stanisławczyk	
				Leśniów	
				Toporów	Brody
				Podkamień	
				Załośce	
				Olesko	
				Podhorce	
				Kołtów	
				Zborów	Złoczów
				Gołogóry	
				Pomorzany	
				Gliniany	Przemyślany
				Kurowice	
				Strzeliska nowe	Bóbrka
				Borynicze	
				Rohatyn	Rohatyn
				Cześniki	

STACYA					
główna zbiorowa przy				zwyczajna	
kolei żelaznej	Powiat	drogach publicznych	Powiat	miejscowość	Powiat
				Wojniłów	Kałusz
				Krasna	
				Sołotwina	Bohorodczany
				Bohorodczany	
				Delatyn	Nadwórna
				Mikuliczyn	
				Sadzawka	
				Tyśmieniczany	Stanisławów
				Halicz	
				Maryampol	
				Ottynia	Tłumacz
				Niżniów	
				Jabłonów	Kołomyja
				Gwoździec	
				Berwinkowa	Kossów
				Zabłotów	Śniatyn
				Obertyn	Horodenka
				Niezwiska	
				Manasterzyska	Buczacz
				Jazłowiec	
				Wiśniowczyk	Podhajce
				Podhajce	
				Szumlany	
				Horożanka	
				Narajów	Brzeżany
				Kozowa	
				Horodyszcze	
				Ihrowice	Tarnopol
				Mikulińce	
				Kujdańce	Zbaraż
				Podwołoczyska	Skałat
				Skałat	
				Touste	
				Darachów	Trembowla
				Hawicze	
				Husiatyn	Husiatyn
				Kopyczyńce	
				Budzanów	Czortków
				Dzuryn	
				Dawidkowce	
				Skała	Borszczów
				Mielnica	
				Nowosiółka	Zaleszczyki
				Zaleszczyki	
				Uścieczko	

Dziennik ustaw i rozporządzeń krajowych

dla

Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Rok 1875. Wydano i rozesłano dnia 5. Października 1875. **Część XXIV.**

Nr. 58.

Obwieszczenie

c. k. Namiestnictwa z dnia 20. Sierpnia 1875 L. 39041 względem upoważnienia gminy łącznie z obszarem dworskim w Zembrzycach do pobierania myta mostowego.

Jego ces. i król. Apostolska Mość raczył Najwyższem postanowieniem z dnia 24 Lipca br. Najłaskawiej zatwierdzić następującą uchwałę Sejmu krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, względem nadania gminie łącznie z obszarem dworskim w Zembrzycach powiatu Wadowickiego, prawa do pobierania opłat mytniczych, od mostu na rzece Skawie w Zembrzycach.

I.

Gminie łącznie z obszarem dworskim w Zembrzycach powiatu Wadowickiego, nadaje się na przeciąg lat pięciu od wejścia w wykonanie tej uchwały prawo do pobierania myta mostowego, od mostu na rzece Skawie we wsi Zembrzycach pod warunkiem utrzymywania przedmiotu omyconego własnym kosztem i w dobrym stanie.

II.

Opłatę myta pobierać należy podług następującego wymiaru:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 2 (dwa) ct.

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 1 (jeden) ct.

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego $^1/_2$ (pół) ct.

konie, krowy, woły, muły i osły należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, źrebięta, owce, kozy i świnie do drobnego.

Zwierzęta które ssą i przy matkach idą są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

III.

Przy poborze opłat mytniczych mają być zachowane wszelkie przepisy, dotyczące uwolnienia od tej opłaty lub zniżenia takowej.

Co się w skutek reskryptu Wysokiego c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 28 Lipca 1875 l. 11397 podaje do powszechnej wiadomości.

W zastępstwie:

Bartmański w. r.

Nr. 59.

Obwieszczenie

c. k. Namiestnictwa z dnia 20. Sierpnia 1875 L. 39041 względem upoważnienia obszaru dworskiego w Wiktorowie do pobierania myta mostowego.

Jego ces. król. Apostolska Mość raczył Najwyższem postanowieniem z dnia 24 Lipca b. r. Najłaskawiej zatwierdzić następującą uchwałę Sejmu krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, względem nadania obszarowi dworskiemu w Wiktorowie powiatu Stanisławowskiego, prawa do pobierania myta mostowego, od mostu na rzece Łukwicy w Wiktorowie.

I.

Obszarowi dworskiemu w Wiktorowie powiatu Stanisławowskiego nadaje się na przeciąg lat pięciu, licząc od wejścia w wykonanie niniejszej uchwały prawo do pobierania myta mostowego, od mostu na rzece Łukwicy w Wiktorowie pod warunkiem utrzymywania przedmiotu omyconego własnym kosztem i w dobrym stanie.

II.

Opłatę myta pobierać należy podług następującego wymiaru:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 2 (dwa) ct,

b) od każdej sztuki bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 2 (dwa) ct.

c) od pięciu świń lub cieląt, oraz od dziesięciu owiec 1 (jeden) ct.

III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy względem uwolnienia od opłaty mytniczej, lub zniżenia takowej.

Co się w skutek reskryptu Wysokiego c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 28. Lipca 1875 l. 11397 podaje do powszechnej wiadomości.

W zastępstwie:

Bartmański w. r.

Nr. 60.

Obwieszczenie

c. k. Namiestnictwa z dnia 20. Sierpnia 1875 l. 39041 względem upoważnienia gminy Podgaci łącznie z gminami: Mościska, Rudniki, Sokole, Zawada i Wola arłamowska do pobierania myta mostowego.

Jego ces. i król. Apostolska Mość raczył Najwyższem postanowieniem z dnia 24 Lipca b. r. Najłaskawiej zatwierdzić następującą uchwałę Sejmu krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem względem nadania gminie Podgaci łącznie z gminami Mościska, Rudniki, Sokole, Zawada i Wola arłamowska, prawa do dalszego pobierania myta mostowego od mostu na rzece Wiszni w Podgaci, w powiecie Mościskim.

I.

Gminie w Podgaci powiatu Mośeiskiego, łącznie z gminami Mościska, Rudniki, Sokole, Zawada i Wola arłamowska nadaje się na przeciąg lat pięciu od wejścia w wykonanie niniejszej uchwały prawo do pobierania myta mostowego od mostu na rzece Wiszniu w Podgaci pod warunkiem utrzymywania przedmiotu omyconego własnym kosztem i w dobrym stanie.

II.

Myto pobierać należy podług następującego wymiaru.

1) Przy każdym wozie od jednego bydlęcia zaprzężonego 1 (jeden) ct.

2) od bydląt przepędzanych:

a) od każdego konia dorosłego, bydlęcia rogatego, osła, muła 1 (jeden) ct.

b) od pięciu świń albo cieląt 1 (jeden) ct.

c) od dziesięciu owiec 1 (jeden) ct.

III.

Przy poborze opłat mytniczych mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty, lub zniżeniu takowej.

Co się w skutek reskryptu Wysokiego c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 28. Lipca r. b. l. 11397 podaje do powszechnej wiadomości.

W zastępstwie:

Bartmański w. r.

Nr. 61.

Obwieszczenie

c. k. Namiestnictwa z dnia 20 Sierpnia 1875 l. 39041 względem upoważnienia rady powiatowej w Dąbrowie do pobierania myta mostowego.

Jego ces. i król. Apostolska Mość raczył Najwyższem postanowieniem z dnia 24 Lipca b. r. Najłaskawiej zatwierdzić następującą uchwałę Sejmu krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem względem nadania radzie powiatowej w Dąbrowie dalszego prawa do pobierania opłat mytniczych od mostu na rzece Brnin w Słupcu przy drodze Nadwiślańskiej ze Szczucina do Otałęży.

I.

Radzie powiatowej w Dąbrowie w zastępstwie funduszu powiatowego nadaje się na przeciąg lat pięciu od wejścia w wykonanie niniejszej uchwały dalsze prawo do pobierania opłat mytniczych od mostu na rzece Brnin w Słupcu przy drodze powiatowej ze Szczucina do Otałęży pod warunkiem utrzymywania przedmiotu omyconego własnym kosztem i w dobrym stanie.

II.

Opłatę myta należy pobierać według następującego wymiaru:

a) od każdej sztuki bydła pociągowe w zaprzęgu 2 (dwa) centy;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 1 (jeden) cent;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego t. j. cieląt, źrebiąt, owiec, kóz i świń $^1/_2$ (pół) centa;

III.

Przy poborze opłat mytniczych mają być zachowane ogólne przepisy dotyczące uwolnienia od tej opłaty, lub zniżenia takowej.

Co się w skutek reskryptu Wys. c. k. Ministerstwa spraw wewnętrz. z dnia 28 Lipca r. b. l. 11397 podaje do powszechnej wiadomości,

W zastępstwie:

Bartmański w. r.

Nr. 62.

Obwieszczenie

c. k. Namiestnictwa z dnia 20 Sierpnia 1875 l. 39041 względem upoważnienia obszaru dworskiego w Wygnance do pobierania myta mostowego.

Jego ces. i król. Apostolska Mość raczył Najwyższem postanowieniem z dnia 24 Lipca b. r. Najłaskawiej zatwierdzić następującą uchwał Sejmu krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, względem nadania obszarowi dworskiemu w Wygnance, powiatu Czortkowskiego, dalszego prawa do pobierania myta mostowego od mostu na rzece Serecie w Wygnance.

I.

Obszarowi dworskiemu w Wygnance, powiatu Czortkowskiego nadaje się na przeciąg lat pięciu, od wejścia w wykonanie tej uchwały, prawo do pobierania myta mostowego, od mostu na rzece Serecie w Wygnance pod warunkiem utrzymywania przedmiotu omycanego własnym kosztem i w dobrym stanie.

II.

Myto pobierane być ma według następującej taryfy:

1) Przy każdym wozie od jednego bydlęcia zaprzężonego $2\frac{1}{2}$ (dwa i pół) ct.

2) Od bydląt przepędzanych:

a) od każdego konia, dorosłego bydlęcia rogatego, osła, muła $2\frac{1}{2}$ (dwa i pół) ct.

b) od pięciorga świń albo cieląt . . . . . 1 (jeden) ct.

c) od dziesięciorga owiec . . . . . . 1 (jeden) ct.

III.

Przy poborze opłat mytniczych, oprócz ogólnie obowiązujących przepisów, dotyczących uwolnienia od opłaty myta lub zniżenia takowej, wolni są również od ponoszenia tej opłaty, wszyscy mieszkańcy gminy Wygnanki.

Co się w skutek reskryptu Wys. c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 28 Lipca r. b. l. 11397 podaje do powszechnej wiadomości.

W zastępstwie

Bartmański w. r.

Nr. 63.

Obwieszczenie

c. k. Namiestnictwa z dnia 20 Sierpnia 1875 l. 39041 względem upoważnienia obszaru dworskiego w Błaszkowej do pobierania myta przewozowego.

Jego ces. i król. Apostolska Mość raczył Najwyższem postanowieniem z dnia 24 Lipca b. r. Najłaskawiej zatwierdzić następującą uchwałę Sejmu krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem względem nadania obszarowi dworskiemu w Błaszkowej powiatu Jasielskiego prawa do pobierania myta przewozowego na rzece Wisłoce w Błaszkowej.

I.

Obszarowi dworskiemu w Błaszkowej powiatu Jasielskiego, nadaje się na przeciąg lat pięciu, licząc od wejścia w wykonanie tej uchwały prawo do pobierania myta przewozowego od przewozu na rzece Wisłoce w Błaszkowej pod warunkiem utrzymywania przedmiotu omyconego własnym kosztem i w dobrym stanie.

II.

Opłatę myta pobierać należy podług następującego wymiaru.

a) od jednej osoby pieszej, jadącej powozem lub wierzchem 1 (jeden) ct.
b) od jednego konia idącego pod wierzchem, pędzonego albo zaprzężonego 3 (trzy) centy.
c) od jednego źrebięcia do 2 lat 1 (jeden) ct.
d) od jednego wołu na rzeź, albo w jarzmie, krowy, jałownika, bukała i trzylatki 3 (trzy) ct.
e) od jednego cielęcia niemającego jeszcze dwóch lat, świni karmnej, owcy, kozła, kozy i małych świń 1 (jeden) cent.

III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy względem uwolnienia od opłaty mytniczej lub zniżenia takowej.

Co się w skutek reskryptu Wys. c. k. Ministerstwa spraw wewnętrz z dnia 28 Lipca b. r. l. 11397 podaje do powszechnej wiadomości.

W zastępstwie

Bartmański w. r.

Nr. 64.

Obwieszczenie

c. k. Namiestnictwa z dnia 20 Sierpnia 1875 l. 39041 względem upoważnienia Krakowskiej Rady powiatowej do pobierania myta drogowego.

Jego ces. i król. Apostolska Mość raczył Najwyższem postanowieniem z dnia 24 Lipca b. r. Najłaskawiej zatwierdzić następującą uchwałę Sejmu krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, względem udzielania radzie powiatowej Krakowskiej w zastępstwie funduszu powiatowego prawa do pobierania myta drogowego przy drodze powiatowej Lisiecko-Czernichowskiej.

I.

Radzie powiatowej Krakowskiej w zastępstwie funduszu powiatowego, nadaje się na przeciąg lat pięciu od wejścia w wykonanie niniejszej uchwały, prawo do pobierania myta drogowego przy drodze powiatowej Lisiecko-Czernichowskiej pod warunkiem utrzymywania tej drogi w dobrym stanie kosztem funduszów powiatowych.

II.

Myto pobierać należy podług następującego wymiaru:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 2 (dwa) centy.

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 1 (jeden) cent.

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego $^1/_2$ (pół) centa.

Konie, woły, krowy, muły i osły, należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, źrebięta, owce, kozy i świnie do drobnego.

Zwierzęta które ssą i przy matkach idą są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty mytniczej, lub o zniżeniu takowej.

Co się w skutek reskryptu Wys. c. k. Ministerstwa spraw wewnętrz. z dnia 28 Lipca r. b. l. 11397 podaje do powszechnej wiadomości.

W zastępstwie

Bartmański w. r.

Dziennik ustaw i rozporządzeń krajowych

dla

Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Rok 1875. Wydano i rozesłano dnia 20. Października 1875. **Część XXV.**

Nr. 65.

Ogłoszenie

Wydziału krajowego królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem księstwem Krakowskiem z dnia 20. Września 1875 L. 21844 dotyczące podwyższenia taksy leczenia w szpitalu powszechnym w Śniatynie.

Na podstawie art. II. ustawy krajowej z dnia 12. Grudnia 1869 (Dz. ust. i rozp. kraj. N. 8 z r. 1870) ustanawia Wydział krajowy począwszy od 1. Października 1875 dla szpitala powszechnego w Śniatynie za pielęgnowanie chorych następującą taksę:

a) od osób dorosłych 60 ct. dziennie;

b) od dzieci do lat siedmiu 30 ct. dziennie.

Lwów dnia 20. Września 1875.

Zastępca Marszałka krajowego

Pietruski w. r.

Serwatowski w. r.

Nr. 66.

Obwieszczenie

c. k. Namiestnictwa z dnia 25. Września b. r. L. 47131 względem języka w którym mają być prowadzone zapisy metrykalne i wydawane wyciągi i poświadczenia metrykalne.

Wys. c. k. Ministerstwo spraw wewnętrznych oznajmiło reskryptem z 16. Września 1875 l. 1767 iż niema podstawy do zmiany dotychczasowego zwyczaju wedle którego zarządy parafialne trzech katolickich obrządów

zapisy urodzonych, ślubujących i zmarłych, prowadzą w łacińskim języku, ponieważ to postępowanie odpowiada dotychczasowym przepisom wydanym przy zaprowadzeniu metryk i zabezpiecza ważne interesa publiczne i prywatne, przywiązane do tych publicznych interesów. Stronom wpisującym własnoręcznie swe imiona, stan, i t. d. do metryk urodzenia i ślubów wolno wpisać się w języku polskim, ruskim lub niemieckim.

Wyciągi metrykalne, które są właściwie wypisy z ksiąg, muszą jako urzędowe wyciągi z publicznych ksiąg, dosłownie zgadzać się z dotyczącemi zapisami w metrykach. — Do tego należy się przeto ściśle stosować przy wystawianiu takich wyciągów.

Jeżeli zaś nie idzie o właściwe wypisy, ale o poświadczenie pewnego w rejestrach zapisanego faktu, pozostawia się Władzom, a względnie stronom wolność żądania wystawienia takich świadectw w jednym z wymienionych języków. Prowadzący metryki ma temu żądaniu o tyle zadość uczynić, o ile posiada wybrany język.

Jeżeli strona nie żąda wyraźnie świadectwa w pewnym języku, to należy je wystawić w łacińskim języku.

Co się podaje do powszechnej wiadomości.

W zastępstwie

Bartmański w. r.

Nr. 67.

Obwieszczenie

c. k. Namiestnictwa z dnia 8. Października 1875 L. 48600 dotyczące ustanowienia siedzib państwowych urzędów sprawdzania miar i wag w Galicyi.

Na mocy §§. 1. i 9. ustawy z 31. Marca b. r. (Dz. pr. p. N. 43.) o organizacyi władz sprawdzania miar i wag, tudzież §. 3. rozporządzenia ministeryalnego z 3. Kwietnia b. r. (Dz. pr. p. N. 45.), którem w wykonaniu ustawy z 31. Marca b. r. ustanowiono sposób urządzenia i postępowania tych urzędów cymentniczych, postanowiło wys. c. k. Ministerstwo handlu w porozumieniu z wys. c. k. Ministerstwami spraw wewnętrznych i skarbu, reskryptem z 9. Września b. r. l. 25909: ze siedzibami c. k. urzędów sprawdzania miar i wag w Galicyi jako w IXtym okręgu nadzorczym dla sprawdzania miar i wag, — mają być następujące miejscowości:

1. Lwów, z upoważnieniem do wykonywania wszelkich czynności cymentniczych dopuszczonych regulaminem z 19. Grudnia 1872 (Dz. pr. p. N. 171.)

2. Stanisławów z upoważnieniem do cymentowania miar długości, tudzież objętości dla płynów i sypkich przedmiotów, następnie ciężarków handlowych i wag, nareszcie beczek.

3. Kołomyja . . . . jak 2.
4. Tarnów . . . . „
5. Sanok . . . . „
6. Tarnopol . . . . „
7. Jasło . . . . „
8. Wadowice . . . . „ bez beczek
9. Drohobycz . . . . „
10. Złoczów . . . . „
11. Brzeżany . . . . „
12. Zbaraż . . . . „
13. Sambor . . . . „
14. Rzeszów . . . . „
15. Brody . . . . „
16. Przemyśl . . . . „
17. Zaleszczyki . . . . „
18. Żywiec . . . . „
19. Bochnia . . . . „ bez beczek
20. Stryj . . . . „
21. Wieliczka . . . . „
22. Śniatyn . . . . „ bez beczek
23. Jarosław . . . . „
24. Jaworów . . . . „
25. Kraków . . . . „
26. Nowy Sącz . . . . „

Co się niniejszem podaje do powszechnej wiadomości.

W zastępstwie

Bartmański w. r.

Dziennik ustaw i rozporządzeń krajowych

dla

Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Rok 1875. Wydano i rozesłano dnia 21. Października 1875. **Część XXVI.**

Nr. 68.

Ustawa

względem przemiany zawartych w istniejących ustawach krajowych oznaczeń miar i wag na miary i wagi metryczne.

Zgodnie z uchwałą Sejmu mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam jak następuje:

§. 1.

Upoważnia się Rząd, aby w wykonaniu ustawy o miarach i wagach z dnia 23 Lipca 1871 Dz. u. P. l. 16. z r. 1872, przemienił w drodze rozporządzenia zawarte w istniejących Ustawach krajowych oznaczenia, dotychczas prawnie obowiązujących miar i wag na miary i wagi metryczne i poczynił przytem zaokrąglenia odpowiadające naturze postanowień tych ustaw i wymogom ruchu handlowego i przemysłowego.

§. 2.

Dalej upoważnia się Rząd, aby tam, gdzie pewna jednostka miar lub wag dotychczasowego systemu ustanowioną jest jako jednostka podatkowa t. j. jako podstawa do oznaczenia pewnej wysokości podatku lub opłaty, oznaczył zamiast tej jednostki, odpowiednią jednostkę, pewną część tejże, lub iloczyn jednostek wedle metrycznego systemu miar i wag a w miarę tego oznaczenia ustanowił przez obliczenie odpowiednią wysokość podatku.

Przy tej przemianie może ustanowiona kwota podatkowa dla zaokrąglenia tylko z tem ograniczeniem być podwyższoną, iż ułamki przewyższające pół centa

przyjęte będą za cały cent, zaś ułamki nie dosięgające pół, wynoszące jednakże ćwierć lub więcej centa przyjęte będą za pół centa.

Rząd oznaczy odpowiedni do rodzaju dotyczącej opłaty termin, w którym przemiana wejdzie w wykonanie.

§. 3.

Wykonanie tej ustawy polecam Ministrowi handlu i skarbu w porozumieniu z innymi dotyczącymi Ministrami.

Bruck n. L. dnia 2. Września 1875.

Franciszek Józef w. r.

Auersperg w. r. **Chlumecki** w. r. **Pretis** w. r.

Dziennik ustaw i rozporządzeń krajowych

dla

Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Rok 1875. Wydano i rozesłano dnia 30. Października 1875. **Część XXVII**

Nr. 69.

Rozporządzenie

ministerstwa rolnictwa w porozumieniu z ministerstwem spraw wewnętrznych, sprawiedliwości i handlu z dnia 9. Lipca 1875,

tyczące się kształtu znaków do oznaczenia wysokości wody, i ostrożności jakie przy ich ustawieniu zachowane być mają,

obowiązujące w królestwie Galicyi i Lodomeryi z W. Ks. Krakowskiem.

W wykonaniu §. 24. krajowej ustawy wodnej z dnia 14. Marca 1875 rozporządza się co następuje:

§. 1.

Według postanowienia §. 22. powołanej ustawy krajowej, ma być przy wszystkich zakładach o sile wodnej, i przyrządach do podniesienia wody, oznaczony najwyższy dozwolony, a w razie zachodzącego obowiązku do utrzymania wody w pewnej wysokości, także najniższy dopuszczalny stan wody, za pomocą stałych znaków, na koszt właścicieli tych zakładów i przyrządów. Znaki wskazujące wysokość wody powinny być według prawideł sztuki dokładnie i w ten sposób urządzone i utrzymywane, aby się mogły oprzeć każdej przypadkowej lub umyślnej zmianie, i były o ile możności zabezpieczone od uszkodzeń przez kry, przez napływ drzewa spławnego, przez oderwiska brzegów i t. p.

Znaki te ustanowione być mają w miejscu, w którem dopuszczalna wysokość wody jest unormowaną i to w ten sposób, aby je woda bezpośrednio dotykała, aby dla interesowanych były przystępnemi, i każdego czasu z łatwością mogły być obserwowane. Nadto powinna wysokość znaku normalnego przynajmniej jednym w pobliżu się znajdującym nieposuwalnym przedmiotem (punktem stałym) być ustalona, który zarazem służyć będzie

do kontroli wysokości wszystkich znaczniejszych części zakładów i przyrządów wodnych.

§. 2.

Znak normalny do oznaczenia dozwolonej największej wysokości wody sporządza się w jeden z następujących czterech sposobów:

1. Gdzie są brzegi skaliste, lub ściany ciosowe nad brzegiem ustawione, można na nich sporządzić znak, za pomocą dobrze przymocowanej, przynajmniej pięć decymetrów długiej, poziomo położonej szyny płatkiej (klamry), albo przez urządzenie mocno wyżłobionego, ofarbowaniem na czarno dobrze uwidocznionego rowku w powyższej długości, a to w ten sposób, aby górna linja szyny albo rowku dopuszczalny stan wody oznaczała.

Na środku szyny albo rowku umieścić należy prostopadle miaroskaz metryczny, który kilka decymetrów przedstawiać powinien, i albo na prostopadle postawionej szynie płatkiej narysowany, albo też w ścianę brzegu dłutem wbity być może. Miaroskaz ten służy do uwidocznienia każdorazowego przekroczenia dozwolonego spiętrzenia wody.

2. Jeżeli do ustawienia znaku normalnego nie ma takich nieposuwalnych przedmiotów, natenczas:

a) wykopuje się na obranem miejscu brzegu, jako wcięcie nadbrzeżne dół, w głębokości przynajmniej jednego metra poniżej markować się mającego stanu wody, osadza się w nim, za pomocą kafara grubym końcem na dół pal dębowy, lub z innego równie trwałego drzewa, jakości gruntu odpowiednio długi i trzewicą żelazną okuty, aż do bezwzględnej stałości, poczem się ucina pal poziomo w ten sposób, aby powierzchnia umocować się mającej na nim (według lit. b.) płyty metalowej, równała się dokładnie z dozwoloną wysokością wody;

b) na czole pala umieszcza się w odpowiednio głębokich wcięciach, dwa strzemiona z żelaza sztabowego w krzyż, które według kształtu pala zgięte, a każde z nich dwoma, przynajmniej trzy decymetry długiemi poziomemi płatami (wąsami) na dolnych końcach zaopatrzone i mocnemi gwoździami do pala przybite być mają. Strzemiona sięgać powinny aż do wyrównanej podeszwy dołu.

Pomieniona pod a) płyta, sporządzona z grubej blachy miedzianej, mosiężnej, cynkowej lub żelaznej, czoło pala zaopatrzone w strzemiona całkiem pokrywać, a za pomocą czterech spadających płat, do bocznej powierzchni pala według jakości swojej, miedzianemi lub cynkowanemi gwoździami żelaznemi, jeżeliby zaś była tylko z żelaza, gwoździami żelaznemi, przybitą być powinna.

c) W celu umocowania strzemion, spuszcza się na każdy z czterech w podeszwie dołu spoczywający płat tychże, ciężki u spodu wygładzony kamień w kwadracie najmniej czterech decymetrów; albo też spuszcza się na palu podwójny z czterech mocnych kawałków drzewa złożony krzyż w ten sposób, aby pal z środkowego otworu krzyża wystawał, krzyż zaś spoczywał na płatach strzemion.

d) Następnie wypełnia się dół aż do wysokości jednego decymetra poniżej płyty metalowej betonem, lub przy mniej znacznych zakładach ciężkiemi kamieniami, i zaopatrza się go od strony wody odpowiednią szkarpą.

e) Ażeby oznaczyć można natychmiast o ile spiętrzenie nad dozwoloną wysokość wody nastąpiło, należy na płatkiej do pala przymocowanej szynie urządzić metryczny miaroskaz w ten sposób, aby wystawał prostopadle kilka decymetrów nad powierzchnię płyty metalowej.

3. W twardym gruncie, gdzie wbicie pala nie jest możliwe, można do oznaczenia dozwolonej największej wysokości wody, użyć słupa dębowego lub z innego równie trwałego drzewa, albo też słupa kamiennego, jednakże bez skazy, a nareszcie rury flantszowej z lanego żelaza w odpowiedniej długości.

Umocowanie nastąpić powinno wedle ogólnych wskazówek zawartych w §. 1.

Słup drewniany należy zaopatrzyć w płytę metalową, słup kamienny zaś obrobić poziomo na wierzchnem czole. Płyta na wierzchnem czole rury flantszowej, równie jak spodnia flantsza z rurą zlana być powinna.

4. Gdyby ustawienie znaku normalnego w sposób pod 2 i 3 wskazany, ze względu na cel lub nieznaczny dochód zakładów i przyrządów wodnych okazało się stosunkowo za kosztowne, lub w ogóle gdyby przez spiętrzenie wody cudze prawa i dobro publiczne w nieznacznym tylko stopniu dotknięte były, natenczas może znak normalny przy dokładnem przestrzeganiu postanowień §. 1. przez wycięcie rowku, lub przez ustawienie szyny płatkiej w sposób pod 1. wskazany, na słupach przy zastawkach śluzowych, lub na innych stałych częściach zakładu wodnego być urządzony.

Do przeobrażenia znaków normalnych służy załączony rysunek.

§. 3.

Pomieniony w §. 1. punkt stały, w miejscu zabezpieczonem od obrywania się brzegu i podmulenia w pobliżu zakładu wodnego w ten sposób obrany być powinien, aby niwelacya punktu tego, jakoteż znaku normalnego i wszystkich ważniejszych części przyrządów, a mianowicie korony jazu, progów przy zastawkach śluzy wpustowej, przy łotokach, przy opustach gruntowych i opustach odprowadzających zbytnią wodę, nie mniej też dna ko-

ryta i t. p. łatwo i ile możności z jednego stanowiska przedsięwziętą być mogła.

Jako punkty stałe mogą:

1. znajdujące się w pobliżu zakładu skały, lub zmianie niepodlegające budowle kwadrowe być obrane, na których za pomocą stałych znaków jakoto, przez wyrobienie dłutem głębokich poziomych linij z spoczywającymi na nich ostrym końcem trójkątami większych rozmiarów, albo przez urządzenie poziomych płaszczyzn, punkt stały w pewny i trwały sposób zamarkować należy.

2. Jeżeli nie ma takich stałych miejsc, wtedy osadza się pal markujący punkt stały w sposób następujący:

a) w miejscu, które odpowiada powyższym ogólnym warunkom, wykopać należy dół zajmujący u spodu 1·3 metra w kwadracie, a 2 metry głębokości. Spód dołu należy dobrze wyrównać i pokryć go potem płytą kamienną (kamieniem młyńskim) albo murem aż do wysokości trzech decymetrów.

Na środku płyty kamiennej, albo dobrze wygładzonego muru, ustawiony być ma pal z dębowego, lub z innego równie trwałego drzewa, albo też z kamienia. Pal ten powinien mieć 1·3 metra długości, a 0·25 metra w kwadracie.

W jego obydwa prostopadle dotykające się boki, wpuszcza się w celu uformowania krzyża, dwa drewniane lub kamienne pale na poprzek po 1 metrze długie, a 0·15 metra w kwadracie mierzące.

Urządzony w ten sposób krzyż podwójny, przedstawiający pal markujący punkt stały, należy dobrze zamurować w całej poprzeczni dołu, lub obłożyć go betonem tak, aby czoło pala wystawało dwa decymetry nad mur.

b) Potem kładzie się na poziomo wygładzonem czole pala, płytę z grubej blachy metalowej z 4ma wiszącemi płatami, które do powierzchni pala długiemi i mocnemi gwoździami przybite być mają. Środkiem płyty wbija się w pal z drzewa urządzony, mocny gwóźdź z płaską główką o dwóch centymetrach, zaopatrzony hakiem zaczepnym (kruczkiem), aż do powierzchni płyty. Jeżeli zaś pal jest z kamienia, wrabia się gwóźdź w kamień za pomocą dłuta i zapuszcza się go ołowiem lub siarką. Powierzchnia gwoździa tego stanowi punkt kontrolny według którego bada się i ustala, za pomocą dokładnej niwelacyi, wysokość położenia znaku normalnego i reszty poszczególnionych wyżej części zakładów wodnych.

c) W celu łatwiejszego odszukania pala markującego punkt stały, zdejmie się jego położenie z kilku znajdujących się w pobliżu przedmiotów. Potem zamuruje się dalej dół aż do wysokości jednego decymetra nad główkę gwoździa pozostawiając wolnem czoło pala.

Próżnię pozostawioną nad czołem pala, przykrywa się nakrywką kamienną i wypełnia się całą przestrzeń dołu, aż do równi z przyległym gruntem.

d) Jeżeli do ustawienia pala markującego punkt stały, znajduje się takie miejsce, gdzieby takowy na przypadkowe i umyślne uszkodzenia nie był narażony i żadne też inne przeszkody nie zachodzą, aby czoło pala tego zostało odsłonięte, to można na to zezwolić. W takim razie używa się pal w długości odpowiedniej głębokości dołu. Do przeobrażenia punktów stałych służy załączony rysunek.

§. 4.

Jeżeli właściciel zakładu o sile wodnej albo przyrządu do podniesienia wody jest obowiązany, nie spuszczać wody niżej ustanowionej wysokości, wtedy należy dopuszczalny najniższy stan wody, zaznaczyć odpowiednio albo na znaku do oznaczenia dozwolonej najwyższej wysokości wody już ustawionym (§§. 2. i 3.) albo w razie niemożności, na osobno ustawić się mającym znaku normalnym.

Metryczny miaroskaz należy w ten sposób urządzić, aby wskazywał od zamarkowanej wysokości wody na dół.

§. 5.

Na każdym znaku normalnym, równie jak też na każdym znaku i palu markującym punkt stały, należy w odpowiedniem miejscu, przy palach lub tykach na powierzchni płyty czoła, oznaczyć rok postawienia i litery początkowe nazwiska właściciela zakładu.

§. 6.

Jeżeli zakład o sile wodnej i przyrządy do podniesienia wody blizko siebie są położone, należy postawić znaki wskazujące wysokość wody, jak najbliżej zakładu o sile wodnej.

Gdyby zaś zakład wodny więcej jak 600 metrów od należących do niego przyrządów (jazu) był oddalony, lub też gdyby niwelacya na przestrzeni między zakładem a przyrządami wodnemi była połączoną z wielkiemi trudnościami, natenczas należy w pobliżu przyrządów do podniesienia wody, ustanowić osobny punkt stały.

§. 7.

Przy zakładach o stałych jazach przewałowych, powinien znak normalny oznaczać dopuszczalną wysokość korony jazu i w równej z nią leżyć wysokości.

Przy jazach śluzowych, albo przy stałych jazach przewałowych z śluzami lub opustami gruntowemi, powierzchnia znaku normalnego równać się

powinna wysokości wody, po przekroczeniu której śluzy lub opusty otwierane być mają.

§. 8.

Właściciele istniejących już zakładów o sile wodnej i przyrządów do podniesienia wody, przy których dozwolony najwyższy lub dopuszczalny najniższy stan wody jest już unormowany, lecz znaków wskazujących wysokość wody jeszcze nie ma, powinni się o takowe według postanowień niniejszego rozporządzenia, w przeciągu czasu oznaczonego w §. 22. ustawy krajowej z dnia 14. Marca 1875 (Dz. u. k. Nr. 38) postarać (§. 10).

Jeżeli przy istniejących już zakładach o sile wodnej i przyrządach do podniesienia wody, nie nastąpiło jeszcze postanowienie władzy co do dopuszczalnej wysokości wody, lecz strony się tego od władzy domagają, lub w razie gdyby takie postanowienie ze względów publicznych okazało się potrzebnem, powinna polityczna władza powiatowa przeprowadzić w tym celu, według postanowień ustawy z dnia 14. Marca 1875, rozprawę i zbadać przytem wszystkie do urządzenia znaków wskazujących wysokość wody odnoszące się okoliczności, w szczególności zaś oznaczyć miejsca do ustawienia znaku normalnego wraz z punktem stałym, niemniej też kształt tymże nadać się mający, a wydając orzeczenie co do dopuszczalnej wysokości wody, zarządzić zarazem co potrzeba względem urządzenia znaków wskazujących wysokość wody.

§. 9.

Przy nowo urządzić się mających zakładach o sile wodnej i przyrządach do podniesienia wody, dla których pewna wysokość wody ustanowiona być powinna, znaki normalne wraz z urządzeniem tych zakładów i przyrządów postawione być mają. Polityczna władza powiatowa powinna przeto już przy rozprawie o nadanie pozwolenia do założenia takich zakładów i przyrządów zbadać, w jaki sposób znaki wskazujące wysokość wody urządzone być mają, i umieścić każdą razą odnośne postanowienie w swojem orzeczeniu.

§. 10.

Właściciele zakładów o sile wodnej i przyrządów do podniesienia wody, powinni zawczasu donieść politycznej władzy powiatowej, w którym czasie ustawienie znaków wskazujących wysokość wody przedsięwziąść zamyślają. W miarę ważności zachodzących interesów zastrzeże władza polityczna sobie kierownictwo tej czynności lub też przeznaczy do tego miejscową władzę policyjną.

W takim razie może się odbyć ustawienie znaków wskazujących wysokość wody, tylko przy udziale rządownie upoważnionego inżyniera cywilnego.

Inżynier powinien z potrzebną do tego znajomością rzeczy opisać dokładnie wskazujące wysokość wody znaki, co do kształtu i miejsca ustawienia tychże, po dokonanem zaś ustawieniu, sporządzić techniczne sprawozdanie, co do wzajemnych wysokości znaku normalnego, punktu stałego, i wszystkich znaczniejszych przyrządów zakładu, lub pewnych ich punktów, gdyby te przedmioty nie były poziomo położone (§. 3.) a ewetualnie co do wzajemnej wysokości i oddalenia kilku obok siebie położonych znaków wskazujących wysokość wody, według możności zaś także co do położenia stykających się bezpośrednio sąsiednich zakładów.

§. 11.

Miejscowa władza policyjna jest wedle postanowień §§. 23. i 97. ustawy obowiązaną, przestrzegać dokładnego wykonania warunków przepisanych dla ustawienia znaków wskazujących wysokość wody, po wykonanem zaś ustawieniu sporządzić krótki przez interesowane strony także podpisany protokół, i przedłożyć takowy z dołączeniem pomienionego w §. 10. sprawozdania technicznego bezzwłocznie politycznej władzy powiatowej do użytku przy rozprawie, mającej się przeprowadzić w myśl §. 96. ustawy celem sprawdzenia akuratnego i celowi odpowiednego ustawienia znaków w mowie będących.

§. 12.

Polityczna władza powiatowa powinna w ogóle czuwać nad tem, aby ustawienie znaków wskazujących wysokość wody, we wszystkich ustawą wymaganych wypadkach, odbywało się według postanowień niniejszego rozporządzenia.

W szczególności zaś powinna polityczna władza powiatowa przy wspomnianem powyżej sprawdzeniu, przedstawić w protokole odnośne znaki i punkty stałe z oznaczeniem położenia miejsca i różnicy wysokości wobec znaków wskazujących wysokość wody, nie mniej też wszystkich na wprowadzenie i odprowadzenie wody i na jej wysokość wpływających przedmiotów i stosunków tychże, jako to: długości jazów, szerokości zastawek w świetle i ich wysokości. Do protokołu tego załączone być mają plany sytuacyjne, poziome i profilowe, w których najbardziej wszystkie znaki i punkty stałe, jakoteż i inne w hydrotechnicznym względzie ważne punkty, z oznaczeniem ich wysokości i oddalenia od znaków wskazujących wysokość wody, uwidocznione być powinny. Gdyby się przy tej rozprawie okazało, że przy ustawieniu znaków wskazujących wysokość wody, zaszły usterki lub zboczenia, natenczas zarządzi polityczna władza powiatowa ich usunięcie.

Protokoły razem z planami składane być mają, stosownie do rozporządzenia o urządzeniu i prowadzeniu księgi wodnej, po zapisaniu odnośnego prawa w księgę wodną do zbioru dokumentów a względnie map wodnych.

4. Oznaczenie służebności odnoszących się do prawa wodnego.

5. Odwołanie się do zbioru dokumentów z oznaczeniem ilości tychże.

6. Uwaga.

§. 3.

Oprócz tego powinne być jeszcze spółki wodne uwidocznione w osobnym do księgi wodnej według załączonego formularza B) wszytym wykazie, w którym każda z spółek wodnych na osobnej kartce, w porządku ich założenia, w następujących rubrykach zapisaną być ma:

1. Liczba pozycyjna do oznaczenia porządku w którym zapisanie spółek wodnych nastąpi.

2. Nazwa spółki z oznaczeniem pozycyj księgi wodnej, pod którą przysługujące spółce prawa wodne są zapisane, jako też siedziba zarządu spółki.

3. Cel i objętość spółki wodnej z powołaniem dokumentu uznania spółki i jej statutów, a nareszcie ilość członków.

4. Nazwisko, stan i miejsce zamieszkania przedwodniczącego spółki, który ją zastępuje na zewnątrz.

5. Nazwisko, stan i zamieszkanie osób upoważnionych do podpisywania aktów w zastępstwie przewodniczącego jako też ich podpisy.

6. Odwołanie się do zbioru dokumentów z oznaczeniem ich liczby.

7. Uwaga.

§. 4.

W celu uskutecznienia zapisów w księdze wodnej, powinna polityczna władza powiatowa za pomocą akt urzędowych a wedle potrzeby przez przesłuchanie przełożonych gmin, bezzwłocznie wyśledzić istniejące już w powiecie prawa wodne (§. 1), i każdemu właścicielowi prawa tego lub też przewodniczącemu spółki wodnej udzielić formularz zgadzający się dokładnie z rubrykami księgi wodnej, a względnie z rubrykami wykazu spółek wodnych z krótkiem pouczeniem co do wypełnienia rubryk i z wskazaniem na §. 70 ustawy. Równocześnie ustanowić należy odpowiednie termin, w którym wykaz sporządzony według tego formularza z należytem wypełnieniem wszystkich rubryk, zaopatrzony podpisem podającego, politycznej władzy powiatowej wraz z odnośnemi dokumentami i innemi prawo wodne uzasadniającemi dowodami przedłożony być ma. Dokumenta zwrócone zostaną właścicielowi po zrobionym użytku. Gdyby który z właścicieli praw wodnych życzył sobie dotyczące daty podać ustnie politycznej władzy powiatowej do zapisania, to życzeniu temu sprzeciwić się nie można.

§. 5.

Polityczna władza powiatowa sprawdzi przedłożone sobie wykazy, co do dokładności i prawdziwości podanych w nich dat, za pomocą aktów urzę-

dowych i załączonych do wykazów dowodów, a w razie potrzeby bliższych wyjaśnień lub uzupełnienia, postara się o takowe w najkrótszej drodze, bez zarządzenia osobnej komisyi, bądź to przez przesłuchanie stron w urzędzie bądź też w drodze korespondencyjnej.

§. 6.

Skoro sprawdzonem zostanie że przeciw istnieniu i doniosłości, jako też przeciw sposobowi wykonywania wykazanych praw wodnych żadne wątpliwości nie zachodzą, zapisze je polityczna władza powiatowa na podstawie mających przed sobą aktów do księgi wodnej, i zawiadomi o tem dotyczące strony przy zwrocie przedłożonych sobie dokumentów.

Jeżeliby zaś przeciw prawdziwości jakiego podania zachodziły wątpliwości, które w sposób wskazany w §. 5. usunąć się nie dadzą, a mianowicie jeżeli istnienie lub doniosłość prawa nie będzie dostatecznie udowodnione, natenczas faktyczny stan, jaki urzędownie stwierdzony zostanie, w księdze wodnej z równoczesnem zawiadomieniem strony uwidocznić i wskazać przytem należy, w jakim jeszcze względzie zachodzi przeszkoda.

Skoro ta przeszkoda orzeczeniem właściwej władzy usuniętą zostanie, nastąpić powinno stosownie do tego orzeczenia, uzupełnienie zapisu w księdze wodnej.

Zapisy mają być uskutecznione podług gmin w porządku następujących po sobie przedmiotów od poczęcia się rzeki, a to w ten sposób, że najpierw przedmioty przy głównej rzece, a następnie przedmioty przy pobocznych wodach położone zapisane będą.

§. 7.

Pomienione w §. 1 nowonabyte prawa wodne, mają być zapisane do księgi wodnej, według porządku ich nabycia, na podstawie uzyskanego pozwolenia władzy lub orzeczenia, skoro takowe stanie się prawomocnem.

W taki sam sposób powinny być także zapisywane zmiany, które z czasem w pojedyńczych przedmiotach księgi wodnej się wydarzą.

W szczególności zaś są przewodniczący spółek wodnych obowiązani, każdą w pierwotnym wykazie członków, w kierownictwie spółki, lub co do podpisujących za przewodniczącego osób, zaszłą zmianę, oznajmić bezzwłocznie politycznej władzy powiatowej dla sprostowania a względnie uzupełnienia księgi wodnej.

§. 8.

Zapisy do księgi wodnej mają być według dosłownego brzmienia dokumentów, w możliwem skróceniu, wyraźnie i poprawnie uskutecznione.

Jeżeli miejsce przeznaczone dla pierwszego wpisania nie wystarczy dla następnych zapisów, natenczas wyznaczy się dla tych zapisów, jako ciąg

dalszy osobną kartkę, i uwidoczni się w sposób odpowiedni związek kartek między sobą.

Jeżeli prawo wodne rozciąga się na kilka politycznych powiatów, to należy takowe wpisać w sposób niniejszem rozporządzeniem wskazany, do księgi wodnej tego powiatu, w którym główny przedmiot się znajduje, zaś w księgach wodnych reszty powiatów, nadmienić je tylko w krótkości, z odwołaniem się na zapis księgi wodnej pierwszego powiatu.

§. 9.

Księga wodna łącznie z wykazem spółek wodnych ma być założona w miernych mocno oprawionych zeszytach arkuszowych, a jej kartki powinny być porządkowemi liczbami stronnic zaopatrzone.

Pierwsza stronnica ma zawierać urzędownie potwierdzone wyliczenie kartek.

Każdy zeszyt zaopatrzyć należy na zewnątrz napisem „Księga wodna“ i liczbą porządkową.

Oprócz tego prowądzony być ma osobny rejestr zapisów (indeks) dla ułatwienia odszukania pojedyńczych zapisów.

§. 10.

Zbiór map wodnych składa się z mapy poglądowej, tudzież z map detailicznych i specyalnych.

Mapa poglądowa powinna zawierać wszystkie w powiecie się znajdujące wody, jako też granice i nazwy gmin i miejscowości. Mapa poglądowa przedstawia oraz pojedyńcze mapy detailiczne z ich okręgami, które jako sekcye mapy poglądowej cyframi rzymskiemi oznaczyć należy.

Jako mapy poglądowe służyć mają przydatne mapy topograficzne, które polityczna władza krajowa oznaczy.

Mapy detailiczne przedstawiać powinny stan i bieg wód, istniejące przy nich przedmioty księgi wodnej, wraz z przyrządami do spławiania drzewa, jakoteż mosty, kładki (ławy) i przewozy, a nareszcie budowle ochronne brzegów i przedmiotów wodnych. Każda mapa detailiczna oznaczoną być ma odnośną liczbą rzymską mapy poglądowej.

Przestrzenie wodne i budynki kolorami używanemi przy mapach katastralnych, przedmioty księgi wodnej zaś cynobrem czerwono nałożyć i odnośnemi liczbami pozycyjnemi księgi wodnej oznaczyć należy.

Do założenia map detailicznych użytemi być mają odciski z map katastralnych.

Mapy specyalne stanowią sporządzone przy urzędowych czynnościach przeglądy niwelacyjne pojedyńczych wód, przekroje podłużne, graficzne przedstawienia okręgu inundacyjnego i t. p., tudzież przedłożone z powodu tych

czynności plany i inne rysunki. Takowe mają być w porządku pojedyńczych zapisów do księgi wodnej, a jeżeli do jednego przedmiotu kilka map takich się odnosi, w jednej okładce razem złożone, i zaopatrzyć je należy odnośną liczbą pozycyjną księgi wodnej jako też numerem mapy detailicznej.

Mapa specyalna, która się do kilku przedmiotów księgi wodnej odnosi, powinna do poprzedzającego przedmiotu być złożoną, a na jej okładce, uwidocznioną być ma reszta należących doń przedmiotów księgi wodnej, przy których się potem tylko na tę mapę powołać należy.

Zbiór map wodnych uzupełnia się przedewszystkiem mapami, planami i innemi rysunkami, które się w aktach urzędowych już znajdują, przy rozprawach zaś o nowe uprawnienia na dostarczenie takich planów i rysunków dla zbioru, szczególną uwagę zwracać należy.

§. 11.

Do zbioru dokumentów należą dokumenta, służące za podstawę prawom wodnym zapisanym w księgę wodną, a w szczególności co do spółek wodnych, dokumenta uznania spółek, statuta i wykaz członków tychże, w odpisach urzędownie stwierdzonych. Dokumenta te dotyczącemi liczbami pozycyjnemi księgi wodnej, a względnie wykazu spółek wodnych, zaopatrzone i przechowane być mają.

§. 12.

Prowadzenie księgi wodnej, jako też zbieranie map wodnych i odnośnych dokumentów, powierzone być ma uzdolnionemu do tego urzędnikowi politycznej władzy powiatowej. Do uskutecznienia zapisów w księgę wodną przydać mu należy o ile to być może, technicznego przewodnika. Wrysowania do map wodnych powinny z reguły być wykonywane przez zaprzysiężone organy techniczne.

§. 13.

W celu założenia księgi wodnej potrzebne zarządzenia w ten sposób poczynić należy, aby istniejące już prawa wodne najdalej do końca roku 1878 w księgę wpisane być mogły.

§. 14.

Przeglądanie księgi wodnej i powołanych tamże rozpraw urzędowych równie też map wodnych i dokumentów, ma być każdemu pod dozorem urzędnika w godzinach urzędowych dozwolone. Polityczna władza powiatowa poda to do powszechnej wiadomości w powiecie, skoro zapisanie istniejących praw wodnych, stosownie do postanowienia niniejszego rozporządzenia przeprowadzone zostanie (§. 13).

W urzędzie i przy zachowaniu stosownych ostrożności, dozwolonem być ma stronom, za uiszczeniem przepisanej należytości stemplowej, sporządzenie urzędownie stwierdzonych wyciągów i odpisów z księgi wodnej, jako też kopii planów i rysunków.

§. 15.

Polityczna władza krajowa powinna dostarczyć potrzebnych do założenia i prowadzenia księgi wodnej formularzy, druków i t. p., czuwać nad prawidłowem i jednostajnem wykonaniem niniejszego rozporządzenia, a przy sposobności rewizyj urzędowych lub czynności komisyjnych, przekonać się od czasu do czasu przez swoje organy, o prawidłowem i celowi odpowiednem postępowaniu politycznych władz powiatowych.

Mannsfeld m. p. **Lasser** m. p. **Glaser** m. p.
Chlumecky m. p.

Formularz A.

Licz. porządkowa	Oznaczenie miejsca, wody, właściciela, spółki wodnej, mapy wodnej	Używanie wody i odnośne zakłady	Służebności odnoszące się do prawa wodnego	Powołanie się do zbioru dokumentów	Uwaga
1	2	3	4	5	6

Formularz B.

Licz. porządkowa	Nazwa spółki wodnej, liczba pozyc. księgi wodnej, siedziba zarządu spółki	Cel i objętość spółki wodnej, ilość członków	Nazwisko stan i miejsce zamieszkania przewodniczącego	Nazwisko, stan, miejsce zamieszkania i podpis osób, podpisujących za przewodniczącego	Powołanie się do zbioru dokumentów	Uwaga
1	2	3	4	5	6	7

Do §. 2 punkt 2.

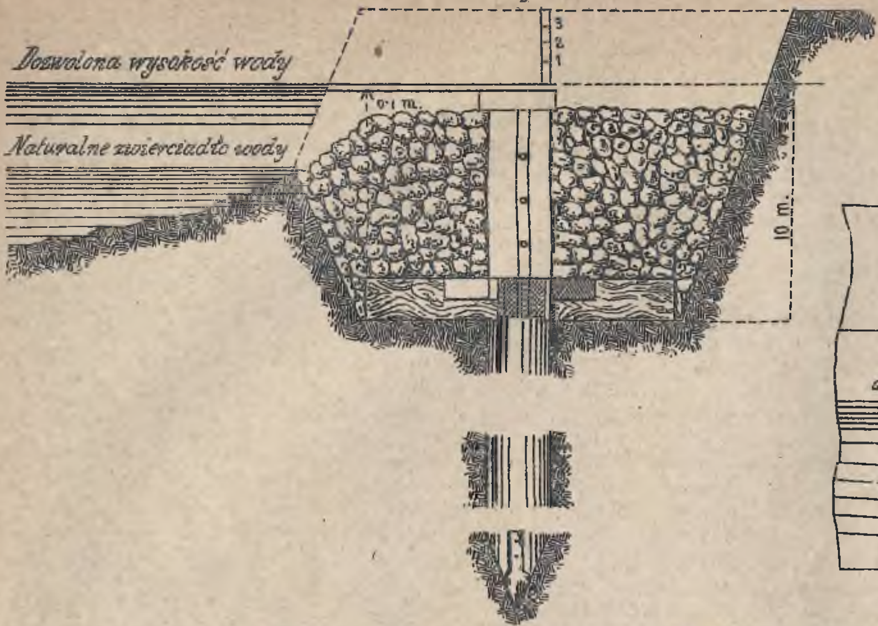

Do §. 2 punkt 1 i 4.

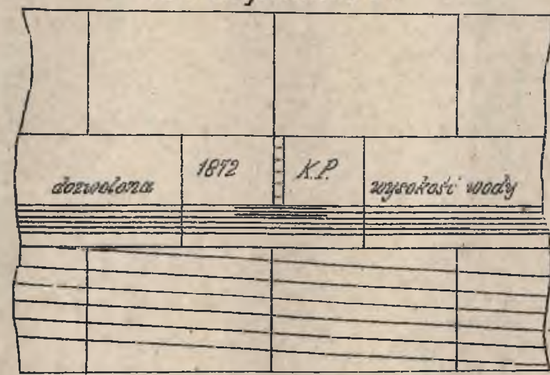

Do §. 2 punkt 2.

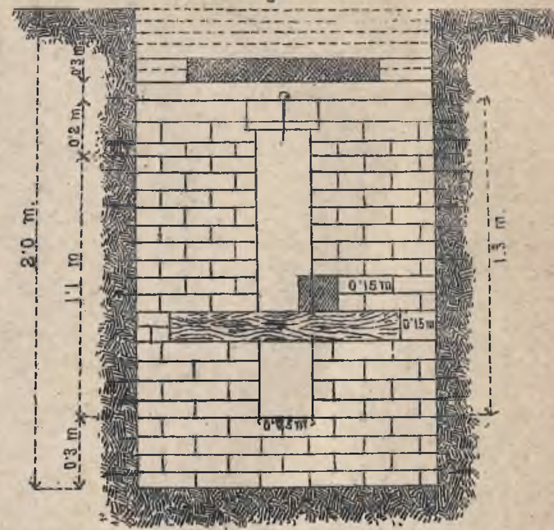

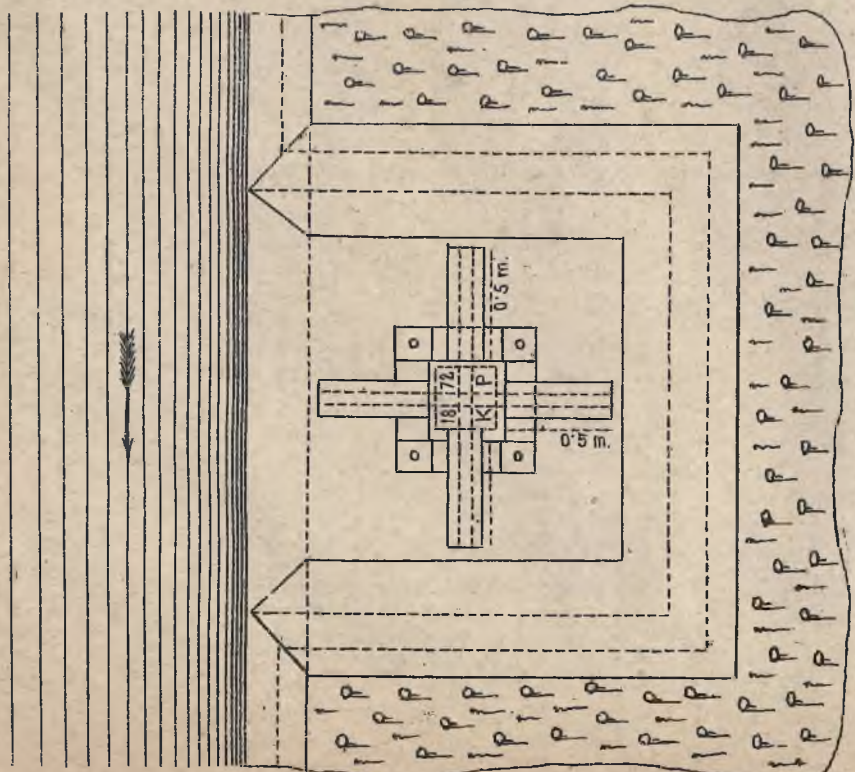

Do §. 3 punkt 1.

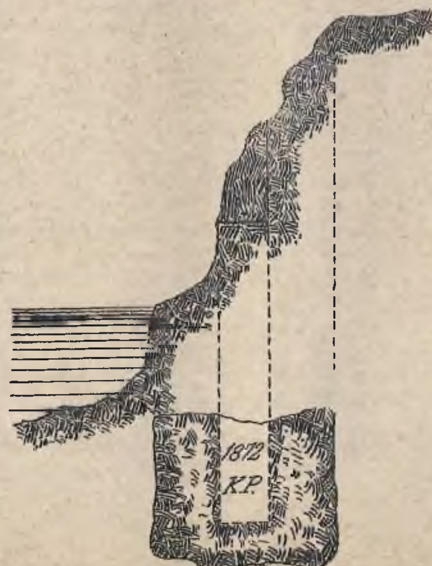

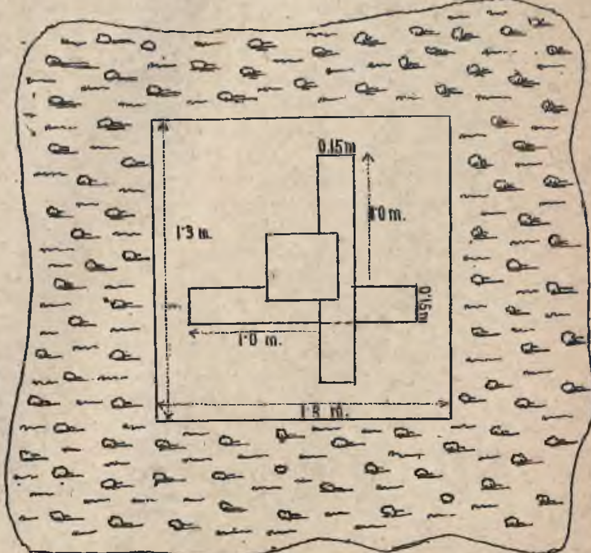

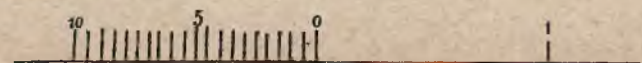

Dziennik ustaw i rozporządzeń krajowych

dla

Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Rok 1875. Wydano i rozesłano dnia 31. Października 1875. **Część XXVIII.**

Nr. 71.

Ustawa

obowiązująca w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, o zezwolenie gminie Bóbrki na pobór opłat gminnych od nafty w obręb gminy wprowadzanej i tamże spotrzebowanej.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem ustanawiam, co następuje:

Na pokrycie wydatków gminnych zezwala się gminie Bóbrki pobierać w latach 1875 i 1876 z dniem wejścia w wykonanie niniejszej ustawy, opłaty gminne od nafty w obręb gminy wprowadzanej i tamże spotrzebowanej w wysokości 1 (jednego) złr. w. a. od 56 kilogramów.

Schönbrunn dnia 26. Września 1875.

Franciszek Józef m. p.

Lasser m. p.

Nr. 72.

Ustawa

obowiązująca w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem ustanawiam, co następuje:

Na pokrycie wydatków gminnych pozwala się gminie Tyczyna, powiatu rzeszowskiego, pobierać przez lat trzy począwszy od 1. Stycznia 1876, opłaty gminne od wprowadzanych w obręb gminy i tamże spotrzebowanych słodzonych napojów spirytusowych, mianowicie likierów, rozolisów, araku, miodu, maliniaku, wiszniaku i t. p. w wysokości dziesięciu (10) ct. od jednego litra.

Schönbrunn dnia 26. Września 1875.

Franciszek Józef m. p.

Lasser m. p.

Dziennik ustaw i rozporządzeń krajowych

dla

Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Rok 1875. Wydano i rozesłano dnia 5. Listopada 1875. **Część XXIX.**

Nr. 73.

Ustawa

obowiązująca w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem o zezwoleniu gminie Jasła na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych i od piwa.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem ustanawiam co następuje:

Na pokrycie wydatków gminnych pozwala się gminie miasta Jasła pobierać przez lat sześć, począwszy od 1 Stycznia 1876 opłaty gminne od napojów spirytusowych i od piwa w obręb miasta wprowadzanych i tamże zużywanych według następującej taryfy:

a) od jednego hektolitra okowity na 75 stopni Tralesa 18 (ośmnaście) złr. a. w.;

b) od jednego hektolitra piwa 2 złr. 50 ct. (dwa złr. pięćdziesiąt ct.) a. w.

Schönbrunn dnia 26. Września 1875.

Franciszek Józef m. p.

Lasser m. p.

Nr 74.

Obwieszczenie

c. k. Namiestnictwa z dnia 10. Października 1875 L. 49561 względem zezwolenia gminie Czudec na pobór dodatków do podatków bezpośrednich

Jego ces. i król. Apostolska Mość raczył Najwyższem postanowieniem z dnia 23. Września b. r. najłaskawiej zatwierdzić uchwałę Sejmu krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem następującej treści:

Na pokrycie wydatków gminnych zezwala się gminie Czudec, powiatu Rzeszowskiego, pobierać w roku 1876 dodatki do podatków bezpośrednich (bez nadzwyczajnego dodatku) w wysokości ośmdziesięciu sześciu (86) %.

Co się w skutek wysokiego reskryptu Jego Excellencyi Pana Ministra spraw wewnętrznych z dnia 28. Września r. b. L. 14473 podaje do wiadomości.

W zastępstwie

Bartmański w. r.

Nr. 75.

Obwieszczenie

c. k. krajowej Dyrekcyi skarbu z dnia 26. Lipca 1875 L. 26640 dotyczące zmiany dodatku taryfowego za odciski map, za kopie map i za odpisy protokołów parcelowych.

Na podstawie reskryptu Ministerstwa skarbu z dnia 27. Maja 1875 L. 1994, podaje się niniejszem w załączonej taryfie zmianę dodatku taryfowego ogłoszonego tutejszem obwieszczeniem z dnia 24 Marca 1863 (Dziennik rozporządzeń władz krajowych z roku 1863 str. 20) a obejmującego ceny za niezmienione i za zastosowane litografowane odciski map, za kopie map, za odpisy protokołów parcelowych i t. d., — do publicznej wiadomości z tem
Zał. I. oznajmieniem, że ta nowa taryfa (załącznik I.) już od dnia 1go Lipca weszła w życie.

Jorkasch w. r.

TARYFA

cen za niezmienione tudzież zastosowane i sprostowane odciski map, za kopie map, odpisy protokołów parcelowych i t. d.

Numer	Oznaczenie przedmiotu i roboty, za którą strony uiścić mają wynagrodzenie	w austr. wal. złr.	ct.	Uwaga
1	Niezmienione litografowane odciski map:			Do Nr. 1. Za połowę karty liczy się tylko połowa ceny.
	a) przy pobraniu zupełnych egzemplarzy dla całych gmin od karty	1	20	
	b) przy pobraniu pojedyńczych kart pewnej gminy od karty	1	70	
2	Za zupełne zastosowanie map a mianowicie:			Do Nr. 2. Zastosowanie polega na kolorowaniu parcel budowlanych i wodnych, kopalń piasku i gliny tudzież dróg.
	a) za mapy według miary 1 cal = 40 sążn. i 1 cal = 80 sążn. (1 : 2880 i 1 : 5760) od karty .	.	20	
	b) za mapy według miary 1 cal = 20 sążn. (1 : 1440); miasta i miejscowości około Wiednia . . .	.	80	
	c) za mapy miast: Wiedeń i Praga . . .	1		
3	Za kolorowanie i opisanie szkieletu mapy . . .	.	15	
4	Za zupełne kolorowanie od 10 morgów . . .	.	3	Do Nr. 4. W tym wypadku odpada osobne wynagrodzenie za zastosowanie. (Nr. 2).
5	Za kolorowanie pewnej posiadłości lub pewnej części terytoryum gminnego od 10 morgów . . .	.	5	
6	Za zupełne wpisanie numerów parcelowych od 100 parcel	.	15	
7	Za numerowanie pewnej posiadłości od 100 parcel .	.	20	
8	Za wrysowanie dodatkowych zmian w litografowane odciski map od każdej nowej parceli . . .	.	1	
9	Za kopie map z wolnej ręki:			Do Nr. 9. Kopie map z wolnej ręki mogą być tylko wtedy sporządzone jeżeli niema litografowanych odcisków map.
	a) koszta kopiowania od każdej parceli morgowej (point)	.	$^1/_2$	
	Nadto dodatek a mianowicie:			
	b) za kopiowanie jednej karty poniżej 1000 parcel morgowych.	1		
	c) za kopiowanie co do gmin poniżej 1000 parcel morgowych z kilku kartami od karty. . .	.	50	

Numer	Oznaczenie przedmiotu i roboty, za którą strony uiścić mają wynagrodzenie	w austr. wal. złr.	ct.	Uwaga
	d) za kopiowanie co do gmin			
	od 1000 do 1500 parcel morgowych 20%			
	„ 1500 „ 2000 „ „ 15%			
	„ 2000 „ 2500 „ „ 10%			
	„ 2500 „ 3000 „ „ 5%			
	kosztów pod a) oznaczonych.			
	e) koszta rewizyi za 1000 parceli morgowych (pointów)	2	.	Do Nr. 9. e).
	f) za każdy arkusz holenderskiego papieru regałow.	.	16	Rewizję uskutecznia archiwista map a opłata ma być policzoną na rzecz skarbu. Tylko w tym razie, jeżeli archiwista nie może uskutecznić całej rewizyi, może być takowa w drodze umowy (akordu) wykonaną.
10	Za odpisy protokołów parcelowych:			
	a) pierwotnego pomiaru albo reambulacyi od arkusza	.	2	
	b) wraz z czystym dochodem i oznaczeniem klasy tudzież z umieszczeniem zmian wprowadzonych przy reklamacyi lub przy utrzymywaniu ewidencyi	.	25	
	c) wypisy z protokołów parcelowych co do pewnej posiadłości od arkusza	.	30	
	d) z przyjęciem miary metrycznej od arkusza . .	.	35	
11	Za odpisy opisania granic od arkusza . . .	.	35	
12	Za odpisy innych aktów katastralnego pomiaru od arkusza	.	25	
13	Litografowane zwyczajne karty poglądowe			
	a) na papierze do drukowania map od karty . .	.	70	
	b) na papierze regałowym od karty . . .	.	90	

Dziennik ustaw i rozporządzeń krajowych

dla

Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Rok 1875. Wydano i rozesłano dnia 20. Listopada 1875. **Część XXX.**

Nr. 76.

Ustawa

obowiązująca w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem o zmianie poboru opłat od napojów spirytusowych w obręb gminy Kalwaryi wprowadzanych i tamże zużywanych.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem ustanawiam co następuje:

Z dniem 1. stycznia 1876 znosi się taryfa opłat gminnych od napojów spirytusowych i od piwa, zezwolonych gminie Kalwaryi ustawą krajową z dnia 1. marca 1873 (Dz. ust. i rozp. kraj. z r. 1873. Część XXIII. Nr. 236) a natomiast zezwala się gminie Kalwaryi w przeciągu roku 1876. począwszy od 1. stycznia 1876. pobierać opłaty od napojów spirytusowych i od piwa, w obręb gminy wprowadzanych i tamże zużywanych według następującej taryfy:

1. od hektolitra piwa . . . . 30 ct.
2. od hektolitra wódki do 65° Tralesa . . . . 70 ct.
3. od hektolitra okowity nad 65° Tralesa (okowity spirytusu) . 85 ct.
4. od hektolitra araku i tym podobnych napojów . . 1 złr. 5 ct.
5. od hektolitra miodu . . . . 90 ct.

Gödöllö, dnia 23. Października 1875.

Franciszek Józef m. p.

Lasser m. p.

Nr. 77.

Obwieszczenie

c. k. Namiestnictwa z dnia 26. Października 1875 L. 52625 o dodatku na fundusz krajowy i indemnizacyjny w r. 1876.

Jego c. k. Apostolska Mość raczył Najwyższem postanowieniem z dnia 11. b. m. zatwierdzić najłaskawiej uchwalony przez Sejm krajowy rozkład dodatków na r. 1876 a mianowicie: dla funduszów indemnizacyjnych Galicyi wschodniej i zachodniej po 51 ct., dla funduszu indemnizacyjnego Wielkiego Księstwa Krakowskiego 41 ct., a dla funduszu krajowego po 34 ct. od jednego złotego a. w. podatków bezpośrednich z dodatkiem jednej trzeciej części.

Podając to do wiadomości powszechnej zarządza się równocześnie pobór tych dodatków na potrzeby kraju i fundusz indemnizacyjny na r. 1876 w sposób zwykły przepisany ustawą.

W zastępstwie

Bartmański w. r.

Nr. 78.

Obwieszczenie

c. k. Namiestnictwa z dnia 27 Października 1875 L. 52321 dotyczące przyzwolonego gminie Jasło poboru dodatku do podatku konsumcyjnego od wina

Jego ces. i król. Apostolska Mość raczył Najwyższem postanowieniem z dnia 26. września r. b. zatwierdzić najłaskawiej uchwałę Sejmu krajowego królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem następującej treści: Na pokrycie wydatków gminnych pozwala się gminie Jasła pobierać przez lat sześć, począwszy od 1. stycznia 1876 dodatek do podatku konsumcyjnego od wina w wysokości 100 (Sto) %.

Co się niniejszem podaje do wiadomości w skutek wysokiego reskryptu Jego Excelencyi Pana Ministra spraw wewnętrznych z dnia 20. b. m. L. 14620.

W zastępstwie

Bartmański w. r.

Nr. 79.

Obwieszczenie

c. k. Namiestnictwa z dnia 25. października 1875 L. 52322 względem upoważnienia Rady powiatowej w Chrzanowie, do pobierania myta drogowego na drodze powiatowej z Chrzanowa do Jaworzna.

Jego ces. i król. Apostolska Mość raczył Najwyższem postanowieniem z dnia 5. b. m. najłaskawiej zatwierdzić następującą uchwałę Sejmu krajowego król. Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, względem nadania Radzie powiatowej Chrzanowskiej prawa do pobierania myta drogowego przy drodze powiatowej z Chrzanowa do Jaworzna.

I.

Radzie powiatowej Chrzanowskiej w zastępstwie funduszu powiatowego nadaje się na przeciąg lat pięciu od wejścia w wykonanie tej uchwały, prawo do pobierania myta drogowego przy drodze powiatowej z Chrzanowa do Jaworzna na jednej stacyi mytniczej mianowicie na Korzeńcu.

II.

Myto pobierać należy podług następującego wymiaru:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 4 (cztery) ct.;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 2 (dwa) ct.

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 1 (jeden) ct.

Konie, woły, krowy, muły i osły, należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, źrebięta, owce, kozy i świnie do drobnego. Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

III.

Przy poborze opłat mytniczych mają być zachowane wszelkie przepisy dotyczące uwolnienia od opłaty myta, lub zniżenia takowej.

Co się wskutek reskryptu wys. c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 8. b. m. L. 15091 podaje do powszechnej wiadomości.

W zastępstwie

Bartmański w. r.

Nr. 80.

Obwieszczenie

c. k. Namiestnictwa z dnia 25. października 1875 L. 52322 względem upoważnienia obszaru dworskiego w Woli mieleckiej do pobiernia myta od przewozu na rzece Wisłoce.

Jego c. i k. Apostolska Mość raczył Najwyższem postanowieniem z dnia 5. b. m. najłaskawiej zatwierdzić następującą uchwałę Sejmu krajowego królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem względem nadania obszarowi dworskiemu w Woli-Mieleckiej powiatu Mieleckiego dalszego prawa do pobierania myta przewozowego od przewozu na rzece Wisłoce w Woli-Mieleckiej.

I.

Obszarowi dworskiemu w Woli-Mieleckiej nadaje się na lat pięć od wejścia w wykonanie tej uchwały. dalsze prawo do pobierania myta przewozowego od przewozu na rzece Wisłoce w Woli-Mieleckiej pod warunkiem utrzymywania przedmiotu omyconego w dobrym stanie i własnym kosztem.

II.

Opłatę myta pobierać należy podług następującego wymiaru:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu (2 dwa) ct.

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od wierzchowca, tudzież od każdej sztuki bydła pędzonego ciężkiego jako to: od koni, wołów, bujaków, krów, jałówek. byków, mułów i osłów i od każdej pędzonej sztuki młodego bydła tegoż rodzaju (dwa) 2 ct.

Wyjątek stanowią bydlęta ssące przy matkach, które są wolne od opłaty myta.

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego jako to: od cieląt, owiec, kóz i nierogacizny (jeden) 1 ct.

d) od każdej osoby bez różnicy wyjąwszy woźnicę lub jeźdźca na koniu (jeden) 1 ct.

III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty mytniczej lub o zniżeniu takowej

Co się w skutek reskryptu Wysokiego c.k. Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 8. b. m. L. 15091 podaje do powszechnej wiadomości.

W zastępstwie

Bartmański w. r.

Nr. 81.

Rozporządzenie

c. k. ministra wyznań i oświecenia z dnia 25. Października 1875 l. $\frac{551}{M. w. i o}$ w sprawie mianowania i załatwiania służbowych spraw dyrektorów i nauczycieli przy państwowych szkołach średnich w Galicyi.

Jego cesarska i królewska Apostolska Mość raczył Najwyższem postanowieniem z dnia 23. Października rozporządzić, że na przyszłość mianowanie dyrektorów państwowych szkół średnich w Galicyi podlegać ma Najwyższej decyzyi Cesarskiej a mianowanie nauczycieli przy tychże szkołach należyć ma do ministra wyznań i oświecenia: dalej że w obu wypadkach galicyjska krajowa Rada szkolna przedkładać ma swoje wnioski ministrowi oświecenia do którego należy także załatwianie w toku instancyi służbowych spraw całego personalu nauczycielskiego.

Stremayr w. r.

Nr. 82.

Obwieszczenie

c. k. Namiestnictwa z dnia 28. Października 1875 l. 51865 dotyczące przyzwolenia gminom Budzanów, Podhajce i Buczacz na pobór dodatków do podatków konsumcyjnych.

Jego ces. i król Apostolska Mość raczył Najwyższem postanowieniem z dnia 5. Października 1875 najłaskawiej zatwierdzić następujące uchwały sejmu krajowego królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem:

Na pokrycie wydatków gminnych pozwala się gminie Budzanów powiatu Czortkowskiego pobierać w latach 1875, 1876, 1877 dodatek do podatku konsumcyjnego od mięsa moszczu i wina w wysokości ośmdziesiąt (80)%.

Na pokrycie wydatków gminnych zezwala się gminie Podhajce pobierać w latach 1875, 1876, i 1877 dodatek do podatku konsumcyjnego od mięsa, moszczu i wina w wysokości ośmdziesiąt od sta (80)%.

Gminie miasta Buczacza zezwala się na pokrycie wydatków gminnych pobierać przez lat trzy. począwszy od 1. Stycznia 1876 dodatek do podatku konsumcyjnego od mięsa i wina w wysokości siedmdziesiąt pięć (75)%.

Co się niniejszem podaje do wiadomości w skutek Wys. reskryptu Jego Excelencyi Pana Ministra spraw wewnętrznych z dnia 8. Października 1875 l. 15092.

W zastępstwie

Bartmański w. r.

Nr. 83.

Obwieszczenie

c. k. Namiestnictwa z dnia 2. Listopada 1875 l. 54081 dotyczące zaprowadzenia środków ostrożności o zarazie bydła.

Dnia 29. Października 1875 r. ustał zupełnie księgosusz w kraju. Mimo tego mają i nadal obowiązywać postanowienia §§. 16 i 17 ustawy z dnia 29. Czerwca r. 1868 i rozporządzenia wykonawczego z dnia 7. Sierpnia r. 1868 Dz. ust. i rozp. krajowych z r. 1868 Część 14, względem trzymania ścisłej obserwacyi przez 10 dni w miejscu odosobionem świeżo zakupionego i sprowadzanego bydła rogatego tudzież §§. 18. i 19 powołanej ustawy tyczące się obowiązku donoszenia o podejrzanych wypadkach choroby między bydłem rogatem i odejściu pojedyńczych sztuk, nakoniec względem nagród za doniesienia o przekroczeniach przepisów ustawy o zarazie w myśl §. 35tej ustawy.

W zastępstwie

Bartmański w. r.

Dziennik ustaw i rozporządzeń krajowych

dla

Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Rok 1875. Wydano i rozesłano dnia 24. Grudnia 1875. **Część XXXI.**

Nr. 84.

Rozporządzenie

Ministra wyznań i oświecenia z d. 19. Lipca 1875 l. 6081, którem wydano postanowienia względem zachowania przepisów sanitarnych w publicznych szkołach ludowych w Galicyi i W. księstwie Krakowskiem.

Po zasięgnięciu zdania c. k. Rady szkolnej krajowej w Galicyi postanawiam względem zachowania przepisów sanitarnych w publicznych szkołach ludowych, co następuje:

§. 1.

Izby szkolne, schody i kurytarze mają być codzień starannie wymiatane i w miarę potrzeby, a co najmniej cztery razy do roku, należycie myte.

Gruntowniejsze czyszczenie całego budynku szkolnego, jak n. p. bielenie, lakierowanie itp. należy przedsiębrać w czasie feryj i to tak wcześnie, ażeby w chwili rozpoczęcia nauki nie dawała się już uczuwać woń farby, wapna, lub wilgoć.

Zamiotłszy izbę szkolną, należy po niejakim czasie pozmiatać prochy z ławek, pieca, gzemsów, szaf i tablicy. Okna mają być zawsze czysto umyte; wodę ściekającą z szyb i z gzemsów pod oknami należy starannie ścierać. Szczególną baczność zwracać się ma na utrzymanie czystości w wychodkach, na codzienne ich zmywanie i odwietrzanie.

Mokre i zabłocone suknie wierzchnie, parasole itp. mają być o ile możności po za izbą szkolną składane. Nauczyciel jest obowiązanym zważać, ażeby uczniowie, wchodząc do izby szkolnej. obówie należycie oczyszczali i przyzwyczajali się do używania potrzebnych ku temu przyrządów.

W każdej szkole ma być umywalnia i ręcznik. Przestrzeganie czystości szkoły i uczniów jest obowiązkiem nauczycieli i rady szkolnej miejscowej, a względnie, miejscowego dozorcy szkolnego.

§. 2.

W każdej izbie szkolnej, w miejscu, którego temperatura może być za średnią temperaturę izby poczytaną, ma być zawieszonym termometr w wysokości 1·2 do 1·5 metra.

Ciepłota powietrza w izbie szkolnej w ciągu nauki nie może przekraczać 15^0 Reaumura. Gdyby poniżej 13^0 R. spadła, należy bez względu na porę roku izbę szkolną opalić.

Obowiązkiem nauczyciela będzie zarządzić natychmiast co potrzeba, skoro uczniowie skarzyć się będą na zbytnie gorąco lub zimno.

§. 3.

Szczególną uwagę zwracać będzie nauczyciel na stosowne używanie przyrządów wentylacyjnych, oraz na otwieranie drzwi i okien w każdej porze roku w przestankach pomiędzy godzinami i po nauce szkolnej.

§. 4.

Nauczyciel uchylać ma wszystko, cokolwiek mogłoby szkodliwy wpływ wywrzeć na wzrok dzieci szkolnych. Obowiązkiem jego będzie używać w stosowny sposób zasłon w oknach, ażeby nie dopuszczać olśniewających promieni słońca, uchylać wpadanie światła z dwóch stron naprzeciwległych i prosto w oczy uczniów. Wystrzegać się ma również ustawiania podczas nauki tablic, map itp. pomiędzy odsłoniętemi oknami. Podczas zmierzchu nie wolno zajmować uczniów takiemi przedmiotami nauki, któreby wzrok ich natężały.

W szkołach pospolitych i wydziałowych nie może być przedsiębraną t. z. lokacya uczniów wedle ich postępu. Uczniowie krótkowidzący będą zawsze zajmować miejsca takie, iżby mogli widzieć dokładnie wszystko, co nauczyciel uczniom pokazuje.

§. 5.

Tablice ścienne do pisania mają być całkiem równe, dokładnie czarne a przytem ćme, t. j. bez połysku. Jeśli tablica jest drewnianą, natenczas użyte

na nią drzewo ma być bez sęków, należycie twarde i wyschnięte. Od czasu do czasu należy tablicę świeżą farbą powlekać, jeśli zaś tylko jedna jest w klasie, ma być tylko po jednej stronie czerwoną olejną farbą poliniowana.

Do zmywania tablicy ma być gąbka i miseczka z wodą. Umieszczenie tablicy ma być takie, ażeby się dała z łatwością spuszczać i podnosić, tudzież około swej osi pionowej obracać, jeżeli jest na sztaludze umieszczoną.

Baczną uwagę należy także zwracać na wszystkie, używane w szkole przybory do nauki, jak tablice do nauki poglądu, wzory do nauki pisania i rysunków, tablice do nauki spiewu, obrazy ścienne do historyi naturalnej, modele i t. p. Będą one celowi nauki tem lepiej odpowiadać i tem skuteczniej oszczędzać wzrok uczniów, im większe rozmiary dane będą przedstawionym na nich przedmiotom, im dokładniej i zrozumialej występować będą przed oczami widza, skutkiem trafnego rozłożenia światła i cieni, tudzież użycia silnych barw i zachowania stosownej proporcyi. Mapy ścienne nie powinny być przeładowane napisami szczegółowych miejscowości i znakami. We wzorkach rysunkowych ma kontur występować silnie, szczególnie w częściach charakterystycznych.

Jeszcze większej troskliwości wymagają przybory naukowe będące w rękach uczniów.

Należy starannie uważać, ażeby w książkach szkolnych był papier nieprzejrzysty i biały, druk wyraźny, nie blady i szeroki, a tem większy, im młodsze dzieci mają książki używać.

Tabliczek łupkowych (naturalnych lub sztucznych) należy bardzo oględnie używać i o ile możności jak najprędzej zastąpić je papierem i ołówkiem, a następnie piórem.

Papier używany w szkole, ma być nieprzejrzysty, nieprzemakalny i należycie biały, pióra miękkie i elastyczne, atrament nie gęsty i zupełnie czarny, ołówki w miarę miękkie, nie krótkie i należycie czarne.

§. 6.

Przedłużanie nauki przedpołudniowej na korzyść częściowo lub całkiem wolnego popołudnia, nie może być pod żadnym warunkiem dopuszczone.

*

§. 7.

Nie należy uczniów przeciążać wypracowaniami domowemi. Sprzeciwia się to również zasadom higieny, jeżeli uczniowie na czas feryi w dniach wolnych od nauki tyle mają roboty zadanej, że cel feryi jest przez to udaremnionym. Zadając wypracowania domowe, winien mieć nauczyciel na oku wiek ucznia, stosunki miejscowe i domowe, wreszcie porę roku. Na czas pomiędzy przedpołudniowemi i popołudniowemi godzinami szkolnemi nie wolno zadawać wypracowań.

Celem ubezpieczenia się, ażeby uczniom pozostawiono dość czasu do wypoczynku i snu, mają być w szkołach o kilku nauczycielach, wszystkie okoliczności, tyczące się liczby, zakresu i stosownego przeplatania wypracowań domowych na konferencyach nauczycielskich omawiane.

§. 8.

W podziale godzin należy mieć to na uwadze, iżby nauka umysł uczniów z każdą godziną coraz mniej natężała. Ćwiczenia umysłowe mają być stosownie zajęciami mechanicznemi przeplatane. Za wskazówkę służyć będą następujące postanowienia.

1. Przedmiotom wymagającym najbardziej skupionej uwagi lub większego natężenia umysłowego, należy przeznaczać godziny przedpołudniowe, a w szkołach o nauce półdziennej pierwsze godziny nauki.

2. Na rysunki, pisanie i spiew używane być mają przeważnie godziny popołudniowe.

3. Żadnego przedmiotu nie należy udzielać dłużej w jednym ciągu niż godzinę.

4. Podział godzin powinien nauczycielowi ułatwiać równoczesne zajęcie jednym i tymże samym przedmiotem wszystkich uczniów należących do jego oddziału.

§. 9.

Czy to idąc, czy stojąc, powinni uczniowie zachowywać postawę wolną od wszelkiej ociężałości, lecz niewymuszoną, mają się trzymać prosto i krzepko.

W ciągu nauki ustnej, gdy uczniowie słuchają tylko lub mówią, nie używając żadnych przyborów naukowych, mają siedzieć prosto, tak, iżby

linja stosu pacierzowego była pionową. Gdzie to jest możliwem, należy dozwalać, ażeby uczniowie po dłuższem siedzeniu mogli także stać na wolnych miejscach pomiędzy ławkami.

Chowania rąk pod ławką lub do kieszeni, jakoteż nieprzyzwoitego rozkraczania nóg nie należy cierpieć.

Ażeby uczniowie, idąc do szkoły i wracając, nie obarczali się zanadto książkami, zeszytami i innemi przyborami szkolnemi, należy zważać, iżby brali ze sobą tylko rzeczy najniezbędniejsze.

Celem wpływania na fizyczny rozwój uczniów, zaleca się przedewszystkiem gry i ćwiczenia gimnastyczne w wolnych od nauki przestankach, oraz wycieczki pod nadzorem nauczycieli w wolnych od nauki półdzionkach.

Gdy uczniowie gromadnie ze szkoły wychodzą, będzie obowiązkiem nauczyciela czuwać, ażeby sobie nieoględnem skakaniem ze schodów, popychaniem się, szturkaniem i innemi tego rodzaju wybrykami nie szkodzili.

W ćwiczeniach spiewu należy głos dzieci chronić od zawczesnych i za wielkich wysileń, oraz od wpływów szkodliwych, i zapobiegać uważnie wszelkim chorobliwym usposobieniom.

Nauczyciel będzie również pamiętał i o tem, że w latach płciowego dojrzewania należy uczniów oszczędzać i nie zniewalać ich do zbytecznych wysileń umysłowych. Stosuje się to szczególniej do dziewcząt.

W ciągu godzin przeznaczonych na roboty ręczne, szczególnie igłą, należy czynić częstsze a krótkie przerwy, w ciągu których mają uczennice zmieniać swe położenie a wzrok zwracać swobodnie ku przedmiotom odległym.

§. 10.

W razie ciągłych upałów, jeżeli ciepłota między 9tą a 10tą godziną rano dochodzi w cieni do + 20° R. można dzieci szkolne zwoływać na naukę popołudniową o godzinę lub dwie godziny później od zwykłej.

§. 11.

Uczniowie, przychodząc do szkoły, mają mieć ręce i twarz czysto umyte i włosy porządnie uczesane. Ubranie ich choć najuboższe, powinno być chędogie. Odzież plugawa, podarta a niepołatana nie może być na dzieciach cierpianą. Dziewczętom nie wolno czepkami lub chustkami okrywać w szkole niechlujnie utrzymanych głów.

§. 12.

Nie można uczniom stanowczo zabronić, ażeby w razie nagłej potrzeby nie wychodzili podczas nauki do wychodka; nauczyciel ma jednak przezornie do tego uczniów przyzwyczaić, ażeby na ten cel używali przestanków pomiędzy godzinami.

W wychodkach nie wolno uczniom za długo przebywać i po wielu naraz wychodzić w czasie nauki szkolnej.

§. 13.

W razie, gdyby uczeń w ciągu nauki zasłabł, ma go nauczyciel natychmiast do domu odesłać.

Dzieci, dotkniętych zaraźliwemi wysypkami i chorobami nie można pod żadnym warunkiem do szkoły przypuszczać.

Dzieci, okryte budzącemi obrzydzenie strupami lub innym niezaraźliwym wyrzutem i t. p. należy aż do wyzdrowienia ze szkoły usunąć, lub jeśli leczenie dłuższego czasu wymaga a pobieraniu nauki nie przeszkadza, w oddzielnych sadzać ławkach.

§. 14.

Każdy nauczyciel jest obowiązanym obznajomić się dokładnie z zasadami higieny i przestrzegać takowych nietylko w stosunku swoim do młodzieży szkolnej, lecz według możności wpływać także i na to, ażeby i dom rodzicielski dbał o to wszystko, czego potrzeba do należytego fizycznego wychowania dzieci w ciągu ich nauki szkolnej. Nauczyciel winien mieć zawsze na oku właściwe zadanie szkoły, a mianowicie: ażeby w myśl odwiecznej zasady, że tylko w zdrowem ciele zdrowa mieszka dusza, starał się doprowadzić do wszechstronnego harmonijnego rozwoju nietylko duchowe lecz i cielesne siły i zdolności każdego ucznia.

Władze szkolne stosownie do swego zakresu działania mają dokładać starań, ażeby wszelkim wymogom higieny szkolnej działo się zadość.

§. 15.

Co do obowiązku władz sanitarnych do czuwania nad zachowaniem przepisów higieny w szkołach publicznych, wskazuje się w ogóle na ustawę z dnia 30. Kwietnia 1870 D. p. p. Nr. 68.

Do posiedzeń, na których Rada szkolna okręgowa zatwierdza plany nowych budynków szkolnych i przebudowań, lub stanowi o sprawach, tyczących się higieny szkolnej, przyzywanym ma być rządowy lekarz powiatowy do udzielania fachowej opinii.

Lekarz powiatowy będzie nadto w czasie urzędowych objazdów swoich zwiedzać szkoły publiczne i udzielać spostrzeżeń swych pod względem sanitarnym Radzie szkolnej okręgowej.

Lekarze, którzy położą wiele zasług około higieny szkolnej, mogą być przedstawiani Ministrowi wyznań i oświecenia, celem wyrażenia im odpowiednich uznań lub udzielenia remuneracyi ze skarbu państwa.

Stremayr m. p.

Dziennik ustaw i rozporządzeń krajowych

dla

Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Rok 1875. Wydano i rozesłano dnia 28. Grudnia 1875. **Część XXXII.**

Nr. 85.

Obwieszczenie

c. k. Namiestnictwa z dnia 21go Września 1875 l. 59880 względem omycenia Gdowsko-Zakluczyńskiego równoległego gościńca wojskowego.

Wysokie c. k. Ministerstwo skarbu zarządziło w porozumieniu z wysokiem c. k. Ministerstwem spraw wewnętrznych reskryptem z dnia 14. Września 1875. l. 24986 omycenie Gdowsko-Zakluczyńskiego równoległego gościńca wojskowego i mostów znajdujących się na tejże przestrzeni drogowej.

W skutek tego, pozostawiając stacyę mytniczą w Łapanowie, gdzie myto drogowe za dwie mile, t. j. za 1. i 2. milę, tudzież mostowe podług III. klasy taryfy się pobiera; I) przeniesie się zaporę mytniczą w miejscowości „Lipnica murowana“ z dotychczasowego jej stanowiska do $^{10}/_{100}$ $^{4}/_{4}$ czwartej mili, gdzie za 3. i 4. milę pobierać się będzie

a) myto drogowe za dwie mile a więc:

1) od każdej sztuki bydła zaprzężnego w zaprzęgu po cztery (4) centy w. a.;
2) od każdej sztuki ciężkiego bydła pędzonego po dwa (2) centy w. a.;
3) od każdej sztuki drobnego bydła pędzonego po jednym (1) cencie w. a.;

b) myto mostowe podług I. klasy taryfy a więc:

1) od każdej sztuki bydła zaprzężnego w zaprzęgu po dwa (2) centy w. a.;
2) od każdej sztuki ciężkiego bydła pędzonego po jednym (1) cencie w. a.;

3) od każdej sztuki drobnego bydła pędzonego po pół (½) centa w. a. tudzież ustawi się nowe stacye mytnicze mianowicie:

A) W miejscowości „Biskupice“ gdzie myto drogowe za dwie mile t. j. za 5tą i 6tą milę, a więc

1) od każdej sztuki bydła zaprzężnego w zaprzęgu po cztery (4) centy w. a;
2) od każdej sztuki ciężkiego bydła pędzonego po dwa (2) centy w. a;
3) od każdej sztuki drobnego bydła pędzonego po jednym (1) cencie w. a. pobierać się będzie.

B) w miejscowości „Siemiechów“ gdzie

a) myto drogowe za dwie mile t. j. za 7. i 8. milę, a więc:

1) od każdej sztuki zaprzężnego bydła w zaprzęgu po cztery (4) centy w. a.;
2) od każdej sztuki ciężkiego bydła pędzonego po dwa (2) centy w. a.;
3) od każdej sztuki drobnego bydła pędzonego po jednym (1) cencie w. a.;

b) myto mostowe podług II. klasy taryfy, a więc

1) od każdej sztuki zaprzężnego bydła w zaprzęgu po cztery (4) centy w. a.;
2) od każdej sztuki ciężkiego bydła pędzonego po dwa (2) centy w. a.;
3) od każdej sztuki drobnego bydła pędzonego po jednym (1) cencie w. a. pobierać się będzie.

C) w miejscowości „Zborowice“, gdzie myto drogowe za dwie mile t. j. za 9. i 10. milę, a więc:

1) od każdej sztuki zaprzężnego bydła w zaprzęgu po cztery (4) centy w. a.;
2) od każdej sztuki ciężkiego bydła pędzonego po dwa (2) centy w. a.;
3) od każdej sztuki drobnego bydła pędzonego po jednym (1) cencie w. a. pobierać się będzie, wreszcie

D) w miejscowości „Mszanka“, gdzie myto drogowe za trzy mile t. j. za 11., 12. i ¾ 13. mili, a więc

1) od każdej sztuki zaprzężnego bydła w zaprzęgu po sześć (6) cent. w. a.;
2) od każdej sztuki ciężkiego bydła pędzonego po trzy (3) centy w. a.;

3) od każdej sztuki drobnego bydła pędzonego po półtora ($1\frac{1}{2}$) cent w. a. pobierać się będzie.

Co się do powszechnej wiadomości z dodatkiem podaje, że to omycenie od 1go Stycznia 1876 r. w życie wejdzie, i że także od tego czasu pobór należytości mytowych na nowo ustanowionych stacyach mytniczych się rozpocznie.

W zastępstwie

Bartmański w. r.

Dziennik ustaw i rozporządzeń krajowych

dla

Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Rok 1875. Wydano i rozesłano dnia 31. Grudnia 1875. **Część XXXIII.**

Nr. 86.

Rozporządzenie

c. k. Namiestnictwa z dnia 21. grudnia 1875 l. 62.662 zmieniające normę ordynacyjną dla lekarzy i aptekarzy w zastosowaniu wagi metrycznej.

Wydaną reskryptem wysokiego Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 21. marca 1870 l. 229 normę ordynacyjną dla lekarzy i aptekarzy zmienia się w zastosowaniu wagi metrycznej, jak następuje:

§. 1.

Lekarze są obowiązani przy odnośnych ordynacyach zapisywać zwyczajne lekarstwa objęte w ostatniej farmakopei austryackiej i taksie lekarstw i mają się stosować do następujących postanowień:

Wyjątki winni uzasadnić w krótkości na kontach aptekarskich wspólnie podpisać się mających.

§. 2.

Tylko takie lekarstwa można zapisywać, które do uleczenia choroby albo przyniesienia znacznej w niej ulgi są potrzebne. Sposób zapisywania lekarstw winien być jak najpojedynczszy, i co do ich ceny jak najtańszy, a z dwóch lub kilku lekarstw, mogących ten sam odnieść skutek, należy zawsze tylko tańsze zapisywać.

§. 3.

Lekarstwa rozpuszczalne w płynie mają pierwszeństwo przed onemi w formie proszków,

§. 4.

Sole przepisywać należy tylko wtedy jako proszki alkoholizowane, jeżeli mają być przymieszane do innych proszków albo powidełek, albo też do takich płynów, w których albo są zupełnie nierozpuszczalne, lub dla znacznej ilości tylko z trudnością rozpuścić się dadzą.

§. 5.

Proszki lekarskie, skutkujące już w małych dawkach, należy podzielić w pojedyncze dawki, gdy przeciwnie proszki, które dopiero po użyciu znaczniejszych dawek skutek swój objawiają, bez dzielenia na pojedyncze dawki przepisywać należy.

§. 6.

Cukru nie należy domieszać w większej ilości jak w gm. $0,_{4}$ do jednej dawki.

Samego cukru nie wolno z apteki zapisywać.

§. 7.

Dla poprawienia lub zatarcia smaku należy używać:

a) opłatków bezbarwnych

b) do lekarstw płynnych w ilości do gm. $300,_{0}$, bądź cukru do gm. 10_{0}, bądź do gm. $20,_{0}$ taniego syropu lub miodku oczyszczonego, lub wyciągu lukrecyowego do gm. $1,_{5}$.

§. 8.

Napoje, rozczyny pojedyncze, nalewy albo odwary lekarstw krzyżykiem nieoznaczonych, następnie okłady i synapizma ile możności nie powinny być przyrządzane w aptece, lecz wedle wskazówki lekarza przysposobione albo przez służbę szpitalną, albo osoby pielęgnujące chorego.

§. 9.

Smarowanie plastrów wtedy tylko uskutecznić wolno w aptece, jeżeli otaczające chorego osoby nie potrafią tego w sposób odpowiedny.

§. 10.

Do okładów zwyczajnie używać należy wody, jeżeli zaś zajdzie potrzeba użycia okładów z mąki lnianej, natenczas należy zawsze przepisywać tylko

mąkę z makuchów lnianych (farina placentarum seminum lini). Lód do okładów i chłodników tylko wtedy dozwolonem jest zapisywać, jeżeli go z łatwością i tanio nabyć można.

§. 11.

Pijawek wolno tylko używać w nadzwyczajnych wypadkach choroby.

§. 12.

Jeżeli w sali szpitalnej wydarzy się, iż potrzeba dla kilku chorych w tym samym czasie ordynacji zupełnie jednakowych lekarstw, natenczas należy je przy oznaczeniu liczb łóżek cyframi, a ich ilości literami tylko na jednej recepcie zapisywać.

§. 13.

Jeżeli potrzeba powtórzyć lekarstwo, natenczas każdą razą receptę na nowo przepisać należy.

§. 14.

Lekarstwa, tudzież ich waga, powinny być słowami tak dokładnie oznaczone, ażeby co do jakości środka, jego ilości i przypadającej na niego ceny żadna nie powstała wątpliwość.

§. 15.

Recepta lub kartki ordynacyjne winne być opatrzone wyraźnym i własnoręcznym podpisem lekarza.

§. 16.

Na każdej recepcie lub kartce ordynacyjnej, podług której w aptece publicznej lub domowej sporządzano i wydano lekarstwo, ma być napisaną wyraźnie kwota taksy w cyfrach z wyszczególnieniem kwot cząstkowych za materyały, za przysposobienie i naczynia, co taksujący własnoręcznym stwierdzi podpisem.

Tam gdzie firmy apteki z innych nie poznać okoliczności, należy ją spółcześnie uwidocznić.

Na sygnaturze powinien ten, kto lekarstwo wydaje, oznaczyć datum ekspedycyi i własne swoje nazwisko.

*

§. 17.

Tylko naczynia ze szkła zielonego, zwyczajne tygielki i pudełka z tektury bez falcu wolno porachowywać. Na lekarstwa, dające się przechować w woreczkach papierowych, należy woreczki takie zapisywać. Lekarstwa, które się rozkładają przy działaniu światła, należy zapisywać w szkłach czarnym papierem okrytych.

§. 18.

Rachowanie naczyń tylko wtedy jest dozwolonem, jeżeli chorzy nie mieszkają w tem samem miejscu, gdzie jest apteka publiczna lub domowa, tudzież jeżeli się lekarstwo pierwszy raz wydaje. Jeżeli to samo lekarstwo powtórzonem, lub inne, w tem samem naczyniu wydać się mogące, ma być użytem, nie wolno nic rachować za naczynie, przeto flaszkę do apteki odesłać należy.

§. 19.

Lekarze, którzy w czasie ordynacyi wyż pomienionych przepisów ściśle trzymać się nie będą i zaszłą odmianę dowodnie nie usprawiedliwią, pociągnięci zostaną do zwrotu większych wydatków, spowodowanych innemi ordynacjami.

§. 20.

W dodatku przyłącza się przepisy sporządzania leków, które na rachunek Skarbu Państwa, lub też pod zarządem Państwa będących funduszów dla skrócenia normaliter, tj. tylko za podaniem nazwy ich napisu przepisywać wolno, wszystkie inne zaś w tych formułach nie znajdujące się lekarstwa, jakoteż takie połączenia, które wprawdzie takie same składniki, jednak odmienne dawki lekarstw zawierają, należy zapisywać w formie magistralnej.

Dla dzieci do 7go roku należy wydawać połowę ilości ustanowionych lekarstw normalnych, co się uczyni, skoro lekarz zapisze „Dosis pro infante.“

Przepisy sporządzania leków,

które na rachunek skarbu Państwa lub też funduszów pod zarządem Państwa zostających dla skrócenia tylko za podaniem nazwy ich napisu przepisywać wolno.

Aqua Beeri.

Rp. Lapidis divini gm. 1,0
solve in
aquae dest. gm. 150,0
Laudani liquid. Syd. gtt. 8
Aceti lythargyri gtt. 16
filtretur.

Decoctum ononidis spinosae.

Rp. Radicis ononidis spin. gm. 20,0
coque cum suffic. quant. aquae per 1/4 horam.
Colat. gm. 300,0

Aqua Conradi.

Rp. Merc. subl. corr. gm. 0,08
solve in
aquae destil. gm. 150,0
Laud. liquid. Sydenh. gtt. sex.

Decoctum althaeae.

Rp. Radicis althaeae gm. 10,0
coque cum suff. quantit. aquae per 1/4 horam.
Colat. gm. 300,0.

Decoctum chinae fuscae.

Rp. Corticis chinae fuscae ruditer tusi gm. 20,0
coque suffic. quant. aquae per horam.
Colat. gm. 300,0.

Decoctum Dulcamarae.

Rp. Stipitum dulcamarae gm. 15,0
coque cum. suffic. quant. aquae per 1/4 horam.
Colat. gm. 300,0.

Decoctum graminis.

Rp. Radicis gramin. gm. 40,0
coque cum. suffic. quant. aquae pr. 1/2 horam.
Colat. gm. 300,0.

Decoctum lichenis islandici.

Rp. Lichen islandic. gm. 10,0
coque cum suffic. quant. aquae per 1/4 horam.
Colat. gm. 300,0.

Infusum caryophyllatae radic.

Rp. Radicis caryophylatae gm. 20,0
inf. cum. suffic. quant aquae fervidae.
Colat. gm. 300,0.

Infusum chamomillae.

Rp. Florum chamom. vulg. gm. 10,0

inf. cum. suffic. quant. aquae fervidae.
Colat. gm. 300,₀.

Decoctum quercus corticis.

Rp. Corticis quercus rud. tus. gm. 40,₀
coque cum suffic. quant. aquae per $^1/_2$ horam.
Colat. gm. 300,₀.

Decoctum salep.

Rp. Radicis salep, r. t. gm. 1,₅
coque cum suffic. quant. aquae per $^1/_4$ hor.
Colat, gm. 450,₀

Decoctum seminis lini.

Rp. Semin. lini gm. 5,₀
coque cum. suffic quant. aquae per $^1/_4$ hor.
Colat gm. 300,₀.

Decoctum solvens.

Rp. Radic. taraxaci
„ cichorei
aa. gm. 20,₀
coqne cum suffic. quant. aquae per $^1/_2$ hor.
Colat. gm. 300,₀

Emulsio amygdalina pharmacop.

Dosis una continet gm. 300,₀.

Infusum amarum.

Rp. Herb. trifol. fibrini gm. 15,₀
Corticis aurantior. gm. 10,₀
inf. cum sufficiente quant. aquae fervidae.
Colat. gm. 300,₀

Infusum calami aromat. radicis.

Rp. Radicis calami aromat. gm. 10,₀
inf, sum suffic, quant. aquae fervidae.
Colat. gm. 300,₀.

Mixtura oleosa pharmacop.

Dosis una continet gm. 300,₀

Mixtura sambucina.

Rp. Roob. sambuci gm. 20,₀
Infusi flor. sambuci gm. 300,₀
Liquor amonii acetici gm, 5,₀

Infusum juniperi baccarum.

Rp. Baccarum juniperi rud. tus. gm. 10,₀
inf. cum, suffic. quant. aquae fervidae.
Colat. gm. 300,₀

Infusum liquiritiae radicis.

Rp. Radicis liquiritiae gm. 10,₀
inf. cum suffic. quant. aquae fervidae.
Colat. gm. 300,₀.

Infusum phellandrii aquat. seminum.

Rp. Seminum phellandrii aquat. gm. 10,₀
inf. cum suffic. quant. aquae fervidae.
Colat. gm. 300,₀

Infusum sambuci florum.

Rp. Florum sambuci gm. 10,₀
inf. cum. suffic. quant. aque fervidae.
Colat. gm. 300,₀

Infusum sennae cum sale amaro.

Rp. Folior. sennae gm. 10,₀
Salis amari cryst. gm, 20,₀
inf. cum suffic. quant. aquae fervidae.
Colat. gm. 300,₀

Infusum valerianae radicis.

Rp. Radicis valerian sylvestris gm. 15,₀
inf. cum snffic. quant. aquae fervidae.
Colat. gm. 300,₀

Mixtura gummosa.

Rp. Pulv. gummi arabici alcoh. gm 15,0
Sachari albi gm. 10,0
solve in aquae font. gm. 300,0

Mixtura juniperina.

Rp. Roob juniperi
Oxymellis scillae aa. gm. 20,0
Infusi baccar. juniperi gm. 300,0
misce.

Mixtura nitrosa.

Rp. Nitri cryst. gm. 1,5
Oxymelis simpl. gm. 20,0
solve in aquae fontan. gm. 300,0.

Pillulae aloeticae.

Rp, Extract aloes aquos. gm. 5,0
fiant cum aqua lege artis
pillulae numero triginta
consperg. pulv. liquiritiae.

Pillulae cum sublimato.

Rp. Bichlor. hydragyr. gm. 0,08
solve in suff. quant. aquae destill.
et adde pulver. et, extr. gentianae
quant. sat., ut fiant pill. numero sedecim
consperg pulv. liquiritiae.

Pulvis emeticus.

Rp. Pulv. radic. ipecac, gm. 0,8
tartari emetici gm. 0,08
misce.

Solutio atropini.

Rp. Atropini sulfurici gm. 0,08
solve in aquae dest. gm. 10,0.

Species lignorum.

Rp. Stipitum dulcamarae
Radicis liquiritiae aa. gm. 20,0
Radicis bardanae
Ligni juniperi
Ligni guajaci aa. gm. 40,0.

Species pro cataplasmate emolliente.

Rp. Farinae secalin
Farinae placent lini aa. gm. 200,0

Species pro fomento aromatico.

Rp. Herbae serpylli
Flor. chamomillae vulg. aa. gm. 20,0

Unguentum cum lapide divino.

Rp. Lapidis divini pulv. gm. 0,6
Sachari saturni pulv. gm. 0,4
Cerae albae gm. 1,5
Axungiae porcinae gm. 3,0

Unguentum ophthalm. rubr.

Rp. Merc. pp. rubri pulv. gm. 0,1
Cerae albae gm. 1,5
Axungie porci gm. 3,0
misce exactissime.

W zastępstwie

Bartmański w. r.

Nr. 87.

Rozporządzenie

c. k. Namiestnictwa z dnia 21. grudnia 1875 l. 62.863 ustanawiające cennik leków nieobjętych farmakopeą.

Na mocy §. 4. rorporządzenia c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 3. grudnia 1872 (dz. u. państw. Nr. 172) zaprowadzającego taksę leków objętych farmakopeą ustanawia się następujący.

CENNIK

leków nie objętych farmakopeą.

	Cena w cent. w. a.		
	Gramata		
	100	10	1
Acetum Colchici	11	—	—
„ Vini	9	—	—
Acidum Benzoicum e. g.	—	—	41
„ Carbolicum pro desinf.	12	—	—
„ hydrocyanicum	—	—	14
„ oxalicum	—	11	—
„ Succinicum	—	57	—
Agaricus albus	26	—	—
„ „ alcohol	46	—	—
Ambra gris . , ...	—	—	2.06
Amonium carb. pyrooleosum sol.	40	—	—
„ „ solut.	11	—	—
„ chloratum ferratum	57	—	—
„ succinum pyro—oleosum	1.43	—	—
Amylum dauci	2.29	—	—
Aqua Carminativ. reg.	26	—	—

	Cena w cent. w. a.		
	Gramata		
	100	10	1
Aqua Castorei	—	91	—
„ Coloniensis	86	—	—
„ phagadenica decol	6	—	—
„ „ lutt.	6	—	—
„ Opii	—	11	—
„ Rutae	14	—	—
„ Salviae	11	—	—
„ Sambuci	11	—	—
„ Tiliae	11	—	—
„ Valerianae	11	—	—
„ Vulner. acid. Thed.	11	—	—
„ Vulner. spirit.	9	—	—
Aurum natronato—chlorat.	—	—	2.74
Castoreum moscovitic. Tub. p.	—	—	6.58
„ anglican. „ „	—	—	69
Cerat. ad labia rubr.	71	—	—
Ch nin acetic.	—	—	69
„ tannic.	—	—	41
Cinchonin. sulfuric	—	—	27
Coffein citric.	—	—	69
Chloralhydrat	—	18	—
Collodium	86	—	—
Emplastr. aromat.	1.14	—	—
„ belladonnae	86	—	—
„ hyosciami	86	—	—
„ de Galbano crocat.	1.43	—	—
Extract acori	—	23	—
„ Arnicae flor	--	27	—
„ „ rad.	—	23	—
„ Cardui bened.	—	14	—
Cascarillae	—	46	—
„ Chamomilae	—	23	—
„ Milifolii	—	27	—
„ Rhei sicc.	—	91	—
„ Sassaparillae	—	57	—
„ Sennae	—	46	—
Ferrum citric	—	41	—
Flores Aurantior.	86	—	—
Folia Nucum. Jugl.	17	—	—
„ Scolapendrii	11	—	—
Fructus Tamarindor	14	—	—
Herba cardui benedict.	17	—	—
„ Hyssopi	23	—	—

	Cena w cent. w. a.		
	Gramata		
	100	10	1
Hydr. oxydat. rubr.	—	32	—
Hyrargyrum stib. sulfur.	—	14	—
„ sulfur. nigr.	—	18	—
Lactucarium Austriac	—	—	14
Lignum Guajaci	9	—	—
„ Sassafras	14	—	—
Morphium acetic.	—	—	55
„ sulfur	—	—	96
Moschus	—	—	4.38
Oleum Cajeputi	—	23	—
„ lini sem. r. p.	57	—	—
Pepsin	—	—	41
Plumbum jodat.	—	1.83	—
Pulvis infant Hufelandi	71	—	—
„ Liquirit. comp.	—	18	—
Radix Caric. aren.	9	—	—
„ Caryophillatae sc.	14	—	—
„ Enulae	17	—	—
„ Rhei tost. sub. p.	—	91	—
„ Saponariae	9	—	—
„ Tormentillae	11	—	—
„ „ alcoholis	46		—
Sal Thermar. Carlsb.	1.14	—	—
Semen papaver. alb	14	—	—
Species Lignor.	20	—	—
Spirit. Aetheris chlor.	69	—	—
„ „ nitric.	69	—	—
„ Formicar.	34	—	—
„ Serpili	34	—	—
Strychnin. acetic.	—	—	69
„ sulfur.	—	—	69
Syrupus. Chamomillae	29	—	—
„ Foeniculi	34	—	—
„ Ipecacuan	51	—	—
„ Menthae	29	—	—
„ Scillae	34	—	—
„ Senegae	51	—	—
„ Violarum	83	—	—
Tinctura Aloes	23	—	—
„ comp.	46	—	—
„ Castor. mos.	—	—	82

	Cena w cent. w. a.		
	Gramata		
	100	10	1
Tinctura Castor anglic.	—	23	—
„ Chinae comp.	46	—	—
„ „ simpl.	63	—	—
Unguent Basilic	51	—	—
„ Digitalis	57	—	—

Zarazem ustanawia się na mocy §. 5. powyższego rozporządzenia cenę za jedną sztukę pijawek na 10 ct. w. a., a za 100 grammów olejku rącznikowego (oleum ricini) na 57 ct. w. a.

Powyższy cennik obowiązuje od dnia 1. stycznia 1876, a wszelkie przekroczenia takowego przez aptekarzy lub lekarzy prowadzących apteki domowe, podlegają karze ustanowionej rozporządzeniem ministerjalnem z dnia 30. września 1857 roku Dz. u. p. Nr. 198.